

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

Ex. A.

S.o.u.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1938: 21
SOCIALDEPARTEMENTET

ARBETSLÖSHETS-
RÄKNINGEN

DEN 31 AUGUSTI 1937

Del I.

STOCKHOLM
1938

Statens offentliga utredningar 1938

Kronologisk förteckning

1. Betänkande angående omorganisation av polisskolan i Stockholm m. m. Idun. (4), 107 s. S.
2. Förslag till revision av den svenska kyrkohandboken. Av E. Eidem. Uppsala, Almqvist & Wiksell. vij, 303 s. E.
3. Byggnadsindustrien i Sverige. 2. Arbetsgivares och löntagares inkomster. Idun. vij, 198 s. S.
4. Byggnadsindustrien i Sverige. 3. Arbetslöshetens omfattning och växlingar. Idun. vij, 202 s. S.
5. Betänkande med utredning och förslag rörande produktions- och avsättningsförhållandena inom trädgårdsnäringen. Marcus. 314 s. Jo.
6. Betänkande i näringsfrågan. Marcus. 173, 251* s. S.
7. Betänkande angående barnbeklädnadsbidrag m. m. Marcus. 133, 18* s. S.
8. 1936 års yrkesskolsakkunniga. Betänkande med förslag rörande omorganisation av vissa delar av tekniska skolan i Stockholm. Heggström. viij, 455 s. E.
9. Utlåtande rörande flottans fartygstyper m. m. Norstedt. 71 s. Fö.
10. Byggnadsindustrien i Sverige. 1. Allmän översikt, yttranden och förslag. Idun. xvj, 741 s. S.
11. Riktlinjer för en lagstiftning om ägareförbehåll och avbetalningsköp. Av F. Schmidt. Norstedt. 64 s. Ju.
12. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden enligt beredningsmännedernas förslag vid 1938 års allmänna fastighetstaxering. Heggström. 89 s. Fi.
13. Betänkande angående förvärvsarbetande kvinnors rättsliga ställning vid äktenskap och barnsbörd. Marcus. 52 s. S.
14. Betänkande och förslag angående skolöverstyrelsens organisation. Heggström. ix, 396 s. E.
15. Betänkande angående landsbygdens avfolkning. Marcus. 208, 90* s. S.
16. Betänkande och förslag angående verksamheten vid kungl. dramatiska teatern, dess förvaltning och ledning. Heggström. 78 s. E.
17. Betänkande med förslag till lotteriförordning m. m. Marcus. 70 s. H.
18. Betänkande med förslag till lag om frivillig pensionering av i enskild tjänst anställda m. m. Beckman. 121 s. Ju.
19. Yttrande med socioletiska synpunkter på befolkningsfrågan. Marcus. 52, 10* s. S.
20. Betänkande angående barnkrubbor och sommarkolonier m. m. Marcus. 76, (2), 16* s. S.
21. Arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937. Del 1. Beckman. 254 s. S.

Anm. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. E. = ecklesiastikdepartementet, Jo. = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1938: 21
SOCIALDEPARTEMENTET

ARBETSLÖSHETSÄRÄKNINGEN

DEN 31 AUGUSTI 1937

Del I.

STOCKHOLM 1938
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[1051 38]

STATENS BOKTRYCKERI
SOCIALRENTNINGS

ARBETSSKÖTSLETSRÄTTEN

DEN 31 AUGUSTI 1937

1937

STATENS BOKTRYCKERI
S. 1. 1937

Genom brev till samtliga länsstyrelser den 16 juli 1937 föreskrev Kungl. Maj:t, att i varje kommun skulle den 31 augusti 1937 allmän arbetslöshetsräkning anordnas. Räkningen skulle omhänderhavas dels av 1937 års arbetslöshetssakkunniga såsom ett för hela riket gemensamt centralorgan, dels öck av en inom varje kommun tillsatt räknekommitté. Den 27 augusti 1937 uppdrog Kungl. Maj:t åt statens arbetslöshetskommission att i samråd med 1937 års arbetslöshetssakkunniga verkställa bearbetningen av de uppgifter, som komme att lämnas vid den av Kungl. Maj:t anbefallda allmänna arbetslöshetsräkningen.

I samband med uppgörandet av bearbetningsplan för arbetslöshetsräkningen beslöto sakkunniga, att de vid räkningen avlämnade uppgifterna skulle underkastas granskning även i fråga om vissa förhållanden, som icke direkt framginge ur de lämnade uppgifterna. Sålunda skulle utredning verkställas, i vad mån de i räkningen deltagande arbetslösa vore eller varit behäftade med tuberkulos eller sinnessjukdom av sådan art, att de varit föremål för observation genom allmänt organ. Vidare skulle utrönas, huru många av de arbetslösa som varit omhändertagna för vård på grund av alkoholmissbruk, samt beträffande vissa städer den utsträckning, i vilken de arbetslösa varit i kontakt med nykterhetsnämnd eller gjort sig saker till fylleriförseelse. Slutligen skulle utrönas, huruvida räkningsdeltagare i något fall varit straffade för brott.

Med hänsyn till önskvärdheten av att huvudresultaten från arbetslöshetsräkningen snarast möjligt bringas till offentlig kännedom har kommissionen i samråd med de sakkunniga beslutat uppdelat redogörelsen för arbetslöshetsräkningen på tvenne delar, varav del I, som härmed offentliggöres, innehåller redogörelse för flertalet av de förhållanden, beträffande vilka upplysningar kunnat erhållas med ledning av de arbetslösas eller vederbörande räknekommittéers uppgifter.

I del II kommer en redogörelse att lämnas — förutom för de ovan nämnda speciella undersökningarna — för de arbetslösas arbetsförhet ävensom en detaljerad redogörelse för de kategorier av räkningsdeltagare, som icke ansetts böra ingå i den nu verkställda undersökningen.

Bearbetningen av uppgifterna i fråga och utformandet av denna redogörelse har handlagts å kommissionens sociala avdelning. Det statistiska detaljarbetet har under överinseende av chefen för avdelningen, undertecknad Arvas, letts av amanuensen E. Bohlinder, som tillika biträtt vid utarbetandet av redogörelsen.

Stockholm den 20 maj 1938.

På Statens arbetslöshetskommissions vägnar:

GUNNAR HUSS

/ Birger Arvas

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
Inledning	5
Kap.	
I. Räkningens utförande	8
Primärmaterialet	8
Räkningens huvudresultat och representativitet	10
II. Arbetsmarknad och arbetslöshet 1921—1937	16
III. Arbetslöshetens omfattning inom olika geografiska områden	21
Kvinnor	37
Hjälpsökande arbetslösa	39
IV. Yrke	41
V. Ålder	59
VI. Familjeförhållanden	78
VII. Bostadsförhållanden	88
VIII. Inflyttningsförhållanden	100
IX. Facklig organisationstillhörighet	111
X. Arbetslöshetstidens längd under perioden $1/1$ 1936— $31/8$ 1937	119
XI. Hjälp från stat och kommun	138
I. Antalet hjälpta den 31 augusti 1937	139
II. Hjälpens omfattning och utformning under tiden $1/1$ 1936— $31/7$ 1937	147
XII. De arbetslösa inkomstförhållanden	158
XIII. De arbetslösa och den offentliga arbetsförmedlingen	172
XIV. Arbetslöshetens orsaker och tiden för dess inträde	179
XV. Arbetslösheten bland kvinnor	187
Yrke	187
Ålder	189
Familjeförhållanden	190
Bostad	190
Facklig organisationstillhörighet	191
Arbetslöshetstidens längd	192
Hjälp från stat och kommun	193
Inkomster	194
De arbetslösa kvinnorna och den offentliga arbetsförmedlingen	194
Tabellbilagor	197
Förteckning över tabellbilagor	252
Bilagor	223
Förteckning över bilagor	252
Sakregister	253
Diagram	
1. Antalet hjälpsökande arbetslösa på 1 000 män den $31/7$ 1935, $31/7$ 1936 och $31/8$ 1937	77
2. Under åren 1921—1936 inflyttade i procent av samtliga inflyttade	104
3. Antalet arbetslösa inom olika åldersgrupper, vilka varit arbetslösa minst angivet antal veckor, i procent av samtliga	122

Arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937.

Inledning.

I det följande lämnas en summarisk statistisk redogörelse för resultaten av den allmänna arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937. Då de genom räkningen konstaterade förhållandena äro avsedda att jämte annat material läggas till grund för den undersökning rörande den kvarstående arbetslösheten, som 1937 års arbetslöshetssakkunniga jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande ha att verkställa, har det befunnits ändamålsenligt att åt de sakkunniga förbehålla den närmare analysen av räkningsresultaten. Arbetslöshetskommissionen har därför inskränkt sig till att lämna en objektiv redogörelse för vad som framkommit ur det vid räkningen av de arbetslösa lämnade primärmaterialet.

Då en ingående redogörelse för ändamålet med arbetslöshetsräkningen och räkningens organisation sedermera kommer att lämnas av 1937 års arbetslöshetssakkunniga, saknar kommissionen anledning att närmare ingå härpå. För att giva läsaren av denna redogörelse någon uppfattning om räkningens rent tekniska utförande må dock här angivas, att såsom lokalorgan för insamlandet av de arbetslösas uppgifter till räkningen fungerat, i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts brev den 16 juli 1937 (*bil. A*), en inom varje kommun tillsatt räknekommitté. Denna kommitté skulle i stad utses av drätselkammaren och å landet av kommunalnämnden. I fråga om landskommun, där arbetslösheten kunde förutsättas vid räknetillfället vara av synnerligen ringa omfattning, ägde kommunalnämnden tjänstgöra såsom räknekommitté. Arbetslöshetssakkunniga utfärdade i juli 1937 vissa föreskrifter rörande räkningen, vilka föreskrifter här återfinnas i *bil. B* och *C*. Samtidigt med utfärdandet av sagda föreskrifter överlämnade sakkunniga formulär för tillkännagivande om arbetslöshetsräkning (*bil. D*) ävensom formulär till räknekommitténs respektive kommunalnämndens protokoll vid arbetslöshetsräkningen (*bil. E*).

De sakkunniga fastställde vidare formulär för anmälan vid arbetslöshetsräkningen (*bil. F*), vilket formulär i erforderligt antal exemplar på statsverkets bekostnad tillhandahölls samtliga räknekommittéer. I avsikt att de uppgifter, som i samband med räkningen avfordrades de arbetslösa, skulle bliva så fullständiga som möjligt, utfärdade arbetslöshetskommissionen vissa direktiv rörande avgivandet av uppgifter för personer, som vid räknetillfället vore före-

mål för arbetslöshets hjälp av något slag. Kommissionens på grund härav till samtliga rapporterade arbetslöshetskommittéer i riket ställde cirkulär återgives här (*bil. G*) liksom kommissionens rundskrivelse till reservarbetsplatser, ungdomsreservarbetsplatser och arbetsläger (*bil. H*).

I redogörelsens nu föreliggande del I lämnas — förutom en undersökning rörande arbetslöshetsräkningens representativitet — uppgifter om de principer, som legat till grund vid materialets bearbetning. Vidare har en kort sammanfattning av arbetslöshetens utveckling under senare år samt summariska redogörelser för närmast föregående arbetslöshetsräkning, företagen den 5 maj 1927, och för arbetslöshetskommissionens undersökningar av det hos kommissionen den 31 juli 1935 och 31 juli 1936 anmälda hjälpsökandeklientelet ansetts vara på sin plats. Arbetslöshetens omfattning inom olika geografiska områden, de arbetslösas yrkes- och åldersfördelning, familjeförhållanden, bostads-, hemortsrätts- och flyttningsförhållanden ävensom deras fackliga organisationstillhörighet behandlas i skilda kapitel. För arbetslöshetens orsaker och arbetslöshetstidens längd under en viss kortare, för den arbetslöse lätt överskådlig tidsperiod, omfattande de omedelbart före räkningen förflutna 20 månaderna, för den samhälleliga hjälpens utformning vid räknetillfället och för dess omfattning och utformning under större delen av nyssnämnda, omedelbart före räkningen förflutna tidsperiod ävensom för den arbetslöses inkomster från arbete i öppna marknaden, för värdet av den samhälleliga hjälp, han uppburit, samt för hans förhållande till den offentliga arbetsförmedlingen ha, allt efter materialets fullständighet, mer eller mindre ingående redogörelser lämnats.

Redovisningen har genomgående, där så lämpligen kunnat ske, verkställts dels efter vissa geografiska indelningsgrunder, anknyttande till de arbetslösas bostadsort, dels ock genom de arbetslösas uppdelning på tvenne huvudgrupper, omfattande den ena vid anmälningstillfället hos arbetslöshetskommittéer hjälpsökande, den andra övriga arbetslösa.

Vid arbetslöshetsräkningen anmälde sig av skilda orsaker ett förhållandevis obetydligt antal kvinnor, omkring tusentalet. För att icke splittra redogörelsen för varje särskilt avsnitt med uppdelning på män och kvinnor, ha kvinnornas arbetslöshetsförhållanden sammanförts till ett kapitel (kap. XV), i vilket en översikt lämnats av räkningens resultat för kvinnornas del. Endast ifråga om den allmänna redogörelsen (kap. I) och arbetslöshetens geografiska fördelning (kap. III) ha totalsiffror för män och kvinnor anförts. I övrigt lämnar framställningen, med undantag av något enstaka tillfälle, där uppgiftens karaktär av undantag utan vidare framgår, endast uppgifter om de i undersökningen ingående arbetslösa männen.

Räknekommittéerna hade, enligt det av arbetslöshetssakkunniga uppgjorda formuläret för protokoll från arbetslöshetsräkningen, även att ange, om brist på arbetskraft inom kommunen ansågs föreligga. Från ett stort antal kommuner, framför allt jordbrukskommuner, vitsordades av vederbörande

räknekommittéer, att sådan brist förelåg vid räknetillfället. Med hänsyn till den aktualitet, som förekomsten av brist på arbetskraft vid sidan av brist på arbetstillfällen måste anses ha, lämnas i *bil. M* en kort redogörelse för den bearbetning, som kunnat verkställas på basis av räknekommittéernas uppgifter i förevarande hänseende.

Där det i den följande framställningen ansetts lämpligt att förkorta läsnamn, ha de av statistiska centralbyrån i »Årsbok för Sveriges kommuner» förekommande förkortningarna använts.

Om ej annat särskilt anges, äro i tabellerna och textsammanställningarna medeltal respektive procenttal satta inom parentes, då de beräknats på mindre antal arbetslösa än 20.

Primäruppgifternas sortering och sammanställning har i största möjliga utsträckning verkställts med hjälp av statistikmaskin. Det härvid använda maskinkortets utseende framgår av *bil. K*.

Vid materialets bearbetning ha icke medtagits personer, som på grund av bristande arbetsförhet icke varit aktuell arbetskraft. Då en fullständig redogörelse för de i arbetslöshetsräkningen deltagandes förmåga att verkligen utföra arbete på öppna marknaden givetvis bör innefatta även uppgifter rörande dem som utsorterats och då arbetsoförmåga kan vara betingad icke endast av fysiska utan även av psykiska eller andra orsaker, har det befunnits lämpligast att redovisa klienteletts arbetsförhet tillsammans med de specialundersökningar i fråga om sjukdoms- och andra förhållanden, som komma att ingå i del II av redogörelsen för arbetslöshetsräkningen.

KAP. I.

Räkningens utförande.**Primärmaterialet.**

Undersökningen har verkställt huvudsakligen med ledning av uppgifter, som lämnats av de arbetslösa. I fråga om framför allt vissa med den statliga hjälpen sammanhängande förhållanden ha vederbörande räknekommittéer haft att antingen genom socialregistret eller direkt från de kommunala hjälporganen, arbetslöshetskommittéer och fattigvårdsstyrelser, inhämta vissa kompletterande upplysningar. Därutöver ålåg det räknekommittéerna att lämna för den arbetslöses identifierande hos arbetslöshetskommittéerna och arbetsförmedlingen vägledande uppgifter. Givetvis hade kommittéerna att granska den arbetslöses svar, i förekommande fall korrigera desamma och därutöver anföra förhållanden, som voro för kommittén kända och som kunde vara av värde för bedömandet av vederbörandes arbetslöshetssvårigheter. I allmänhet har det icke varit möjligt att centralt kontrollera den arbetslöses egna eller räknekommittéernas uppgifter. På vissa punkter, framför allt i fråga om sysselsättningen vid statligt reservarbete och från detsamma åtnjuten inkomst, har sådan kontroll kunnat verkställas med ledning av de register av olika slag, som finnas hos arbetslöshetskommissionen i fråga om personer, som varit sysselsatta vid sådant reservarbete. Den centrala kontrollen av de lämnade uppgifterna har, i den mån sådan varit möjlig, sålunda icke omfattat endast de arbetslösas utan även räknekommittéernas uppgifter.

Naturligt är, att de arbetslösas deklARATIONER först och främst blivit granskade ur synpunkten av den arbetslöses behörighet att över huvud del taga i en arbetslöshetsräkning. De förhållanden, som föranlett, att vederbörande räkningsdeltagares anmälan icke medtagits i den redovisning av undersökningsresultaten, som lämnas i nu föreliggande del I, ha varit följande. Personer, som räkningsdagen haft arbete i öppna marknaden, ha givetvis utsorterats. Till denna kategori har hänförts ett fåtal personer, som, ehuru arbetslösa just räkningsdagen, uppgivit, att de hade regelbundet, avlönat arbete 5 dagar i veckan. Vidare har ett antal elever vid olika utbildningsanstalter, huvudsakligen verkstadsskolor för arbetslös ungdom, anordnade under sådana förhållanden, att eleverna ej stått till arbetsmarknadens omedelbara förfogande, uteslutits från undersökningen. Vid räkningen anmälda arbetsoförmögna personer ha ej heller medtagits i huvudundersökningen (del I) men komma att redovisas i samband med redogörelsen för vissa specialundersökningar (del II). Dessutom ha ej medtagits personer, vilka av andra anledningar icke ansetts tillhöra den kategori av människor, som av arbetsmarknadsorsaker undanhållits en bärning, som skulle stått dem till

Tab. 1. Antalet vid räkningen anmälda personer samt antalet i undersökningen ingående arbetslösa.

L ä n	Vid räkningen anmälda	I undersökningen ej medtagna på grund av				Överförda		I undersökningen ingående arbetslösa
		arbets- oför- måga	ej arbets- lös	annan anled- ning	Summa	till annan kom- mun	från annan kom- mun	
Stockholms stad	4 354	404	67	76	547	30	16	3 793
Stockholms	740	35	23	6	64	7	24	693
Uppsala	297	16	4	10	30	3	3	267
Södermanlands	261	9	3	9	21	8	1	233
Östergötlands	792	25	6	11	42	5	6	751
Jönköpings	414	10	40	3	53	4	3	360
Kronobergs	310	9	39	—	48	3	1	260
Kalmar	674	7	88	2	97	1	2	578
Gotlands	77	—	3	1	4	2	2	73
Blekinge	1 113	11	38	105	154	2	3	960
Kristianstads	266	10	25	1	36	5	8	233
Malmö stad	1 260	36	10	12	58	—	1	1 203
Malmöhus i övrigt	1 142	26	17	16	59	3	3	1 083
Hallands	528	3	39	1	43	3	2	484
Göteborgs stad	1 617	84	8	13	105	4	5	1 513
Göteborgs o. Bohus i övrigt	1 997	28	50	11	89	4	4	1 908
Älvsborgs	675	24	11	10	45	2	3	631
Skaraborgs	299	6	5	6	17	6	5	281
Värmlands	938	20	45	5	70	9	3	862
Örebro	565	27	17	13	57	8	7	507
Västmanlands	152	12	1	4	17	5	6	136
Kopparbergs	554	7	9	4	20	3	3	534
Gävleborgs	1 079	18	30	16	64	11	13	1 017
Västernorrlands	3 513	38	37	7	82	16	20	3 435
Jämtlands	121	9	3	2	14	1	2	108
Västerbottens	812	15	23	3	41	4	4	771
Norrbottnens	2 688	60	50	26	136	9	8	2 551
Hela riket	27 238	949	691	373	2 013	158	158	25 225
Städer	14 699	738	329	214	1 281	102	56	13 372
Landskommuner	12 539	211	362	159	732	56	102	11 853

buds, om icke vissa förändringar inträffat inom näringslivet. Den arbetslöses ålder utgör givetvis, om den blir tillräckligt hög, en gräns av denna art. Var denna gräns skall dragas, kan diskuteras. För att icke anmärkning skall kunna göras mot att den satts för lågt, har gränsen dragits vid uppnådda 75 år, d. v. s. att även personer, som år 1937 uppnådde högst 74 år och beträffande vilka icke anförts något, tydande på att de voro oförmögna eller förhindrade att erhålla arbete, ha medtagits vid undersökningen. Såsom i den efterföljande framställningen angivits (tab. 17), var dock antalet arbetslösa i åldersklassen 67—74 år obetydligt, varför det för helhetsintrycket icke spelat någon roll, om den övre gränsen för den fysiska arbetsföreten satts vid

70 år eller t. o. m. ännu lägre. Ytterligare anledningar till utsortering av ej närmare specificerad orsak kunna ha varit, t. ex. att vederbörande, ehuru till synes fullt arbetsför, dock uppnått den ålder, att han på grund av avtal med arbetsgivare eller i egenskap av f. d. statstjänsteman erhållit pension vid i avtalet eller eljest föreskriven pensionsålder.

Såsom grundprincip vid denna fördelning av materialet har tillämpats, att endast enligt granskarens uppfattning fullt klara och tydliga fall undantagits. Då emellertid en viss subjektivitet icke kunnat undvikas, kommer att för hela det från redovisningen i huvudundersökningen undantagna materialet lämnas en detaljerad redogörelse i del II.

Räkningens huvudresultat och representativitet.

Vid arbetslöshetsräkningen anmälde sig sammanlagt 27 238 arbetslösa, varav i städer 14 699 och i landskommuner 12 539. Av de anmälda voro 1 131 kvinnor och av dessa återfunnos 909 i städer och 222 i landskommuner. Uppgifter angående antalet vid räkningen inom de olika länen anmälda personer återfinnas i *tab. 1*.

Anordningar för räkningen av de arbetslösa den 31 augusti 1937 hade i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts föreskrift vidtagits i 2 525 av rikets 2 526 kommuner. Endast Dala kommun i Skaraborgs län, belägen i en trakt, där i övrigt ingen arbetslöshet rapporterats på räkningsdagen, underlät att inlämna av arbetslöshetssakkunniga föreskrivet meddelande, huruvida någon arbetslös anmält sig eller icke. Det förhållandet, att endast i en kommun saknats möjlighet för de där eventuellt förefintliga arbetslösa att anmäla sig till arbetslöshetsräkningen, kan med hänsyn till denna kommuns nyss angivna belägenhet i ett från arbetslöshet i övrigt befriat område motivera, att räkningens representativitet, i vad angår antalet deltagande kommuner, betraktas som 100-procentig.

Av nedanstående uppställning framgår, att 485 landskommuner ansett arbetslösheten i kommunen påkalla tillsättandet av särskild räknekommitté; i 346 av dessa kommuner förekommo anmälningar. Kommunalnämnden fungerade i 1 880 kommuner såsom räknekommitté och i 519 av dessa anmälde sig arbetslösa. Från 45 kommuner, varav 18 med arbetslösa, förelåg ej meddelande om vilket organ som handhaft räkningen. Rikets 116 städer uppvisade samtliga arbetslöshet utom 2, nämligen Trosa och Gränna.

K o m m u n e r	Räkne- kommitté	Ej kommitté	Okänt	Summa
<i>med arbetslösa</i>				
Städer	114	—	—	114
Landskommuner	346	519	18	883
Summa	460	519	18	997
<i>utan arbetslösa</i>				
Städer	2	—	—	2
Landskommuner	139	1 361	27	1 527
Summa	141	1 361	27	1 529
Samtliga	601	1 880	45	2 526

En förteckning över de kommuner, i vilka arbetslösa anmälde sig vid räknetillfället, finnes i *tabellbilaga 1*, i vilken även intagits, bland annat, uppgifter rörande antalet i undersökningen ingående personer. I denna förteckning återfinnas emellertid icke 43 kommuner, som redovisat tillhoppa 48 deltagare i räkningen, beroende på att person, som vid räknetillfället endast tillfälligt vistats i kommunen, vid bearbetningen av materialet hänförs till den kommun, som varit att anse som hans stadigvarande uppehållsort, eller ock på att vederbörande av viss, här ovan vidrörd anledning ej medtagits vid redovisningen av materialet. Dessa kommuner voro följande (inom parentes angives efter kommunens namn antalet deltagare vid räkningen, om detsamma översteg 1).

Rö (Sthlm), Börje, Västra Ryd (Upps.), Gillberga, Österåker (Söd.), Drotthem, Orlunda, Tjärstad (Östg.), Forsheda, Kärda, Kävsjö, Tännö (Jönk.), Stenbrohult (2) (Kron.), Blackstad, Gräsgård, Mörbylånga, Vena (Kalm.), Hellvi, Källunge (Gotl.), Tjörnarp, Östra Tommarp (Krist.), Tullstorp (Malm.), Sibbarp, Ölmevalla (3) (Hall.), Jörlanda, Kareby (Göteb.), Fritsla, Järbo, Kinnarumma, Länghem, Sandhult (Älvsb.), Gösslunda (3), Kälvene, Norra Fågelås, Odensåker, Ugglum (Skar.), Färnebo, Västra Emtervik (Värml.), Hovsta (Ör.), Altuna, Björksta, Torpa (Västm.) och Järbo (Gävl.).

Räknekommittéerna hade i samband med redovisningen av de vid räkningen avlämnade anmälningarna att angiva sin åsikt om deltagarefrekvensen genom att besvara följande fråga: »Kunna de arbetslösa inom kommunen anses hava allmänt anmält sig vid räkningen?» Självfallet måste svaren grundas helt på ledamöternas i räknekommittén subjektiva uppfattning. Icke förty torde de få anses vara av stort värde för bedömandet av den utsträckning, i vilken de arbetslösa begagnat möjligheten att, oavsett hjälpbehov, bidra till klarläggandet av det verkliga antalet arbetslösa.

Räknekommittéerna i Göteborg och Malmö ansågo sig kunna konstatera, att räkningsdeltagandet varit allmänt, under det att kommittén i Stockholm, som utarbetat en utförlig redogörelse över antalet deltagare i räkningen, här intagen i *bil. L*, icke gjorde något bestämt uttalande. Även i övrigt hade räknekommittéerna i kommuner med anmälda arbetslösa noggrant lämnat den begärda uppgiften. Att frågan i de kommuner, där ingen arbetslös anmält sig, i allmänhet icke blivit besvarad, torde få anses naturligt.

En redogörelse för antalet kommuner, varest de arbetslösa enligt räknekommitténs uppfattning ej deltagit allmänt vid räkningen, med fördelning på vissa kommuntyper¹ lämnas i *tab. 2*.

Av samtliga städer — fränsett storstäderna — hade 32 eller 28,8 procent uppgivit, att anmälningsfrekvensen icke varit allmän, och i 165 landskommuner eller 18,7 procent hade enahanda uppgift lämnats. Anmälningsfrekvensen synes sålunda ha varit sämre i städerna än i landskommunerna. I *tab. 2* har även verkställts en fördelning av ifrågavarande kommuner efter antalet i undersökningen ingående arbetslösa, inalles 6 396 eller 25,4 procent av hela antalet.

¹ Beträffande begreppet kommuntyp, se sid. 21.

Tab. 2. Antalet kommuner, varest de arbetslösa enligt räknekommitténs uppfattning ej deltagit allmänt vid räkningen.

Kommun typer	Antal kommuner med angivet antal i undersökningen ingående arbetslösa					Summa		Antal kommuner utan arbetslösa, varest deltagandet ej varit allmänt
	1-10	11-20	21-50	51-100	101-∞	Antal	i % av kommuner med arbetslösa	
Städer	5	3	6	11	7	32	28.8	1
Industrikommuner	36	14	9	6	4	69	22.8	3
Blandade kommuner	28	5	6	9	1	49	17.4	2
Jordbrukskommuner	20	2	5	3	1	31	11.9	3
Skogskommuner	8	5	1	1	1	16	41.0	1
Samtliga landskommuner	92	26	21	19	7	165	18.7	9
Hela riket	97	29	27	30	14	197	19.8	10
Antal arbetslösa i förevarande kommuner	397	438	813	2 047	2 701	6 396	—	—

Flertalet av förevarande kommuner (153) med tillhoppa 1 648 arbetslösa hade högst 50 arbetslösa per kommun. Det förhållandet, att de arbetslösa i dessa kommuner icke allmänt anmält sig vid räkningen, har knappast nämnvärt påverkat deltagarantalet för riket i dess helhet.

Återstående 44 kommuner — 18 städer och 26 landskommuner — hade samtliga mer än 50 arbetslösa per kommun och tillhoppa 4 748 arbetslösa. Dessa kommuner kunna uppdelas på olika grupper allt efter innehållet i de svar, vederbörande räknekommitté lämnat på frågan om deltagarefrekvensen.

I 22 kommuner med 2 562 arbetslösa hade räknekommittén icke på något sätt motiverat eller styrkt antagandet, att anmälningsfrekvensen varit låg. Dessa kommuner voro följande.

Solna (Sthlm), Uppsala (Upps.), Linköping, Norrköping (Östg.), Trälleborg (Malm.), Falkenberg (Hall.), Askum (Göteb.), Alnö, Högsjö, Indal, Ljustorp, Nora, Tynderö (Vrnl.), Umeå lk (Vb.) och Piteå, Korpilombolo, Nedertorneå, Piteå lk, Råneå, Töre, Överluleå, Övertorneå (Nb.).

Från 8 kommuner med 787 arbetslösa rapporterade räknekommittéerna, att räkningen varit missvisande, enär en del personer varit arbetslösa före räkningen men erhållit tillfällig sysselsättning räkningsdagen och väntades ånyo bliva arbetslösa efter några dagar. Enligt dessa kommittéers uppfattning återspeglade räkningsresultatet icke det »normala arbetslöshetstillståndet». Dessa kommuner voro följande.

Västervik, Oskarshamn (Kalm.), Ystad (Malm.), Näsing, Tanum (Göteb.), Eda (Värml.), Bureå (Vb.) och Luleå (Nb.).

Räknekommittéerna i 11 kommuner hade sökt beräkna det enligt deras uppfattning verkliga antalet arbetslösa vid räknetillfället. I stället för de 1 278 arbetslösa, som anmält sig i dessa kommuner, vore enligt deras uppfattning

I 732 arbetslösa på räkningsdagen, vilket skulle innebära att i runt tal $\frac{3}{4}$ (73's procent) av de arbetslösa i dessa kommuner anmält sig. Ifrågavarande kommuner samt antalet vid räkningen anmälda och det enligt kommitténs uppfattning verkliga antalet arbetslösa voro följande.

K o m m u n	Anmälda vid räkningen	Verkliga antalet arbetslösa enligt räknekommittén
Sundbyberg (Sthlm).....	55	87
Älvkarleby (Upps.).....	74	100
Kalmar (Kalm.)	241	252
Halmstad (Hall.)	243	400
Lysekil (Göteb.)	90	100
Bro (»)	60	78
Hogdal (»)	55	68
Skee (»)	249	272
Trollhättan (Älvsb.)	91	192
Långsele (Vrnl.)	61	86
Hortlax (Nb.)	59	97
Summa	1 278	1 732

I tvenne av nyssnämnda kommuner, nämligen Halmstads stad och Hortlax (Nb.), uppgåvo kommittéerna som orsak till den mindre goda anmälningsfrekvensen svårigheten för de arbetslösa att erhålla samhällelig hjälp.

I Eskilstuna anmälde kommittén, att 98 arbetslösa deltagit i räkningen men att dagen efter cirka 160 anmält sig arbetslösa hos olika fackföreningar och att ingalunda samtliga av de 98 räkningsdeltagarna återfunnos bland de 160 fackföreningsanmälda. I Växjö stad med 101 anmälda hade den yngre samt den ej kvalificerade kvinnliga arbetskraften icke anmält sig i full utsträckning, och i Skellefteå stad med 61 räkningsdeltagare voro den 31 augusti enbart inom »facket järn och metall 121 st. arbetslösa».

I ett antal kommuner, inalles 10, i vilka ingen arbetslös anmält sig, uppgåvo räknekommittéerna, att det ändock funnos sådana. Så var förhållandet i Möja (Sthlm), Härlunda (Kron.), Åmåls lk (Älvsb.), Särna (Kopp.) och Hemsö (Vrnl.). I Fagerhult (Kalm.) och Fiskebäckskil (Göteb.) voro på räkningsdagen enligt kommittéernas uppgifter inom vederbörande kommuner befintliga arbetslösa tillfälligt sysselsatta. Uppgivet antal arbetslösa, trots utebliven anmälan, skulle finnas i Trosa stad (10) och Tranemo (Älvsb.) (2). Slutligen uppgav Fors (Älvsb.), att ett antal arbetslösa diversearbetare funnos, vilka, ehuru »till en del uppmanade, dock icke anmält sig».

Såsom allmänt omdöme om räknekommittéernas uppgifter beträffande deltagarfrekvensen kan sägas, att man i en del landskommuner synes ha missuppfattat avsikten med frågan. I åtskilliga fall förekomma upplysningar av innebörd, att, om räkningen verkställdes senare under året, skulle resultatet blivit ett helt annat, och på grund härav har man ansett sig böra beteckna deltagandet i räkningen såsom icke allmänt. Även med hänsyn tagen till att arbetslösa på ett antal orter otvivelaktigt underlätit att anmäla sig vid räk-

ningen, förefaller det dock, som om deltagandet i stort sett varit så pass allmänt, att de uppgifter, som erhållits vid räkningen, väl kunna läggas till grund för bedömandet av antalet arbetslösa i riket den 31 augusti 1937.

I undersökningen ingingo 8 833 hos arbetslöshetskommittéer hjälpsökande arbetslösa (jfr sid. 39). Antalet den 31 augusti hos kommittéerna anmälda arbetslösa var emellertid 9 577 (se tab. 3). Skillnaden beror huvudsakligen på att kommittéanmälda arbetslösa, som ej åtnjoto hjälp räkningsdagen, i viss utsträckning underläto att delta i räkningen. I någon mån förklaras detta av att kommittéernas hjälpsökandesiffror avse hela sista veckan i månaden, varför en person, som stämplat sitt kort t. ex. den 25 men erhållit arbete någon dag senare, medtages i rapporten till arbetslöshetskommissionen, då han ej underrättat kommittén om att han fått arbete. De den 31 augusti hjälpta äro mangrant med i undersökningen utom 88 respektive 60 kommunala reservarbetare i Karlskrona och Ystad, för vilka uppgifter ej lämnats till räkningen.

Förut har framhållits, att vid granskningen av de inlämnade uppgifterna ett förhållandevis stort antal, 2 013, av olika anledningar icke medtagits i undersökningen. I tab. 1 lämnas en summarisk sammanställning av antalet utsorterade uppgifter, fördelade på län och 3 olika huvudanledningar till utsortering, nämligen dels »arbetsoförmåga», dels »ej arbetslös», dels »annan anledning». Såsom ovan (sid. 11) angivits, ha personer, som vid räknetillfället endast tillfälligt vistades i den kommun, där anmälan verkställdes, vid materialets bearbetning hänförs till den ordinarie bostadsorten. På grund härav ha 158 personer överförts från en kommun till en annan. Även dessa redovisas i tab. 1.

Antalet i undersökningen ej medtagna, som för riket i dess helhet uppgick till 7.4 procent, varierade givetvis inom olika län. I nedanstående översikt redovisas »utsorteringsprocenten» länsvis.

L ä n	Utsorterade %	L ä n	Utsorterade %
Stockholms stad	12.6	Älvsborgs	6.7
Stockholms	8.5	Skaraborgs	5.7
Uppsala	10.1	Värmlands	7.5
Södermanlands	8.3	Örebro	10.1
Östergötlands	5.3	Västmanlands	11.1
Jönköpings	12.8	Kopparbergs	3.6
Kronobergs	12.7	Gävleborgs	5.9
Kalmar	14.4	Västernorrlands	2.3
Gotlands	5.2	Jämtlands	11.5
Blekinge	13.8	Västerbottens	5.0
Kristianstads	13.4	Norrbottens	5.1
Malmö stad	4.6	Hela riket	7.4
Malmöhus län i övrigt	5.2	därav i städer	8.7
Hallands	8.2	landskommuner	5.8
Göteborgs stad	6.9		
Göteborgs och Bohus län i övrigt	4.5		

De utsorterade uppgifterna avsågo 1 892 män och 121 kvinnor och utgjorde i procent av hela antalet räkningsdeltagare 7·6 respektive 10·7. Anledningar till utsortering och antalet av olika anledningar utsorterade voro följande.

Varaktigt arbetsförmögna, förhindrade att taga arbete i öppna marknaden, voro 949, varav 738 i städer och 211 i landskommuner. Arbete i öppna marknaden räkningsdagen hade 691 räkningsdeltagare.

Personer, födda 1862 eller tidigare, d. v. s. sådana som under 1937 fyllde 75 år eller mera, ha icke medtagits i undersökningen (s. 9). De utgjorde tillsammans 77 och fördelade sig på åldrar, som framgår av nedanstående uppgifter.

Ålder	Antal	Ålder	Antal
75 år	19	81 år	1
76 »	17	82 »	1
77 »	12	83 »	1
78 »	12	84 »	1
79 »	9	87 »	1
80 »	3		
		Summa	77

Av de i tab. 1 under rubriken »annan anledning» redovisade 373 personerna hade, förutom nyss nämnda 77 åldringar, icke ansetts böra medtagas personer, som slutat sin anställning på grund av sjukdom och fortfarande voro sjuka vid räknetillfället (46), ej heller de som vid räkningen fullgjorde värnplikt eller som för kort tid sedan slutat sin anställning för att fullgöra värnplikten inom den närmaste tiden (28). Sysselsättning med studier av sådan art, att vederbörande icke kunde anses vara aktuell arbetskraft på den öppna marknaden (120¹) ansågs motivera utsortering, och så var även förhållandet med av fattigvården till varaktig försörjning omhändertagna (13), tjänstemän åtnjutande pension (10), ävensom psykiskt defekta personer (8).

Av anledningar, som här ej kunna närmare specificeras, utsorterades ytterligare 32 anmälningar. Slutligen har vid materialets bearbetning uttagits 19 uppgifter på grund av att de icke avlämnats personligen räkningsdagen utan insänts per post, lämnats genom ombud eller avlämnats annan dag än den föreskrivna, ävensom 20 anmälningar, vilka antingen innehållit uppenbart vilseledande uppgifter eller ock varit så ofullständigt ifyllda, att de icke kunnat bli föremål för bearbetning.

I någon utsträckning ha redan av vederbörande räknekommittéer utsorterats anmälningar, som ej avlämnats på räkningsdagen. Det undandrar sig givetvis arbetslöshetskommissionens bedömande, i vilken utsträckning så skett.

¹ Av dessa voro 101 elever vid verkstadsskola i Blekinge.

KAP. II.

Arbetsmarknad och arbetslöshet 1921—1937.**Summarisk översikt.**

Arbetslöshetens omfattning — i någon mån även dess art — kan bedömas med ledning av vissa i den officiella statistiken ingående serier; ingen av dessa lämnar dock en fullständig belysning av problemet. Genom socialstyrelsens uppgifter om antalet arbetsansökningar på 100 lediga platser vid den offentliga arbetsförmedlingen (arbetsförmedlingsstatistiken) och antalet arbetslösa inom fackorganisationerna i procent av medlemsantalet (fackföreningsstatistiken) liksom av arbetslöshetskommissionens hjälpsökandesiffror erhålles visserligen en bild av de förändringar, som arbetsmarknaden undergår, men upplysning om arbetslöshetens absoluta omfattning vinnes icke på någon av dessa vägar. Än mindre upplyser härom socialstyrelsens kvartalsstatistik över arbetstillgången inom företrädesvis industriella näringsgrenar och den på grundval härav framräknade konjunktursiffran, som emellertid, då den i viss mån anteciperar utvecklingen (se Statens arbetslöshetskommissions berättelse 1925—1934, sid. 50 f.), är av betydelse för bedömandet av arbetsmarknadens sannolika utveckling.

Arbetsförmedlingsstatistiken anger relationstalet mellan samtliga under månaden inkomna ansökningar om arbete och anmälda lediga platser, oavsett om samma person gjort en eller flera ansökningar. Där återfinnas även personer, som vid anmälningstillfället icke voro arbetslösa utan endast önskade ombyte av plats. Arbetsförmedlingsstatistiken är sålunda icke någon arbetslöshetsstatistik i egentlig mening utan endast en mätare på frekvensen vid arbetsförmedlingen. *Fackföreningsstatistiken*¹ upplyser ytterst om i vilken utsträckning fackföreningsmedlemmar på grund av arbetslöshet varit befriade från avgifter till förbunden (jfr S. O. U. 1936: 21, sid. 170 ff.). Sådan avgiftsbefrielse (fristämpling) kan — utom på grund av total arbetslöshet — beviljas vid partiell sådan, d. v. s. om antalet arbetstimmar per vecka understiger ett bestämt antal, vanligen 25. Å andra sidan betala i vissa fall i reservarbete sysselsatta fackligt organiserade sina kontingenter och ingå då icke i statistiken. *Arbetslöshetskommissionens hjälpsökandesiffror* angiva endast antalet av arbetslösa, som anse sig vara i behov av hjälp genom arbetslöshetskommitté; dessa siffror kunna givetvis influeras av hjälpverksamhetens utformning och större eller mindre restriktivitet i hjälptilldelningen.

På grundval av de uppgifter, som stå till buds för att belysa arbetslösheten, lämnas här nedan en summarisk redogörelse för arbetslöshetens omfattning under åren 1921—1937. Denna period omfattar tvenne svåra arbetsmarknadskriser, och läsaren kan ur anförda data bilda sig en uppfattning

¹ De i fackföreningsstatistiken ingående fackförbunden äro förtecknade i tab. 41 (s. 112) under »A. Till Socialstyrelsen rapporterade förbund».

även om utvecklingen under de år, som föregingo 1927 års arbetslöshetsräkning. I *tab. 3* ha sammanförts tre av de ovan nämnda serierna, nämligen arbetslöshetskommissionens hjälpsökandestatistik, fackföreningsstatistiken och arbetsförmedlingsstatistiken.

Den omfattande arbetslösheten under krisen 1921—1923 efterföljdes av en period av relativt måttlig arbetslöshet, som varade fram till hösten 1930. Då började en kris, som skulle uppvisa en registrerad arbetslöshet av hittills i Sverige okänd omfattning. Antalet hjälpsökande arbetslösa — under de närmast föregående åren 10 à 15 0000 — steg oavbrutet under 1931 och 1932 och uppnådde under mars 1933 maximum med 186 561 arbetslösa. Arbetslösheten inom fackorganisationerna nådde sin största omfattning under december 1932, då nära $\frac{1}{3}$ av fackförbundens medlemmar voro arbetslösa. Samma månad uppgick antalet arbetsansökningar på 100 lediga platser till 881.

Den omsvängning i konjunkturen, som kunnat spåras redan i slutet av 1932, följdes icke omedelbart av sjunkande arbetslöshet. Under hela 1933 voro hjälpsökandesiffrorna och, oavsett december, antalet arbetsansökningar på 100 lediga platser högre än 1932, medan fackföreningsciffrorna från och med augusti 1933 understego motsvarande månadssiffror för 1932. Under 1934 började även hjälpsökandesiffrorna visa sjunkande tendens, och i september var antalet hjälpsökande endast ungefär hälften av antalet i samma månad 1933. Fackföreningarnas arbetslöshet nådde i juli 1934 sin under åren 1932—1934 lägsta omfattning (12·9 procent).

Den fortsatta utvecklingen under åren 1935—1937 karakteriserades av en alltmer förbättrad arbetslöshetssituation. Särskilt hjälpsökandesiffrorna visade, bortsett från säsongförändringar, en oavbruten nedgång. Årsmedeltalen under åren 1935—1937 uppgingo varje år endast till något mer än hälften av föregående års. Arbetsförmedlingssiffrorna företedde likaledes en gynnsam utveckling, och vid tidpunkten för den nu företagna arbetslöshetsräkningen (31 augusti 1937) uppgick antalet arbetsansökningar på 100 lediga platser till 129. Arbetslösheten inom fackorganisationerna utgjorde då 6·2 procent och antalet hjälpsökande arbetslösa 9 577.

För ytterligare belysande av arbetsmarknadens utveckling under åren 1921—1937 meddelas i nedanstående sammanställning socialstyrelsens konjunktursiffror för nämnda år. *Mycket god* arbetstillgång anges med poängsiffran 5, och 4, 3, 2 och 1 beteckna i tur och ordning *god*, *medelgod*, *mindre god* och *dålig* arbetstillgång.

År	Kvartal				Årsmedeltal	År	Kvartal				Årsmedeltal
	I	II	III	IV			I	II	III	IV	
1921.....	1·80	1·87	2·11	2·14	1·98	1930.....	3·26	3·22	2·94	2·77	3·05
1922.....	2·12	2·62	2·89	2·87	2·63	1931.....	2·51	2·66	2·61	2·65	2·61
1923.....	2·96	3·19	3·24	3·17	3·14	1932.....	2·46	2·89	2·41	2·88	2·41
1924.....	3·03	3·12	3·04	2·98	3·04	1933.....	2·30	2·69	2·94	3·08	2·75
1925.....	2·91	3·11	3·07	3·08	3·04	1934.....	3·24	3·55	3·63	3·59	3·50
1926.....	3·01	3·09	3·06	3·07	3·06	1935.....	3·51	3·71	3·73	3·76	3·68
1927.....	3·04	3·25	3·24	3·21	3·19	1936.....	3·71	3·82	3·91	3·97	3·85
1928.....	3·22	3·40	3·33	3·28	3·31	1937.....	4·01	4·10	4·06	3·80	3·99
1929.....	3·25	3·47	3·51	3·43	3·42						

Tab. 3. Arbetsmarknaden under åren 1921—1937.

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Årsmiddeltal
<i>Antalet hos arbetslöshetskommittéerna anmälda hjälpsökande arbetslösa.</i>													
1921										98 300	120 000	141 000	
1922	163 200	158 600	149 000	126 800	83 000	49 300	38 300	36 000	35 100	37 300	43 500	45 900	80 500
1923	55 500	49 200	43 400	35 200	24 100	20 700	19 100	15 800	12 700	11 900	13 800	16 100	26 458
1924	16 576	15 898	13 681	10 310	7 042	5 598	4 759	4 186	4 534	6 454	9 268	12 589	9 241
1925	20 634	21 602	18 647	14 828	12 115	10 281	9 413	9 467	10 165	13 148	17 962	20 332	14 882
1926	22 711	22 334	20 529	16 635	13 882	11 751	10 845	11 194	11 971	15 553	20 074	24 723	16 850
1927	27 407	25 420	22 403	22 196	18 156	15 241	12 204	12 757	12 896	16 453	21 401	24 212	19 229
1928	26 662	26 322	24 584	19 644	14 119	11 169	9 500	9 849	10 011	12 962	16 441	18 675	16 661
1929	18 519	17 695	15 692	12 256	8 449	5 865	5 055	4 849	5 036	7 301	9 791	12 041	10 212
1930	16 647	15 384	13 572	11 368	9 013	6 634	5 824	6 314	8 589	14 611	24 824	31 901	13 723
1931	40 245	41 595	41 885	39 396	34 550	31 057	30 520	35 701	40 377	57 143	77 254	88 761	46 540
1932	103 742	108 032	109 674	111 333	104 094	97 370	94 687	99 826	106 404	123 584	146 981	161 155	113 907
1933	180 602	181 944	186 561	176 825	156 211	145 458	138 855	144 185	151 498	164 747	170 702	171 065	164 054
1934	171 540	166 348	160 345	145 588	116 257	99 628	86 253	83 042	78 918	84 811	92 016	92 881	114 802
1935	93 419	89 838	83 588	75 122	61 177	51 157	42 582	41 723	41 190	47 045	54 167	57 965	61 581
1936	61 400	58 127	53 162	46 628	34 571	25 863	21 510	20 783	20 903	24 712	28 742	30 814	35 601
1937	33 509	31 280	27 750	22 247	15 840	11 429	9 800	9 577	9 782	12 411	16 169	18 765	18 213
<i>Arbetslösheten inom fackorganisationerna. Procent.</i>													
1921	20·1	20·7	24·5	24·2	25·1	27·7	27·9	27·4	27·3	27·1	28·8	33·2	26·6
1922	34·3	31·9	30·5	28·3	22·9	20·9	18·2	16·7	15·1	15·5	17·2	21·3	22·9
1923	20·5	19·4	18·0	14·9	10·7	9·8	9·1	8·6	8·0	8·2	9·3	14·0	12·5
1924	13·6	13·4	13·9	11·6	7·6	7·4	6·2	6·6	7·0	8·4	10·5	15·6	10·1
1925	14·8	13·6	12·0	10·8	8·2	8·2	7·6	7·7	8·5	10·1	11·8	19·5	11·0
1926	15·7	14·8	14·7	12·3	9·9	9·6	8·6	8·3	9·1	11·4	13·0	19·1	12·2
1927	16·3	15·6	14·1	12·3	9·9	9·4	8·3	7·9	8·4	10·4	12·8	18·6	12·0
1928	14·3	13·3	13·2	11·7	8·2	7·6	7·4	6·9	7·8	9·0	10·9	17·3	10·6
1929	14·8	14·6	13·7	11·4	7·7	6·8	6·3	6·1	6·7	8·2	10·1	16·3	10·2
1930	13·9	13·2	12·3	10·8	8·0	8·0	8·0	8·1	9·5	12·3	15·3	22·9	11·9
1931	20·2	18·7	19·4	17·1	13·2	12·4	11·8	12·8	13·4	16·4	19·3	26·5	16·8
1932	24·2	23·8	24·1	20·8	19·0	19·3	19·4	20·0	20·6	22·1	24·1	31·0	22·4
1933	28·8	27·7	28·7	24·3	21·1	20·3	19·4	19·6	19·2	20·2	22·3	27·2	23·3
1934	24·4	24·4	23·8	19·6	15·4	14·0	12·9	13·3	13·0	14·8	17·1	23·7	18·0
1935	22·3	20·1	18·5	16·0	12·0	11·3	9·9	10·2	10·9	12·7	14·9	21·3	15·0
1936	19·0	18·1	16·5	13·8	10·2	9·3	8·1	8·1	8·7	10·3	12·3	17·5	12·7
1937	16·3	14·8	14·5	11·2	8·3	7·7	6·4	6·2	6·8	8·3	11·1	17·8	10·8
<i>Antalet ansökningar på 100 lediga platser vid den offentliga arbetsförmedlingen.</i>													
1921	246	301	240	203	213	258	261	235	223	263	384	473	282
1922	482	479	381	368	257	215	203	172	155	177	269	321	296
1923	346	308	231	165	135	146	141	140	126	129	191	195	136
1924	270	236	186	157	136	134	142	135	128	149	227	237	177
1925	329	292	224	172	163	161	165	158	156	175	259	237	208
1926	310	279	204	170	168	171	165	155	161	192	298	290	212
1927	337	299	227	183	176	166	154	150	145	172	268	264	210
1928	325	300	218	171	151	159	170	162	148	159	248	239	201
1929	267	229	180	154	136	137	138	136	128	150	211	214	174
1930	265	226	177	143	131	128	141	144	147	178	274	251	183
1931	243	254	200	202	170	196	206	207	204	271	483	388	251
1932	453	508	397	332	380	405	420	409	407	463	853	881	487
1933	735	737	729	620	559	566	626	579	577	663	865	810	685
1934	735	694	514	477	383	379	362	332	331	379	549	531	479
1935	485	477	414	321	303	284	277	255	244	284	434	442	365
1936	370	319	261	249	214	194	194	175	169	204	289	327	247
1937	265	208	171	161	137	133	142	129	130	162	208	194	170

Det gemensamma för de ovan nämnda redovisningsserierna för arbetsökande och arbetslösa är, att de endast omfatta vissa kategorier av arbetslösa och att de i fråga om arbetslöshetens karaktär endast lämna vissa summariska uppgifter — huvudsakligen om yrkestillhörighet. Därtill kommer, att arbetsförmedlingsstatistiken och fackföreningsstatistiken båda innesluta personer, som vid observationstillfället icke voro arbetslösa.

För att erhålla klarhet beträffande det verkliga antalet arbetslösa är det nödvändigt att lämna alla dem som anse sig vara arbetslösa, tillfälle till registrering utan andra inskränkande villkor än sådana, som äga samband med individens förmåga att utföra avlönat arbete. Detta kan ske genom en från den fortlöpande statistiken fristående arbetslöshetsräkning, företagen vid lämplig tidpunkt. Sådana arbetslöshetsräkningar ha tidigare ägt rum i vårt land den 12 januari 1909, 31 januari 1910 och 5 maj 1927. Ingen av dessa undersökningar omfattade dock hela landet.

De två första arbetslöshetsräkningarna ligga långt tillbaka i tiden och utfördes under helt andra förhållanden än de nuvarande, varför de här kunna förbigås. Däremot torde böra anföras några av de resultat, som framkommo genom arbetslöshetsräkningen den 5 maj 1927 (S. O. S., socialstatistik, 1928). Därvid anmälde sig sammanlagt 64 075 personer, varav 1 980 kvinnor. Räkningen berörde alla städer, köpingar och industrikommuner, men av övriga kommuner endast ett urval. En med ledning av anmälningssiffrorna länsvis företagen framräkning av arbetslöshetens omfattning i samtliga kommuner gav en total arbetslöshetssiffra på 78 800. Vid materialets granskning utsorterades 4 153 uppgifter, varför undersökningsresultaten ägde tillämpning på i runt tal 75 000 personer. Vid räkningen konstaterades, att en del kategorier arbetslösa, framför allt fackligt organiserade mera tillfälligt arbetslösa, uraktlätit att anmäla sig. Räkningens resultatet ansågs dock representativt.

Vid räknetillfället existerade en säsongarbetslöshet, som bland annat tog sig uttryck däri, att i räkningen deltog ett betydande antal skogsarbetare (7 717) och byggnadsarbetare (10 211). Sammanlagt tillhörde över hälften av de i undersökningen ingående säsongbetonade yrken. Ungdomsarbetslösheten var särskilt framträdande. Icke mindre än 41,3 procent av de arbetslösa voro i åldern 14—25 år; ungefär hälften av dessa voro under 21 år och hade till stor del ännu ej kommit in i något yrke. Av samtliga arbetslösa voro 27,0 procent över 40 år, och 6 procent hade överskridit 60-årsgränsen. Som en naturlig följd av åldersfördelningen voro de ogifta i majoritet (över 60 procent). Endast 3 procent av de arbetslösa voro kvinnor. Vidare konstaterades, att de arbetslösa till stor del utgjordes av grov- och diversearbetare, varför arbetslösheten karakteriserades som i mångt och mycket ett grov-arbetareproblem. Undersökningar av de arbetslösas fysiska och psykiska egenskaper visade, att särskilt storstädernas arbetslösa till avsevärd del voro att hänföra till på arbetsmarknaden mer eller mindre svårplacerbara kategorier.

Förutom de arbetslöshetsräkningar, varom här talats, ha utförts undersökningar av ett mera begränsat undersökningsobjekt, nämligen det hos arbetslöshetskommittéerna registrerade klientelet. Vid olika tillfällen ha verk-

ställt ålders- och yrkesundersökningar och dessutom ha mera fullständiga s. k. klientelundersökningar föranstaltats den 31 juli 1935 och den 31 juli 1936 (S. O. U. 1936: 21 och 1937: 12). Dessa klientelundersökningar, som företogs vid en tidpunkt på året, då säsongarbetslösheten var obetydlig, fastslog för hjälpsökandeklientelet karakteristiska kännetecken — hög ålder och långvarig arbetslöshet.

Undersökningarna omfattade år 1935 40 332 män och 112 kvinnor och år 1936 19 930 män och 50 kvinnor. Av de arbetslösa männen voro den 31 juli 1935 8·0 procent och den 31 juli 1936 5·4 procent i åldern 16—20 år. Motsvarande tal för åldrarna 41 år och däröver voro 34·4 och 40·8. Vid 1935 års undersökning voro 44·9 procent av de arbetslösa ogifta, medan motsvarande tal 1936 uppgick till 38·6. Vid båda undersökningarna kunde konstateras, att huvudparten av de arbetslösa hade långvarig arbetslöshet bakom sig och att cirka $\frac{2}{3}$ av klientelet ur aktuell arbetsmarknadssynpunkt kunde betraktas som grovarbetare, d. v. s. antingen helt saknade yrkesutbildning eller också hade sådan utbildning inom sågverksindustrin, stenindustrin eller annan industri, där på grund av strukturella förändringar inom näringslivet utsikterna att erhålla arbete i öppna marknaden voro starkt begränsade.

Även om arbetslösheten vid tiden för 1937 års arbetslöshetsräkning var förhållandevis obetydlig, bör icke förbises, att den, som klientelundersökningarna 1935 och 1936 utvisade, för vissa kategorier av arbetslösa blivit av mera permanent karaktär än vad fallet torde ha varit tidigare. Inom vissa områden av näringslivet är dessutom den senaste krisen icke helt övervunnen — detta gäller framför allt stenindustrin och sågverksindustrin — och allt fortfarande har den icke yrkesutbildade arbetskraften svårt att göra sig gällande på arbetsmarknaden.

Hur arbetslösheten regionalt ändrat karaktär under de senaste åren, utvisar nedanstående sammanställning, vari angives antalet hjälpsökande arbetslösa i storstäder, arbetslöshetstyngda områden (se sid. 22) samt övriga områden.

År	Antal hjälpsökande arbetslösa Årsmedeltal				Procentuell fördelning			
	Stor- städer	Arbetslös- hetstyngda områden	Övriga områden	Summa	Stor- städer	Arbetslös- hetstyngda områden	Övriga områden	Summa
1930	2 906	2 040	8 777	13 723	21·2	14·9	63·9	100·0
1931	6 653	11 339	28 548	46 540	14·3	24·4	61·3	100·0
1932	16 257	22 311	75 339	113 907	14·3	19·6	66·1	100·0
1933	26 511	28 257	109 286	164 054	16·2	17·2	66·6	100·0
1934	20 136	23 369	71 297	114 802	17·5	20·4	62·1	100·0
1935	10 201	15 752	35 628	61 581	16·6	25·6	57·8	100·0
1936	7 025	10 931	17 645	35 601	19·7	30·7	49·6	100·0
1937	4 198	5 793	8 222	18 213	23·0	31·8	45·2	100·0

Sammanställningen utvisar, att år 1930 endast 14·9 procent av de hjälpsökande arbetslösa voro hemmahörande i de nu arbetslöshetstyngda områdena mot 31·8 procent år 1937. Även storstäderna ökade efter 1932 sin procentuella andel av hjälpsökandeklientelet (från 14·3 till 23·0 procent).

KAP. III.

Arbetslöshetens omfattning inom olika geografiska områden.

Resultaten från arbetslöshetsräkningen redovisas genomgående efter tre olika geografiska indelningsgrunder, nämligen

- a) den administrativa länsindelningen, dock med städerna Malmö och Göteborg utbrutna ur respektive län,
- b) kommuntyper och
- c) arbetslöshetstyngda områden.

Uppdelningen på kommuntyper innefattar materialets fördelning på 9 olika kommuntyper, nämligen

städer

med över	100,000 inv.
» » 30,000 men högst	100,000 »
» » 20,000 » »	30,000 »
» » 5,000 » »	20,000 »
» högst	5,000 »

landskommuner (med köpingar)

industrikommuner
blandade industri- och jordbrukskommuner
jordbrukskommuner
skogskommuner.

Vid uppdelningen av landsbygdskommunerna har tillämpats den av socialstyrelsen i samband med 1935 års dyrortsgruppering och undersökningen angående skogsbygdens arbets- och levnadsvillkor verkställda fördelningen, varigenom hänförts till

industrikommuner de kommuner, vari taxeringsvärdet av »annan fastighet» (= ej jordbruksfastighet) uppgått till $\frac{1}{3}$ eller mera av sammanlagda fastighetsvärdet inom kommunen;

blandade kommuner de kommuner, vari sagda taxeringsvärde uppgått till minst $\frac{1}{5}$ men icke $\frac{1}{3}$ av sammanlagda fastighetsvärdet;

jordbrukskommuner de kommuner, vari nyssnämnda taxeringsvärde icke uppgått till $\frac{1}{5}$ av sammanlagda fastighetsvärdet, och i fråga om Värmlands, Kopparbergs och de norrländska länen åkerarealen utgjort mer än 0.5 har åker per invånare vid tidpunkten för senaste jordbruksräkning;

skogskommuner de kommuner i Värmlands, Kopparbergs och de norrländska länen, som ej hänförts till någon av nu nämnda grupper.

Ovan angivna normer ha dock icke av socialstyrelsen obetingat tillämpats vid kommunernas klassificering, enär även viss hänsyn tagits till varje Orts

speciella förhållanden, såsom industriella företags lokalisering och storlek m. m.

Såsom ett komplement till läns- och kommuntypindelningarna, vilka båda avse materialet i dess helhet eller, i vissa fall, hela materialet inom enskilt län, lämnas i fråga om åtskilliga av de vid arbetslöshetsräkningen utrönta förhållandena speciell redovisning för de s. k. arbetslöshetsstyngda kommunerna. Denna indelningsgrund ansluter sig till den av arbetslöshetskommissionen i redogörelsen för klientelundersökningen den 31 juli 1936 tillämpade. Genom att sammanföra uppgifterna från vissa kommuner avsåg kommissionen att skildra arbetslösheten inom områden, där industrier, som efter högkonjunkturen 1928—1929 mera avsevärt minskat sin sysselsättning, varit lokaliserade. Kommuner, som haft en arbetslöshet av mera betydande omfattning, framkallad av sysselsättningssvårigheter inom viss industri, hade sammanförts till kommungrupper, och viktigare data hade meddelats för dessa kommungrupper, i undersökningen benämnda *arbetslöshetsstyngda* kommuner eller områden. Av de antydda urvalsprinciperna framgår, att vid undersökningen i fråga till arbetslöshetsstyngda områden hänförts även kommuner, som vid undersökningstillfället uppvisat en relativt måttlig arbetslöshet, för så vitt denna varit framkallad av att en för trakten dominerande näringsgren under en lång tid varit lamslagen och arbetslösheten i förhållande till kringliggande områden varit av anmärkningsvärd omfattning. Sålunda hade åtskilliga kommuner i Blekinge och Bohuslän hänförts till arbetslöshetsstyngda områden, trots att de vid undersökningstillfället uppvisat en i förhållande till tidigare år väsentligt förbättrad arbetslöshetssituation. Å andra sidan hade några kommuner, som äro allmänt kända för sina under vinterhalvåret svåra arbetslöshetsförhållanden, icke medtagits bland de arbetslöshetsstyngda kommunerna, då arbetslösheten varit så starkt säsongbetonad, att en mera ingående redogörelse, avseende förhållandena under högsommaren, skulle ha lämnat en missvisande bild av arbetslösheten under året i övrigt.

Denna vid ovan nämnda klientelundersökning tillämpade indelningsgrund har ansetts böra i oförändrad form användas även vid redogörelsen för 1937 års arbetslöshetsräkning. Därigenom vinnes bland annat den fördelen, att det inom de arbetslöshetsstyngda områdena den 31 augusti 1937 hjälpsökande arbetslöshetsklienteletets förhållanden kunna direkt jämföras med motsvarande uppgifter för den 31 juli 1936. I *bilaga I* finnes en förteckning över de kommuner och områden, vilka i den följande redogörelsen betecknas såsom arbetslöshetsstyngda.

Vid förkortning av länsnamn ha i förekommande fall de av statistiska centralbyrån i »Årsbok för Sveriges kommuner» använda förkortningarna tillämpats.

I *tab. 4* lämnas en översikt över antalet kommuner inom olika län med och utan arbetslösa. Kommuner, i vilka arbetslösa redovisades — här nedan kallade *arbetslöshetskommuner*¹ — ha i tabellen fördelats på kommuntyper

¹ Förteckning över dessa kommuner återfinnes i tabellbilaga 1; jfr för övrigt sid. 11.

Tab. 4. Antalet kommuner inom olika län med och utan arbetslösa den 31 augusti 1937.

L ä n	Hela antalet kommuner	Kommuner med arbetslösa										Kommuner utan arbetslösa		
		Städer med ett invånarantal av					Landskommuner				Summa		Antal	%
		över 100 000	30 000- 100 000	20 000- 30 000	5 000- 20 000	högst 5 000	indu- stri	blan- dade	jord- bruks	skogs	An- tal	%		
Stockholms stad	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100·0	—	—
Stockholms	121	—	—	—	4	5	32	17	10	—	68	56·2	53	43·8
Uppsala	88	—	1	—	1	—	6	7	5	—	20	22·7	68	77·3
Södermanlands	96	—	1	—	2	3	7	11	13	—	37	38·5	59	61·5
Östergötlands ..	152	—	2	—	2	3	11	10	14	—	42	27·6	110	72·4
Jönköpings	136	—	1	—	4	2	18	8	8	—	41	30·1	95	69·9
Kronobergs	88	—	—	—	1	1	15	10	14	—	41	46·6	47	53·4
Kalmar	112	—	—	1	2	3	9	18	19	—	52	46·4	60	53·6
Gotlands	92	—	—	—	1	—	2	2	3	—	8	8·7	84	91·3
Blekinge	40	—	—	1	2	1	10	17	7	—	38	95·0	2	5·0
Kristianstads ..	151	—	—	—	2	2	21	19	7	—	51	33·8	100	66·2
Malmö stad	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100·0	—	—
Malmöhus i övrigt	243	—	1	1	5	1	15	15	14	—	52	21·4	191	78·6
Hallands	91	—	—	1	2	2	5	10	12	—	32	35·2	59	64·8
Göteborgs stad	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100·0	—	—
Göteborgs o. Bohus i övrigt	93	—	—	—	3	3	20	14	20	—	60	64·5	33	35·5
Älvsborgs	225	—	1	—	4	1	22	13	26	—	67	29·8	158	70·2
Skaraborgs	266	—	—	—	5	2	7	14	12	—	40	15·0	1 226	85·0
Värmlands	92	—	—	1	2	1	17	16	14	5	56	60·9	36	39·1
Örebro	64	—	1	—	—	3	14	15	6	—	39	60·9	25	39·1
Västmanlands ..	70	—	1	—	2	1	11	4	3	—	22	31·4	48	68·6
Kopparbergs ..	57	—	—	—	3	2	12	13	5	5	40	70·2	17	29·8
Gävleborgs	56	—	1	—	2	—	14	16	10	—	43	76·8	13	23·2
Västernorrlands	67	—	—	—	3	1	17	9	21	11	62	92·5	5	7·5
Jämtlands	62	—	—	—	1	—	7	6	10	5	29	46·8	33	53·2
Västerbottens ..	32	—	—	—	2	—	6	9	5	5	27	84·4	5	15·6
Norrbottnens	29	—	—	—	2	2	4	8	3	8	27	93·1	2	6·9
Hela riket	2 526	3	10	5	57	39	302	281	261	39	997	39·5	1 529	60·5

¹ Häri ingår Dala kommun, som dock ej redovisat räkningsresultatet (se sid. 10).

inom de olika länen. Bland kommuner utan arbetslösa återfunnos endast tvenne städer, nämligen Trosa och Gränna. Antalet landskommuner inom olika kommuntyper och den procentuella fördelningen av sådana kommuner med och utan arbetslöshet framgår av följande sammanställning.

Kommuntyper	Hela antalet landskommuner	Därav med arbetslösa		Procentuell fördelning av landskommuner	
		antal	%	med arbetslösa	utan arbetslösa
Industrikommuner	400	302	75.5	34.2	6.4
Blandade kommuner	569	281	49.4	31.8	18.9
Jordbrukskommuner	1 364	261	19.1	29.6	72.7
Skogskommuner	77	39	50.6	4.4	2.5
Summa	2 410	883	36.6	100.0	100.0

Av rikets 2 526 kommuner hade 997 (se tab. 4) eller 39.5 procent ett större eller mindre antal arbetslösa. Inom 883 landskommuner eller 36.6 procent av hela antalet landskommuner redovisades arbetslösa. Fördelningen var emellertid ingalunda likformig inom de olika kommuntyperna. Antalet arbetslöshetskommuner varierade betydligt och utgjorde inom industrikommunerna 75.5 procent, inom de blandade kommunerna 49.4 procent, inom jordbrukskommunerna endast 19.1 procent och inom skogskommunerna 50.6 procent. Det absoluta antalet arbetslöshetskommuner var emellertid anmärkningsvärt lika inom de tre förstnämnda kommuntyperna, i det att arbetslöshetskommuner av industrityp utgjorde väl $\frac{1}{3}$ av samtliga arbetslöshetskommuner, medan de av blandad och jordbrukstyp vardera uppgingo till knappt $\frac{1}{3}$ av hela antalet. Inom kommuner utan arbetslöshet dominerade jordbrukskommunerna, vilka där uppgingo till närmare $\frac{3}{4}$ av hela antalet, under det att endast $\frac{1}{16}$ utgjordes av industrikommuner.

Av de olika länen funnos arbetslösa i så gott som samtliga kommuner i Blekinge, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. Däremot hade Uppsala, Östergötlands, Jönköpings, Gotlands, Malmöhus, Älvsborgs, Skaraborgs och Västmanlands län, där mellan 56 procent och 78 procent av kommunerna utgöras av jordbrukskommuner, mindre än $\frac{1}{3}$ av antalet kommuner arbetslösa anmälda vid räkningen.

Såsom av det ovan sagda framgår, voro, så vitt man kan döma av de vid arbetslöshetsräkningen gjorda anmälningarna, stora delar av riket helt befriade från arbetslöshet den 31 augusti 1937. I icke mindre än 1 529 kommuner, d. v. s. $\frac{2}{3}$ av samtliga kommuner i riket, anmälde sig nämligen ingen arbetslös. Dessa kommuner, som enligt vad ovan framhållits, huvudsakligen utgjordes av jordbrukskommuner, voro emellertid till det övervägande flertalet av förhållandevis obetydlig storlek. Hela invånarantalet i samtliga dessa kommuner uppgick icke till mer än knappt $\frac{1}{4}$ (23.2 procent) av rikets befolkning.

Tab. 5. Antalet arbetslöshetskommuner inom olika län och kommuntyper, fördelade efter arbetslöshetens omfattning inom varje kommun.

L ä n Kommuntyper	Antal kommuner med nedanstående antal arbetslösa								Summa	
	1-5	6-10	11- 20	21- 50	51- 100	101- 200	201- 300	301- ∞	kommuner	arbetslösa
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3 793
Stockholms	43	8	9	5	2	1	—	—	68	693
Uppsala	15	2	1	—	1	1	—	—	20	267
Södermanlands	31	3	1	1	1	—	—	—	37	233
Östergötlands	31	8	1	—	—	1	—	1	42	751
Jönköpings	34	2	1	3	—	1	—	—	41	360
Kronobergs	32	3	2	3	1	—	—	—	41	260
Kalmar	40	6	3	—	1	2	—	—	52	578
Gotlands	7	—	—	—	1	—	—	—	8	73
Blekinge	8	4	6	17	2	—	1	—	38	960
Kristianstads	40	7	2	2	—	—	—	—	51	233
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1 203
Malmöhus i övrigt	37	6	3	1	2	2	—	1	52	1 083
Hallands	21	5	3	1	1	—	1	—	32	484
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1 513
Göteborgs o. Bohus i övrigt	30	7	5	3	10	3	2	—	60	1 908
Älvsborgs	53	3	4	4	1	2	—	—	67	631
Skaraborgs	29	6	4	—	—	1	—	—	40	281
Värmlands	21	11	12	8	2	2	—	—	56	862
Örebro	29	2	5	2	—	—	1	—	39	507
Västmanlands	19	—	1	1	1	—	—	—	22	136
Kopparbergs	18	10	5	4	2	1	—	—	40	534
Gävleborgs	23	7	6	3	—	2	2	—	43	1 017
Västernorrlands	11	9	10	14	7	6	4	1	62	3 435
Jämtlands	25	3	—	1	—	—	—	—	29	108
Västerbottens	8	3	6	4	4	2	—	—	27	771
Norrbottnens	1	—	6	3	8	6	1	2	27	2 551
Hela riket	606	115	96	80	47	33	12	8	997	25 225
<i>Städer med</i>										
över 100 000 inv.	—	—	—	—	—	—	—	3	3	6 509
30 000—100 000 »	—	—	—	—	2	4	2	2	10	2 202
20 000—30 000 »	—	—	—	—	—	3	2	—	5	856
5 000—20 000 »	4	8	8	14	13	8	2	—	57	3 247
högst 5 000 »	14	10	8	5	1	1	—	—	39	558
Samtliga städer	18	18	16	19	16	16	6	5	114	13 372
<i>Landskommuner</i>										
Industrikommuner	168	39	38	26	12	12	4	3	302	6 726
Blandade kommuner	186	37	22	19	13	3	1	—	281	2 903
Jordbrukskommuner	220	15	9	12	4	—	1	—	261	1 462
Skogskommuner	14	6	11	4	2	2	—	—	39	762
Samtliga landskommuner	588	97	80	61	31	17	6	3	883	11 853

Fördelningen av de arbetslösa på de 997 arbetslöshetskommunerna var mycket ojämn, och arbetslöshet av större omfattning förekom i ett förhållandevis mindre antal kommuner. Närmare uppgifter härom återfinnas i tab. 5, vari intagits antalet arbetslöshetskommuner inom olika län och kommuntyper med fördelning efter arbetslöshetens omfattning inom varje kommun.

Ehuruval arbetslöshetens absoluta storlek icke giver ett riktigt uttryck för de svårigheter av olika slag, som äga samband med en kommuns arbetslöshet, då invånarantal, skattekraft m. fl. förhållanden därvid spela stor roll, torde ändå kunna sägas, att den arbetslöshet, som uppgår till högst 10 arbetslösa, icke får anses vara av den omfattning, att den kan utgöra något svårare problem för de kommunala myndigheterna. Det torde här böra framhållas, att de vid arbetslöshetsräkningen anmälda till endast en mindre del utgjordes av hjälpsökande (jfr sid. 39) och att större delen räkningsdeltagare sålunda bestod av personer, som väl voro utan arbete den 31 augusti 1937 men som dock icke ansett sig böra påkalla samhällets hjälp genom vederbörande arbetslöshetskommitté.

Av städerna hade 36 (d. v. s. 31·6 procent) 1—10 arbetslösa. För industrikommunerna utgjorde motsvarande antal 68·5 procent, för de blandade kommunerna 79·4 procent, för jordbrukskommunerna 90·0 procent och för skogskommunerna 51·3 procent.

Antalet kommuner och antalet arbetslösa inom de i tab. 5 angivna grupperna var följande.

Kommuner med angivet antal arbetslösa	Kommuner		Arbetslösa	
	antal	%	antal	%
1— 5	606	60·8	1 245	4·9
6— 10	115	11·6	901	3·6
11— 20	96	9·6	1 425	5·6
21— 50	80	8·0	2 390	9·5
51—100	47	4·7	3 176	12·6
101—200	33	3·3	4 459	17·7
201—300	12	1·2	2 940	11·7
301— ω	8	0·8	8 689	34·4
Summa	997	100·0	25 225	100·0

Av denna sammanställning framgår, att icke mindre än 72·4 procent av samtliga arbetslöshetskommuner redovisade 1—10 arbetslösa och 60·8 procent endast 1—5 arbetslösa. Arbetslöshet i avsevärd omfattning — mer än 100 arbetslösa — förekom i 53 kommuner, av vilka 27 voro städer och 26 landskommuner.

Det största antalet arbetslösa förekom i gruppen 301— ω och det näst största i grupp 101—200. Mer än $\frac{1}{3}$ av hela antalet arbetslösa (8 689) återfanns i 8 kommuner, nämligen städerna Stockholm, Norrköping, Malmö, Häl-

singborg, Göteborg och landskommunerna Skön (Vrnl.), Gällivare och Nederkalix (Nb.). I kommuner med 1—5 arbetslösa, vilken grupp av kommuner omfattade mer än $\frac{3}{5}$ av samtliga arbetslöshetskommuner, redovisades endast 4·9 procent av hela antalet arbetslösa.

Arbetslöshet av nämnvärd omfattning, varmed här, i enlighet med vad ovan sagts, förstås, att mer än 10 arbetslösa anmält sig på räkningsdagen, förekom endast i 276 kommuner. Det procentuella antalet kommuner med mer än 10 arbetslösa var störst inom följande län.

		Antal	I % av antalet arbetslöshets- kommuner
Norrbottnens	län	26	96·3
Blekinge	»	26	68·4
Västernorrlands	»	42	67·7
Västerbottens	»	16	59·3
Värmlands	»	24	42·9
Göteborgs o. Bohus	»	23	38·3

Sammanlagt redovisade i dessa sex län 157 kommuner mer än 10 arbetslösa, vilket innebär, att 58·1 procent av arbetslöshetskommunerna här hade mer än 10 arbetslösa. I övriga 19 län funnos endast 119 dylika kommuner eller 16·4 procent av hela antalet arbetslöshetskommuner inom nu nämnda län.

Vill man ha ett uttryck för arbetslöshetstrycket inom olika områden, måste hänsyn tagas till folkmängden inom respektive områden. I *tab. 6* finnas, förutom uppgifter om antalet arbetslösa i varje län och inom olika kommuntyper, jämväl angivna vissa relativtal, nämligen antalet arbetslösa på 1 000 invånare och de arbetslösas procentuella fördelning på län och kommuntyper, varvid som jämförelse även hela folkmängden fördelats på detta sätt. Ett studium av den sistnämnda procentfördelningen ger vid handen, att på storstäderna samt Blekinge, Göteborgs och Bohus, Västernorrlands och Norrbottens län kommo 60·9 procent av de arbetslösa, under det att folkmängden i dessa områden utgjorde endast 28·7 procent av hela rikets folkmängd. I Västernorrlands och Norrbottens län uppgick antalet arbetslösa på 1 000 invånare till 12·2, i Göteborgs och Bohus län till 9·1 och i Blekinge län till 6·6. Av storstäderna hade Malmö 8·3 och Stockholm 7·0 samt Göteborg 5·8 arbetslösa på 1 000 invånare. Går man till de olika kommuntyperna, finner man, att antalet arbetslösa på 1 000 invånare i samtliga städer uppgick till 6·1 med relativt små variationer inom de olika stadstyperna, under det att i landskommunerna motsvarande antal varierade från 4·9 i industrikommunerna till 1·1 i jordbrukskommunerna.

Såsom förut nämnts, lämnas i föreliggande redogörelse för undersökningsresultaten i vissa fall även uppgifter om de arbetslöshetstyngda områdena (se sid. 22). Visserligen finnas även andra kommuner med stor arbetslöshet, men de arbetslöshetstyngda skilja sig från övriga områden med hög arbetslöshet därigenom, att arbetslösheten uppstått som följd av djupgående förändringar av arbetsmarknaden främst på grund av nedläggandet eller in-

Tab. 6. Antalet arbetslösa inom olika län och kommuntyper.
Män och kvinnor.

L ä n Kommuntyper	Antal arbetslösa			Procentuell fördelning av		Antal arbetslösa på 1 000 invånare 1/1 1937
	Städer	Lands- bygd	Summa	de arbetslösa	hela folk- mängden	
Stockholms stad	3 793	—	3 793	15·0	8·7	7·0
Stockholms	194	499	693	2·8	4·3	2·5
Uppsala	132	135	267	1·1	2·2	1·9
Södermanlands	160	73	233	0·9	3·0	1·2
Östergötlands	641	110	751	3·0	5·0	2·4
Jönköpings	265	95	360	1·4	3·8	1·5
Kronobergs	94	166	260	1·0	2·4	1·7
Kalmar	421	157	578	2·3	3·7	2·5
Gotlands	62	11	73	0·3	0·9	1·3
Blekinge	314	646	960	3·8	2·3	6·6
Kristianstads	81	152	233	0·9	4·0	0·9
Malmö stad	1 203	—	1 203	4·8	2·3	8·3
Malmöhus i övrigt	942	141	1 083	4·3	6·0	2·9
Hallands	382	102	484	1·9	2·4	3·2
Göteborgs stad	1 513	—	1 513	6·0	4·2	5·8
Göteborgs o. Bohus i övrigt	531	1 377	1 908	7·6	3·4	9·1
Älvsborgs	404	227	631	2·5	5·2	2·0
Skaraborgs	197	84	281	1·1	3·8	1·2
Värmlands	184	678	862	3·4	4·3	3·2
Örebro	303	204	507	2·0	3·5	2·3
Västmanlands	99	37	136	0·6	2·6	0·8
Kopparbergs	105	429	534	2·1	4·0	2·1
Gävleborgs	611	406	1 017	4·0	4·5	3·6
Västernorrlands	297	3 138	3 435	13·6	4·5	12·2
Jämtlands	45	63	108	0·4	2·2	0·8
Västerbottens	104	667	771	3·1	3·5	3·6
Norrbottnens	295	2 256	2 551	10·1	3·3	12·2
Hela riket	13 372	11 853	25 225	100·0	100·0	4·0
Städer med						
över 100 000 inv.	—	—	6 509	25·8	15·2	6·8
30 000—100 000 »	—	—	2 202	8·7	6·9	5·1
20 000—30 000 »	—	—	856	3·4	2·0	6·6
5 000—20 000 »	—	—	3 247	12·9	9·0	5·8
högst 5 000 »	—	—	558	2·2	2·0	4·5
Samtliga städer	—	—	13 372	53·0	35·1	6·1
Landskommuner						
Industrikommuner	—	—	6 726	26·7	22·1	4·9
Blandade kommuner	—	—	2 903	11·5	18·8	2·5
Jordbrukskommuner	—	—	1 462	5·8	20·5	1·1
Skogskommuner	—	—	762	3·0	3·5	3·4
Samtliga landskommuner	—	—	11 853	47·0	64·9	2·9

skränkandet av vissa industriers verksamhet. Antalet arbetslösa inom ifrågasvarande områden var följande.

Arbetslöshetstyngda områden	Folkmängd den 1/1 1937	Antal arbets- lösa	Antalet arbetslösa på 1 000 inv.
<i>Stenkommuner</i>			
Blekinge	53 566	416	7·8
Bohuslän	53 256	1 250	23·5
<i>Sågverkskommuner</i>			
Västernorrland	90 782	2 272	25·0
Övriga	21 180	348	16·4
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>			
Bergslagen	27 938	170	6·1
Norrbottnen	37 253	522	14·0
<i>Tändstickskommuner</i>	17 884	259	14·5
<i>Glasbrukskommuner</i>	8 102	138	17·0
<i>Övriga</i>			
Oskarshamn	8 612	184	21·4
Södra Vram	2 592	22	8·5
Vissa kommuner i Västernorrland	16 370	345	21·1
Summa	337 535	5 926	17·6

De arbetslöshetstyngda områdena hade den 1 januari 1937 ett invånarantal av 337 535, d. v. s. 5·4 procent av rikets folkmängd, under det att antalet arbetslösa inom dessa områden uppgick till 5 926 eller 23·5 procent av hela antalet. I de arbetslöshetstyngda områdena utgjorde antalet arbetslösa på 1 000 invånare 17·6, medan motsvarande tal för övriga delar av landet var 3·3. Mest omfattande var arbetslösheten inom Västernorrlands sågverkskommuner och Bohusläns stenkommuner, där antalet arbetslösa på 1 000 invånare uppgick till 25·0 respektive 23·5.

För ett närmare studium av arbetslöshetens geografiska utbredning hänvisas till tabellbilaga 1, i vilken för varje kommun finnes angivet bland annat antalet arbetslösa såväl absolut som på 1 000 invånare.

Av hela antalet arbetslösa voro 13 372 eller 53·0 procent hemmahörande i städerna. Visserligen kan, såsom ovan (sid. 19) framhållits, en allmän arbetslöshetsräkning icke direkt jämföras med en undersökning av kommissionens hjälpsökandeklientel. Trots detta torde dock här kunna framhållas, att hjälpsökandeklientelet den 31 juli 1935 till endast 34·6 procent återfanns i städerna, under det att den 31 juli 1936 så var fallet med 46·1 procent. De hjälpsökande arbetslösa föredro den 31 augusti 1937 en fortsatt koncentration till städerna (se sid. 39), så stark att en icke oväsentlig skillnad kan påvisas i fråga om de hjälpsökande och övriga arbetslösas fördelning mellan stad och landsbygd.

Inom vissa län var arbetslösheten den 31 augusti 1937 starkt lokaliserad

till städerna. Här nedan lämnas en sammanställning av de län, inom vilka minst $\frac{2}{3}$ av de arbetslösa voro till finnandes i städer.

L ä n	Antalet arbetslösa i		Arbetslösa i städerna i % av hela antalet i länet
	städerna	landskommunerna	
Malmöhus	942	141	87·0
Östergötlands	641	110	85·4
Gotlands	62	11	84·9
Hallands	382	102	78·9
Jönköpings	265	95	73·6
Kalmar	421	157	72·8
Västmanlands	99	37	72·8
Skaraborgs	197	84	70·1
Södermanlands	160	73	68·7
Summa	3 979	810	79·6

Inom nämnda län, vilkas landsbygdsbefolkning utgjorde 32·7 procent av hela rikets, redovisades endast 810 arbetslösa på landskommunerna eller 6·8 procent av samtliga i rikets landskommuner anmälda arbetslösa.

Att majoriteten av de arbetslösa återfanns inom landskommunerna i sådana län som Blekinge, Göteborgs och Bohus, Värmlands, Kopparbergs, Västerorrlands, Västerbottens och Norrbottens är väl knappast ägnat att förvåna. Däremot kan det förefalla egendomligt, att så var fallet i Stockholms län. Förklaringen härtill är emellertid, att en del av de arbetslösa i sistnämnda läns landskommuner voro bosatta i de kommuner av stadsliknande typ, vilka jämte vissa städer bilda Stockholms förortsområde¹. Inräknas i detta område bosatta arbetslösa, 388 personer, i stadsarbetslösheten, uppgick densamma för Stockholms läns vidkommande till 72·6 procent.

Det nyss anförda antalet arbetslösa i Stockholms förortsområden (388) innebär, att i detta område vid räkningstillfället förekom 3·4 arbetslösa på 1 000 invånare, d. v. s. att arbetslösheten i förortsområdet var avsevärt mindre än i Stockholms stad, där den uppgick till 7·0 på 1 000 invånare (tabellbilaga 1).

En fördelning av kommunerna efter arbetslöshetens relation till folkmängden inom varje län återfinnes i *tab. 7*.

Av tabellen framgår, att i 903 kommuner eller 90·6 procent av hela antalet arbetslöshetskommuner uppgick antalet arbetslösa på 1 000 invånare till högst 9·9. I 56 kommuner uppgick antalet arbetslösa på 1 000 invånare till 10·0—19·9 och i 38 kommuner till 20·0 och däröver. Av de 94 kommuner, som uppvisade ett promilletal på 10·0 och däröver kommo 11 på Blekinge, 19 på Göteborgs och Bohus, 26 på Västerorrlands, 17 på Norrbottens och 21 på övriga län.

¹ Till Stockholms förortsområde räknas städerna Djursholm, Lidingö och Sundbyberg, köpingarna Hässelby villastad, Saltsjöbaden och Stocksund, municipalsamhällena Tumba (Botkyrka) och Rönninge (Salem) samt kommunerna Solna, Danderyd, Täby, Sollentuna, Spånga, Nacka och Huddinge.

Tab. 7. Antalet arbetslöshetskommuner inom olika län, fördelade efter antalet arbetslösa på 1 000 invånare.

L ä n	Antal kommuner med följande antal arbetslösa på 1 000 invånare							Summa
	0·0- 4·9	5·0- 9·9	10·0- 14·9	15·0- 19·9	20·0- 24·9	25·0- 29·9	30·0- — <i>a</i>	
Stockholms stad	—	1	—	—	—	—	—	1
Stockholms	57	10	1	—	—	—	—	68
Uppsala	18	2	—	—	—	—	—	20
Södermanlands	37	—	—	—	—	—	—	37
Östergötlands	40	2	—	—	—	—	—	42
Jönköpings	39	1	1	—	—	—	—	41
Kronobergs	34	6	1	—	—	—	—	41
Kalmar	47	3	1	—	1	—	—	52
Gotlands	6	2	—	—	—	—	—	8
Blekinge	17	10	6	—	2	2	1	38
Kristianstads	50	1	—	—	—	—	—	51
Malmö stad	—	1	—	—	—	—	—	1
Malmöhus i övrigt	44	7	1	—	—	—	—	52
Hallands	28	2	2	—	—	—	—	32
Göteborgs stad	—	1	—	—	—	—	—	1
Göteborgs o. Bohus i övrigt ..	34	7	4	6	3	—	6	60
Älvsborgs	60	5	1	—	—	—	1	67
Skaraborgs	35	4	—	—	1	—	—	40
Värmlands	44	8	2	1	1	—	—	56
Örebro	35	4	—	—	—	—	—	39
Västmanlands	21	1	—	—	—	—	—	22
Kopparbergs	39	—	1	—	—	—	—	40
Gävleborgs	36	5	—	1	1	—	—	43
Västernorrlands	26	10	5	6	7	4	4	62
Jämtlands	29	—	—	—	—	—	—	29
Västerbottens	21	3	2	1	—	—	—	27
Norrbottnens	8	2	8	5	1	1	2	27
Hela riket	805	98	36	20	17	7	14	997
Städer	70	31	6	4	3	—	—	114
Jordbrukskommuner	229	13	12	2	1	2	2	261
Övriga kommuner	506	54	18	14	13	5	12	622

Närmare uppgifter om dessa sistnämnda kommuner lämnas i tab. 8, i vilken för varje kommun angivits hela antalet arbetslösa och antalet arbetslösa på 1 000 invånare. Vidare har med ledning av vederbörande räknekommittés rapport angivits den huvudsakliga anledningen till de nuvarande arbetslöshets-svårigheterna i respektive kommuner. Det torde observeras, att i tabellen icke medtagits kommuner med mindre än 20 arbetslösa.

Av de i tab. 8 uppräknade kommunerna tillhörde flertalet de arbetslöshets-tyngda områdena. Sådana kommuners namn äro markerade med en *.

Utöver de i tabellen lämnade uppgifterna må ytterligare nämnas, att arbets-

Tab. 8. Förteckning över kommuner med mer än 20 arbetslösa och mer än 10 arbetslösa på 1 000 invånare.

Arbetslöshetstygnda kommuner äro utmärkta med *.

L ä n Kommun	Arbetslösa		Orsak till arbetslösheten ¹	L ä n Kommun	Arbetslösa		Orsak till arbetslösheten ¹
	Antal	på 1 000 inv.			Antal	på 1 000 inv.	
Jönköpings				Gävleborgs			
*N:a Solberga	29	12·0	1 c	Hudiksvall.....	131	17·6	1 f
Kronobergs				*Söderhamn	237	21·5	1 b
*Ekeberga	23	12·9	1 d	Västernorrlands			
Kalmar				Sundsvall	184	10·0	1 bf
*Oskarshamn	184	21·4	1 f	*Alnö	201	30·7	1 b
Blekinge				*Bjärträ	137	26·5	1 b
*Aspö	28	28·7	1 a	Bodum	31	15·4	3
Eringsboda	26	12·4	4	*Boteå	36	21·4	1 b
*Hasslö	46	30·3	1 a	*Dal	25	19·4	3
*Hällaryd	36	13·1	1 a	*Gudmundrå	257	16·8	1 b
*Listerby	21	10·7	1 a	*Hässjö	125	28·4	1 b
Nättraby	27	12·1	1 f	*Högsjö	98	22·3	1 b
*Sturkö	44	22·4	1 a	Indal	84	33·1	3
Torhamn	29	11·0	4	*Ljustorp	64	24·9	3
*Äryd	30	14·3	1 a	*Långsele	60	18·3	1 b
Hallands				*Njurunda	271	23·1	1 b
Falkenberg	82	12·5	1 f	*Nora	85	25·1	1 b
Göteborgs och Bohus				*Skön	559	38·5	1 b
*Lysekil	87	15·4	1 a	Stigsjö	21	10·6	3
*Strömstad	31	10·0	1 a	*Styrnäs	22	16·3	1 b
Uddevalle	275	17·4	1 cf	*Säbrå	56	12·3	1 b
*Askum	58	22·6	1 a	Sättna	21	10·2	3
*Brastad	165	46·0	1 a	*Timrå	231	24·7	1 b
*Bro	58	20·9	1 a	*Torsåker	23	18·4	1 b
Foss	84	19·4	1 ab	*Tuna	117	23·9	1 b
*Hogdal	53	40·3	1 a	*Tynderö	52	43·5	4
*Kville	112	23·3	1 a	*Ytterlännäs	149	20·8	1 b
*Lommeland	58	68·0	1 a	Västerbottens			
*Lyse	95	36·8	1 a	Bureå	63	10·1	1 b
*Malmön	26	19·4	1 a	*Byske	108	10·6	1 b
*Näsinge	72	58·5	1 a	Holmsund	76	15·0	1 b
*Skee	247	44·5	1 a	Norrbottnens			
*Tanum	58	11·3	1 a	Haparanda	40	15·2	4
*Tossene	78	15·1	1 a	Luleå	172	12·8	1 be
Älvsborgs				Piteå	54	15·7	4
*Vänernborg	113	12·4	1 c	*Gällivare	395	19·9	1 e
S:a Åsarp	39	45·6	2	Hietaniemi	87	33·4	4
Skaraborgs				Hortlax	58	12·8	1 b
*Tidaholm	108	24·6	1 cf	Karl Gustav	47	14·7	3
Värmlands				Korpilombolo	102	31·7	3
*Eda	114	18·0	1 d	Nederkalix	310	21·8	1 b
Gillberga	53	22·0	2	Nederluleå	121	11·0	4
Glava	37	11·1	1 b	Nedertorneå	52	11·3	1 b
Kopparbergs				Norrkfjärden	70	14·1	1 b
*Grangärde.....	120	10·7	1 e	Piteå lk	164	11·3	1 b
				Råneå	253	28·2	1 b
				Töre	83	17·2	1 b
				Överkalix	160	19·7	3
				Övertorneå	71	12·5	3

¹ 1. Driftsnedläggelse eller rationalisering inom: a. stenindustri, b. sågverks- eller pappersmasseindustri, c. tändsticksindustri, d. glasbruksindustri, e. järnbruks- och gruvindustri, f. annan industri. — 2. Tillfällig arbetsnedläggelse på grund av brand, reparation o. d. — 3. Minskat arbete vid skogsavverkning eller flottning på grund av driftsnedläggelse eller rationalisering inom sågverksindustrien. — 4. Andra ej specificerade orsaker.

lösheten i Södra Åsarps kommun i Älvsborgs län uppstått genom maskinskada i därvarande glasbruk och endast var av tillfällig natur. I Gillberga, Värmlands län, nedbrann under sommaren 1937 en papp- och massafabrik, vid vilken så gott som samtliga arbetslösa voro anställda. Huruvida fabriken komme att återuppbyggas och arbetslösheten sålunda kunde beräknas återförsvinna, framgår ej av räknekommitténs protokoll¹.

Det torde här böra understrykas, att uppgifterna i tab. 8 angående den huvudsakliga orsaken till arbetslösheten äro lämnade av räknekommittéerna, och att dessa i något fall kunna ha felbedömt situationen och i stället för den verkliga, djupare liggande anledningen uppgivit en mera ytlig och mindre betydelsefull sådan. Detta synes vara fallet t. ex. i Timrå (Vrnl.), vars räknekommitté uppgivit rationalisering inom sågverks- och pappersmasseindustrierna såsom huvudorsak till den förefintliga arbetslösheten, en orsak, som här är av sekundär art, då de nuvarande arbetslöshetssvårigheterna för denna kommun ytterst torde härröra från den starka inflyttning av arbetskraft från andra kommuner, som ägde rum vid tiden för uppförandet av Östrands sulfatfabrik. Antalet personer, sysselsatta inom trävaruindustrierna i denna kommun, utgjorde enligt 1930 års folkräkning 1 590. Den 31 augusti 1937 voro enligt räknekommitténs uppgifter i protokollet vid arbetslöshetsräkningen sammanlagt omkring 1 575 personer anställda inom sagda industrier. Sysselsättningstillfällena inom kommunens industrier ha sålunda icke minskats i en utsträckning, som tillnärmelsevis motsvarar den vid räknetillfället påvisade arbetslösheten, varför anledningen till denna, såsom nyss sagts, måste vara att söka även på annat håll.

För bedömandet av arbetslöshetsstrycket vore det givetvis av stort värde, om antalet arbetslösa kunde sättas i relation även till antalet personer i de åldrar, som representera den förvärvsarbetande delen av befolkningen och som således kunna vara utsatta för arbetslöshetsrisk, varigenom man finge en bättre grund för jämförelser mellan olika län. Uppgifter härom, avseende år 1937, äro emellertid icke tillgängliga. En någorlunda god uppfattning om arbetslöshetsrisken för män (kvinnorna lämnas här helt ur räkningen, enär antalet arbetslösa sådana var obetydligt) inom olika län kan emellertid erhållas genom att utnyttja vissa uppgifter i 1935/36 års särskilda folkräkning, del I. I nämnda publikation angives antalet män den 31 december 1935 inom varje kommun i åldern 15—65 år, d. v. s. i »arbetsför» ålder. Då det här mera gäller en jämförelse mellan olika län och mindre en exakt beräkning av arbetslöshetsrisken, torde det knappast vara av betydelse, att uppgifterna om antalet arbetslösa och om folkmängden avse skilda tidpunkter. För övrigt uppgår tidsskillnaden mellan folkräkningen och arbetslöshetsräkningen ej till mer än 1²/₃ år, och under denna tidrymd torde ej några mera genomgripande förändringar ha inträffat i befolkningens ålderssammansättning och länsfördelning.

¹ Fabriken har icke återuppbyggts, men kommunen rapporterar trots detta icke någon arbetslöshet till arbetslöshetskommissionen och har för övrigt ej gjort det efter september 1933.

Tab. 9. Antalet arbetslösa män på 1 000 män i åldern 15—65 år.

L ä n	Städer		Landsbygd		Summa	
	Antal arbetslösa	Antal arbetslösa på 1 000 män i åldern 15—65 år	Antal arbetslösa	Antal arbetslösa på 1 000 män i åldern 15—65 år	Antal arbetslösa	Antal arbetslösa på 1 000 män i åldern 15—65 år
Stockholms stad.....	3 436	18·5	—	—	3 436	18·5
Stockholms	186	10·8	468	6·2	654	7·0
Uppsala	126	9·7	133	3·9	259	5·5
Södermanlands	148	6·5	68	1·6	216	3·3
Östergötlands	591	15·5	110	1·6	701	6·7
Jönköpings	262	10·3	91	1·7	353	4·4
Kronobergs	94	20·4	165	3·5	259	4·9
Kalmar	412	23·4	157	2·6	569	7·3
Gotlands	56	15·4	11	0·7	67	3·6
Blekinge	309	18·5	643	19·4	952	19·1
Kristianstads	66	7·7	142	1·9	208	2·5
Malmö stad	1 071	21·8	—	—	1 071	21·8
Malmöhus i övrigt.....	919	20·5	134	1·7	1 053	8·4
Hallands	377	24·3	101	2·8	478	9·3
Göteborgs stad	1 418	15·7	—	—	1 418	15·7
Göteborgs o. Bohus i övrigt	528	34·1	1 359	24·1	1 887	26·3
Älvsborgs	400	13·8	219	2·8	619	5·8
Skaraborgs	192	11·3	83	1·3	275	3·4
Värmlands	178	10·2	667	8·8	845	9·1
Örebro	267	16·3	189	3·1	456	5·9
Västmanlands	93	5·1	31	0·8	124	2·2
Kopparbergs.....	101	9·5	419	5·5	520	6·0
Gävleborgs	601	30·3	400	5·2	1 001	10·4
Västernorrlands	296	23·0	3 116	37·5	3 412	35·6
Jämtlands	45	8·9	63	1·5	108	2·3
Västerbottens	104	14·3	661	10·2	765	10·6
Norrbottnens	282	31·2	2 227	38·0	2 509	37·1
Hela riket	12 558	17·2	11 657	8·4	24 215	11·4

Antalet arbetslösa män på 1 000 män i åldrarna 15—65 år finnes angivet i tab. 9. Dessa promilletal ge i stort sett samma bild av arbetslöshetens utbredning som de, vilka erhållas genom att sätta de arbetslösa i relation till hela folkmängden, enär förhållandet mellan män i åldern 15—65 år och hela folkmängden är tämligen likartat i flertalet län. De avvikelser från riksmedel-talen, som förekomma inom några län och som behandlas under kap. V (sid. 62 ff.), medföra dock även här avvikelser. I storstäderna samt i Söderman-lands, Örebro och Västmanlands län åstadkomma den i förhållande till riks-medeltalet rikliga förekomsten av män i arbetsför ålder och de förhållandevis fåtaliga årsklasserna 1—15 år, att antalet arbetslösa på 1 000 män i arbetsför ålder ger en gynnsammare uppfattning av arbetslöshetsstrycket än antalet arbets-

lösa på 1 000 invånare. I Kopparbergs och de norrländska länen är förhållandet omvänt på grund av det stora antalet ungdomar och det relativt mindre antalet arbetsföra män. Detta är särskilt framträdande i Västerbottens och framför allt Norrbottens län.

Uppgifterna i tab. 9 visa, att arbetslöshetstrycket var större i städerna än på landsbygden utom i Blekinge, Västernorrland och Norrbotten. Av den manliga befolkningen i åldern 15—65 år funnos i städerna 17·2 och i landskommunerna 8·4 arbetslösa på 1 000 män.

Mer än 30 arbetslösa på 1 000 män i nyss nämnda åldrar funnos i städerna i Göteborgs och Bohus, Gävleborgs och Norrbottens län samt i landskommunerna i Västernorrlands och Norrbottens län. Landskommunerna i Blekinge och Bohuslän hade 19·4 respektive 24·1 arbetslösa på 1 000 män i arbetsför ålder.

Förhållandet mellan antalet arbetslösa män och antalet män i åldern 15—65 år i de arbetslöshetstyngda områdena, storstäderna och riket i övrigt var följande.

Arbetslöshetstyngda områden m. m.	Arbetslösa män	
	Antal	på 1 000 män i åldern 15—65 år
<i>Stenkommuner</i>		
Blekinge	411	22·1
Bohuslän	1 224	63·7
<i>Sågverkskommuner</i>		
Västernorrland	2 230	69·9
Övriga	345	47·5
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>		
Bergslagen	169	16·0
Norrbotten	509	41·7
<i>Tändstickskommuner</i>	253	41·8
<i>Glasbrukskommuner</i>	136	47·1
<i>Övriga</i>		
Oskarshamn	181	60·9
Södra Vram	22	25·3
Vissa kommuner i Västernorrland	341	60·1
Samtliga arbetslöshetstyngda områden	5 821	49·2
Storstäderna	5 925	18·2
Riket i övrigt	12 469	7·4

I de arbetslöshetstyngda områdena funnos i medeltal 49·2 arbetslösa på 1 000 män i arbetsför ålder mot 18·2 i storstäderna och 7·4 i övriga delar av landet. Västernorrlands sågverkskommuner och Bohusläns stenkommuner hade icke mindre än 69·9 respektive 63·7 arbetslösa män på 1 000 män i arbetsför ålder, och Oskarshamn uppvisade det för en stad anmärkningsvärt höga

Tab. 10. Antalet arbetslösa kvinnor inom olika län och kommuntyper.

Län Kommuntyper	Städer	Lands- bygd	Summa	I % av samtliga arbetslösa i länet (kommun- typen)	I % av arbetslösa kvinnor i riket
Stockholms stad	357	—	357	9·4	35·3
Stockholms	8	31	39	5·6	3·9
Uppsala	6	2	8	3·0	0·8
Södermanlands	12	5	17	7·3	1·7
Östergötlands	50	—	50	6·7	4·9
Jönköpings	3	4	7	1·9	0·7
Kronobergs	—	1	1	0·4	0·1
Kalmar	9	—	9	1·6	0·9
Gotlands	6	—	6	8·2	0·6
Blekinge	5	3	8	0·8	0·8
Kristianstads	15	10	25	10·7	2·5
Malmö stad	132	—	132	11·0	13·0
Malmöhus i övrigt	23	7	30	2·8	3·0
Hallands	5	1	6	1·2	0·6
Göteborgs stad	95	—	95	6·3	9·4
Göteborgs o. Bohus i övrigt	3	18	21	1·1	2·1
Älvsborgs	4	8	12	1·9	1·2
Skaraborgs	5	1	6	2·1	0·6
Värmlands	6	11	17	2·0	1·7
Örebro	36	15	51	1·0	5·0
Västmanlands	6	6	12	8·8	1·2
Kopparbergs	4	10	14	2·6	1·4
Gävleborgs	10	6	16	1·6	1·6
Västernorrlands	1	22	23	0·7	2·3
Jämtlands	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	6	6	0·8	0·6
Norrbottnens	13	29	42	1·6	4·1
Hela riket	814	196	1 010	4·0	100·0
<i>Städer med</i>					
över 100 000 inv.	—	—	584	9·0	57·8
30 000—100 000 »	—	—	125	5·7	12·4
20 000—30 000 »	—	—	27	3·2	2·7
5 000—20 000 »	—	—	71	2·2	7·0
högst 5 000 »	—	—	7	1·3	0·7
Samtliga städer	—	—	814	6·1	80·6
<i>Landskommuner</i>					
Industrikommuner	—	—	143	2·1	14·1
Blandade kommuner	—	—	27	0·9	2·7
Jordbrukskommuner	—	—	19	1·3	1·9
Skogskommuner	—	—	7	0·9	0·7
Samtliga landskommuner	—	—	196	1·7	19·4

relationstalet 60⁹. Tidaholm, som i ovanstående sammanställning ingår i gruppen »tändstickskommuner», innehade dock rekordet för städer med 73·2 arbetslösa på 1 000 män.

Kvinnor.

Av de 25 225 arbetslösa, som ingingo i undersökningen, voro 1 010 kvinnor. De uppgingo sålunda till 4·0 procent av hela antalet arbetslösa. Som jämförelse kan nämnas, att vid 1927 års arbetslöshetsräkning 3·1 procent av de arbetslösa voro kvinnor.

De arbetslösa kvinnornas fördelning på olika län återfinnes i *tab. 10*.

Av tabellen framgår, att mer än $\frac{4}{5}$ av de arbetslösa kvinnorna voro hemmahörande i städer och att från storstäderna redovisades nära $\frac{3}{5}$ av hela antalet. Såsom förut angivits (sid. 6), har det förhållandet, att kvinnor endast i obetydlig omfattning förekomma bland de vid räknetillfället anmälda, ansetts motivera, att framställningen i härefter följande kapitel icke tynges med parallella redogörelser för kvinnornas och männens arbetslöshet, utan att i stället en samlad redogörelse för kvinnornas arbetslöshet lämnas (se kap. XV, sid. 187). Detta synes motiverat även därav, att det kvinnliga arbetslöshetsklientelet, som nyss nämnts, är koncentrerat till städerna. Som följd härav återfinnes endast ett ringa antal kvinnor i de arbetslöshetsstyngda områdena, sammanlagt 105, fördelade som av nedanstående sammanställning framgår.

Arbetslöshetsstyngda områden	Arbetslösa kvinnor	
	Antal	i % av samtliga arbetslösa i resp. områden
<i>Stenkommuner</i>		
Blekinge	5	1·2
Bohuslän	26	2·1
<i>Sågverkskommuner</i>		
Västernorrland	42	1·8
Övriga	3	0·9
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>		
Bergslagen	1	0·6
Norrbottn	13	2·5
<i>Tändstickskommuner</i>	6	2·3
<i>Glasbrukskommuner</i>	2	1·4
<i>Övriga</i>		
Oskarshamn	3	1·6
Södra Vram	—	—
Vissa kommuner i Västernorrland	4	1·2
Summa	105	1·8

Tab. 11. Antalet hjälpsökande och övriga arbetslösa män inom olika län och kommuntyper.

L ä n Kommuntyper	Antal arbetslösa män			Hjälpsökande i % av samtliga	Procentuell fördelning	
	hjälp- sökande	övriga	Summa		hjälp- sökande	övriga
Stockholms stad	1 263	2 173	3 436	36·8	14·4	14·1
Stockholms	135	519	654	20·6	1·5	3·4
Uppsala	84	175	259	32·4	1·0	1·1
Södermanlands	54	162	216	25·0	0·6	1·1
Östergötlands	177	524	701	25·2	2·0	3·4
Jönköpings	143	210	353	40·5	1·6	1·4
Kronobergs	88	171	259	34·0	1·0	1·1
Kalmar	216	353	569	38·0	2·5	2·3
Gotlands	30	37	67	44·8	0·3	0·2
Blekinge	408	544	952	42·9	4·6	3·5
Kristianstads	24	184	208	11·5	0·3	1·2
Malmö stad	414	657	1 071	38·7	4·7	4·3
Malmöhus i övrigt	453	600	1 053	43·0	5·1	3·9
Hallands	275	203	478	57·5	3·1	1·3
Göteborgs stad	659	759	1 418	46·5	7·5	4·9
Göteborgs o. Bohus i övrigt	1 220	667	1 887	64·7	13·9	4·3
Älvsborgs	170	449	619	27·5	1·9	2·9
Skaraborgs	79	196	275	28·7	0·9	1·3
Värmlands	221	624	845	26·2	2·5	4·0
Örebro	145	311	456	31·8	1·6	2·0
Västmanlands	24	100	124	19·4	0·3	0·6
Kopparbergs	109	411	520	21·0	1·2	2·7
Gävleborgs	383	618	1 001	38·3	4·4	4·0
Västernorrlands	1 308	2 104	3 412	38·3	14·9	13·7
Jämtlands	6	102	108	5·6	0·1	0·7
Västerbottens	128	637	765	16·7	1·5	4·1
Norrbottnens	584	1 925	2 509	23·3	6·6	12·5
Hela riket	8 800	15 415	24 215	36·3	100·0	100·0
<i>Städer med</i>						
över 100 000 inv.	2 336	3 589	5 925	39·4	26·5	23·3
30 000—100 000 »	762	1 315	2 077	36·7	8·7	8·5
20 000—30 000 »	402	427	829	48·5	4·6	2·3
5 000—20 000 »	1 481	1 695	3 176	46·6	16·8	11·0
högst 5 000 »	222	329	551	40·3	2·5	2·1
Samtliga städer	5 203	7 355	12 558	41·4	59·1	47·7
<i>Landskommuner</i>						
Industrikommuner	2 496	4 087	6 583	37·9	28·4	26·5
Blandade kommuner	870	2 006	2 876	30·3	9·9	13·0
Jordbrukskommuner	226	1 217	1 443	15·7	2·5	7·9
Skogskommuner	5	750	755	0·7	0·1	4·9
Samtliga landskommuner	3 597	8 060	11 657	30·9	40·9	52·3

Hjälpsökande arbetslösa.

Av samtliga i undersökningen ingående arbetslösa voro den 31 augusti 1937 8 833 anmälda som hjälpsökande hos arbetslöshetskommittéerna. Av dessa voro 33 kvinnor varav i Stockholm 25, Göteborg 1, Sundbyberg 1 och i olika landskommuner 6. Då arbetslösa kvinnor sålunda mera undantagsvis anmält sig som hjälpsökande, synes det lämpligast att vid redogörelsen för hjälpsökandefrekvensen bland de arbetslösa medtaga endast arbetslösa män.

I *tab. 11* ha de hjälpsökande och övriga arbetslösa redovisats var för sig inom olika län och kommuntyper. Av tabellen framgår, att 36·3 procent av samtliga manliga arbetslösa voro anmälda såsom *hjälpökande* den 31 augusti 1937. För städer och landskommuner voro motsvarande tal 41·4 procent respektive 30·9 procent. Städernas arbetslösa voro sålunda i större utsträckning hjälpsökande än landsbygdens. Särskilt hög var procenten hjälpsökande i de medelstora städerna, där närmare hälften av de arbetslösa ansett sig vara i behov av hjälp. I landskommunerna var hjälpsökandeprocenten särskilt låg i jordbrukskommunerna, 15·7 procent, och i skogskommunerna funnos praktiskt taget inga hjälpsökande arbetslösa, endast 0·7 procent. En avsevärd del av de hjälpsökande, nämligen $\frac{3}{5}$, var hemmahörande i städer.

De hjälpsökande arbetslösa uppvisade i stort sett samma fördelning på olika län som övriga arbetslösa, d. v. s. att i län med stort antal *hjälpökande* också fanns ett stort antal *övriga* arbetslösa. Undantag härifrån utgjorde bland annat Göteborgs och Bohus län, där de hjälpsökande arbetslösa utgjorde 64·7 procent av de arbetslösa i länet och 13·9 procent av samtliga hjälpsökande i riket, under det att övriga arbetslösa där utgjorde endast 4·3 procent av samtliga övriga i riket, samt Västerbottens och Norrbottens län, där förhållandena voro motsatta. I Norrbotten voro hjälpsökande 6·6 procent och övriga arbetslösa 12·5 procent av respektive grupper i hela riket. Absolut taget, var antalet övriga arbetslösa störst i storstäderna, Västernorrlands och Norrbottens län. Tillsammans redovisades inom dessa områden ungefär hälften av övriga arbetslösa.

Helt naturligt var procenten hjälpsökande störst i de arbetslöshetstyngda områdena, för vilka närmare redogörelse lämnas i följande sammanställning.

I samtliga arbetslöshetstyngda områden voro sålunda 52·5 procent av de arbetslösa männen hjälpsökande, under det att motsvarande tal för övriga områden uppgick till 31·2 procent. Särskilt hög var hjälpsökandeprocenten i Bohusläns stenkommuner, där nära 69·5 procent av de arbetslösa voro hjälpsökande. Värt uppmärksamhet är därvid, att även de delar av Bohuslän, som ej betecknats som arbetslöshetstyngda och som till stor del utgöras av jordbrukskommuner, uppvisade en hög hjälpsökandefrekvens, nämligen 55·7 procent. I Västernorrland, där, som av nämnda sammanställning (sid. 40) framgår, i de arbetslöshetstyngda sågverkskommunerna redovisades 48·3 procent hjälpsökande, var antalet hjälpsökande i ej arbetslöshetstyngda kommuner endast 13·7 procent av antalet räkningsdeltagare. Anledning torde finnas att i annat sammanhang återkomma till detta förhållande.

Arbetslöshetstygda områden	Antal arbetslösa män			Hjälpsökande i % av samtliga
	hjälp- sökande	övriga	summa	
<i>Stenkommuner</i>				
Blekinge	202	209	411	49·1
Bohuslän	851	373	1 224	69·5
<i>Sågverkskommuner</i>				
Västernorrland	1 078	1 152	2 230	48·3
Övriga	201	144	345	58·3
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>				
Bergslagen	95	74	169	56·2
Norrbottnen	194	315	509	38·1
<i>Tändstickskommuner</i>	144	109	253	56·9
<i>Glasbrukskommuner</i>	65	71	136	47·8
<i>Övriga</i>				
Oskarshamn	104	77	181	57·5
Södra Vram	6	16	22	27·3
Vissa kommuner i Västernorrland	115	226	341	33·7
Summa	3 055	2 766	5 821	52·5

I de arbetslöshetstygda områdena redovisades 34·7 procent av samtliga hjälpsökande arbetslösa i riket.

KAP. IV.

Yrke.

En fullt tillfredsställande yrkesbestämning är, då det gäller arbetslösa personer, icke sällan svår att åstadkomma. Ofta är den arbetslöse icke i stånd att direkt besvara en fråga om vilket yrke han tillhör. På grund härav lämnades genom frågeformuläret tillfälle för de arbetslösa att uppgiva ett flertal förhållanden, vilka samtliga kunde tjäna till ledning vid yrkesbestämningen. Förutom uppgift om sitt egentliga yrke och eventuella yrkesspecialitet, där sådana uppgifter kunde lämnas, hade den arbetslöse att meddela, huruvida han årligen brukat arbeta inom flera yrken eller om han under någon del av året regelbundet hade sysselsättning som egen företagare. Vidare hade den arbetslöse att redogöra för de mera långvariga sysselsättningar, han innehåft, framför allt under tiden 1 januari 1930—31 december 1935, ävensom för samtliga de arbeten, med vilka han varit sysselsatt under tiden 1 januari 1936—31 augusti 1937. I intetdera fallet skulle dock reservarbete medräknas, enär uppgifter härom erhöles på annat sätt. Samtliga nu nämnda arbetsförhållanden togos i beaktande vid yrkesklassificeringen, och vid denna tjänade även som ledning uppgifter om skolunderbyggnad och utbildning i övrigt, facklig organisationstillhörighet samt arbetsförmedlingens uppgift om vederbörandes yrkestillhörighet. Dessutom hade räknekommittén enligt arbetslöshetssakkunnigas anvisningar (bil. C, sid. 226) att uppgiva bland annat, om den arbetslöses svårigheter att erhålla arbete vore beroende på bristande yrkesutbildning.

Vid yrkesgrupperingen har följts den för Sveriges offentliga arbetsförmedling gällande yrkesförteckningen. Då denna är synnerligen detaljerad, har i undersökningen vissa yrkesgrupper, som varit av ringa intresse, samslagits med andra närstående grupper. En fullständig förteckning över samtliga vid undersökningen använda yrkesgrupper finnes i *tabellbilaga 2*. För vinnande av större överskådlighet har emellertid i den följande framställningen vid redovisningen av de arbetslösas yrkesförhållanden yrkesgrupperna samsamlats till 30 grupper, motsvarande arbetsförmedlingens huvudgrupper, dock med den skillnaden, att, i anslutning till yrkesfördelningen i arbetslöshetskommittéernas månadsrapporter till arbetslöshetskommissionen, gruppen jord- och stenindustri uppdelats på de tre grupperna stenindustri, glasindustri samt annan jord- och stenindustri och gruppen trävaruindustri på de två grupperna sågverksindustri och annan trävaruindustri samt gruppen byggnadsverksamhet på väg- och anläggningsarbete och annan byggnadsverksamhet.

Grundprincip vid yrkesklassificeringen har varit, att den arbetslöse skulle hänföras till den yrkesgrupp, inom vilken han huvudsakligen haft sin utkomst.

Tab. 12. De arbetslösas fördelning

Yrkesgrupper	L ä n												
	Stockholms stad	Stockholms	Uppsala	Södermanlands	Östergötlands	Jönköpings	Kronobergs	Kalmar	Gotlands	Blekinge	Kristianstads	Malmö stad	
1 Jordbruk	37	60	15	17	28	19	29	44	10	148	42	16	
2 Skogshushållning	4	3	2	3	4	3	1	8	—	10	—	—	
3 Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	64	10	3	3	8	8	4	1	—	3	7	8	
4 Malmbrytning	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
5 Metallindustri	320	67	16	37	55	11	5	106	3	28	11	92	
6 Stenindustri	6	6	1	—	1	2	3	13	3	176	4	1	
7 Glasindustri	1	—	—	1	1	1	58	3	—	—	—	2	
8 Annan jord- o. stenindustri	7	3	5	2	4	1	—	15	3	11	4	29	
9 Sågverksindustri	26	33	40	6	17	10	14	12	—	8	2	5	
10 Annan trävaruindustri ..	46	7	5	2	20	25	2	22	—	5	3	15	
11 Pappersindustri	23	5	3	—	20	2	1	3	—	—	—	5	
12 Grafisk industri	54	9	2	2	8	3	—	4	1	1	—	3	
13 Livsmedelsindustri	156	20	13	10	29	15	5	21	1	25	14	76	
14 Textil- o. beklädnadsind.	33	4	5	6	44	19	2	4	1	5	6	36	
15 Läder-, hår- o. gummiv.-ind.	73	7	16	4	29	12	1	7	—	16	7	39	
16 Kemisk-teknisk industri..	13	2	—	—	2	30	—	8	—	1	1	51	
17 Väg- o. anläggningsarbete	111	75	22	14	87	32	36	35	5	62	27	30	
18 Annan byggnadsverksamh.	315	51	12	15	38	8	6	11	5	17	16	95	
19 Kraft- o. värmeproduktion	25	2	2	1	9	2	2	—	—	3	—	12	
20 Sjöfart o. fiske	81	12	3	3	14	2	—	25	3	46	1	58	
21 Kontors- o. butikspersonal	519	66	21	10	60	21	11	25	3	26	10	73	
22 Lagerarbete	202	14	2	2	28	6	—	7	3	4	5	54	
23 Hotell- o. rest-rörelse ..	85	4	2	2	8	2	1	5	—	1	1	13	
24 Landtransport	435	45	10	13	64	37	10	33	3	50	9	78	
25 Litterärt o. konstnärl. arb.	88	10	1	3	16	2	—	2	1	1	3	13	
26 Förvaltning o. undervisn.	45	10	2	3	13	2	—	2	1	13	—	7	
27 Sjukvård o. hygien	26	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	2	
28 Husligt arbete	53	5	2	3	4	—	—	1	1	3	2	7	
29 Tillfällighets- o. diversearb.	574	117	43	51	84	73	60	134	19	272	30	247	
30 Ungdom utan särsk. utb.	14	7	11	3	5	3	7	18	1	16	2	4	
31 Samtliga yrkesgrupper	3 436	654	259	216	701	353	259	569	67	952	208	1 071	

på yrkesgrupper och län. Män.

L ä n															Samtliga län	
Malmö- hus i övrigt	Hal- lands	Göte- borgs stad	Göteb. och Bohus i övrigt	Älvs- borgs	Skara- borgs	Värm- lands	Öre- bro	Väst- man- lands	Kop- par- bergs	Gävle- borgs	Väs- ter- norr- lands	Jämt- lands	Väs- ter- bot- tens	Norr- bot- tens		
56	27	20	144	70	19	115	36	8	51	44	495	21	192	966	2 729	1
—	1	1	—	2	1	80	4	—	28	32	363	6	72	202	830	2
8	3	15	5	4	3	2	4	3	1	4	7	2	2	1	183	3
—	—	—	—	—	—	—	11	—	10	—	—	—	4	50	77	4
88	26	175	32	32	11	25	25	17	23	30	51	3	16	12	1 317	5
1	47	3	897	10	1	—	1	—	—	—	1	—	—	2	1 179	6
—	—	—	—	39	1	57	—	2	—	—	15	—	—	1	182	7
44	—	7	12	1	5	2	4	2	—	5	1	—	—	3	170	8
4	1	57	12	3	2	56	5	—	35	205	665	5	80	167	1 470	9
13	11	21	7	7	2	21	4	5	3	7	6	—	—	4	263	10
6	—	18	8	6	1	74	4	—	9	6	220	—	13	7	434	11
8	5	20	3	2	2	1	2	2	—	3	2	—	2	—	139	12
83	19	60	14	10	8	10	14	3	9	31	25	2	5	17	695	13
10	12	33	38	32	7	10	13	2	2	7	2	4	2	1	340	14
36	13	29	14	12	3	11	61	4	4	5	12	1	7	37	460	15
13	—	16	56	57	58	—	1	—	1	1	—	—	—	—	311	16
76	70	16	88	75	17	49	28	6	47	38	145	3	68	112	1 374	17
71	25	75	35	15	9	22	16	9	14	34	77	3	35	36	1 065	18
9	2	9	—	4	1	3	1	1	4	9	10	1	—	1	113	19
51	20	80	47	6	4	3	4	1	3	19	39	—	7	25	557	20
73	12	167	25	28	12	24	29	11	25	45	56	13	3	19	1 387	21
25	7	73	7	4	9	6	12	1	1	6	16	1	5	8	508	22
5	3	28	3	2	—	1	3	—	1	6	4	2	1	2	185	23
97	38	104	47	15	12	27	21	3	22	62	144	7	42	75	1 503	24
17	3	30	6	—	—	1	5	1	5	7	6	1	—	1	223	25
10	3	11	4	1	4	1	1	—	3	5	5	3	3	10	162	26
4	3	3	2	—	—	1	1	1	1	2	—	—	1	3	54	27
4	1	12	6	3	2	2	5	1	3	11	6	1	—	1	139	28
239	121	328	303	164	61	190	127	41	131	317	881	26	166	576	5 375	29
2	5	7	72	15	20	51	14	—	84	60	158	3	39	170	791	30
1 053	478	1 418	1 887	619	275	845	456	124	520	1 001	3 412	108	765	2 509	24 215	31

Grovarbetare inom visst yrke ha hänförs till den yrkesgrupp, som i sig innefattat yrket ifråga. Arbetslös, som tidigare varit yrkesarbetare men som under de sistförflutna 10 åren endast utfört icke-yrkesarbete av tillfällig art, har rubricerats såsom tillfällighets- och diversearbetare. Sistnämnda yrkesgrupp omfattar därför, förutom dem som aldrig haft annat än tillfällighets- och diversearbete utan anknytning till visst yrke, även f. d. yrkesarbetare, som endast haft tillfälliga sysselsättningar sedan så lång tid tillbaka, att de få anses ha förlorat kontakten med sitt förutvarande yrke. Unga arbetslösa, som aldrig innehaft arbetsanställning eller i varje fall endast mycket tillfällig sådan, redovisas under gruppen ungdom utan särskild utbildning. Denna yrkesgruppbeteckning har givetvis avsetts endast för den verkliga ungdomen och har i intet fall använts beträffande arbetslösa över 25 år. Yrkesbeteckningarna springpojke och militär ha icke kommit till användning, då annan yrkesbeteckning kunnat ifrågakomma.

Från de ovan anförda principerna för yrkesklassificeringen har i vissa fall avvikelser måst ske. Så har varit fallet med inom visst yrke utbildade yrkesarbetare, knutna som specialarbetare till annan näringsgren; dessa ha icke hänförs till näringsgrenen i fråga utan till sitt specialområdes yrkesgren. På grund härav ha, i olikhet mot vad fallet är i arbetslöshetskommissionens månadsstatistik, t. ex. stenindustriens smeder hänförs till yrkesgrupp metallindustri och icke till stenindustri.

Vid arbetslöshetsräkningen 1937 ha i stort sett samma yrkesförteckning och samma klassificeringsprinciper tillämpats som i arbetslöshetskommissionens klientelundersökningar åren 1935 och 1936. På grund härav kunna direkta jämförelser göras mellan de hjälpsökande arbetslösas yrkesfördelning under ifrågavarande år.

Uppmärksamhet har ägnats åt det förhållandet, att vissa personer, som anmält sig vid arbetslöshetsräkningen, icke kunde betraktas såsom i vanlig mening arbetslösa, enär de icke varit helt utan arbete ens under kortare perioder, s. k. *partiellt* arbetslösa. Dessa utgjordes av *dels* jordbrukare (ägare eller arrendatorer), vilkas jordbruk icke lämnade dem kontinuerlig sysselsättning under större delen av året, *dels* jordbrukarsöner, som icke hade full sysselsättning vid föräldrars eller andra anhörigas jordbruk och som på mellantiderna icke lyckats erhålla arbete utanför hemmet i full utsträckning — s. k. hemmasöner — *dels* ock personer inom andra yrken med sysselsättning endast några timmar om dagen eller endast någon eller några dagar i veckan. De partiellt arbetslösa ha medtagits i undersökningen, då av uppgifterna tydligt framgått, att de icke borde betraktas såsom fullt sysselsatta. Till sist nämnda kategori har räknats ett fåtal personer, som uppgivit sig ha haft full sysselsättning 5 dagar i veckan (jfr sid 8).

Hela antalet partiellt arbetslösa, som ingår i undersökningen, fördelade sig på olika yrkesgrupper, såsom framgår av följande sammanställning.

Av de 24 215 i undersökningen ingående arbetslösa männen voro sålunda 21 716 helt och 2 499 partiellt arbetslösa. De sistnämnda äro i undersökningen

Yrkesgrupper	Antal
Jordbrukare	1 177
Hemmasöner	724
Övriga partiellt arbetslösa.....	598
Kontors- och butikspersonal.....	125
Landtransport.....	64
Livsmedelsindustri	55
Läder-, hår- och gummivaruindustri	55
Sjöfart och fiske	49
Textil- och beklädnadsindustri.....	34
Litterärt och konstnärligt arbete	23
Förvaltning och undervisning	20
Metallindustri.....	20
Annan trävaruindustri.....	20
Övriga yrkesgrupper	133
Summa	2 499

redovisade under sina respektive yrkesgrupper utom i fråga om arbetslöshets-
tidens längd, där de av viss anledning (se sid. 119) utelämnats.

I sammanställningen här ovan ha redovisats såsom »övriga partiellt arbets-
lösa» 598 personer, av vilka 358 voro hemmahörande i städer och 240 i lands-
kommuner; i storstäderna funnos 193. Denna grupp omfattar tvenne skilda kate-
gorier, nämligen dels egna företagare, som anmält sig vid arbetslöshetsräkningen
på grund av att de icke haft full sysselsättning i företaget och arbetsinkomsten
från detsamma varit otillräcklig, dels personer, som haft arbetsanställning
med avkortad arbetstid (korttidsarbetare). Till den förra kategorien kunde
hänföras 157 personer, varibland 37 skomakare, 23 skräddare, 28 fiskare, 16
ambulerande försäljare samt 14 »fraktare» (pråm- eller skutskeppare). De
sistnämnda voro samtliga från Sturkö i Blekinge och hade enligt egen upp-
gift på grund av depressionen inom stenindustrien endast mera oregelbunden
tillgång på stenfrakter. Inom kategorien korttidsarbetare dominerade gruppen
kontors- och butikspersonal, som huvudsakligen omfattade personer med
2—3 dagars arbete i veckan och extra butiksbiträden med arbete fredagar
och lördagar, i allt 96 personer. Hit hörde också 13 personer med sysselsätt-
ning inom A.-B. Tipstjänst. I övrigt märktes 55 livsmedelsarbetare, framför
allt bageri- och slakteriarbetare i Malmö med arbete 1—3 dagar i veckan, 18
chaufförer i landsortsstäder med körningar 2—3 dagar i veckan, 12 glasbruks-
arbetare i Kronobergs län med arbete 3—4 dagar i veckan samt 9 skofabriks-
arbetare (i Halmstad och Råneå) med 3—4 dagars sysselsättning per vecka.
Slutligen förekommo bland de partiellt arbetslösa trädgårds-, sågverks- och
skrädderiarbetare, lagerbiträden, musiker och vaktmästare vid restaurang- och
nöjesföretag, extra brevbärare, springpojkar, tidningsbud m. fl.

De arbetslösas fördelning på yrkesgrupper och län redovisas i *tab. 12*. Den
procentuella fördelningen av totalantalet inom respektive yrkesgrupper än-
gives i sammanställningen överst på sid. 46.

Yrkesgruppen jordbruk omfattar, såsom av det förut sagda framgår, ett
betydande antal partiellt arbetslösa, nämligen jordbrukare och hemmasöner.

Yrkesgrupper	% av samtliga arbetslösa	Yrkesgrupper	% av samtliga arbetslösa
Jordbruk	11·3	Kemisk-teknisk industri	1·3
Skogshushållning	3·4	Väg- och anläggningsarbete	5·7
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	0·7	Annan byggnadsverksamhet	4·4
Malmbrytning	0·3	Kraft- och värmeproduktion	0·5
Metallindustri	5·4	Sjöfart och fiske	2·3
Stenindustri	4·9	Kontors- och butikspersonal	5·7
Glasindustri	0·7	Lagerarbete	2·1
Annan jord- o. stenindustri ..	0·7	Hotell- o. restaurangrörelse	0·8
Sågverksindustri	6·1	Landtransport.....	6·2
Annan trävaruindustri	1·1	Litterärt o. konstnärligt arbete	0·9
Pappersindustri	1·8	Förvaltning och undervisning ..	0·7
Grafisk industri.....	0·6	Sjukvård och hygien.....	0·2
Livsmedelsindustri	2·9	Husligt arbete	0·5
Textil- o. beklädnadsindustri....	1·4	Tillfällighets- o. diversearbete ..	22·2
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	1·9	Ungdom utan särskild utbildning	3·3
		Summa 100·0	

I nedanstående tablå lämnas en uppdelning av denna yrkesgrupp på jordbrukare, hemmasöner och egentliga jordbruksarbetare. Av hela antalet arbetslösa inom nämnda yrkesgrupp utgjordes 43·1 procent (1 177) av jordbrukare och 26·5 procent (724) av hemmasöner, tillsammans sålunda 69·6 procent. Flertalet jordbrukare och jordbrukarsöner voro hemmahörande i Norrbottens, Västernorrlands och Västerbottens län. I denna tablå anges även, huru stort antal av samtliga brukningsdelar med minst 0·26 hektar åker som utgjordes av småbruk, d. v. s. brukningsdelar med 0·26—5·0 hektar åker, allt enligt jordbruksräkningen 1932. Huvudparten av de arbetslösa inom yrkes-

Län	Antal brukningsdelar med 0·26—5·0 hektar åker i % av samtliga	Antal arbetslösa tillhörande yrkesgruppen jordbruk					
		jordbrukare	hemmasöner	egentliga jordbruksarbetare	Summa	procentuell fördelning	i % av hela antalet arbetslösa
Norrbottens	78·1	415	424	127	966	35·4	38·5
Kopparbergs	73·6	13	17	21	51	1·9	9·8
Västernorrlands	71·7	335	94	66	495	18·1	14·5
Jämtlands	69·5	6	11	4	21	0·8	19·4
Västerbottens.....	68·7	83	75	34	192	7·0	25·1
Värmlands	65·6	59	20	36	115	4·2	13·6
Blekinge	63·4	63	34	51	148	5·4	15·5
Kronobergs.....	63·3	14	1	14	29	1·1	11·2
Göteborgs o. Bohus ¹ ..	60·4	96	16	52	164	6·0	5·0
Övriga län	46·3	93	32	423	548	20·1	4·7
Samtliga län	55·5	1 177	724	828	2 729	100·0	11·3

¹ Inklusive Göteborgs stad.

gruppen jordbruk var, såsom av tablån framgår, icke tillfinnandes inom de egentliga jordbrukslänerna utan förekom i län, varest antalet jordbruk med liten areal odlad jord var särskilt högt. I Norrbottens län, där 38·5 procent av de arbetslösa tillhörde yrkesgruppen jordbruk, funnos 35·4 procent av samtliga de arbetslösa i riket, som yrkesklassificerats i grupp jordbruk, och av hela antalet brukningsdelar i detta län omfattade icke mindre än 78·1 procent högst 5·0 hektar åker per brukningsdel. I hela södra och mellersta Sverige, frånräknat Kronobergs, Blekinge, Göteborgs och Bohus, Värmlands och Kopparbergs län men inräknat Gävleborgs län, utgjorde antalet småbruk av nyss angiven storlek mindre än 60 procent av hela antalet brukningsdelar, i medeltal 46·3 procent, och inom detta område tillhörde endast 4·7 procent av de arbetslösa yrkesgruppen jordbruk.

Under kap. VII rörande de arbetslösas bostadsförhållanden (sid. 95 ff.), lämnas ytterligare uppgifter, ägnade att belysa de arbetslösa jordbrukarnas fastighetsinnehav.

Här nedan redovisas de näringsgrenar, inom vilka de vid eget jordbruk otillräckligt sysselsatta uppgivit sig ha sökt tillfällig sysselsättning för längre eller kortare perioder under tiden 1 januari 1936—31 augusti 1937.

	Antal	%
Jordbruk	425	36·1
Skogshushållning	411	34·9
Väg- och anläggningsarbete	112	9·5
Tillfällighets- och diversearbete	57	4·9
Annan byggnadsverksamhet	40	3·4
Sågverksindustri	36	3·1
Stenindustri	26	2·2
Landtransport	24	2·0
Övriga yrkesgrupper	46	3·9
Summa	1 177	100·0

Den första gruppen innefattar dels jordbrukare, vilka icke erhållit arbete utom det egna jordbruket, dels ock jordbrukare, vilka haft arbetsanställning hos andra jordbrukare. Såsom naturligt är, har flertalet sökt utfylla den lediga tiden genom arbete i jordbruk (36·1 procent) eller skogshushållning (34·9 procent), men även väg- och anläggningsarbete (9·5 procent) har varit av en viss betydelse.

Inom yrkesgruppen skogshushållning (tab. 12) redovisades 830 arbetslösa eller endast 3·4 procent av hela antalet i riket. Huvudparten av dem voro hemmahörande i Västernorrlands och Norrbottens län. I Jämtlands län, där tillgången på skogsarbete vida översteg tillgången på arbetskraft, redovisades endast 6 arbetslösa skogsarbetare. Till gruppen malmbrytning hade hänförts 77 arbetslösa, huvudsakligen från Gällivare kommun, vilka trots de goda konjunkturerna inom denna näringsgren icke lyckats vinna återanställning i yrket. Av de 1 179 arbetslösa stenarbetarna voro 76·1 procent från Bohuslän och 14·9 procent från Blekinge. Arbetslösa glasindustriarbetare förekommo

i Kronobergs, Älvsborgs, Värmlands och Västernorrlands län. De i Älvsborgs län redovisade 39 glasindustriarbetarna voro samtliga hemmahörande i Södra Akarps kommun, där driften vid Limmareds glasbruk endast tillfälligt låg nere den 31 augusti 1937. De 15 glasindustriarbetarna i Västernorrlands län hade samtliga haft sysselsättning vid Sandö glasbruk (Bjärträ lk), som nedlades 1928, och de i Värmlands län vid Eda glasbruk. I Kronobergs län, där omfattande driftsnedläggelser och driftsinskränkningar förekommit inom glasindustrien allt sedan 1930, redovisades 58 arbetslösa glasbruksarbetare. Mer än hälften av dessa hade dock haft arbete i yrket längre eller kortare perioder under tiden 1 januari 1936—31 augusti 1937.

Från Västernorrlands län voro 665 (45·2 procent) av de arbetslösa sågverksarbetarna och 220 (50·7 procent) av pappersindustriarbetarna. Av de arbetslösa inom gruppen kemisk-teknisk industri voro 201 (64·6 procent) tändsticksarbetare; av dessa hade 50 haft sysselsättning vid den 1932 nedlagda tändsticksfabriken i Vänersborg och 14 vid tändsticksfabriken i Anneberg (Norra Solberga, Jönk.), som nedlades 1934. De övriga utgjorde restklientelet från den arbetslöshet, som uppkom genom de omfattande driftsinskränkningarna vid tändsticksfabrikerna i Tidaholm, Uddevalla och Jönköping under åren 1930—1936.

Härmed har i korthet redogjorts för de yrkesgrupper, inom vilka arbetslösheten varit i huvudsak koncentrerad till vissa orter eller län. I nedanstående tablå ha sammanförts yrkesgrupper, inom vilka minst $\frac{2}{3}$ av de arbetslösa voro hemmahörande i städer.

Y r k e s g r u p p e r	Antal arbetslösa	% arbetslösa i	
		samtliga städer	storstäder
Lagerarbete.....	508	92·5	64·8
Grafisk industri	139	91·4	55·4
Kemisk-teknisk industri	311	91·3	25·7
Hotell- och restaurangrörelse	185	90·8	68·1
Husligt arbete	139	89·2	51·8
Sjukvård och hygien	54	87·0	57·4
Litterärt och konstnärligt arbete	223	86·5	58·7
Kontors- och butikspersonal	1 387	85·2	54·7
Textil- och beklädnadsindustri	340	82·6	30·0
Livsmedelsindustri	695	82·3	42·0
Metallindustri	1 317	81·0	44·6
Landtransport	1 503	79·2	41·0
Förvaltning och undervisning	162	77·2	38·9
Läder-, hår- och gummivaruindustri	460	76·7	30·6
Kraft- och värmeproduktion	113	75·2	40·7
Annan trävaruindustri.....	263	74·9	31·2
Annan byggnadsverksamhet	1 065	74·1	45·5
Ingenjörsarbete och arbetsledning	183	72·1	47·5
Sjöfart och fiske	557	70·0	39·3
Summa	9 604	80·9	45·0

Som av tablån framgår, höra till denna typ samtliga yrkesgrupper inom handel, samfärdsel och allmän tjänst samt ett antal yrkesgrupper inom industri och hantverk. Flertalet övriga yrkesgrupper har tidigare här ovan berörts såsom lokaliserade till vissa län eller orter. Av de hittills ej särskilt omnämnda grupperna omfattade väg- och anläggningsarbete samt tillfällighets- och diversearbete huvudparten av de arbetslösa grovarbetarna. I de olika länen tillhörde mellan 20 och 40 procent av de arbetslösa nyss nämnda grupper.

Slutligen bör nämnas, att gruppen ungdom utan särskild utbildning, d. v. s. den ungdom, som icke haft ordnat arbete i öppna marknaden (sid. 44), sammanlagt 791, huvudsakligen var till finnandes i de norrländska länen (430). Utom dessa län uppvisade Göteborgs och Bohus, Värmlands och Kopparbergs län höga siffror (respektive 72, 51 och 84). Tillsammans utgjorde antalet ungdomar i samtliga nämnda län 637 eller 80,5 procent av hela antalet.

Av särskilt intresse är yrkesfördelningen i de *arbetslöshetstyngda områdena*, varom uppgifter meddelas i *tab. 13*. Arbetslösheten inom dessa områden var koncentrerad till ett fåtal näringar, vilkas inom respektive områden dominerande roll i vissa fall givit upphov till särskilda beteckningar för grupper av kommuner, såsom »stenkommuner», »sågverkskommuner», o. s. v. Man lägger särskilt märke till, att, utöver de för varje område dominerande yrkesgrupperna, ungdom utan särskild utbildning och tillfällighets- och diversearbete inom dessa områden voro talrikare representerade än inom övriga delar av landet. Karakteristiskt för de arbetslöshetstyngda områdena, inom vilka arbetstillfällena äro fåtaliga eller i varje fall ej motsvara efterfrågan, är, att särskilt de unga arbetslösa där haft större svårigheter än på andra håll att finna anknytning till något visst yrke. Mer än $\frac{2}{5}$ av de arbetslösa inom gruppen ungdom utan särskild utbildning och cirka $\frac{1}{4}$ av de arbetslösa inom gruppen tillfällighets- och diversearbete återfinnas inom dessa områden. I Bergslagen, där gruvdriften numera återupptagits även vid gruvor, som ansetts vara definitivt nedlagda, och i Norrbotten, där en forcerad malm-brytning för närvarande pågår, tillhörde endast ett fåtal av de arbetslösa gruppen malm-brytning, under det att huvudparten var diversearbetare eller ungdom utan särskild utbildning samt — i Norrbotten — skogs- eller jordbruksarbetare.

Som tidigare omnämnts, voro av de i undersökningen ingående 24 215 arbetslösa 8 800 eller 36,3 procent den 31 augusti 1937 anmälda såsom hjälpsökande hos arbetslöshetskommittéer. Hur de hjälpsökande fördelade sig på olika yrkesgrupper, framgår av *tab. 14*, som visar, att antalet dylika arbetslösa var störst i de yrkesgrupper, som företrädesvis voro representerade i de arbetslöshetstyngda områdena. Inom grupperna malm-brytning och sten-industri voro sålunda över $\frac{2}{3}$ av de arbetslösa hjälpsökande. Lägst var hjälpsökandefrekvensen inom yrkesgrupperna skogshushållning (7,6 procent), sjukvård och hygien (9,3 procent), jordbruk (16,5 procent), litterärt och konstnärligt arbete (16,6 procent) samt ingenjörsarbete och arbetsledning (16,9 procent).

Tab. 13. De arbetslösas fördelning på yrkesgrupper i vissa arbetslöshetstygda områden. Män.

Yrkesgrupper	Stenkommuner		Sågverkskommuner		Järnbruks- och gruvkommuner		Tändstickskommuner	Glasbrukskommuner	Övriga			Summa	
	Blekinge	Bohuslän	Väster-norrland	Övriga	Bergs-lagen	Norr-botten			Os-kars-hamn	Södra Vram	Vissa kommuner i Väster-norrland	antal	i % a hela antalet arbetslösa
Jordbruk	65	103	196	19	9	132	2	18	2	—	106	652	23.9
Skogshushållning	—	—	195	5	1	40	—	6	—	—	23	270	32.5
Ingenjörsarb. o. arbetsledn.	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	1.6
Malmbrytning	—	—	—	—	13	50	—	—	—	—	—	63	81.8
Metallindustri	13	17	31	16	20	4	7	2	81	—	3	194	14.7
Stenindustri	148	874	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1 024	86.9
Glasindustri	—	—	15	—	—	—	—	67	—	—	—	82	45.1
Annan jord- o. stenindustri	—	2	—	—	—	—	2	—	8	18	—	30	17.6
Sågverksindustri	3	—	623	178	1	5	—	1	1	—	5	817	55.6
Annan trävaruindustri ..	2	2	4	1	—	—	2	—	10	—	—	21	8.0
Pappersindustri	—	—	166	4	—	—	1	4	1	—	34	210	48.4
Grafisk industri	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1.4
Livsmedelsindustri	5	2	10	2	4	3	3	1	1	—	—	31	4.5
Textil- o. beklädn.-industri	—	1	1	1	—	1	—	—	1	—	—	5	1.5
Läder-, hår- o. gummiv.-ind.	—	4	5	—	1	—	7	—	1	—	—	18	3.9
Kemisk-teknisk industri ..	—	—	—	1	—	—	120	—	—	—	—	121	38.9
Väg- o. anläggn.-arbete ..	19	22	73	3	3	19	10	2	7	—	18	176	12.8
Annan byggnadsverks. ...	5	5	45	3	3	3	2	1	1	—	5	73	6.9
Kraft- o. värmeproduktion ..	1	—	10	2	—	—	4	1	—	1	—	19	16.8
Sjöfart o. fiske	29	13	27	6	—	2	1	—	10	—	4	92	16.5
Kontors- o. butikspersonal ..	5	5	21	3	1	6	10	1	2	1	3	58	4.2
Lagerarbete	2	1	5	3	—	2	2	—	2	—	—	17	3.3
Hotell- o. rest-rörelse ..	—	—	2	1	—	—	—	—	2	—	—	5	2.7
Landtransport	8	12	81	11	4	9	11	—	9	—	6	151	10.0
Litterärt o. konstnär. arb.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0.9
Förvaltning o. undervisn.	—	1	3	1	—	2	—	—	1	—	—	8	4.9
Sjukvård o. hygien	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1.9
Husligt arbete	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	5	3.6
Tillfälligh- o. diversearb.	97	113	600	64	59	181	55	24	34	2	108	1 337	24.9
Ungdom utan särsk. utb.	9	45	111	17	48	50	13	8	7	—	26	334	42.2
Samtliga yrkesgrupper ..	411	1 224	2 230	345	169	509	253	136	181	22	341	5 821	24.0

Tab. 14. De hjälpsökande arbetslösas fördelning på yrkesgrupper. Män.

Yrkesgrupper	Hjälpsökande arbetslösa 31/7 1937		De hjälpsökande arbetslösas procentuella fördelning den		
	antal	i % av hela antalet arbetslösa	31/7 1935	31/7 1936	31/8 1937
Jordbruk	450	16.5	3.8	2.2	5.1
Skogshushållning	63	7.6	7.9	2.5	0.7
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	31	16.9	0.2	0.2	0.4
Malmbrytning	53	68.8	2.3	2.3	0.6
Metallindustri	494	37.5	7.1	7.4	5.6
Stenindustri	792	67.2	11.5	9.7	9.0
Glasindustri	61	33.5	0.8	0.9	0.7
Annan jord- o. stenindustri	73	42.9	1.2	1.2	0.8
Sågverksindustri	765	52.1	8.6	11.4	8.7
Annan trävaruindustri	67	25.5	1.2	1.2	0.8
Pappersindustri	181	41.7	2.3	2.7	2.1
Grafisk industri	31	22.3	0.2	0.3	0.4
Livsmedelsindustri	177	25.5	1.7	2.3	1.6
Textil- o. beklädnadsindustri	101	29.7	0.9	1.1	1.2
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	176	38.2	1.5	1.6	2.0
Kemisk-teknisk industri	190	61.1	1.4	1.9	2.2
Väg- o. anläggningsarbete	507	36.9	8.1	6.4	5.8
Annan byggnadsverksamhet	277	26.0	2.9	3.3	3.2
Kraft- o. värmeproduktion	56	49.6	0.6	0.8	0.6
Sjöfart o. fiske	164	29.4	2.0	2.2	1.9
Kontors- o. butikspersonal	364	26.2	2.3	3.2	4.1
Lagerarbete	170	33.5	1.6	2.1	1.9
Hotell- o. restaurangrörelse	51	27.6	0.4	0.5	0.6
Landtransport	533	35.5	4.2	5.4	6.1
Litterärt o. konstnärligt arbete	37	16.6	0.1	0.2	0.4
Förvaltning o. undervisning	41	25.3	0.3	0.2	0.5
Sjukvård o. hygien	5	9.3	0.1	0.1	0.1
Husligt arbete	45	32.4	0.1	0.1	0.5
Tillfällighets- o. diversearbete	2 648	49.3	21.5	23.5	30.1
Ungdom utan särskild utbildning	197	24.9	3.2	3.1	2.3
Samtliga yrkesgrupper	8 800	36.3	100.0	100.0	100.0

Som tidigare påpekats, kunna direkta jämförelser göras mellan de hjälpsökande arbetslösas yrkesfördelning den 31 juli 1935, 31 juli 1936 och 31 augusti 1937. I tabellen återgives de hjälpsökande arbetslösas procentuella fördelning på yrkesgrupper vid de nu nämnda tidpunkterna. De förskjutningar i yrkesfördelningen, som inträffat under ifrågavarande tidsperiod, voro relativt små. Förutom gruppen tillfällighets- och diversearbete, vars andel i hjälpsökandeklientelet ökats från 21.5 procent till 30.1 procent, hade ingenjörsarbete och arbetsledning, kontors- och butikspersonal, litterärt och konstnärligt arbete samt förvaltning och undervisning (de s. k. manschett-yrkena) samtliga att uppvisa stegrade relativa tal.

Att söka få en föreställning om arbetslöshetens relativa omfattning inom

olika yrkesgrupper stöter på betydande svårigheter, då inga aktuella uppgifter finnas om antalet sysselsatta inom olika näringsgrenar. De senaste uppgifterna om befolkningens fördelning på olika yrken ha erhållits vid folkräkningen den 31 december 1930, och då betydande förändringar säkerligen ägt rum i befolkningens yrkessammansättning sedan dess, äro siffrorna icke lämpliga som grund för en dylik framställning. I fråga om den egentliga industrien föreligga däremot årliga uppgifter om antalet arbetare inom olika industrigrenar (Kommerskollegii industristatistik). Även om dessa siffror icke direkt kunna sättas i relation till det antal arbetslösa, som hänförts till olika industrigrenar, kunna de dock ge en föreställning om inom vilka arbetslösheten var av större omfattning. I nedanstående sammanställning meddelas uppgifter om antalet manliga arbetare inom olika industrigrenar under år 1936, det sista år för vilka uppgifter föreligga, ävensom uppgifter om antalet arbetslösa, som i undersökningen hänförts till respektive industrigrenar.

Industrigrenar	Antal		Procent	
	under år 1936 sysselsatta manliga arbetare	arbetslösa s/å 1937	arbetare	arbetslösa
Malmbrytning	9 271	77	2.3	1.1
Metallindustri	155 512	1 317	39.1	18.4
Stenindustri	8 099	1 179	2.0	16.5
Glasindustri	5 399	182	1.4	2.5
Annan jord- o. stenindustri	21 881	170	5.5	2.4
Sågverksindustri	35 715	1 470	9.0	20.6
Annan trävaruindustri	24 953	263	6.3	3.7
Pappersindustri	35 667	434	9.0	6.1
Grafisk industri	12 597	139	3.2	1.9
Livsmedelsindustri	31 630	695	7.9	9.7
Textil- o. beklädnadsindustri	24 117	340	6.0	4.8
Läder-, hår- o. gummivaruindustri ..	14 218	460	3.6	6.4
Kemisk-teknisk industri	10 015	311	2.5	4.3
Kraft- o. värmeproduktion	8 926	113	2.2	1.6
Summa	398 000	7 150	100.0	100.0

Antalet arbetslösa inom de yrkesgrupper, som ingå i Kommerskollegii industristatistik, uppgick sammanlagt till 7 150 eller 29.5 procent av hela antalet arbetslösa.

Vid jämförelse mellan de arbetandes och de arbetslösas fördelning på industrigrenar framgår, att de arbetslösa voro procentuellt rikligare företrädna inom stenindustri, glasindustri, sågverksindustri, livsmedelsindustri, läder-, hår- och gummivaruindustri samt kemisk-teknisk industri. Att sysselsättningsmöjligheterna inom yrkesgrupperna stenindustri, glasindustri, sågverksindustri och kemisk-teknisk (tändsticks-) industri försämrats, i varje fall för icke kvalificerad arbetskraft, torde vara så påtagligt, att de belägg härför, som framgå av ovanstående sammanställning, på intet sätt överraska. Däremot

torde det vara förhastat, att ur de angivna siffrorna draga samma slutsats i fråga om livsmedels- samt läder-, hår- och gummivaruindustrierna. Då de anförda serierna för arbetande och arbetslösa äro upprättade efter helt olika metoder och industrigrenarnas avgränsning icke med säkerhet likformig, böra längre gående slutsatser ej dragas av detta material.

En närmare uppfattning om de arbetslösas yrkestillhörighet erhålles i tabellbilaga 2, i vilken lämnas en fullständig fördelning av de arbetslösa på yrkes- och åldersgrupper. Man finner där bland annat, att av de i gruppen metallindustri ingående 1 317 arbetslösa icke mindre än 257 utgjordes av yrkeskunniga verkstadsarbetare, vilket med hänsyn till den vid räknetillfället rådande stora efterfrågan på dylikt folk får anses förvånande. Aldersfördelningen torde dock förklara en del, och för de 85 yrkeskunniga verkstadsarbetarna under 40 år, som voro arbetslösa, ha sannolikt vissa personliga omständigheter verkat försvårande vid sökandet efter arbete.

De arbetslösa inom gruppen livsmedelsindustri utgjordes huvudsakligen av bageri- och slakteriarbetare och inom läder-, hår- och gummivaruindustri dominerade skomakeri- och skofabriksarbetarna. Inom den kemisk-tekniska industrien var arbetslösheten huvudsakligen koncentrerad till tändsticksindustrien.

Omkring $\frac{3}{4}$ av de inom gruppen annan byggnadsverksamhet redovisade arbetslösa voro byggnadshantlangare (murarbetsmän eller tegelbärare) och byggnadssnickare, medan antalet arbetslösa murare, målare och andra yrkesmän inom byggnadsindustrien var obetydligt.

Inom gruppen kontors- och butikspersonal kunna urskiljas 4 skilda grupper, nämligen kontorsanställda, agenter, butikspersonal och personer, som varit sysselsatta i egen handelsrörelse. Av dessa omfattade gruppen kontorsanställda 525 arbetslösa eller cirka 38 procent av hela antalet. Mer än $\frac{1}{3}$ (540) av de arbetslösa i gruppen landtransport voro chaufförer, och gruppen litterärt och konstnärligt arbete utgjordes till mer än hälften (125) av musiker. I sistnämnda grupp ingick även ett 40-tal personer, som haft sysselsättning vid idrotts- och nöjesföretag såsom biljettförsäljare, vaktmästare m. m. (s. teknisk personal).

Inom vissa yrkesgrupper redovisas, såsom en sista grupp, grovarbetare. Det erinras om att härmed endast avses personer, av vilkas uppgifter tydligt framgått, att de huvudsakligen varit sysselsatta med grovarbete inom respektive yrkesgrupper. Att utrona, hur stor del av samtliga arbetslösa, som utgjordes av yrkesarbetare respektive grovarbetare, har icke låtit sig göra, emedan därtill skulle ha fordrats ännu mer detaljerade uppgifter om de arbetslösas yrkesförhållanden än som stodo till buds vid materialets bearbetning. Däremot kan till de inom olika yrken redovisade grovarbetarna läggas samtliga arbetslösa inom de yrkesgrupper, där arbetet huvudsakligen har grovarbetes karaktär, för att på så sätt få fram en minimisiffra på det antal arbetslösa, som huvudsakligen sysslat med grovarbete och som sålunda icke kan förutsättas ha erhållit någon egentlig yrkesutbildning. Till denna grupp har

då även räknats ungdom utan särskild utbildning. Enligt en sådan beräkningsmetod skulle antalet grovarbetare bli följande.

Klassificerade grovarbetare i olika yrken	487
Hantlangare och verkstadsynglingar inom metall- industri	357
Väg- och anläggningsarbetare	1 374
Murarbetsmän och tegelbärare	429
Kuskar, åkeri- och expressarbetare	363
Hamn- och stuveriarbetare	321
Springpojkar	212
Tillfällighets- och diversearbetare	5 375
Ungdom utan särskild utbildning	791
Summa	9 709

Av sammanställningen framgår, att 9 709 arbetslösa eller över 40 procent av hela antalet skulle kunna rubriceras som grovarbetare.

Intrycket av att en stor del av de arbetslösa saknade yrkesutbildning be-
fästes ytterligare vid ett studium av i vilken utsträckning de uppehållit kon-
takter med sitt yrke. I *tab. 15* ha de arbetslösa, med undantag av partiellt
arbetslösa, fördelats efter yrke och sysselsättning under tiden 1 januari 1936
—31 augusti 1937, varvid endast arbetslösa, som under ifrågavarande period
haft minst 3 månaders arbete i öppna marknaden, medräknats. Därvid ha
särskilt redovisats de, som haft arbete inom samma yrkesgrupp. I denna sist-
nämnda redovisning ingår helt naturligt icke arbetslösa inom grupperna till-
fällighets- och diversearbete eller ungdom utan särskild utbildning.

Av tabellen framgår, att av samtliga i undersökningen ingående arbetslösa
53·0 procent hade haft minst 3 månaders arbete i öppna marknaden under
tiden 1 januari 1936—31 augusti 1937. Bortses från grupperna tillfällighets-
och diversearbete samt ungdom utan särskild utbildning, hade 60·5 procent
haft sysselsättning i angiven utsträckning under ifrågavarande tidsperiod
och 50·6 procent inom samma yrkesgrupp. De grupper, som framvisade de
lägsta sysselsättningsstalen voro följande.

	Antal arbetslösa	% sysselsatta minst 3 månader	
		hela an- talet	inom samma yrkesgrupp
Malmbrytning	77	14·3	7·8
Kemisk-teknisk industri	309	35·6	21·7
Stenindustri	1 176	35·7	24·2
Sågverksindustri	1 459	43·3	30·7

Man finner sålunda, att de arbetslösa i yrkesgrupper, som företrädesvis
voro representerade i de arbetslöshetstyngda områdena, i mindre omfattning
än andra hade lyckats skaffa sig arbete i öppna marknaden och därvid endast
till en mindre del än andra arbetslösa i sitt egentliga yrke. Inom de närings-
grenar, som icke arbetade med sysselsättningssvårigheter, synes kontakten
med yrket ha varit god inom skogshushållning, väg- och anläggningsarbete
samt annan byggnadsverksamhet men förhållandevis dålig i fråga om kraft-

Tab. 15. Vissa arbetslösas fördelning efter yrke och sysselsättning under tiden
1/1 1936—31/8 1937¹. Män.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa	Därav arbetslösa med minst 3 månaders arbete i öppna marknaden under tiden 1/1 1936—31/8 1937			
		Antal		Procent	
		hela antalet	med arbete inom samma yrkesgrupp	hela antalet	med arbete inom samma yrkesgrupp
Jordbruk	812	674	514	83·0	63·3
Skogshushållning	824	796	719	96·6	87·3
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	179	109	95	60·9	53·1
Malmbrytning	77	11	6	14·3	7·8
Metallindustri	1 297	639	527	49·3	40·6
Stenindustri	1 176	420	285	35·7	24·2
Glasindustri	170	94	76	55·3	44·7
Annan jord- o. stenindustri	168	104	80	61·9	47·6
Sågverksindustri	1 459	632	448	43·3	30·7
Annan trävaruindustri	243	164	148	67·5	60·9
Pappersindustri	431	236	194	54·8	45·0
Grafisk industri	137	81	72	59·1	52·6
Livsmedelsindustri	640	434	385	67·8	60·2
Textil- o. beklädnadsindustri	306	188	152	61·4	49·7
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	405	220	168	54·3	41·5
Kemisk-teknisk industri	309	110	67	35·6	21·7
Väg- o. anläggningsarbete	1 368	1 025	929	74·9	67·9
Annan byggnadsverksamhet	1 052	751	715	71·4	68·0
Kraft- o. värmeproduktion	113	57	45	50·4	39·8
Sjöfart o. fiske	508	366	285	72·0	56·1
Kontors- o. butikspersonal	1 262	678	590	53·7	46·3
Lagerarbete	494	271	210	54·9	42·5
Hotell- o. restaurangrörelse	176	101	87	57·4	49·4
Landtransport	1 438	932	799	64·8	55·6
Litterärt o. konstnärligt arbete	200	133	125	66·5	62·5
Förvaltning o. undervisning	142	81	65	57·0	45·8
Sjukvård o. hygien	47	29	21	61·7	44·7
Husligt arbete	127	77	66	60·6	52·0
Summa	15 560	9 413	7 873	60·5	50·6
Tillfällighets- o. diversearbete	5 365	2 091	—	39·0	—
Ungdom utan särskild utbildning	791	—	—	—	—
Samtliga yrkesgrupper	21 716	11 504	—	53·0	—

¹ I tabellen ingå icke jordbrukare, hemmasöner och övriga partiellt arbetslösa.

Tab. 16. Skolunderbyggnad och specialutbildning

A. Skolunderbyggnad.

Yrkesgrupper	Skolunderbyggnad högst								Summa	Elementa bildade i % av samtliga med uppgiven skolunderbyggnad
	folk-skola	högre folk-skola	folk-hög-skola	realskola		gymnasium		uppgift saknas		
				utan examen	med examen	utan examen	med student-examen			
Kontorspersonal	202	15	28	128	71	29	39	31	543	52.1
Butikspersonal	204	4	7	16	6	—	—	12	249	9.3
Egen handelsrörelse	193	5	11	28	11	7	5	18	278	19.6
Handels- o. försäkrings-agenter	204	3	12	55	11	8	7	14	314	27.0
Ingenjörer, ritare o. verkmästare	82	2	14	36	2	10	13	24	183	38.4
Musiker	82	4	3	18	3	3	2	10	125	22.6
Övriga	27	1	5	23	5	7	23	4	95	63.7
Summa	994	34	80	304	109	64	89	113	1 787	33.8
Samtliga arbetslösa	22 484	116	384	559	180	82	107	303	24 215	3.9

och värmeproduktion, metallindustri, läder-, hår- och gummivaruindustri samt lagerarbete. De yrkesgrupper, som inrymma arbetslösa kontorister och med dem jämställda, uppvisade i närheten av medeltalen för samtliga grupper lig-gande tal.

För den sistnämnda kategorin arbetslösa är skolunderbyggnad och specialutbildning av särskild betydelse. I tab. 16 ha ifrågavarande arbetslösa för-delats dels efter skolunderbyggnad, dels efter specialutbildning, varvid den av statistiska centralbyrån vid folkräkningen den 31 december 1930 till-lämpade indelningen i olika bildningsgrader tjänat till ledning. Dessutom ha motsvarande uppgifter för samtliga arbetslösa medtagits i tabellen. Till kategorin kontorister och med dem jämställda ha räknats grupperna kontors-personal (inklusive kansli- och kontorspersonal under gruppen förvaltning och undervisning), butikspersonal, personer, som varit sysselsatta i egen handelsrörelse, handels- och försäkringsagenter, ingenjörer, ritare och verk-mästare samt musiker. Dessutom ha till en grupp »övriga» med tillhoppa 95 arbetslösa sammanförts journalister m. fl. (31), andra konstnärliga yrken (26), förvaltningspersonal (18) samt lärare m. fl. (20). Tillsammans utgjorde kontorister och med dem jämställda 1 787 eller 7.4 procent av samtliga arbets-lösa. Det torde observeras, att uppgifter om skolunderbyggnad saknades för 113 personer och att 934 personer icke uppgivit någon specialutbildning. Att

land kontorister och med dem jämställda. Män.

B. Specialutbildning.

Yrkesgrupper	Specialutbildning										Procenttal			
	ingen upp- given	lägre					högre					utbildning		
		handels- utbildning		tek- nisk ut- bild- ning	annan ut- bild- ning	han- dels- gym- na- sium	tek- niskt gym- na- sium	annan utan stu- dent- exa- mens- kom- pe- tens	universitets- eller hög- skole- utbildning		Summa	ingen upp- given	lägre	högre
		endast ma- skin- skriv- nings- kurs o. dyl.	han- dels- skola						utan exa- men	med exa- men				
Kontorspersonal	209	7	245	19	9	27	1	7	10	9				
Butikspersonal	194	1	44	7	2	1	—	—	—	—	249	77·9	2·7	0·4
Egen handelsrörelse ..	193	—	59	7	12	3	1	1	2	—	278	69·4	28·1	2·5
Handels- o. försäkrings- agenter	198	1	77	16	12	3	2	4	—	1	314	63·1	33·7	3·2
Ingenjörer, ritare o. verkmästare	48	—	4	79	5	—	28	7	1	11	183	26·2	48·1	25·7
Musiker	59	—	5	2	41	1	—	16	1	—	125	47·2	38·4	14·4
Övriga	33	—	6	9	8	2	4	16	5	12	95	31·7	24·2	41·1
Summa	934	9	440	139	89	37	36	51	19	33	1 787	52·3	37·9	9·8
Samtliga arbetslösa	22 364	14	640	652	278	38	47	125	21	36	24 215	92·4	6·5	1·1

betrakta de senare som helt i avsaknad av specialutbildning torde knappast vara något större fel. Av tabellen framgår vidare, att 994 arbetslösa eller 59·4 procent av dem som lämnat uppgifter om skolunderbyggnad, endast genomgått folkskola; 114 arbetslösa (6·8 procent) hade erhållit undervisning i högre folkskola eller folkhögskola och 566 eller 33·8 procent hade erhållit elementarutbildning, d. v. s. åtnjutit undervisning i realskola eller gymnasium. Av de sistnämnda hade 109 (6·5 procent) avlagt realexamen och 89 (5·3 procent) studentexamen. En markerad skillnad förefanns mellan grupperna kontorspersonal och butikspersonal. Av den förra gruppen voro 52·1 procent elementarutbildade mot 9·3 procent av den senare.

I tab. 16 B har skilts på lägre och högre specialutbildning. Till den förra gruppen har förts *lägre handelsutbildning*, omfattande stenografi- och maskinskrivningskurs eller utbildning vid lägre handelsskola, *lägre teknisk utbildning*, omfattande utbildning vid lärlings-, yrkes-, verkstads- eller teknisk skola, byggmästarskola, tegelmästarskola eller dylikt samt *annan lägre specialutbildning*, omfattande utbildning vid lantmanna-, trädgårds- eller skogsskola, musikskola (inklusive militär musikutbildning) m. m.

Gruppen högre specialutbildning har likaledes uppdelats på undergrupper. Sålunda omfattar högre specialutbildning studier vid *handelsgymnasium* och *tekniskt gymnasium*, *annan högre specialutbildning utan obligatorisk student-*

examenskompetens (folkskoleseminarium, forstmästarkurs, navigationsskolor, högre musikutbildning m. m.) samt *universitets- och högskolestudier* såväl utan som med examen.

Tabellen utvisar, att av samtliga arbetslösa tillhörande kategorin kontorister och med dem jämställda saknade 52·3 procent specialutbildning; 37·9 procent hade erhållit lägre och 9·8 procent högre sådan utbildning. Av kontorspersonalen hade 252 eller 46·4 procent erhållit lägre handelsutbildning och 27 eller 5·0 procent hade genomgått handelsgymnasium. I vilken utsträckning de 29 personer, som vistats vid universitet eller högskola därvid erhållit handelsutbildning, undandraget sig bedömande. Av gruppen ingenjörer, ritare och verkmästare hade 79 eller 43·2 procent erhållit lägre teknisk utbildning och 28 eller 15·3 procent genomgått tekniskt gymnasium. Hur de 12 personer tillhörande denna grupp, som vistats vid universitet eller högskola, fördela sig på teknisk och annan utbildning, har ej kunnat fastställas.

Slutligen kan omnämnas, att av samtliga 24 215 arbetslösa, som ingå i undersökningen, endast 1 851 eller 7·6 procent av hela antalet hade uppgivit specialutbildning av något slag.

KAP. V.

Ålder.

Med »ålder» avses den ålder, som den arbetslöse uppnådde under år 1937, oavsett om detta skedde före, på eller efter räkningsdagen. Som tidigare (sid. 15) omnämnts, ha 77 vid räkningen anmälda personer, som voro i åldern 75 år och däröver, icke medtagits i undersökningen. Då vid räkningen icke någon person under 14 år anmälde sig, tillhörde samtliga i undersökningen ingående arbetslösa sålunda åldersklasserna 14—74 år, d. v. s. de voro födda tidigast 1863 och senast 1923. De arbetslösas fördelning efter ålder framgår av följande sammanställning.

Ålder år	Antal	Ålder år	Antal	Ålder år	Antal	Ålder år	Antal
14	4	30	574	46	410	62	349
15	38	31	593	47	384	63	318
16	199	32	522	48	406	64	286
17	406	33	565	49	420	65	229
18	434	34	546	50	443	66	220
19	549	35	584	51	450	67	140
20	607	36	488	52	439	68	72
21	542	37	546	53	431	69	38
22	703	38	473	54	391	70	46
23	711	39	468	55	389	71	38
24	681	40	485	56	377	72	24
25	697	41	467	57	387	73	18
26	631	42	424	58	419	74	19
27	620	43	410	59	371		
28	597	44	390	60	394	Summa	24 215
29	589	45	398	61	366		

Vid materialets redovisning användes i fortsättningen en förenklad gruppering, varvid årsklasserna sammanförts till 12 åldersgrupper, vilka, med undantag av årsklasserna under 21 år och över 60 år, vardera omfatta 5 årsklasser. I fråga om de yngre årsklasserna har det ansetts vara av särskilt intresse att kunna skilja på åldrarna 14—17 och 18—20 år. Den förstnämnda gruppen omfattar den minderåriga arbetskraften, för vilken på öppna marknaden särskilda löne- och arbetsvillkor som regel äro gällande, och åldern 18 år är i fråga om arbetslöshetshjälpen av särskild betydelse, enär den utgör minimiåldern för hjälp i form av hänvisning till statligt och statskommunalt reservarbete. I detta sammanhang bör även erinras om att minimiåldern för hos arbetslöshetskommittéerna anmälda hjälpsökande arbetslösa är 16 år. Åldrarna över 60 år ha uppdelats på 2 åldersgrupper, varvid gränsen för den första gruppen satts vid 66 år. Den högsta åldersgruppen utgöres till största delen av personer, som voro berättigade till folkpension.¹

¹ I åldersgruppen 67—74 år ingå några, som vid räknstillfället ej fyllt 67 år, nämligen de som voro födda under tiden 1 september—31 december 1870.

Tab. 17. De arbetslösas fördelning på åldersgrupper och kommuntyper. Män.

Åldersgrupper	Städer med ett invånarantal av					Samtliga städer	Landskommuner				Samtliga landskommuner	Samtliga kommuner
	över 100 000	30 000-100 000	20 000-30 000	5 000-20 000	högst 5 000		industri	blandade	jordbruks	skogs		
<i>Absoluta tal</i>												
14—17	10	5	9	51	21	96	314	104	83	50	551	64
18—20	114	91	33	172	32	442	621	263	143	121	1 148	1 54
21—25	487	252	144	434	77	1 394	1 078	438	277	147	1 940	3 35
26—30	627	222	137	404	69	1 459	846	400	191	115	1 552	3 01
31—35	615	283	108	358	78	1 442	773	332	175	88	1 368	2 81
36—40	695	249	77	300	49	1 370	629	261	127	73	1 090	2 46
41—45	669	202	74	243	42	1 230	476	215	113	55	859	2 08
46—50	686	182	58	254	46	1 226	461	218	114	44	837	2 06
51—55	785	165	79	284	47	1 360	453	186	79	22	740	2 10
56—60	607	180	55	301	43	1 186	419	235	83	25	762	1 94
61—66	495	173	46	321	37	1 072	441	191	53	11	696	1 70
67—74	135	73	9	54	10	281	72	33	5	4	114	33
Summa	5 925	2 077	829	3 176	551	12 558	6 583	2 876	1 443	755	11 657	24 21
<i>Procenttal</i>												
14—17	0·2	0·2	1·1	1·6	3·8	0·8	4·8	3·6	5·8	6·6	4·7	2·
18—20	1·9	4·4	4·0	5·4	5·8	3·5	9·4	9·2	9·9	16·0	9·9	6·
21—25	8·2	12·1	17·4	13·7	14·0	11·1	16·4	15·2	19·2	19·5	16·6	13·
26—30	10·6	10·7	16·5	12·7	12·5	11·6	12·9	13·9	13·2	15·2	13·3	12·
31—35	10·4	13·6	13·0	11·3	14·2	11·5	11·7	11·5	12·1	11·7	11·7	11·
36—40	11·7	12·0	9·3	9·4	8·9	10·9	9·5	9·1	8·8	9·7	9·4	10·
41—45	11·3	9·7	8·9	7·7	7·6	9·8	7·2	7·5	7·8	7·3	7·4	8·
46—50	11·6	8·8	7·0	8·0	8·4	9·8	7·0	7·6	7·9	5·8	7·2	8·
51—55	13·2	8·0	9·5	8·9	8·5	10·8	6·9	6·5	5·5	2·9	6·3	8·
56—60	10·2	8·7	6·6	9·5	7·8	9·5	6·4	8·2	5·8	3·3	6·5	8·
61—66	8·4	8·3	5·6	10·1	6·7	8·5	6·7	6·6	3·7	1·5	6·0	7·
67—74	2·3	3·5	1·1	1·7	1·8	2·2	1·1	1·1	0·3	0·5	1·0	1·
Summa	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0

I tab. 17 ha de arbetslösa fördelats på åldersgrupper och kommuntyper. För vinnande av större överskådlighet har i följande sammanställning åldersgrupperna sammanförts i tre större grupper, 14—20 år, 21—40 år och 41—74 år. Den första av dessa grupper omfattar den egentliga ungdomen, den andra personer, för vilka som regel inga åldershinder för erhållande av arbetsställning föreligga, och den tredje gruppen dem för vilka redan åldern i och för sig inverkar på möjligheterna att erhålla arbete.

Antalet arbetslösa i åldern 14—20 år utgjorde 9·2 procent av samtliga och av dessa unga arbetslösa voro mer än 75 procent hemmahörande i landskommuner. I storstäderna funnos endast 2·1 procent av de arbetslösa i åldern

Kommuntyper	A n t a l				P r o c e n t			
	14-20 år	21-40 år	41-74 år	Summa	14-20 år	21-40 år	41-74 år	Summa
<i>Städer med</i>								
Över 100 000 inv.	124	2 424	3 377	5 925	2·1	40·9	57·0	100·0
30 000—100 000 »	96	1 006	975	2 077	4·6	48·4	47·0	100·0
20 000—30 000 »	42	466	321	829	5·1	56·3	38·7	100·0
5 000—20 000 »	223	1 496	1 457	3 176	7·0	47·1	45·9	100·0
högst 5 000 »	53	273	225	551	9·6	49·6	40·3	100·0
Samtliga städer	538	5 665	6 355	12 558	4·3	45·1	50·6	100·0
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner.....	935	3 326	2 322	6 583	14·2	50·5	35·3	100·0
Blandade kommuner.....	367	1 431	1 078	2 876	12·8	49·7	37·5	100·0
Jordbrukskommuner.....	226	770	447	1 443	15·7	53·3	31·0	100·0
Skogskommuner.....	171	423	161	755	22·6	56·1	21·3	100·0
Samtliga landskommuner ..	1 699	5 950	4 008	11 657	14·6	51·0	34·4	100·0
Summa	2 237	11 615	10 363	24 215	9·2	48·0	42·8	100·0

14—20 år. I städerna voro de arbetslösa genomgående äldre än i landskommunerna — 50·6 procent av de arbetslösa i städerna voro över 40 år — medan motsvarande procentsats för landskommunerna utgjorde 34·4. Skogskommunernas arbetslösa voro påfallande unga; i de olika åldersgrupperna funnos under 21 år 22·6 procent och över 40 år endast 21·3 procent.

Om man till ungdomen även räknar åldersgruppen 21—25 år, finner man att 23·0 procent av samtliga arbetslösa voro att hänföra till ungdomen. Av städernas arbetslösa voro 15·4 procent och av landskommunernas 31·2 procent i åldern 14—25 år. Det procentuellt största antalet ungdomar återfanns i jordbruks- och skogskommuner, där icke mindre än 34·9 respektive 42·1 procent av de arbetslösa tillhörde dessa åldersgrupper.

I Värmlands, Kopparbergs och de norrländska länen, som företedde vissa särdrag i fråga om åldersfördelningen (jfr sid. 62 ff.), utgjorde de arbetslösa i åldern 14—25 år 34·2 procent mot endast 16·2 procent i övriga län.

I tab. 18 redogöres närmare för åldersfördelningen inom olika län.¹

Som ledning vid bedömandet av skiljaktigheterna i åldershänseende mellan de olika länen meddelas i tabellen även uppgift om de arbetslösas medelålder, varmed här förstås medianen, d. v. s. det tal, som anger, att hälften av de arbetslösa äro yngre och hälften äldre än medeltalet. Denna metod att beräkna medelåldern är givetvis försvarbar endast under den förutsättningen, att materialets fördelning på de olika åldersgrupperna är jämn. Metodens värde kan därför diskuteras i fråga om enskilda län med relativt obetydligt antal arbetslösa. Alldeles oavsett hur medelåldern uträknas gäller, att densamma icke kan ge någon säker uppfattning om åldersfördelningen inom respektive områden. För detta ändamål måste medelåldern kompletteras med uppgifter om materialets spridning på olika åldersgrupper.

¹ Åldersfördelningen länsvis och inom arbetslöshetstygda områden för hjälpsökande och övriga återfinnes i tabellbilaga 3 (sid. 214).

Tab. 18. De arbetslösas fördelning

Absoluta tal.

L ä n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Sum- ma	Med- ålder
Stockholms stad	2	51	224	341	354	407	438	445	480	358	260	76	3 436	44
Stockholms	9	28	68	76	77	57	52	55	70	64	75	23	654	41
Uppsala	7	17	49	29	20	25	21	26	23	24	15	3	259	37
Södermanlands	4	18	41	21	15	11	11	16	16	25	28	10	216	39
Östergötlands	4	30	91	74	88	82	55	58	52	66	73	28	701	39
Jönköpings	3	22	37	29	49	34	38	26	30	46	31	8	353	41
Kronobergs	2	8	36	28	38	29	23	24	26	26	18	1	259	38
Kalmar	22	37	104	65	61	53	41	38	45	36	56	11	569	35
Gotlands	3	3	10	10	5	4	7	6	3	8	7	1	67	38
Blekinge	22	46	166	150	110	113	72	68	63	79	55	8	952	34
Kristianstads	5	10	32	20	22	23	21	21	14	21	16	3	208	38
Malmö stad	2	22	101	107	110	114	91	95	131	108	141	49	1 071	45
Malmöhus i övrigt	3	33	107	107	121	110	105	89	115	106	121	36	1 053	42
Hallands	3	15	50	76	65	47	32	43	57	43	36	11	478	38
Göteborgs stad	6	41	162	179	151	174	140	146	174	141	94	10	1 418	40
Göteborgs o. Bohus i övr.	46	77	208	251	254	192	176	164	150	174	169	26	1 887	38
Älvsborgs	18	35	93	75	79	49	48	55	50	57	50	10	619	36
Skaraborgs	16	26	39	45	39	32	17	14	20	12	13	2	275	32
Värmlands	42	92	135	111	107	71	62	58	59	45	56	7	845	32
Örebro	10	28	60	41	43	39	35	37	41	51	59	12	456	41
Västmanlands	2	8	17	15	6	11	13	8	15	9	15	5	124	41
Kopparbergs	41	77	102	53	31	27	24	23	45	44	45	8	520	29
Gävleborgs	40	84	138	118	120	98	84	88	76	89	56	10	1 001	35
Västernorrlands	131	267	538	493	445	361	278	251	234	201	189	24	3 412	33
Jämtlands	1	15	19	9	24	9	9	6	6	2	6	2	108	32
Västerbottens	36	116	131	104	87	92	58	53	27	31	24	6	765	30
Norrbottnens	167	384	576	384	289	196	138	150	78	82	60	5	2 509	27
Samtliga län	647	1 590	3 334	3 011	2 810	2 460	2 089	2 063	2 100	1 948	1 768	395	24 215	37

Värmlands, Kopparbergs och de norrländska länen, som näringspolitiskt uppvisa stora likheter, intogo i åldershänseende en särställning. Inom dessa län voro de yngre åldersgrupperna avsevärt starkare representerade än inom övriga län.

I genomsnitt voro i nämnda län endast 30,6 procent av de arbetslösa över

å åldersgrupper och län. Män.

Procenttal.

L ä n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Sum- ma
Stockholms stad	0·1	1·5	6·5	9·9	10·3	11·8	12·7	13·0	14·0	10·4	7·6	2·2	100·0
Stockholms	1·4	4·3	10·4	11·6	11·8	8·7	7·9	8·4	10·7	9·8	11·5	3·5	100·0
Uppsala	2·7	6·6	18·9	11·2	7·7	9·6	8·1	10·0	8·9	9·3	5·8	1·2	100·0
Södermanlands	1·9	8·3	19·0	9·7	6·9	5·1	5·1	7·4	7·4	11·6	13·0	4·6	100·0
Östergötlands	0·6	4·3	13·0	10·6	12·5	11·7	7·8	8·3	7·4	9·4	10·4	4·0	100·0
Jönköpings	0·8	6·2	10·5	8·2	13·9	9·6	10·8	7·4	8·5	13·0	8·8	2·3	100·0
Kronobergs	0·8	3·1	13·9	10·8	14·7	11·2	8·9	9·3	10·0	10·0	6·9	0·4	100·0
Kalmar	3·9	6·5	18·3	11·4	10·7	9·3	7·2	6·7	7·9	6·3	9·9	1·9	100·0
Gotlands	4·5	4·5	14·9	14·9	7·5	6·0	10·4	9·0	4·5	11·9	10·4	1·5	100·0
Blekinge	2·3	4·8	17·4	15·8	11·6	11·9	7·6	7·1	6·6	8·3	5·8	0·8	100·0
Kristianstads	2·4	4·8	15·4	9·6	10·6	11·1	10·1	10·1	6·7	10·1	7·7	1·4	100·0
Malmö stad	0·2	2·0	9·4	10·0	10·3	10·6	8·5	8·9	12·2	10·1	13·2	4·6	100·0
Malmöhus i övrigt	0·3	3·1	10·2	10·2	11·5	10·4	10·0	8·4	10·9	10·1	11·5	3·4	100·0
Hallands	0·6	3·2	10·5	15·9	13·6	9·8	6·7	9·0	11·9	9·0	7·5	2·3	100·0
Göteborgs stad	0·4	2·9	11·4	12·6	10·7	12·3	9·9	10·3	12·3	9·9	6·6	0·7	100·0
Göteborgs o. Bohus i övr.	2·4	4·1	11·0	13·3	13·5	10·2	9·3	8·7	7·9	9·2	9·0	1·4	100·0
Älvsborgs	2·9	5·6	15·0	12·1	12·8	7·9	7·8	8·9	8·1	9·2	8·1	1·6	100·0
Skaraborgs	5·8	9·4	14·2	16·4	14·2	11·6	6·2	5·1	7·3	4·4	4·7	0·7	100·0
Värmlands	5·0	10·9	16·0	13·1	12·7	8·4	7·3	6·9	7·0	5·3	6·6	0·8	100·0
Örebro	2·2	6·1	13·2	9·0	9·4	8·6	7·7	8·1	9·0	11·2	12·9	2·6	100·0
Västmanlands	1·6	6·5	13·7	12·1	4·8	8·9	10·5	6·5	12·1	7·2	12·1	4·0	100·0
Kopparbergs	7·9	14·8	19·6	10·2	6·0	5·2	4·6	4·4	8·6	8·5	8·7	1·5	100·0
Gävleborgs	4·0	8·4	13·7	11·8	12·0	9·8	8·4	8·8	7·6	8·9	5·6	1·0	100·0
Västernorrlands	3·8	7·8	15·8	14·4	13·0	10·6	8·2	7·4	6·9	5·9	5·5	0·7	100·0
Jämtlands	0·9	13·9	17·6	8·3	22·2	8·3	8·3	5·6	5·6	1·9	5·5	1·9	100·0
Västerbottens	4·7	15·2	17·1	13·6	11·4	12·0	7·6	6·9	3·5	4·1	3·1	0·8	100·0
Norrbottnens	6·7	15·3	22·9	15·3	11·5	7·8	5·5	6·0	3·1	3·3	2·4	0·2	100·0
Samtliga län	2·7	6·6	13·8	12·4	11·6	10·2	8·6	8·5	8·7	8·0	7·3	1·6	100·0

40 år, medan motsvarande tal för riket i övrigt uppgick till 50·2 procent; medelåldern uppgick till 31·5 respektive 40·8 år. I sagda län omfattade åldersgrupperna 14—20 år 16·3 procent av samtliga arbetslösa i länen i fråga, under det att i riket i övrigt endast 5·0 procent av de arbetslösa voro i åldern 14—20 år. Icke mindre än $\frac{2}{3}$ av rikets arbetslösa i åldern 14—20 år voro hemma-

Tab. 19. De arbetslösas fördelning på åldersgrupper
Absoluta tal.

Arbetslöshetsstyngda områden	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa	Medel- ålder
<i>Stenkommuner</i>														
Blekinge.....	9	14	53	65	43	56	35	27	29	42	34	4	411	37.6
Bohuslän.....	28	44	122	171	174	127	120	100	95	110	113	20	1 224	38.5
<i>Sågverkskommuner</i>														
Västernorrland.....	73	149	334	297	303	247	182	170	171	137	153	14	2 230	35.0
Övriga.....	8	19	45	33	40	36	34	30	31	46	22	1	345	39.5
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>														
Bergslagen.....	17	30	24	11	7	6	3	9	16	16	27	3	169	32.6
Norrbottnen.....	16	58	149	81	70	42	33	21	13	9	15	2	509	27.6
<i>Tändstickskommuner</i>	15	11	25	37	44	29	25	18	15	19	13	2	253	35.0
<i>Glasbrukskommuner</i>	7	8	11	17	21	21	10	10	14	8	9	—	136	36.6
<i>Övriga</i>														
Oskarshamn.....	5	15	30	25	18	15	8	8	11	15	27	4	181	35.0
Södra Vram.....	—	1	—	—	—	—	3	2	3	9	4	—	22	56.8
Vissa kommuner i Väster- norrland.....	14	36	62	55	36	28	33	25	22	20	9	1	341	31.1
Summa	192	385	855	792	756	607	486	420	420	431	426	51	5 821	35.2

hörande i Värmlands, Kopparbergs och de norrländska länen. Till denna åldersfördelningstyp hörde också Skaraborgs län (med Tidaholms stad), där emellertid hela antalet arbetslösa var obetydligt, endast 275.

En motsatt åldersfördelning uppvisade storstäderna. I Stockholm voro icke mindre än 59.9 procent av de arbetslösa över 40 år och endast 1.6 procent under 21 år; medelåldern var 44.6 år. Till denna typ hörde Stockholms, Jönköpings, Malmöhus, Örebro och Västmanlands län. I samtliga dessa län voro över hälften av de arbetslösa över 40 år, och medelåldern varierade från 41.0 till 42.8 år. Inom de övriga länen — med undantag av Kalmar och Blekinge län — uppgick antalet arbetslösa över 40 år till mellan 43 och 49 procent av samtliga arbetslösa. I Kalmar och Blekinge län utgjorde de arbetslösa över 40 år mindre än 40 procent av hela antalet.

Som tidigare konstaterats, voro de arbetslösa i städerna betydligt äldre än på landsbygden, varför man skulle förmoda, att inom de län, där städernas arbetslöshet utgjorde en stor andel, det höga antalet arbetslösa över 40 år vore helt beroende på detta förhållande. Att så ej var fallet, framgår av följande sammanställning, i vilken sammanförts — fränsett Stockholms stad — de län, varest antalet arbetslösa i städerna utgjorde minst 75 procent av hela antalet arbetslösa i länen. Med undantag för Västmanlands och i

Om vissa arbetslöshetstyngda områden. Män.

Procenttal.

Arbetslöshetstyngda områden	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa
<i>Stenkommuner</i>													
Blekinge.....	2·2	3·4	12·9	15·8	10·5	13·6	8·5	6·6	7·0	10·2	8·3	1·0	100·0
Bohuslän	2·3	3·6	10·0	14·0	14·2	10·4	9·8	8·2	7·7	9·0	9·2	1·6	100·0
<i>Sågverkskommuner</i>													
Västernorrland.....	3·2	6·7	15·0	13·3	13·6	11·1	8·2	7·6	7·7	6·1	6·9	0·6	100·0
Övriga	2·3	5·5	13·0	9·6	11·6	10·4	9·9	8·7	9·0	13·3	6·4	0·3	100·0
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>													
Bergslagen	10·0	17·7	14·2	6·5	4·1	3·6	1·8	5·3	9·5	9·5	16·0	1·8	100·0
Norrbotten	3·1	11·4	29·3	15·9	13·7	8·3	6·5	4·1	2·6	1·8	2·9	0·4	100·0
<i>Tändstickskommuner</i>													
.....	5·9	4·4	9·9	14·6	17·4	11·5	9·9	7·1	5·9	7·5	5·1	0·3	100·0
<i>Glasbrukskommuner</i>													
.....	5·1	5·9	8·1	12·5	15·4	15·4	7·4	7·4	10·3	5·9	6·6	—	100·0
<i>Övriga</i>													
Oskarshamn	2·8	8·3	16·6	13·8	9·9	8·3	4·4	4·4	6·1	8·3	14·9	2·2	100·0
Södra Vram	—	4·6	—	—	—	—	13·6	9·1	13·6	40·9	18·2	—	100·0
Vissa kommuner i Väster- norrland.....	4·1	10·6	18·2	16·1	10·6	8·2	9·7	7·3	6·4	5·9	2·6	0·3	100·0
Summa	3·3	6·6	14·7	13·6	13·0	10·4	8·4	7·2	7·2	7·4	7·3	0·9	100·0

någon mån även Östergötlands län uppvisade landskommunerna i här ifråga-
varande län en om städernas påminnande åldersfördelning. Det torde dock
böra påpekas, att det absoluta antalet arbetslösa i dessa jordbruksbetonade
läns landskommuner var relativt obetydligt. Över huvud taget uppvisade de
län, inom vilka arbetslösheten var av mindre omfattning, en starkare för-
skjutning mot de högre åldrarna än övriga län.

% arbetslösa över 40 år

Städer Landsbygd

Östergötlands län	52·0	42·6
Gotlands »	46·4	54·5
Malmöhus »	53·8	58·2
Hallands »	48·0	40·6
Västmanlands »	58·1	35·5

Av särskilt intresse är åldersfördelningen i de *arbetslöshetstyngda* om-
rådena, där driftsnedläggelser och driftsinskränkningar vållat en mera be-
tydande arbetslöshet. Åldersfördelningen inom dessa områden framgår av
tab. 19. I nedanstående sammanställning göres dessutom en jämförelse med
åldersfördelningen i övriga delar av riket.

Åldersgrupper	Arbetslöshets-	Riket
	tyngda områden %	i övrigt %
14—17.....	3·3	2·5
18—20.....	6·6	6·5
21—25.....	14·7	13·5
26—30.....	13·6	12·1
31—35.....	13·0	11·2
36—40.....	10·4	10·1
41—45.....	8·4	8·7
46—50.....	7·2	8·9
51—55.....	7·2	9·1
56—60.....	7·4	8·2
61—66.....	7·3	7·3
67—74.....	0·9	1·9
	Summa 100·0	100·0

De arbetslöshetsstyngda områdena uppvisade som helhet förhållandevis obetydliga avvikelser från åldersfördelningen i riket i övrigt. De skilda områdena företedde emellertid sinsemellan väsentliga olikheter i åldershänseende. Uppgifterna i tab. 19 visa, att i Bergslagens järnbruks- och gruvkommuner 27·7 procent av de arbetslösa voro i åldern 14—20 år och 17·8 procent över 60 år, d. v. s. att en anmärkningsvärd koncentration förelåg till de yngsta och äldsta åldersgrupperna. Inom stenkommunerna var ungdomen sparsamt företrädd, medan sågverkskommunerna beträffande denna uppvisade siffror i närmare anslutning till det övriga rikets åldersfördelning.

Vid studiet av de arbetslösas åldersfördelning inom olika geografiska områden bör hållas i minnet, att anmälningsfrekvensen kan ha varit något olika inom olika åldersklasser.

Arbetslöshetsklientelet's ålderssammansättning synes äga ett intimt samband med yrkestillhörigheten, varför områden med likartade närings- och försörjningsförhållanden som regel uppvisa likartad ålderssammansättning.

De arbetslösas fördelning på ålders- och yrkesgrupper framgår av tab. 20¹. Som exempel på vad nyss sagts om sambandet mellan ålder och yrke kan anföras följande.

Yrkesgrupperna jordbruk, skogshushållning, sågverksindustri samt tillfällighets- och diversearbete, vilka uppvisade en låg medelålder, omfattade jämte gruppen ungdom utan särskild utbildning 46·2 procent av samtliga arbetslösa. I Värmlands, Kopparbergs samt de norrländska länen, inom vilka medelåldern var lägre än i övriga län, tillhörde icke mindre än 73·5 procent av de arbetslösa nämnda yrkesgrupper, under det motsvarande siffra för övriga län var 29·6 procent.

Starkare anhopning av arbetslösa i de högre åldrarna förekom inom vissa

¹ Fullständig yrkesfördelning i kombination med åldersfördelning återfinnes i tabellbilaga 2 (sid. 208), och i tab. 20 intagna uppgifter redovisas fördelade på hjälpsökande och övriga i tabellbilaga 4 (sid. 216).

större yrkesgrupper, som huvudsakligen voro representerade i städerna. Sälunda var medelåldern för gruppen annan byggnadsverksamhet 47·5 år, kontors- och butikspersonal 42·8 år och metallindustri 41·7 år.

Medelåldern för samtliga arbetslösa uppgick till 37·1 år. Den högsta siffran uppvisade gruppen kraft- och värmeproduktion med 49·9 år och den lägsta skogshushållning med 29·1 år. Därvid bortses från yrkesgruppen ungdom utan särskild utbildning, för vilken grupp av naturliga skäl någon medelålder ej uträknats.

Ålderssammansättningen inom de olika yrkesgrupperna, uttryckt genom det procentuella antalet arbetslösa över 40 år, framgår av nedanstående tablå, vari grupperna ordnats efter fallande procenttal.

	Antal arbetslösa	% arbetslösa över 40 år
Kraft- o. värmeproduktion	113	71·7
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	183	70·5
Annan byggnadsverksamhet	1 065	62·3
Husligt arbete	139	62·6
Litterärt o. konstnärligt arbete.....	223	57·8
Kontors- o. butikspersonal	1 387	56·4
Annan trävaruindustri	263	54·0
Hotell- o. restaurangrörelse	185	55·1
Annan jord- o. stenindustri	170	54·7
Metallindustri	1 317	51·5
Väg- o. anläggningsarbete	1 374	51·2
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	460	50·0
Livsmedelsindustri	695	49·6
Stenindustri	1 179	49·1
Textilindustri	340	48·8
Kemisk-teknisk industri.....	311	46·0
Grafisk industri	139	43·9
Sågverksindustri.....	1 470	42·4
Pappersindustri	434	41·7
Glasindustri	182	40·1
Sjukvård o. hygien	54	38·9
Landtransport	1 503	38·6
Lagerarbete	508	38·6
Tillfällighets- o. diversearbete	5 375	38·5
Jordbruk.....	2 729	38·3
Sjöfart o. fiske	557	35·9
Malmbrytning	77	35·1
Förvaltning o. undervisning	162	32·1
Skogshushållning	830	21·8
Ungdom utan särskild utbildning	791	—
Samtliga yrkesgrupper	24 215	42·8

Även om den närmast föregående arbetslöshetsräkningen — verkställd den 5 maj 1927 (se sid. 19) — ligger långt tillbaka i tiden, hade det otvivelaktigt varit av intresse att kunna göra jämförelser mellan de arbetslösas

Tab. 20. De arbetslösas fördelning

Absoluta tal.

Yrkesgrupper	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa	Medel- ålder
Jordbruk	124	309	415	306	280	249	242	236	202	188	158	20	2 729	34,4
Skogshushållning	9	87	210	158	112	73	49	49	31	22	26	4	830	29,1
Ingenjörsarb.o.arbetsledn.	—	—	4	13	20	17	23	26	32	25	18	5	183	48,4
Malmbrytning	—	—	14	16	15	5	4	6	1	10	6	—	77	33,5
Metallindustri	12	80	182	118	113	134	96	107	125	126	170	54	1 317	41,7
Stenindustri	3	9	101	181	174	132	113	98	88	124	124	32	1 179	40,3
Glasindustri	2	8	25	31	22	21	20	10	19	10	13	1	182	36,4
Annan jord-o.stenindustri	2	7	21	22	17	8	20	8	18	21	16	10	170	42,7
Sågverksindustri	15	58	192	198	215	169	109	119	136	135	113	11	1 470	37,4
Annan trävaruindustri ..	3	13	34	23	19	29	23	22	19	24	39	15	263	42,3
Pappersindustri	5	15	43	57	66	67	36	39	35	40	26	5	434	38,0
Grafisk industri	—	7	16	21	18	16	9	14	16	11	8	3	139	38,1
Livsmedelsindustri	6	16	106	81	80	61	75	63	70	66	58	13	695	40,5
Textil-o. beklädn.-industri	—	16	42	48	28	40	22	28	38	30	37	11	340	40,2
Läder-,hår-o.gummiv-ind.	5	23	51	52	47	52	46	61	38	45	29	11	460	40,7
Kemisk-teknisk industri ..	—	5	23	42	59	39	25	28	26	26	27	11	311	39,1
Väg- o. anlägg.-arbete ..	2	16	127	168	198	159	123	133	136	165	124	23	1 374	41,4
Annan byggnadsverks...	1	19	67	104	110	100	93	107	118	143	153	50	1 065	47,7
Kraft- o. värmeproduktion	—	—	5	6	9	12	11	16	9	20	16	9	113	49,3
Sjöfart o. fiske	10	21	80	96	86	64	54	44	44	28	25	5	557	34,8
Kontors- o. butikspersonal	4	24	113	131	140	193	212	206	186	106	60	12	1 387	42,8
Lagerarbete	1	20	86	88	66	51	44	38	42	43	23	6	508	35,2
Hotell- o. rest-rörelse ..	1	5	16	17	21	23	22	21	37	17	4	1	185	42,3
Landtransport	39	118	212	178	204	172	139	127	124	99	75	16	1 503	35,7
Ätteriärb. o. konstn. arb. ...	—	1	10	21	28	34	33	32	34	16	10	4	223	43,3
Förvaltning o. undervisn.	1	10	29	32	20	18	13	16	12	6	4	1	162	32,3
Sjukvård o. hygien	—	1	6	8	8	10	4	8	6	3	—	—	54	37,7
Husligt arbete	1	1	8	11	15	16	19	22	13	18	11	4	139	45,3
Tillfälligh- o. diversearb.	89	374	944	784	620	496	410	379	445	381	395	58	5 375	34,7
Ungdom utan särsk. utb.	312	327	152	—	—	—	—	—	—	—	—	—	791	—
Samtliga yrkesgrupper	647	1 590	3 334	3 011	2 810	2 460	2 089	2 063	2 100	1 948	1 768	395	24 215	37,1

Å yrkes- och åldersgrupper. Män.

Procenttal.

Yrkesgrupper	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa
Jordbruk	4·6	11·3	15·2	11·2	10·3	9·1	8·9	8·6	7·4	6·9	5·8	0·7	100·0
Skogshushållning	1·1	10·5	25·3	19·0	13·5	8·8	5·9	5·9	3·7	2·7	3·1	0·5	100·0
Ingenjörsarb.o.arbetsledn.	—	—	2·2	7·1	10·9	9·3	12·6	14·2	17·5	13·7	9·8	2·7	100·0
Malmbrytning	—	—	18·2	20·7	19·5	6·5	5·2	7·8	1·3	13·0	7·8	—	100·0
Metallindustri	0·9	6·1	13·8	8·9	8·6	10·2	7·3	8·1	9·5	9·6	12·9	4·1	100·0
Stenindustri	0·2	0·8	8·6	15·3	14·8	11·2	9·6	8·3	7·5	10·5	10·5	2·7	100·0
Glasindustri	1·1	4·4	13·7	17·0	12·1	11·5	11·0	5·5	10·4	5·5	7·2	0·6	100·0
Annan jord-o.stenindustri	1·2	4·1	12·3	12·9	10·0	4·7	11·8	4·7	10·6	12·4	9·4	5·9	100·0
Sågverksindustri	1·0	3·9	13·1	13·5	14·6	11·5	7·4	8·1	9·3	9·2	7·7	0·7	100·0
Annan trävaruindustri ..	1·1	5·0	12·9	8·8	7·2	11·0	8·8	8·4	7·2	9·1	14·8	5·7	100·0
Pappersindustri	1·2	3·5	9·9	13·1	15·2	15·4	8·3	9·0	8·1	9·2	6·0	1·1	100·0
Grafisk industri	—	5·0	11·5	15·1	12·9	11·5	6·5	10·1	11·5	7·9	5·8	2·2	100·0
Livsmedelsindustri	0·9	2·3	15·2	11·6	11·5	8·8	10·8	9·1	10·1	9·5	8·3	1·9	100·0
Textil- o. beklädn.-industri	—	4·7	12·4	14·1	8·2	11·8	6·5	8·2	11·2	8·8	10·9	3·2	100·0
Läder-, hår- o. gummiv.-ind.	1·1	5·0	11·1	11·3	10·2	11·3	10·0	13·3	8·2	9·8	6·3	2·4	100·0
Kemisk-teknisk industri..	—	1·6	7·4	13·5	19·0	12·5	8·0	9·0	8·4	8·4	8·7	3·5	100·0
Väg- o. anlägg.-arbete..	0·1	1·2	9·2	12·2	14·4	11·6	9·0	9·7	9·9	12·0	9·0	1·7	100·0
Annan byggnadsverks..	0·1	1·8	6·3	9·8	10·3	9·4	8·7	10·0	11·1	13·4	14·4	4·7	100·0
Kraft- o. värmeproduktion	—	—	4·4	5·3	8·0	10·6	9·8	14·1	8·0	17·7	14·1	8·0	100·0
Sjöfart o. fiske	1·8	3·8	14·4	17·2	15·4	11·5	9·7	7·9	7·9	5·0	4·5	0·9	100·0
Kontors- o. butikspersonal	0·3	1·7	8·2	9·4	10·1	13·9	15·3	14·9	13·4	7·6	4·3	0·9	100·0
Lagerarbete	0·2	3·9	16·9	17·3	13·0	10·0	8·7	7·5	8·3	8·5	4·5	1·2	100·0
Hotell- o. rest.-rörelse ..	0·5	2·7	8·6	9·2	11·4	12·4	11·9	11·4	20·0	9·2	2·2	0·5	100·0
Landtransport	2·6	7·9	14·1	11·8	13·6	11·4	9·2	8·4	8·3	6·6	5·0	1·1	100·0
Litterärt o. konstn. arb. . .	—	0·4	4·5	9·4	12·6	15·2	14·8	14·4	15·2	7·2	4·5	1·8	100·0
Förvaltning o. undervisn.	0·6	6·2	17·9	19·8	12·3	11·1	8·0	9·9	7·4	3·7	2·5	0·6	100·0
Sjukvård o. hygien	—	1·9	11·1	14·8	14·8	18·5	7·4	14·3	11·1	5·6	—	—	100·0
Husligt arbete	0·7	0·7	5·8	7·9	10·8	11·5	13·7	15·8	9·4	12·9	7·9	2·9	100·0
Tillfälligh.- o. diversearb.	1·7	6·9	17·6	14·6	11·5	9·2	7·6	7·1	8·3	7·1	7·3	1·1	100·0
Ungdom utan särsk. utb.	39·5	41·3	19·2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100·0
Samtliga yrkesgrupper	2·7	6·6	13·8	12·4	11·6	10·2	8·6	8·5	8·7	8·0	7·3	1·6	100·0

Den förskjutning mot högre åldersgrupper, som kunde konstateras 1936 (se härom S. O. U. 1937: 12, sid. 26 ff.), fortsatte även under 1937. Under det att år 1935 endast 34·4 procent av de hjälpsökande arbetslösa voro över 40 år, utgjorde motsvarande procenttal för 1936 och 1937 respektive 40·8 och 53·0. Antalet hjälpsökande under 21 år, som 1935 uppgick till 8·0 procent och 1936 till 5·4 procent, var 1937 endast 3·9 procent.

Den konstaterade ökningen av de arbetslösas genomsnittliga ålder förekom i så gott som samtliga yrkesgrupper, vilket framträder i tab. 22, som anger antalet hjälpsökande över 40 år i relation till hela antalet hjälpsökande inom varje yrkesgrupp vid ifrågavarande tidpunkter.

Yrkesgrupperna skogshushållning och husligt arbete äro de enda, som förete avvikelser från nämnda utveckling. Detta får emellertid anses fullt förklarligt med hänsyn till de inom dessa yrken rådande speciella förhållandena.

Tab. 22. Antalet hjälpsökande arbetslösa över 40 år i % av hela antalet hjälpsökande. Män.

Y r k e s g r u p p e r	P r o c e n t t a l		
	31/7 1935	31/7 1936	31/8 1937
Jordbruk	38·2	43·9	58·0
Skogshushållning	22·5	27·7	20·6
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	66·8	73·3	83·9
Malmbrytning	26·8	25·5	35·8
Metallindustri	44·8	53·7	66·4
Stenindustri	39·9	40·7	52·3
Glasindustri	41·8	46·8	63·9
Annan jord- o. stenindustri	47·5	60·0	60·3
Sågverksindustri	33·0	38·3	50·9
Annan trävaruindustri	45·6	57·6	68·7
Pappersindustri	36·7	45·7	54·1
Grafisk industri	25·0	37·2	41·9
Livsmedelsindustri	38·1	45·8	59·9
Textil- o. beklädnadsindustri	26·6	33·2	45·5
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	35·2	41·0	54·0
Kemisk-teknisk industri	35·1	42·7	53·7
Väg- o. anläggningsarbete	45·3	50·9	61·9
Annan byggnadsverksamhet	56·0	59·2	69·3
Kraft- o. värmeproduktion	43·4	57·0	73·2
Sjöfart o. fiske	30·1	37·6	42·1
Kontors- o. butikspersonal	46·5	57·8	66·8
Lagerarbete	36·0	44·9	54·1
Hotell- o. restaurangrörelse	35·0	39·8	62·7
Landtransport	37·3	42·1	53·3
Allmän tjänst o. fria yrken	29·1	39·2	47·0
Husligt arbete	63·8	71·4	62·2
Tillfällighets- o. diversearbete	27·7	34·1	48·8
Ungdom utan särskild utbildning	—	—	—
Samtliga yrkesgrupper	34·4	40·8	53·0

Det relativa antalet hjälpsökande inom yrkesgruppen skogshushållning var, såsom förut angivits (sid. 49), lägre än i någon annan yrkesgrupp — 7·6 procent — och det absoluta antalet endast 63. Yrkesgruppen husligt arbete var till sin numerär obetydlig — endast 45 — och den starka efterfrågan på arbetskraft, som för denna grupps vidkommande rådde vid räkningstillfället, gör att den konstaterade åldersförskjutningen kan betraktas såsom avhängig av rent tillfälliga omständigheter. Det höga antalet hjälpsökande över 40 år i denna yrkesgrupp — varierande från 71·4 till 62·2 procent — kan för övrigt redan i och för sig förklara en viss oenhetlighet i utvecklingen.

I *tab. 23* lämnas mera detaljerade uppgifter om de hjälpsökande arbetslösas åldersfördelning den 31 augusti 1937. Bland annat ha de hjälpsökande arbetslösa satts i relation till hela antalet i undersökningen ingående arbetslösa inom respektive åldersgrupper. Av tabellen framgår, att, medan i de yngre åldersgrupperna endast en mindre del av de arbetslösa tillhörde hjälpsökandeklientelet, närmare hälften av de arbetslösa i de äldre åldersgrupperna voro hjälpsökande. Ett undantag härifrån utgör gruppen 67—74 år, inom vilken endast 20·0 procent av de arbetslösa voro hjälpsökande. Detta har sin givna förklaring i att arbetsförhet är ett av villkoren för arbetslöshets-hjälp med statsbidrag genom arbetslöshetskommitté.

Av det sagda följer, att de *övriga* arbetslösa uppvisa en annan åldersfördelning än de *hjälp-sökande*. Detta förhållande belyses närmare av nedanstående uppgifter om hjälpsökande och övriga arbetslösas procentuella fördelning på åldersgrupper.

Åldersgrupper	Hjälp-sökande %	Övriga %
14—15.....	—	0·3
16—17.....	1·0	3·3
18—20.....	2·9	8·7
21—25.....	7·8	17·2
26—30.....	11·4	13·1
31—35.....	12·6	11·0
36—40.....	11·3	9·5
41—45.....	10·3	7·7
46—50.....	10·3	7·5
51—55.....	11·6	7·0
56—60.....	10·4	6·7
61—66.....	9·5	6·0
67— <i>w</i>	0·9	2·0
Summa	100·0	100·0

Under det att endast 36·9 procent av *övriga* arbetslösa voro över 40 år, var motsvarande tal för de *hjälp-sökande* 53·0 procent. Av intresse är anhopningen av övriga arbetslösa i åldern 21—25 år, vilken grupp omfattade 17·2

Tab. 23. De hjälpsökande arbetslösas fördelning på åldersgrupper. Män.

Åldersgrupper	Städer med ett invånarantal av					Samtliga städer	Landskommuner				Samtliga landskommuner	Samtliga kommuner
	över 100 000	30 000-100 000	20 000-30 000	5 000-20 000	högst 5 000		industri	blandade	jordbruks	skog		
<i>Antal hjälpsökande</i>												
16-17.....	—	—	—	7	4	11	54	20	6	—	80	91
18-20.....	14	4	3	22	4	47	137	50	16	3	206	253
21-25.....	74	42	41	128	20	305	279	80	22	1	382	687
26-30.....	192	83	75	165	25	540	312	120	27	—	459	999
31-35.....	236	114	58	160	36	604	359	115	29	—	503	1 107
36-40.....	294	106	43	125	23	591	274	102	30	—	406	997
41-45.....	322	93	41	126	26	608	186	87	24	1	298	906
46-50.....	316	71	35	147	19	588	212	74	28	—	314	902
51-55.....	388	76	47	172	21	704	227	70	18	—	315	1 019
56-60.....	288	86	32	197	23	626	210	68	13	—	291	917
61-66.....	199	81	27	206	16	529	224	77	13	—	314	843
67-w.....	13	6	—	26	5	50	22	7	—	—	29	79
Summa	2 336	762	402	1 481	222	5 203	2 496	870	226	5	3 597	8 800
<i>Procentuell fördelning</i>												
16-17.....	—	—	—	0.5	1.8	0.2	2.1	2.3	2.6	—	2.2	1.0
18-20.....	0.6	0.5	0.7	1.5	1.8	0.9	5.5	5.8	7.1	(60.0)	5.7	2.9
21-25.....	3.2	5.5	10.2	8.6	9.0	5.9	11.2	9.2	9.7	(20.0)	10.6	7.8
26-30.....	8.2	10.9	18.7	11.2	11.3	10.4	12.5	13.8	11.9	—	12.8	11.4
31-35.....	10.1	15.0	14.4	10.8	16.2	11.6	14.4	13.2	12.8	—	14.0	12.6
36-40.....	12.6	13.9	10.7	8.4	10.4	11.3	11.0	11.7	13.3	—	11.3	11.3
41-45.....	13.3	12.2	10.2	8.5	11.7	11.7	7.4	10.0	10.6	(20.0)	8.3	10.3
46-50.....	13.5	9.3	8.7	9.9	8.6	11.3	8.5	8.5	12.4	—	8.7	10.3
51-55.....	16.6	10.0	11.7	11.6	9.4	13.5	9.1	8.0	8.0	—	8.8	11.6
56-60.....	12.3	11.3	8.0	13.3	10.4	12.0	8.4	7.8	5.8	—	8.1	10.4
61-66.....	8.5	10.6	6.7	13.9	7.2	10.2	9.0	8.9	5.8	—	8.7	9.5
67-w.....	0.6	0.8	—	1.8	2.2	1.0	0.9	0.8	—	—	0.8	0.9
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>Hjälpsökande i % av hela antalet arbetslösa</i>												
16-17.....	—	—	—	14.6	21.1	12.2	17.9	20.8	8.2	—	15.5	15.0
18-20.....	12.3	4.4	9.1	12.8	12.5	10.6	22.1	19.0	11.2	2.5	17.9	15.9
21-25.....	15.2	16.7	28.5	29.5	26.0	21.9	25.9	18.3	7.9	0.7	19.7	20.6
26-30.....	30.6	37.4	54.7	40.8	36.2	37.0	36.9	30.0	14.1	—	29.6	33.2
31-35.....	38.4	40.3	53.7	44.7	46.2	41.9	46.4	34.6	16.6	—	36.8	39.4
36-40.....	42.3	42.6	55.8	41.7	46.9	43.1	43.6	39.1	23.6	—	37.2	40.5
41-45.....	48.1	46.0	55.4	51.9	61.9	49.4	39.1	40.5	21.2	1.8	34.7	43.4
46-50.....	46.1	39.0	60.3	57.9	41.3	48.0	46.0	33.9	24.6	—	37.5	43.7
51-55.....	49.4	46.1	59.5	60.6	44.7	51.8	50.1	37.6	22.8	—	42.6	48.5
56-60.....	47.4	47.8	58.2	65.4	53.5	52.8	50.1	28.9	15.7	—	38.2	47.1
61-66.....	40.2	46.8	58.7	64.2	43.2	49.3	50.3	40.3	24.5	—	45.1	47.7
67-w.....	9.6	8.2	—	48.1	50.0	17.8	30.6	21.2	—	—	25.4	20.0
Summa	39.4	36.7	48.5	46.6	40.3	41.4	37.9	30.3	15.7	0.7	30.9	36.3

Anm. Parentes anger i denna och följande tabeller, att procenttal resp. medeltal beräknats på mindre antal arbetslösa än 20.

procent av hela antalet. Då samma åldersgrupp för de hjälpsökande arbetslösa uppvisade en avsevärt lägre procentsats (7·8), skulle det kunna tänkas, att den höga siffran för 21—25 årsgruppen övriga arbetslösa berodde på att arbetslösa inom denna åldersgrupp deltagit i räkningen i större omfattning än arbetslösa inom övriga åldersgrupper. Sannolikt är emellertid, att andra orsaker här spelat den avgörande rollen. Av icke ringa betydelse torde vara, att den ungdom, som nyss uppnått mogen ålder men som ännu ej hunnit bilda familj, byter arbetsanställning av fri vilja oftare än den äldre kamraten med försörjningsplikt och därigenom i större utsträckning råkar ut för s. k. omsättningsarbetslöshet. Då även de omsättningsarbetslösa deltagit i räkningen och då sådana arbetslösa, enligt vad nyss sagts, kunna antagas vara förhållandevis talrika i åldersgruppen 21—25 år samt det oavvisliga hjälpbehovet vid en kortvarig arbetslöshet är avsevärt mera trängande hos familjeförsörjaren än hos den ensamstående, väcker det knappast förvåning, att övriga arbetslösa äro rikligt företrädda i åldersgruppen 21—25 år.

Hjälpsökandeklienteletets överårighet framträder ännu tydligare i *tab. 24*, vari de hjälpsökande arbetslösa fördelats på åldersgrupperna 14—20, 21—40 och 41—74 år inom varje yrkesgrupp, därvid även angivits dessa åldersgruppers procentuella andel av såväl de hjälpsökande som samtliga arbetslösa inom yrkesgruppen.

Uppgifter om arbetslöshetens omfattning inom olika åldersgrupper erhålles i *tab. 25*, vari antalet arbetslösa inom olika åldrar satts i relation till respektive åldersgruppers totala storlek. Hela antalet män i olika åldersgrupper den 1 januari 1937 har erhållits genom framskrivning av åldersfördelningen den 31 december 1935 enligt 1935/36 års särskilda folkräkning med tillämpning av 1934 års dödlighetstal. Om man undantager åldersgrupperna 14—17 år och 67—74 år, inom vilka åldersgrupper väl endast en betydelselös del av samtliga män äro aktuella arbetssökande, uppvisade ingen åldersgrupp lägre arbetslöshet än 9·9 och ingen högre än 13·6 på 1 000 män.

Variationerna mellan åldersgrupperna voro, som synes, relativt små. Åldersgruppen 21—25 år uppvisade det högsta promilletalet inom åldersgrupperna upp till 50 år. Först i åldersgruppen 51—55 år steg promilletalet till 13·0 och i gruppen 56—60 år till 13·6 för att sedan i gruppen 61—66 år minska till 12·9. Om den sistnämnda gruppen gäller dock i viss mån vad som ovan (sid. 72) sagts om arbetsförheten i åldersgruppen 67—74 år.

En god bild av åldersutvecklingen inom hjälpsökandeklientelet under åren 1935—1937 erbjuder *tab. 26*, vari angives antalet hjälpsökande arbetslösa på 1 000 män inom olika åldersgrupper respektive år.

Här framträda med all önskvärd tydlighet de djupgående förändringar i hjälpsökandeklienteletets åldersammansättning, som ägt rum under de senaste åren. På två år ha åldersgrupperna upp till 35 år, som förut dominerade detta klientel, nedgått så väsentligt och så mycket hastigare än övriga åldersgrupper, att det nu är åldrarna 41 år och däröver, som äro av den största betydelsen.

Tab. 24. De hjälpsökande arbetslösas fördelning på yrkes- och åldersgrupper. Män.

Yrkesgrupper	Antal hjälpsökande				Procentuell fördelning				Hjälpsökande i % av hela antalet arbetslösa			
	16-20 år	21-40 år	41-74 år	S:a	16-20 år	21-40 år	41-74 år	S:a	16-20 år	21-40 år	41-74 år	S:a
Jordbruk	38	151	261	450	8.4	33.6	58.0	100.0	8.8	12.1	25.0	16.5
Skogshushållning	4	46	13	63	6.4	73.0	20.6	100.0	4.2	8.3	7.2	7.6
Ingenjörsarb. o. arbetsledn.	—	5	26	31	—	16.1	83.9	100.0	—	9.3	20.2	16.9
Malmbrytning	—	34	19	53	—	64.2	35.8	100.0	—	68.0	70.4	68.8
Metallindustri	5	161	328	494	1.0	32.6	66.4	100.0	5.4	29.4	48.4	37.5
Stenindustri	6	372	414	792	0.7	47.0	52.3	100.0	50.0	63.3	71.5	67.2
Glasindustri	1	21	39	61	1.7	34.4	63.9	100.0	10.0	21.2	53.4	33.5
Annan jord- o. stenindustri	—	29	44	73	—	39.7	60.3	100.0	—	42.6	47.3	42.9
Sågverksindustri	6	370	389	765	0.8	48.3	50.9	100.0	8.2	47.8	62.4	52.0
Annan trävaruindustri ..	—	21	46	67	—	31.3	68.7	100.0	—	20.0	32.4	25.5
Pappersindustri	—	83	98	181	—	45.9	54.1	100.0	—	35.6	54.1	41.7
Grafisk industri	2	16	13	31	6.5	51.6	41.9	100.0	28.6	22.5	21.3	22.3
Livsmedelsindustri	1	70	106	177	0.6	39.5	59.9	100.0	4.5	21.3	30.7	25.5
Textil- o. beklädn.-industri	4	51	46	101	4.0	50.5	45.5	100.0	25.0	32.3	27.7	29.7
Läder-,hår- o. gummiv.-ind.	4	77	95	176	2.3	43.7	54.0	100.0	14.3	38.1	41.3	38.3
Kemisk-teknisk industri ..	—	88	102	190	—	46.3	53.7	100.0	—	54.0	71.3	61.1
Väg- o. anläggn.-arbete ..	—	193	314	507	—	38.1	61.9	100.0	—	29.6	44.6	36.9
Annan byggnadsverks. ...	1	84	192	277	0.4	30.3	69.3	100.0	5.0	22.0	28.9	26.0
Kraft- o. värmeproduktion	—	15	41	56	—	26.8	73.2	100.0	—	46.9	50.6	49.6
Sjöfart o. fiske	6	89	69	164	3.6	54.3	42.1	100.0	19.4	27.3	34.5	29.4
Kontors- o. butikspersonal	1	120	243	364	0.3	32.9	66.8	100.0	3.6	20.8	31.1	26.2
Lagerarbete	2	76	92	170	1.2	44.7	54.1	100.0	9.5	26.1	46.9	33.5
Hotell- o. restaurangrörelse	—	19	32	51	—	37.3	62.7	100.0	—	24.7	31.4	27.6
Landtransport	19	230	284	533	3.6	43.1	53.3	100.0	12.1	30.0	49.0	35.5
Litterärt o. konstnärl. arb.	—	15	22	37	—	40.5	59.5	100.0	—	16.1	17.1	16.6
Förvaltning o. undervisn.	—	25	16	41	—	61.0	39.0	100.0	—	25.3	30.8	25.3
Sjukvård o. hygien	—	4	1	5	—	(80.0)	(20.0)	100.0	—	12.5	4.8	9.3
Husligt arbete	—	17	28	45	—	37.8	62.2	100.0	—	34.0	32.2	32.4
Tillfälligh.- o. diversearb.	89	1 266	1 293	2 648	3.4	47.8	48.8	100.0	19.2	44.5	62.5	49.3
Ungdom utan särsk. utb...	155	42	—	197	78.7	21.3	—	100.0	24.3	27.6	—	24.9
Samtliga	344	3 790	4 666	8 800	3.9	43.1	53.0	100.0	15.4	32.6	45.0	36.3

Tab. 25. Antalet män och antalet arbetslösa på 1 000 män i olika åldersgrupper.

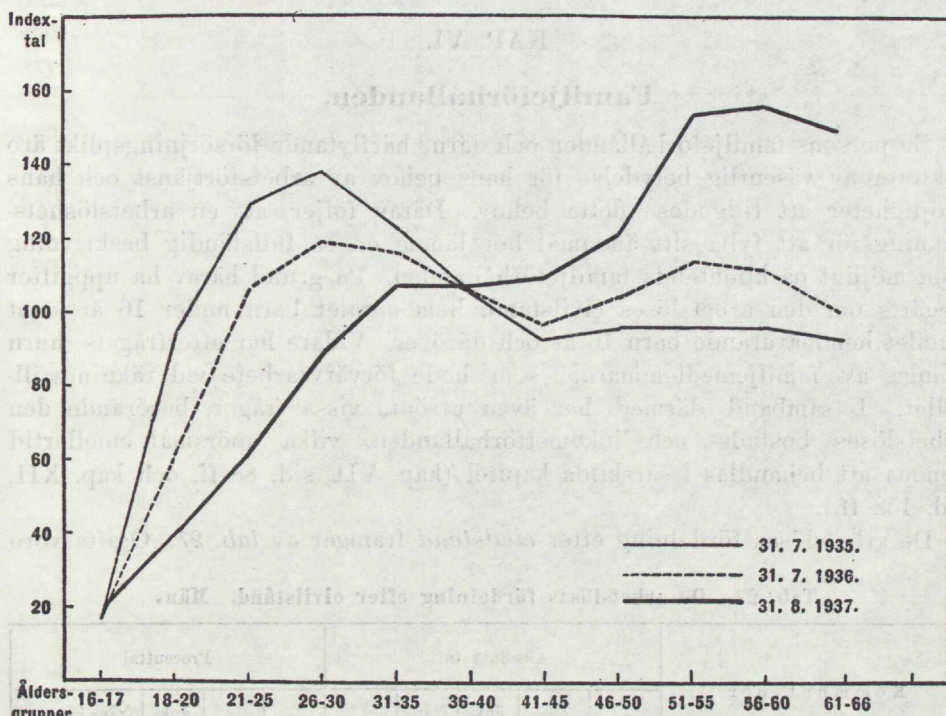
Åldersgrupper	Antal arbetslösa män ^{31/3} 1937	Beräknat antal män ^{1/1} 1937	Antal arbetslösa på 1 000 män
14—15.....	42	112 318	0·4
16—17.....	605	115 816	5·2
18—20.....	1 590	160 614	9·9
21—25.....	3 334	279 142	11·9
26—30.....	3 011	276 641	10·9
31—35.....	2 810	249 367	11·3
36—40.....	2 460	225 423	10·9
41—45.....	2 089	200 800	10·4
46—50.....	2 063	181 458	11·4
51—55.....	2 100	161 943	13·0
56—60.....	1 948	143 753	13·6
61—66.....	1 768	137 185	12·9
67—74.....	395	129 642	3·0
Summa	24 215	2 374 102	10·2

I tab. 26 förefintliga uppgifter äro även ägnade att giva en föreställning om arbetslöshetsstrycket inom olika åldersgrupper vid de tre undersöknings-tillfällena. Det är påfallande, att de ojämnheter i talserierna, som konstaterats såväl 1935 som 1936 i fråga om åldersgrupperna mellan 31 och 50 år, undergått en utjämnning 1937. En god bild härav och av den nyss framhållna

Tab. 26. Antalet hjälpsökande arbetslösa på 1 000 män den ^{31/7} 1935, ^{31/7} 1936 och ^{31/8} 1937.

Åldersgrupper	Antal hjälpsökande arbetslösa på 1 000 män			Indextal		
	^{31/7} 1935	^{31/7} 1936	^{31/8} 1937	^{31/7} 1935	^{31/7} 1936	^{31/8} 1937
16—17.....	3·4	1·5	0·8	18	16	20
18—20.....	17·4	5·7	1·6	95	61	39
21—25.....	23·7	10·0	2·5	129	106	61
26—30.....	25·3	11·2	3·6	138	119	88
31—35.....	22·7	10·9	4·4	123	116	107
36—40.....	19·3	9·9	4·4	105	105	107
41—45.....	17·1	9·1	4·5	93	97	110
46—50.....	17·6	9·8	5·0	96	104	122
51—55.....	17·8	10·7	6·3	97	114	154
56—60.....	17·9	10·5	6·4	97	112	156
61—66.....	17·2	9·3	6·1	93	99	149
Summa	18·4	9·4	4·1	100	100	100

förskjutningen i klientelet åldersfördelning mot de äldre årsklasserna erhålles genom *diagram 1*, vari de i tab. 26 anförda indextalen upplagts grafiskt.

Diagram 1. Antalet hjälpsökande arbetslösa på 1000 män den 31/7 1935, 31/7 1936 och 31/8 1937. Indextal. Medeltalet för samtliga åldersklasser = 100.

Åldersgrupper	16-17	18-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-66
31. 7. 1935	18	95	130	138	115	110	92	95	155	155	150
31. 7. 1936	18	65	108	120	115	110	98	105	115	115	100
31. 8. 1937	18	45	60	90	108	108	95	95	95	95	95

KAP. VI.

Familjeförhållanden.

En persons familjeförhållanden och därur härflytande försörjningsplikt äro faktorer av väsentlig betydelse för hans behov av arbetsförtjänst och hans möjligheter att tillgodose detta behov. Därav följer, att en arbetslöshetsräkning för att fylla sitt ändamål bör lämna en så fullständig beskrivning som möjligt på klienteletts familjeförhållanden. På grund härav ha uppgifter begärts om den arbetslöses civilstånd, hela antalet barn under 16 år samt antalet hemmavarande barn 16 år och däröver. Vidare har efterfrågats, huru många av familjemedlemmarna, som hade förvärvsarbete vid räkningstillfället. I samband därmed har även utrönts vissa frågor, berörande den arbetslöses bostads- och inkomstförhållanden, vilka spörsmål emellertid komma att behandlas i särskilda kapitel (kap. VII, sid. 88 ff. och kap. XII, sid. 158 ff.).

De arbetslösas fördelning efter *civilstånd* framgår av *tab. 27*. Ogifta voro

Tab. 27. De arbetslösas fördelning efter civilstånd. Män.

Kommun typer	Absoluta tal					Procenttal				
	ogifta	gifta	änk- lingar	från- skilda	Summa	ogifta	gifta	änk- lingar	från- skilda	Summa
<i>Städer med</i>										
Över 100 000 inv.	2 147	3 263	241	274	5 925	36·2	55·1	4·1	4·6	100·0
30 000—100 000 »	776	1 161	77	63	2 077	37·4	55·9	3·7	3·0	100·0
20 000— 30 000 »	343	442	33	11	829	41·4	53·3	4·0	1·3	100·0
5 000— 20 000 »	1 305	1 667	149	55	3 176	41·1	52·5	4·7	1·7	100·0
högst 5 000 »	246	277	22	6	551	44·6	50·3	4·0	1·1	100·0
Samtliga städer	4 817	6 810	522	409	12 558	38·3	54·2	4·2	3·3	100·0
<i>Landskommuner</i>										
Industrikommuner	3 186	3 139	206	52	6 583	48·4	47·7	3·1	0·8	100·0
Blandade kommuner	1 372	1 393	95	16	2 876	47·7	48·4	3·3	0·6	100·0
Jordbrukskommuner	795	605	38	5	1 443	55·1	41·9	2·6	0·4	100·0
Skogskommuner	462	275	14	4	755	61·2	36·4	1·9	0·5	100·0
Samtliga landskommuner	5 815	5 412	353	77	11 657	49·9	46·4	3·0	0·7	100·0
Hela riket	10 632	12 222	875	486	24 215	43·9	50·5	3·6	2·0	100·0
Arbetslöshetstyngda om- råden	2 456	3 108	214	43	5 821	42·2	53·4	3·7	0·7	100·0

43·9 procent av de arbetslösa; 50·5 procent voro gifta och 5·6 procent förut gifta, d. v. s. änklingar eller frånskilda. Väsentliga skiljaktigheter förekommo mellan olika kommuntyper, men då civilståndsfördelningen givetvis är intimt sammanhängande med de arbetslösas åldersfördelning och denna uppvisar betydande olikheter inom skilda kommuntyper, äro talen icke utan vidare jämförbara. I stort sett kan dock sägas, att de kommuntyper, som genomgående hade ett äldre klientel, d. v. s. samtliga stadstyper (jfr sid. 61), även uppvisade lågt antal ogifta. I storstäderna voro 36·2 procent av de arbetslösa ogifta, medan i skogskommunerna så var fallet med 61·2 procent.

I tab. 28 lämnas en jämförelse mellan det relativa antalet gifta bland de arbetslösa och bland hela befolkningen med fördelning på åldersgrupper. I

Tab. 28. Antalet gifta män inom olika åldersgrupper bland de arbetslösa och bland hela folkmängden. Procenttal.

Åldersgrupper	Storstäder		Övriga städer		Landskommuner		Hela riket	
	arbetslösa	hela folk- mängden	arbetslösa	hela folk- mängden	arbetslösa	hela folk- mängden	arbetslösa	hela folk- mängden
18—20.....	—	0·2	—	0·1	0·3	0·1	0·3	0·1
21—25.....	11·1	11·8	14·2	12·0	10·7	9·1	11·7	10·1
26—30.....	38·8	44·4	43·0	44·2	39·4	36·4	40·3	39·2
31—35.....	55·3	66·2	58·9	68·3	62·2	58·8	59·7	61·9
36—40.....	64·2	75·3	67·4	78·2	71·9	71·0	68·5	73·1
41—45.....	68·3	78·6	69·9	82·5	73·7	76·4	70·9	77·9
46—50.....	64·6	78·1	71·8	83·0	77·4	78·0	71·7	78·9
51—55.....	62·0	76·6	67·6	81·8	73·8	77·4	67·7	78·1
56—60.....	64·4	73·5	75·8	79·6	72·3	75·7	70·9	76·1
61—66.....	63·6	69·0	72·6	74·5	72·5	71·4	70·1	71·7
67—74.....	64·4	60·4	62·3	63·8	62·3	62·5	63·0	62·5
Samtliga ålders- grupper.....	55·1	52·9	53·5	52·5	46·4	47·2	50·5	49·0

stort sett företer befolkningen i övrigt för de olika åldersgrupperna icke oväsentligt högre procenttal gifta än de arbetslösa¹. Undantag härifrån utgöra, fränsett några betydelselösa differenser i de yngsta och äldsta åldersgrupperna, landskommunernas åldersgrupper 26—30, 31—35 och 36—40 år, där särskilt gruppen 31—35 år med 1 368 arbetslösa (se tab. 17) framträder med 62·2 procent gifta arbetslösa mot 58·8 procent för hela befolkningen.

Nu nämnda avvikelser kunna emellertid icke förtaga intrycket av att de arbetslösa, framför allt i städerna men även på landsbygden, icke bildat familj i samma utsträckning som befolkningen i övrigt.

En sammanställning av de arbetslösa efter *familjeförhållanden* lämnar följande resultat.

¹ Att summasiffrorna för de olika kommuntyperna giva ett annat resultat, är beroende på skillnaden i åldersfördelning hos de arbetslösa och befolkningen i övrigt; de förra äro rikligare representerade i de äldre åldersgrupperna (se tab. 25).

	Med familj			Ensamstående
	gifta	ogifta	Summa	
Utan barn	2 871	—	2 871	—
Med barn under 16 år	7 545	818	8 363	—
Endast med barn, fyllda 16 år	1 806	295	2 101	—
Summa	12 222	1 113	13 335	10 880
%	50·5	4·6	55·1	44·9

Med »barn under 16 år» avses här *samtliga* barn i ifrågavarande ålder, oavsett om de bodde i hemmet eller ej, under det att med »barn, fyllda 16 år» avses endast *hemmavarande* sådana. Med »gifta utan barn» förstås sålunda gifta personer, som varken hade barn under 16 år eller hemmavarande barn, fyllda 16 år. Till barn, som fyllt 16 år och som ej vistas i hemmet, har ingen hänsyn tagits. Antalet familjemedlemmar, så som begreppet här definierats, giver icke ett exakt uttryck för den hemmavarande familjens storlek, enär däri även medräknats icke hemmavarande barn under 16 år, men lämnar däremot fullständiga uppgifter om det antal personer, mot vilka de arbetslösa voro försörjningspliktiga. Antalet försörjningspliktiga — 13 040 — erhålles genom att från det ovan redovisade antalet arbetslösa med familj draga antalet ogifta med barn, fyllda 16 år. I likhet med vad som skett vid arbetslöshetskommissionens klientelundersökningar, avses här med försörjningsplikt endast sådan mot hustru och barn — icke mot föräldrar eller adoptant. Hela antalet familjemedlemmar utgjorde

hustrur	12 222	
barn under 16 år	17 399	29 621
hemmavarande barn, fyllda 16 år		7 992
Summa	37 613	

För arbetslösa med familj (13 335) uppgick antalet familjemedlemmar — den arbetslöse oräknad — till i medeltal 2·8. Antalet försörjningspliktiga arbetslösa utgjorde, som nyss nämnts, 13 040 eller 53·9 procent av samtliga arbetslösa och antalet personer, mot vilka försörjningsplikt förelåg, i medeltal 2·3 per försörjningspliktig.

En betydande skillnad i *försörjningsplikt* förelåg mellan hjälpsökande och övriga arbetslösa, vilket närmare belyses här nedan.

Försörjningspliktiga voro av de *hjelpsökande* arbetslösa 69·2 procent och av *övriga* arbetslösa 45·1 procent. En jämförelse med 1935 och 1936 års klientelundersökningar visar, att de försörjningspliktiga vid arbetslöshetsräkningen utgjorde en betydligt större andel av hjälpsökandeklientelet än tidigare. Den 31 juli 1935 voro nämligen 56·0 procent och den 31 juli 1936 60·3 procent av de hjälpsökande försörjningspliktiga.

	A n t a l			P r o c e n t		
	Hjälpsökande	Övriga	Samtliga	Hjälpsökande	Övriga	Samtliga
Gifta	5 739	6 483	12 222	65·2	42·0	50·5
Ogifta eller förut gifta med försörjningsplikt	347	471	818	4·0	3·1	3·4
Summa försörjningspliktiga	6 086	6 954	13 040	69·2	45·1	53·9
Ikke försörjningspliktiga	2 714	8 461	11 175	30·8	54·9	46·1
Summa	8 800	15 415	24 215	100·0	100·0	100·0

Uppgifter om försörjningspliktens omfattning bland de gifta arbetslösa erhållas i följande sammanställning. Relativa antalet familjer med visst antal familjemedlemmar — det erinras om att redovisningen av försörjningsplikten endast omfattar sådan mot hustru och (eller) barn — var större bland de hjälpsökande än bland övriga arbetslösa i fråga om mindre och medelstora familjer, men det relativa antalet familjer med 5 barn var lika stort för

Gifta med följande antal barn under 16 år	A n t a l			P r o c e n t			Klientelundersökningen ^{31/7} 1936 %
	Hjälpsökande	Övriga	Samtliga	Hjälpsökande	Övriga	Samtliga	
0 barn	1 953	2 724	4 677	34·0	42·0	38·3	31·5
1 "	1 563	1 720	3 283	27·2	26·5	26·8	29·8
2 "	1 142	980	2 122	19·9	15·1	17·4	19·3
3 "	563	492	1 055	9·8	7·6	8·6	9·8
4 "	261	266	527	4·6	4·1	4·3	5·1
5 "	130	146	276	2·3	2·3	2·3	2·5
6 eller flera barn	127	155	282	2·2	2·4	2·3	2·0
Summa	5 739	6 483	12 222	100·0	100·0	100·0	100·0

båda kategorierna, och antalet familjer med 6 eller flera barn var till och med något större bland övriga arbetslösa (jfr arbetsinkomsten, sid. 168). I tabeln här ovan har även inlagts uppgifter om försörjningspliktens omfattning bland de gifta arbetslösa, som ingingo i 1936 års klientelundersökning. Av dessa uppgifter framgår, att försörjningsbördan bland de hjälpsökande genomsnittligt var något större den 31 juli 1936 än den 31 augusti 1937.

I tab. 29 lämnas uppgifter om försörjningspliktens omfattning inom olika yrkesgrupper bland hjälpsökande och övriga arbetslösa. Av visst intresse är, att bland de *hjälp*sökande arbetslösa ett relativt stort antal försörjningspliktiga återfunnos bland yrkesgrupper, inom vilka räkningsdeltagare i förhållandevis mindre utsträckning varit anmälda hos arbetslöshetskommitté, såsom

Tab. 29. Försörjningspliktiga arbetslösa inom olika yrkes

A. Hjälp-sökande arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa, som hade att försörja följande antal personer (hustru och barn under 16 år)						Summa försörjningspliktiga		Försörjningspliktiga i % av hjälp-sökande	Arbetslösa med försörjningsplikt mot 4 el. flera personer i % av försörjningspliktiga
	1	2	3	4	5	6 eller flera	hela antalet	därav ogifta eller förutgifta		
Jordbruk	83	78	76	54	23	32	346	19	76·9	31·5
Skogshushållning	12	19	8	4	—	4	47	2	74·6	17·0
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	12	9	3	1	1	—	26	2	83·9	7·7
Malmbrytning	9	10	9	3	1	—	32	—	60·4	12·5
Metallindustri	170	91	60	38	13	11	383	17	77·5	16·2
Stenindustri	203	161	105	62	22	23	576	25	72·7	18·6
Glasindustri	24	5	9	3	1	2	44	1	72·1	13·6
Annan jord- o. stenindustri ..	23	13	9	9	2	1	57	1	78·1	21·1
Sågverksindustri	213	154	94	58	21	14	554	40	72·4	16·8
Annan trävaruindustri	25	12	8	4	2	1	52	1	77·6	13·5
Pappersindustri	46	35	33	15	9	7	145	11	80·1	21·4
Grafisk industri	8	4	4	—	—	—	16	1	51·6	—
Livsmedelsindustri	45	42	27	11	9	4	138	8	78·0	17·4
Textil- o. beklädnadsindustri ..	30	23	14	3	4	3	77	6	76·2	13·0
Läder-,hår-o.gummivaruindustri	47	39	30	6	11	5	138	1	78·4	15·9
Kemisk-teknisk industri	64	40	26	9	3	—	142	8	74·7	8·5
Väg- o. anläggningsarbete ...	129	104	78	43	20	19	393	21	77·5	20·9
Annan byggnadsverksamhet ..	70	44	46	20	12	12	204	14	73·6	21·6
Kraft- o. värmeproduktion ...	22	8	11	5	2	1	49	—	87·5	16·3
Sjöfart o. fiske	40	38	26	15	1	5	125	10	76·2	16·8
Kontors- o. butikspersonal ...	111	80	54	25	10	7	287	14	78·8	14·6
Lagerarbete	38	43	22	11	7	3	124	7	72·9	16·9
Hotell- o. restaurangrörelse ..	7	7	8	7	3	1	33	—	64·7	33·3
Landtransport	118	112	81	39	20	22	392	20	73·5	20·7
Litterärt o. konstnärligt arbete	12	12	6	1	1	2	34	2	91·9	11·8
Förvaltning o. undervisning ..	9	9	10	3	—	—	31	3	75·6	9·7
Sjukvård o. hygien	2	1	—	—	—	—	3	—	(60·0)	—
Husligt arbete	10	10	8	3	1	3	35	1	77·8	20·0
Tillfällighets- o. diversearbete..	577	442	314	124	66	80	1 603	112	60·5	16·8
Ungdom utan särskild utbildning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Samtliga yrkesgrupper	2 159	1 645	1 179	576	265	262	6 086	347	69·2	18·1

grupper, fördelade efter försörjningspliktens omfattning. Män.

B. Övriga arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa, som hade att försörja följande antal personer (hustru och barn under 16 år)						Summa försörjningspliktiga		Försörjningspliktiga i % av övriga arbetslösa	Arbetslösa med försörjningsplikt mot 4 el. flera personer i % av försörjningspliktiga
	1	2	3	4	5	6 eller flera	hela antalet	därav ogifta eller förutgifta		
Jordbruk	313	240	179	112	85	158	1 087	58	47·7	32·7
Skogshushållning	98	93	45	27	13	8	284	24	37·0	16·9
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	49	25	14	7	4	2	101	5	66·4	12·9
Malmbrytning	5	5	1	1	—	1	13	1	54·2	(15·4)
Metallindustri	222	79	38	16	10	6	371	23	45·1	8·6
Stenindustri	71	54	23	14	6	7	175	8	45·2	15·4
Glasindustri	17	18	13	4	—	—	52	—	43·0	7·7
Annan jord- o. stenindustri ..	27	16	7	5	1	—	56	4	57·7	10·7
Sågverksindustri	144	95	50	22	10	8	329	23	46·7	12·2
Annan trävaruindustri	56	18	7	8	2	2	93	3	47·4	12·9
Pappersindustri	43	45	21	11	3	4	127	5	50·2	14·2
Grafisk industri	27	14	1	3	1	2	48	4	44·4	12·5
Livsmedelsindustri	132	85	31	14	12	2	276	10	53·3	10·1
Textil- o. beklädnadsindustri ..	73	23	8	10	4	3	121	2	50·6	14·0
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	69	33	17	13	3	7	142	7	50·0	16·2
Kemisk-teknisk industri	34	21	5	2	—	—	62	5	51·2	3·2
Väg- o. anläggningsarbete	204	137	95	46	26	20	528	29	60·9	17·4
Annan byggnadsverksamhet ..	257	112	68	30	14	11	492	23	62·4	11·2
Kraft- o. värmeproduktion	26	9	4	—	2	1	42	2	73·7	7·1
Sjöfart o. fiske	80	54	22	10	7	5	178	14	45·3	12·4
Kontors- och butikspersonal ..	275	139	72	41	9	7	543	53	53·1	10·5
Lagerarbete	80	32	21	5	3	—	141	10	41·7	5·7
Hotell- o. restaurangrörelse ..	38	19	7	1	2	1	68	7	50·7	5·9
Landtransport	182	134	70	26	17	12	441	37	45·5	12·5
Litterärt o. konstnärligt arbete	58	29	15	6	—	3	111	8	59·7	8·1
Förvaltning o. undervisning ..	20	13	12	5	2	1	53	6	43·8	15·1
Sjukvård o. hygien	12	6	4	1	—	1	24	4	49·0	8·3
Husligt arbete	31	7	7	2	—	1	48	1	51·1	6·2
Tillfällighets- o. diversearbete ..	396	254	158	70	37	32	947	94	34·7	14·7
Ungdom utan särskild utbildning	—	1	—	—	—	—	1	1	0·2	—
Samtliga yrkesgrupper	3 039	1 810	1 015	512	273	305	6 954	471	45·1	15·7

ingenjörarbete och arbetsledning (83·9 procent), kontors- och butikspersonal (78·8 procent) och litterärt och konstnärligt arbete (91·9 procent). Utom dessa uppvisade bland annat yrkesgrupperna kraft- och värmeproduktion samt pappersindustri procentuellt höga antal hjälpsökande arbetslösa med försörjningsplikt (87·5 procent respektive 80·1 procent). Samtliga nu nämnda yrkesgrupper uppvisade emellertid även i fråga om övriga arbetslösa större andel försörjningspliktiga än »övriga» i medeltal. Hög andel försörjningspliktiga förekom bland övriga arbetslösa inom yrkesgrupperna annan byggnadsverksamhet (62·4 procent) och väg- och anläggningsarbete (60·9 procent).

Antalet försörjningspliktiga (hjelpsökande + övriga enligt tab. 29) i procent av antalet arbetslösa var i de yrkesgrupper, som företedde största relativa antalet försörjningspliktiga, följande.

Kraft och värmeproduktion	80·5 %
Ingenjörarbete och arbetsledning.....	69·4 »
Väg- och anläggningsarbete	67·0 »
Annan jord- och stenindustri	66·5 »
Kemisk-teknisk industri	65·6 »
Annan byggnadsverksamhet.....	65·4 »
Litterärt och konstnärligt arbete	65·0 »
Stenindustri	63·7 »

Personer med större försörjningsbörda, varmed här förstås försörjningsplikt mot minst 4 personer — t. ex. hustru och 3 barn eller, för änkring, 4 barn — förekommo inom så gott som samtliga yrkesgrupper, dock med betydande variationer mellan de olika grupperna. I genomsnitt hade 12·5 procent av de hjälpsökande arbetslösa (18·1 procent av de försörjningspliktiga hjälpsökande) att utom sig själva draga försorg om 4 eller flera personer. Största relativa antalet dylika familjer förekom inom yrkesgruppen jordbruk, där 31·5 procent av de hjälpsökande familjeförsörjarna hade sådan försörjningsplikt.

En redovisning av försörjningspliktens omfattning inom olika yrkesgrupper, uttryckt i antalet familjemedlemmar per arbetslös med familj, återfinnes i tab. 30. Antalet familjemedlemmar angiver här det antal personer, som får anses vara i större eller mindre grad direkt beroende av den arbetslöses inkomst. I de angivna talen ingår emellertid icke den arbetslöse själv.

I medeltal för hela riket uppgick antalet familjemedlemmar till 2·8 per arbetslös. Variationerna kring detta medeltal voro för de olika yrkesgrupperna måttliga, med undantag av yrkesgruppen jordbruk, där antalet familjemedlemmar per arbetslös utgjorde 3·7. Tydligt är, att de arbetslösa inom denna yrkesgrupp hade en väsentligt större försörjningsbörda än inom övriga yrkesgrupper.

Försörjningspliktens omfattning inom yrkesgruppen jordbruk är av särskilt intresse, icke endast av nyss nämnd anledning utan även därför, att i denna yrkesgrupp även ingå verkliga jordbrukare, nämligen ägare eller arrendatorer av jordbruk, som icke lämna ägaren respektive arrendatorn full syssel-

Tab. 30. De arbetslösas fördelning efter familjeförhållanden inom olika yrkesgrupper. Män.

Yrkesgrupper	Arbetslösa med familj		Familje-medlemmar		Familjemedlemmar med förvärvsarbete ^{1/8} 1937			Arbetslösa med familj i % av antalet arbetslösa	Antal familje-medlemmar per arbetslös med familj	
	hela antalet	därav gifta	hela antalet	därav barn under 16 år	hela antalet	därav hustrur med			hela antalet	med förvärvsarbete
						tillfälligt arbete	regelbundet arbete			
Jordbruk	1 458	1 356	5 440	2 976	441	55	28	53·4	3·7	0·3
Skogshushållning	334	305	886	462	58	7	8	40·2	2·7	0·2
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	128	120	359	129	101	8	16	69·9	2·8	0·8
Malmbrytning	46	44	122	58	10	—	—	59·7	2·7	0·2
Metallindustri	780	714	1 988	757	484	41	91	59·2	2·5	0·6
Stenindustri	767	718	2 120	1 018	200	35	15	65·1	2·8	0·3
Glasindustri	98	95	270	104	50	5	—	53·8	2·8	0·5
Annan jord- o. stenindustri...	115	108	288	128	54	8	6	67·6	2·5	0·5
Sågverksindustri	901	820	2 450	1 089	249	18	11	61·3	2·7	0·3
Annan trävaruindustri	153	141	379	137	99	11	19	58·2	2·5	0·6
Pappersindustri	275	256	784	388	71	10	14	63·4	2·9	0·3
Grafisk industri	66	59	155	56	49	3	14	47·5	2·3	0·7
Livsmedelsindustri	432	396	1 112	462	267	37	54	62·2	2·6	0·6
Textil- o. beklädnadsindustri ..	205	190	521	202	133	10	24	60·3	2·5	0·6
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	288	272	839	354	210	19	39	62·6	2·9	0·7
Kemisk-teknisk industri	211	191	519	181	147	6	32	67·8	2·5	0·7
Väg- o. anläggningsarbete	940	871	2 692	1 307	434	72	52	68·4	2·9	0·5
Annan byggnadsverksamhet ..	720	659	1 935	810	408	62	66	67·6	2·7	0·6
Kraft- o. värmeproduktion	92	89	246	91	54	8	9	81·4	2·7	0·6
Sjöfart o. fiske	305	279	773	375	117	19	32	54·8	2·5	0·4
Kontors- o. butikspersonal	841	763	2 124	898	537	79	142	60·6	2·5	0·6
Lagerarbete	266	248	664	282	166	16	43	52·4	2·5	0·6
Hotell- o. restaurangrörelse....	107	94	273	119	63	14	14	57·8	2·6	0·6
Landtransport	846	776	2 416	1 149	449	66	97	56·3	2·9	0·5
Litterärt o. konstnärligt arbete	145	135	367	146	96	20	24	65·0	2·5	0·7
Förvaltning o. undervisning ..	84	75	221	113	52	14	14	51·9	2·6	0·6
Sjukvård o. hygien	28	23	65	27	22	4	5	51·9	2·3	0·8
Husligt arbete	85	81	205	91	44	8	8	61·2	2·4	0·5
Tillfällighets- o. diversearbete..	2 618	2 344	7 398	3 488	1 204	144	157	48·7	2·8	0·5
Ungdom utan särskild utbildning	1	—	2	2	—	—	—	.	.	—
Samtliga yrkesgrupper	13 335	12 222	37 613	17 399	6 269	799	1 034	55·1	2·8	0·5

sättning (jfr sid. 44). I följande sammanställning redovisas yrkesgruppen jordbruk, uppdelad på jordbrukare och jordbruksarbetare (inklusive hemmasöner).

Antal arbetslösa med försörjningsplikt mot	Jordbrukare		Jordbruksarbetare	
	Antal	%	Antal	%
1 person	247	21·0	149	9·6
2 personer	201	17·1	117	7·6
3 "	196	16·6	59	3·8
4 "	136	11·6	30	1·9
5 "	85	7·2	23	1·5
6 eller flera personer	165	14·0	25	1·6
Summa försörjningspliktiga	1 030	87·5	403	26·0
Icke försörjningspliktiga	147	12·5	1 149	74·0
Summa	1 177	100·0	1 552	100·0

Av denna sammanställning och av vad nyss anförts framgår, att jordbrukarna hade en betydligt större försörjningsbörda än arbetslösa inom någon annan yrkesgrupp. Icke mindre än 87·5 procent av jordbrukarna voro försörjningspliktiga mot i medeltal 3·1 personer och icke mindre än 32·8 procent av dem hade 4 eller flera personer att försörja. Däremot hade av jordbruksarbetarna, bland vilka återfunnos de s. k. hemmasönerna (se sid. 44), endast 26·0 procent försörjningsplikt mot i medeltal 2·3 personer.

I tab. 30 lämnas slutligen en allmän översikt över familjeförhållandena inom olika yrkesgrupper. Där redovisas sålunda, förutom antalet arbetslösa med familj och antalet familjemedlemmar, även antalet av dessa senare, som hade *förvärvsarbete* den 31 augusti 1937. (Beträffande begreppet »familjemedlem» erinras om att detta innefattar samtliga barn under 16 år, mot vilka försörjningsplikt förelegat vid undersökningstillfället, jfr sid. 80.) Antalet arbetslösa med familj utgjorde, som förut i tablån å sid. 80 angivits, 55·1 procent av samtliga arbetslösa, vadan 44·9 procent utgjordes av ensamstående.

Till de 13 335 familjernas uppehälle bidrogo 6 269 familjemedlemmar eller i medeltal 0·5 per familj. I 1 833 fall (13·7 procent) lämnade hustrun sitt bidrag genom eget förvärvsarbete; detta utgjordes i 799 fall av tillfällig och i 1 034 fall av mera regelbunden arbetsinkomst. Arbetslösa med förvärvsarbete hustrur förekommo inom alla yrkesgrupper utom malmbrytning; de största relativa antalen voro tillfinnandes inom vissa av de s. k. manschettyrkena, nämligen förvaltning och undervisning (33·3 procent), sjukvård och hygien (32·1 procent), litterärt och konstnärligt arbete (30·3 procent) samt kontors- och butikspersonal (26·3 procent).

Beträffande familjemedlemmarnas förvärvsarbete bör vidare framhållas, att sådant, naturligt nog, förekom huvudsakligen inom de industrier, som voro lokaliserade till städer, och förhållandevis mera sällan inom yrkesgrupperna jordbruk, skogshushållning, malmbrytning, stenindustri, sågverksindustri och

pappersindustri. Detta framträder tydligt vid ett studium av nedanstående uppgifter rörande hela antalet familjemedlemmar och sådana med förvärvsarbete per arbetslös familjeförsörjare.

K o m m u n t y p e r	Antal arbetslösa med familj i % av santliga	Antal familjemedlemmar per arbetslös med familj	
		hela antalet	med för- värvsarbete
<i>Städer med</i>			
över 100 000 invånare....	60.2	2.5	0.7
30 000—100 000 »	61.0	2.7	0.7
20 000— 30 000 »	59.6	2.7	0.5
5 000— 20 000 »	57.8	2.8	0.6
högst 5 000 »	54.6	2.8	0.5
Samtliga städer	59.4	2.7	0.6
<i>Landskommuner</i>			
Industrikommuner	51.9	2.9	0.3
Blandade kommuner	52.1	3.0	0.3
Jordbrukskommuner	45.6	3.3	0.2
Skogskommuner	39.7	4.2	0.2
Samtliga landskommuner	50.4	3.0	0.3
Hela riket	55.1	2.8	0.5

Under det att storstädernas familjeförsörjare hade att försörja i medeltal 2.5 familjemedlemmar, varav 0.7 dock åtnjöto inkomst av förvärvsarbete, hade jordbrukskommunernas arbetslösa 3.3 familjemedlemmar men endast 0.2 med förvärvsarbete. I skogskommunerna voro dessa tal 4.2 respektive 0.2.

Det relativa antalet familjeförsörjare var störst i de största och större städerna, omkring $\frac{3}{5}$ av de arbetslösa, och minst i skogskommunerna, knappt $\frac{2}{5}$. I stort sett kan sägas, att ju större del av en kommuntyps arbetslösa, som bildat familj, desto mindre var antalet familjemedlemmar, beroende av var och en av dem.

För storleken av den arbetslöses och de förvärvsarbetande familjemedlemmarnas inkomster och dessas inverkan på den arbetslöses hjälpbehov redogöres i kap. XII, sid. 158 ff.

KAP. VII.

Bostadsförhållanden.

I nära samband med den arbetslöses familjeförhållanden står hans bostad. De arbetslösa ha därför vid arbetslöshetsräkningen haft att uppgiva, om de bodde hos föräldrar eller anhöriga, i egen våning i kooperativ bostadsförening, i förhyrd bostad, i egen eller arrenderad fastighet. För dem som bodde hos föräldrar eller anhöriga, skulle uppgivas, huruvida dessa innehade jordbruk. Arbetslös, som ägde eller arrenderade fastighet, skulle meddela, om denna var jordbruksfastighet eller annan fastighet, samt om den utgjordes av egnahem med statligt egnahemslån eller arbetarsmåbruk med arbetarsmåbrukslån. Vidare skulle uppgifter lämnas om den odlade arealens storlek samt om antalet kor och hästar, som föddes på egendomen.

Det stora antal spörsmål av vitt skilda arter, som skulle utredas i samband med arbetslöshetsräkningen, nödvändiggjorde en stark begränsning av varje enskilt spörsmål. På grund härav måste undersökningen rörande bostadsförhållandena inskränkas till en utredning om bostadens art, varför av nyss anförda skäl uppgifter om dess storlek och beskaffenhet i övrigt icke kunde medtagas. I fråga om jordbruksfastighet ha väl uppgifter om areal och husdjursbestånd kunnat inhämtas men däremot icke om egendomens tillstånd. Den redogörelse, som nedan lämnas, kommer till följd härav att avse huvudsakligen de bostäder, som utgöras av egen eller arrenderad fastighet, och gör därför på intet sätt anspråk på att vara annat än en summarisk redogörelse för vissa med de arbetslösas bostadsförhållanden sammanhörande fakta.

En översikt över de bostadstyper, som ifrågakommit, lämnas i *tab. 31* med fördelning på kommuntyper. De olika bostadsformerna ha indelats i tre huvudgrupper, nämligen

- a) bostad hos föräldrar eller anhöriga;
- b) förhyrd bostad, till vilken huvudgrupp i framställningen här nedan även hänförs bostad i kooperativ bostadsförening;
- c) egen eller arrenderad fastighet¹, här nedan som regel betecknad »egen fastighet».

Av de arbetslösa bodde mer än $\frac{1}{3}$ hos föräldrar eller anhöriga, mindre än hälften i förhyrd bostad och ungefär $\frac{1}{6}$ ägde eller arrenderade fastighet.

Endast 163 personer — varav 139 i storstäder — uppgåvo sig bo i egen våning i kooperativ bostadsförening. Av fastighetsinnehavarna innehade 1 412

¹ I frågeformuläret förutsattes icke, att uppgift skulle lämnas, huruvida bostaden ägts eller arrenderats av den arbetslöse. Sannolikt är emellertid, att arrenden endast mera sällan ifrågakommit, då väl en person, som ansett sig vara arbetslös, knappast kan tänkas vidbliva ett arrende någon längre tid. På grund härav har åtskillnad ej gjorts mellan ägda och arrenderade fastigheter.

ab. 31. De arbetslösas fördelning inom olika kommuntyper efter bostadsförhållanden. Män.

Kommuntyper	A n t a l b o e n d e												
	hos föräldrar eller anhöriga			i kooperativ bostadsförening	i förhyrd bostad	i egen eller arrenderad fastighet							
	utan jordbruk	med jordbruk	Summa			jordbruksfastighet				annan fastighet			Summa
						egna-hem	arbeta-rsmåbruk	övriga	Summa	egna-hem	övriga	Summa	
<i>Städer med</i>													
över 100 000 inv.	1 204	4	1 208	139	4 458	—	—	—	—	20	100	120	120
30 000—100 000 »	560	4	564	11	1 411	1	—	1	2	12	77	89	91
20 000— 30 000 »	269	3	272	7	507	—	—	—	—	7	36	43	43
5 000— 20 000 »	1 016	24	1 040	5	1 832	7	—	11	18	10	271	281	299
högst 5 000 »	195	15	210	1	264	3	—	11	14	5	57	62	76
<i>Landskommuner</i>													
Industrikommuner . . .	2 269	542	2 811	—	2 266	108	43	322	473	134	899	1 033	1 506
Blandade kommuner	792	434	1 226	—	718	72	25	280	377	45	510	555	932
Jordbrukskommuner	313	416	729	—	251	66	33	216	315	10	138	148	463
Skogskommuner . . .	150	265	415	—	83	30	43	140	213	2	42	44	257
Samtliga kommuner	6 768	1 707	8 475	163	11 790	287	144	981	1 412	245	2 130	2 375	3 787

jordbruksfastighet, 532 fastigheter voro egnahem med statliga egnahemslån och 144 arbetarsmåbruk med statliga arbetarsmåbrukslån. Fördelningen av de tre huvudgrupperna av bostäder på olika kommuntyper framgår av nedanstående sammanställning.

Kommuntyper	% arbetslösa boende			Summa
	hos föräldrar eller anhöriga	i förhyrd bostad	i egen fastighet	
<i>Städer med</i>				
över 100 000 invånare	20·4	77·6	2·0	100·0
30 000—100 000 »	27·2	68·4	4·4	100·0
20 000— 30 000 »	32·8	62·0	5·2	100·0
5 000— 20 000 »	32·7	57·9	9·4	100·0
högst 5 000 »	38·1	48·1	13·8	100·0
Samtliga städer	26·2	68·8	5·0	100·0
<i>Landskommuner</i>				
Industrikommuner	42·7	34·4	22·9	100·0
Blandade kommuner	42·6	25·0	32·4	100·0
Jordbrukskommuner	50·5	17·4	32·1	100·0
Skogskommuner	55·0	11·0	34·0	100·0
Samtliga landskommuner	44·4	28·5	27·1	100·0
Summa	35·0	49·4	15·6	100·0

Väsentliga skillnader förefunnos mellan de olika kommuntyperna. Det relativa antalet av arbetslösa, som hyrde bostad, uppgick i storstäderna till 77·6 procent och i skogskommunerna till 11·0 procent. I stort sett kan sägas, att ju mera tätbebyggd kommuntyp, desto större antal personer var boende i förhyrd bostad och desto mindre i egen fastighet eller hos föräldrar eller anhöriga. I städerna över huvud taget och storstäderna i synnerhet saknade alltså större delen av de arbetslösa det stöd, som onekligen följer med att vederbörande är boende antingen i föräldrahemmet eller i egen fastighet. Givetvis förklaras emellertid nu nämnda skiljaktigheter icke endast eller ens till huvudsaklig del av olikheterna mellan kommuntyperna, då såväl de skilda bostadsvanorna i städer och på landsbygd som även — och kanske framför allt — olikheterna i de arbetslösas åldersfördelning äro av betydelse. I kap. V om de arbetslösas åldersfördelning (sid. 61) har framhållits de avsevärda olikheter, som i åldershänseende förekommo mellan olika kommuntyper. Det får anses utan vidare klart, att antalet personer, boende hos föräldrar eller anhöriga, är direkt beroende på huru stor del av klientelet som tillhör de yngre åldersklasserna, och även på huru många av de arbetslösa som ingått äktenskap. I sistnämnda avseende har i samband med redogörelsen för de arbetslösas familjeförhållanden (sid. 79) framhållits, att det relativa antalet gifta var lägst i skogskommunerna och högst i de största städerna, d. v. s. att fördelningen påminde om den som, enligt vad nyss sagts, var för handen beträffande personer, boende i förhyrd bostad.

En åldersfördelning med uppdelning på gifta och ogifta av de arbetslösa, som bodde hos föräldrar eller anhöriga, giver det resultat, som framgår av tab. 32.

Tab. 32. Arbetslösa boende hos föräldrar eller anhöriga, fördelade på åldersgrupper. Män.

Åldersgrupper	Antal arbetslösa boende hos föräldrar eller anhöriga			I % av hela antalet arbetslösa		
	Ogifta eller förut gifta	Gifta	Summa	Ogifta eller förut gifta	Gifta	Summa
14—17	640	—	640	98·9	—	98·9
18—20	1 537	2	1 539	96·9	(50·0)	96·8
21—25	2 661	60	2 721	90·4	15·4	81·6
26—30	1 430	123	1 553	79·5	10·1	51·6
31—35	744	86	830	65·7	5·1	29·5
36—40	396	72	468	51·1	4·3	19·0
41—45	228	43	271	37·6	2·9	13·0
46—50	123	33	156	21·1	2·2	7·6
51—55	91	26	117	13·4	1·8	5·6
56—60	59	28	87	10·4	2·0	4·5
61—66	39	30	69	7·4	2·4	3·9
67—74	18	6	24	12·8	2·4	6·1
Summa	7 966	509	8 475	66·4	4·2	35·0

Såsom av tab. 31 och 32 framgår, bodde 8 475 eller 35·0 procent av hela antalet arbetslösa hos föräldrar eller anhöriga. Bland dessa »hemmaboende» voro 509 gifta. De hemmaboende ogifta utgjorde 66·4 procent av hela antalet ogifta arbetslösa och de hemmaboende gifta 4·2 procent av hela antalet gifta. Det är icke ägnat att förvåna, att så stor del av de ogifta voro boende hos föräldrar eller anhöriga. Däremot hade man knappast väntat sig, att antalet gifta hemmaboende skulle vara så pass stort, som fallet är. Enligt tab. 32 äro dessa senare förhållandevis jämnt fördelade på olika åldersgrupper och icke alltför starkt koncentrerade till de yngre åldrarna. Tyvärr saknas uppgifter om den utsträckning, i vilken det i allmänhet förekommer, att personer, som bildat familj, kvarbo i föräldrahemmet eller erhålla bostad hos anhöriga. Det synes dock antagligt, att ett dylikt förhållande kan vara mera allmänt bland de arbetslösa än bland befolkningen i övrigt. Emellertid får det anses anmärkningsvärt, att ett så förhållandevis betydande antal gifta personer i åldrar över 30 år som 324 alltså var boende hos föräldrar eller anhöriga.

I detta sammanhang bör framhållas, att de olika kommuntyperna icke synas ha spelat någon roll för berörda förhållande. Fördelningen på åldersklasser och kommuntyper av de hemmaboende arbetslösa var anmärkningsvärt likformig inom samtliga kommuntyper. På grund härav har det ansetts onödigt att här presentera materialet i fråga.

I samband med redogörelsen för de arbetslösas yrkesfördelning har begreppet *hemmasöner* definierats (sid. 44). Till ifrågavarande kategori räknades sådana arbetslösa, som en del av året haft sysselsättning vid föräldrars jordbruk men som under återstoden av året icke erhållit kontinuerligt arbete utanför hemmet. Begreppet *hemmasöner* är sålunda mindre omfattande än »boende hos föräldrar eller anhöriga med jordbruk». Dessa båda kategoriers fördelning på län framgår av nedanstående sammanställning.

L ä n	A n t a l		
	boende hos föräldrar eller anhöriga med jordbruk	därav hemmasöner	% hemmasöner
Norrbottnens	646	424	65·6
Västernorrlands	374	94	25·1
Västerbottnens	140	75	53·6
Värmlands	135	20	14·8
Göteborgs och Bohus	125	16	12·8
Blekinge	70	34	48·6
Kopparbergs	53	13	24·5
Övriga län	464	48	10·3
Summa	1 707	724	42·4

Antalet hemmasöner uppgick till 42·4 procent av antalet hos föräldrar eller anhöriga med jordbruk hemmaboende. Endast i Norrbottens och Väster-

bottens län kunde större delen av dylika hemmaboende betraktas som hemmasöner, och i Blekinge län utgjorde de icke fullt hälften av antalet. I Väster-norrlands län var absoluta antalet hemmasöner förhållandevis stort, men det relativa antalet dock endast 25·1 procent av de i jordbrukarfamiljer hemmaboende. Den tämligen rikliga förekomsten av hemmasöner bland de arbetslösa i dessa län synes bestyrka det förut kända förhållandet, att såväl i Blekinge som i de tre nordligaste länen finnes ett betydande antal jordbruk, som icke bereda ägaren (respektive arrendatorn) och dennes hemmavarande söner full sysselsättning.

Fastighetsinnehavet är i olika avseenden av stor betydelse för den arbetslöse. Otvivelaktigt utgör en fastighet förenad med jordbruk ett stöd, då det gäller att komma över en period utan arbetsinkomst. Å andra sidan kan det icke förnekas, att innehavet av fastighet kan innebära ett hinder för den arbetslösa att antaga arbete på annan ort. Av ovan (sid. 89) införd tablå framgår, att 15·6 procent av de arbetslösa bodde i egen fastighet. I städerna var motsvarande tal 5·0 procent och i landskommunerna 27·1 procent. Det procentuellt största antalet fastighetsinnehavare återfanns inom skogskommunerna, där 34·0 procent ägde eller arrenderade fastighet. I detta sammanhang erinras om att det totala antalet arbetslösa i skogskommunerna var förhållandevis obetydligt (se tab. 11, sid. 38).

Tab. 33 anger fastighetsinnehavarnas fördelning på olika län och fastighetstyper. Nära $\frac{2}{3}$ av de arbetslösa, som innehade fastighet, voro hemmahörande i Blekinge, Göteborgs och Bohus, Västernorrlands och Norrbottens län. Procentuellt sett var antalet fastighetsinnehavare störst i Blekinge län, där de utgjorde 33·5 procent av samtliga arbetslösa, och därefter i Göteborgs och Bohus län, 30·6 procent. Även inom Värmlands och Västerbottens län utgjordes en förhållandevis stor del av de arbetslösa av fastighetsinnehavare, i förra fallet mer än $\frac{1}{5}$ och i det senare närmare $\frac{1}{4}$.

Av vad nyss sagts framgår, att de arbetslösa fastighetsinnehavarna voro talrikast förekommande inom de län, varest huvudparten av de arbetslöshetsstyngda områdena var belägen. Antalet fastighetsinnehavare inom dessa områden belyses närmare i *tab. 34*.

Den i Blekinge och Bohuslän nyss konstaterade höga procenten arbetslösa fastighetsinnehavare stod, såsom av tabellen framgår, i intimt samband med förekomsten av fastighetsinnehavare inom de arbetslöshetsstyngda områdena. I Blekinges stenkommuner utgjorde antalet fastighetsinnehavare 50·4 procent av hela antalet arbetslösa, medan motsvarande procentsats för övriga delar av länet uppgick till 20·7. I Bohusläns stenkommuner voro motsvarande procenttal 37·8 och 17·2. I Västernorrland funnos däremot procentuellt ungefär lika stora antal fastighetsinnehavare bland de arbetslösa i de arbetslöshetsstyngda områdena och i övriga delar av länet. Inom samtliga arbetslöshetsstyngda områden uppgick antalet fastighetsinnehavare till 27·1 procent och i riket i övrigt till 12·0 procent.

Antalet arbetslösa fastighetsinnehavare med statligt egnahemslän utgjorde

Tab. 33. Antal arbetslösa inom olika län, som ägde eller arrenderade fastighet. Män.

L ä n	Antal arbetslösa, som ägde eller arrenderade						Samtliga		
	jordbruksfastighet			annan fastighet			antal	i % av antalet arbetslösa	
	egna- hem	arbetar- små- bruk	övriga	Summa	egna- hem	övriga			Summa
Stockholms stad	—	—	—	—	7	33	40	40	1·2
Stockholms	3	—	13	16	18	67	85	101	15·4
Uppsala	1	—	2	3	4	23	27	30	11·6
Södermanlands	3	—	1	4	1	14	15	19	8·8
Östergötlands	—	—	5	5	1	28	29	34	4·9
Jönköpings	1	—	1	2	6	33	39	41	11·6
Kronobergs	4	—	11	15	4	17	21	36	13·9
Kalmar	1	—	7	8	10	59	69	77	13·5
Gotlands	3	—	1	4	1	5	6	10	14·9
Blekinge	24	1	74	99	13	207	220	319	33·5
Kristianstads	6	1	7	14	1	30	31	45	21·6
Malmö stad	—	—	—	—	9	56	65	65	6·1
Malmöhus i övrigt	—	—	5	5	8	84	92	97	9·2
Hallands	3	—	6	9	7	44	51	60	12·6
Göteborgs stad	—	—	—	—	4	11	15	15	1·1
Göteborgs o. Bohus i övrigt	21	3	136	160	25	392	417	577	30·6
Älvsborgs	4	1	12	17	4	59	63	80	12·9
Skaraborgs	1	—	6	7	1	14	15	22	8·0
Värmlands	18	12	53	83	14	83	97	180	21·3
Örebro	2	—	16	18	4	40	44	62	13·6
Västmanlands	1	—	1	2	1	9	10	12	9·7
Kopparbergs	—	1	23	24	5	41	46	70	13·5
Gävleborgs	1	1	13	15	4	95	99	114	11·4
Västernorrlands	106	60	206	372	63	386	449	821	24·1
Jämtlands	3	1	2	6	—	7	7	13	12·0
Västerbottens	20	9	57	86	11	90	101	187	24·4
Norrbottnens	61	54	323	438	19	203	222	660	26·3
Summa	287	144	981	1 412	245	2 130	2 375	3 787	15·6

532 eller 14·0 procent av hela antalet fastighetsinnehavare och med statligt arbetarsmåbrukslån 144 eller 3·8 procent. Av de 532 egnahemmen voro 287 förenade med jordbruk. Arbetslösa egnahemsinnehavare funnos, såsom av tab. 33 framgår, inom samtliga län men rikligast i Västernorrlands och Norr-

Tab. 34. Antal arbetslösa inom arbetslöshetstyngda områden, som ägde eller arrenderade fastighet. Män.

Arbetslöshetstyngda områden	Antal arbetslösa, som ägde eller arrenderade						Samtliga		
	jordbruksfastighet			annan fastighet			antal	i % av antalet arbetslösa	
	egna-hem	ar-betar-små-bruk	öv-riga	Summa	egna-hem	öv-riga			Summa
<i>Stenkommuner</i>									
Blekinge.....	6	1	38	45	9	153	162	207	50·4
Bohuslän	16	3	119	138	20	305	325	463	37·8
<i>Sågverkskommuner</i>									
Västernorrland.....	66	26	87	179	57	308	365	544	24·4
Övriga	5	—	6	11	2	66	68	79	22·9
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>									
Bergslagen	—	—	8	8	1	13	14	22	13·0
Norrbottnen	4	5	53	62	1	13	14	76	14·9
<i>Tändstickskommuner</i>	—	—	—	—	4	13	17	17	6·7
<i>Glasbrukskommuner</i>	6	7	8	21	6	18	24	45	33·1
<i>Övriga</i>									
Oskarshamn.....	—	—	1	1	—	12	12	13	7·2
Södra Vram	—	—	—	—	—	7	7	7	31·8
Vissa kommuner i Västernorrland.....	14	9	56	79	1	22	23	102	29·9
Summa	117	51	376	544	101	930	1031	1575	27·1

bottens län. De arbetslösa med arbetarsmåbruk voro däremot koncentrerade till de båda sistnämnda länen. Inom dessa redovisades nära 80 procent av hela antalet fastighetsinnehavare av denna typ.

Möjlighet att erhålla arbetarsmåbrukslån har funnits sedan år 1933. Då det ansetts vara av visst intresse att utröna, i vilken utsträckning personer, som erhållit dylika lån, anmält sig vid räkningen, har från statens egnahemsstyrelse inhämtats uppgifter på antalet inom olika län under åren 1933—1936 beviljade arbetarsmåbrukslån. Under år 1937 beviljade lån torde i förvarande sammanhang ej böra medtagas. I allt beviljades under nämnda tid 4 270 arbetarsmåbrukslån. Lånens fördelning på olika län ävensom antalet arbetslösa låntagare framgår av sammanställningen överst på sid. 95.

Arbetslösa innehavare av arbetarsmåbrukslån förekommo huvudsakligen i Västernorrlands och Norrbottens län, nämligen 5·8 respektive 8·8 procent av antalet låntagare i respektive län. I hela riket voro 144 innehavare av arbetar-

L ä n	Antal beviljade arbetar- småbruks- lån	Arbetslösa med arbetarsmåbrukslån	
		antal	%
Värmlands	257	12	4·7
Kopparbergs	125	1	0·8
Gävleborgs	552	1	0·2
Västernorrlands.....	1 031	60	5·8
Jämtlands	948	1	0·1
Västerbottens.....	623	9	1·4
Norrbottnens	617	54	8·8
Övriga län	117	6	5·1
Summa	4 270	144	3·4

småbrukslån eller 3·4 procent av antalet låntagare arbetslösa vid räknings-tillfället.

Antalet fastighetsinnehavare var, såväl absolut som relativt, högst olika inom olika yrkesgrupper. Här nedan meddelas uppgifter om detta antal inom de yrkesgrupper, som uppvisade mer än 10 procent fastighetsinnehavare. Därvid ha yrkesgrupperna ordnats efter fallande procent arbetslösa, tillhörande nämnda kategori.

	Antal arbets- lösa med egen fastighet	I % av antalet arbetslösa
Jordbruk.....	1 262	46·2
Stenindustri.....	450	38·2
Pappersindustri	90	20·7
Skogshushållning	158	19·1
Sågverksindustri	264	18·0
Annan trävaruindustri	45	17·1
Väg- och anläggningsarbete	231	16·8
Kraft- och värmeproduktion	17	15·0
Glasindustri	27	14·8
Annan jord- och stenindustri	25	14·7
Annan byggnadsverksamhet	154	14·5
Malmbrytning	10	13·0
Läder-, hår- och gummivaruindustri	55	11·9
Sjöfart och fiske	56	10·0
Övriga yrkesgrupper	943	7·1
Summa	3 787	15·6

Såsom tidigare angivits (tab. 31, sid. 89), innehade av de 3 787 arbetslösa fastighetsinnehavarna 1 412 jordbruksfastighet. Av dessa senare tillhörde 1 177 yrkesgruppen jordbruk, medan de övriga 235 fördelade sig på övriga yrkesgrupper, av vilka dock endast gruppen stenindustri uppvisade ett mera avsevärt antal (68). Nyss nämnda 1 177 innehavare av jordbruksfastighet,

Tab. 35. Jordbruksfastigheternas fördelning efter den odlade arealens omfattning m. m.

L ä n	Antal jordbruksfastigheter med följande areal odlad jord; hektar				Summa	Antal fastigheter			Jord- bruks- inne- havare med häst
	högst 1·0	1·1 —2·0	2·1 —5·0	över 5·0		utan kor	med 1—2 kor	med 3 el. flera kor	
<i>Absoluta tal</i>									
Blekinge	57	30	10	2	99	11	85	3	12
Göteborgs o. Bohus.....	63	65	31	1	160	21	132	7	6
Värmlands	34	36	11	2	83	16	64	3	6
Västernorrlands.....	143	133	92	4	372	38	279	55	36
Västerbottens.....	33	30	21	2	86	6	69	11	9
Norrbottnens	219	122	92	5	438	43	327	68	104
Övriga län i									
södra o. mellersta Sverige..	66	37	26	—	129	30	89	10	4
norra Sverige	27	16	2	—	45	15	28	2	3
Summa	642	469	285	16	1 412	180	1 073	159	180
<i>Procenttal</i>									
Blekinge	57·6	30·3	10·1	2·0	100·0	11·1	85·9	3·0	12·1
Göteborgs o. Bohus.....	39·4	40·6	19·4	0·6	100·0	13·1	82·5	4·4	3·8
Värmlands	41·0	43·4	13·2	2·4	100·0	19·3	77·1	3·6	7·2
Västernorrlands.....	38·4	35·8	24·7	1·1	100·0	10·2	75·0	14·8	9·7
Västerbottens.....	38·4	34·9	24·4	2·3	100·0	7·0	80·2	12·8	10·5
Norrbottnens	50·0	27·9	21·0	1·1	100·0	9·8	74·7	15·5	23·7
Övriga län i									
södra o. mellersta Sverige..	51·2	28·7	20·1	—	100·0	23·3	69·0	7·7	3·1
norra Sverige.....	60·0	35·6	4·4	—	100·0	33·3	62·2	4·5	6·7
Summa	45·5	33·2	20·2	1·1	100·0	12·7	76·0	11·3	12·7

tillhörande yrkesgruppen jordbruk, äro de, som i kap. IV (sid. 44 f.) betecknats såsom jordbrukare utan full sysselsättning vid eget jordbruk. I fråga om de arbetslösa, som innehade jordbruksfastighet men som rubricerats som tillhörande annan yrkesgrupp än jordbruk, hade det egna jordbruket en så obetydlig omfattning, att det kunde skötas av hemmavarande familjemedlemmar eller av ägaren på hans fritid.

Här nedan lämnas en sammanställning av de arbetslösa innehavarna av jordbruksfastighet, varvid även angivits antalet dylika personer, tillhörande yrkesgruppen jordbruk (jordbrukare).

Över 90 procent av de arbetslösa jordbruksinnehavarna i Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län voro klassificerade såsom jordbrukare, och mindre än 10 procent hade annan yrkestillhörighet, under det att i övriga län

L ä n	Arbetslösa med jordbruk	Därav jord- brukare	% jord- brukare
Blekinge.....	99	63	63·6
Göteborgs och Bohus	160	96	60·0
Värmlands	83	59	71·1
Västernorrlands.....	372	335	90·1
Västerbottens	86	83	96·5
Norrbottnens	438	415	94·7
Övriga län i			
Södra och mellersta Sverige	129	96	74·4
Norra Sverige.....	45	30	66·7
	Summa 1 412	1 177	83·4

mellan 30 och 40 procent av jordbruksinnehavarna befunnits ha yrkesbetonad sysselsättning inom andra näringsområden.

De uppgifter, som vid räkningstillfället insamlats rörande jordbruksfastigheternas arealer och på dessa fastigheter befintliga nötkreatur och hästar, ha sammanställts i *tab. 35*. Omkring $\frac{1}{4}$ av jordbruksfastigheterna i Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län hade en areal av över 2·0 hektar odlad jord, medan antalet fastigheter av denna storleksordning inom övriga län var icke oväsentligt lägre. I Bohuslän var $\frac{1}{5}$ och i Blekinge $\frac{1}{8}$ av jordbruksfastigheterna av nyss angiven storlek.

Fastighetens areal är emellertid, såsom ovan (sid. 88) vidrörts, icke i och för sig ägnad att giva en fullständig bild av dess betydelse ur försörjnings-synpunkt på grund av de vitt skilda klimatiska förhållandena i olika delar av landet. Genom kombination med antalet nötkreatur erhålles emellertid en något säkrare bild härav. I nedanstående tablå har därför *antalet fastigheter*, fördelade på de storleksklasser, som återfinnas i *tab. 35*, kombinerats med antalet kor.

Huvudparten av jordbruksfastigheterna (63·7 procent) hade en areal av högst 2·0 hektar och födde 1—2 kor. I viss mån överraskande får anses vara, att på icke mindre än 48 fastigheter om 1·1—2·0 hektar odlad jord föddes 3

Hektar odlad jord	Utan kor	Med 1—2 kor	Med 3 eller flera kor	Summa
<i>Absoluta tal</i>				
högst 1·0	130	512	—	642
1·1—2·0	34	387	48	469
2·1—5·0	15	165	105	285
över 5·0	1	9	6	16
Summa	180	1 073	159	1 412
<i>Procenttal</i>				
högst 1·0	9·2	36·3	—	45·5
1·1—2·0	2·4	27·4	3·4	33·2
2·1—5·0	1·1	11·7	7·4	20·2
över 5·0	0·1	0·6	0·4	1·1
Summa	12·8	76·0	11·2	100·0

eller flera kor. Den närmast till hands liggande slutsatsen vore, att dessa jordbruksfastigheter samtliga vore belägna i de södra delarna av landet. Av tab. 35 framgår emellertid, att inom Blekinge, Göteborgs och Bohus samt övriga län i södra och mellersta Sverige med undantag av Värmlands län återfunnos sammanlagt endast 20 fastigheter med så stor kreatursbesättning. Klart är sålunda, att minst 28 fastigheter om högst 2 hektar odlad jord och med 3 eller flera kor varit tillfinnandes inom Värmlands, Kopparbergs och de norrländska länen. Sannolikt var sistnämnda antal fastigheter ännu större, enär det väl får antagas, att de största kreatursbesättningarna även i södra Sverige som regel förekommo på de största gårdarna.

Jordbruksinnehavare med häst, sammanlagt 180 stycken, förekommo rikligast i Norrbottens och Västernorrlands län, varifrån redovisades 104 respektive 36, motsvarande 23·7 respektive 9·7 procent av antalet arbetslösa fastighetsinnehavare. I Blekinge hade 12·1 procent av dylika fastighetsägare häst.

Till belysande av försörjningsskyldigheten och dess samband med bostadsförhållandena lämnas här nedan en sammanställning över antalet gifta arbetslösa med 3 eller flera barn under 16 år, fördelade länsvis efter bostadsförhållanden.

L ä n	Antal gifta med 3 eller flera barn under 16 år				I % av samtliga gifta			
	boende i egen fastighet		övriga	Summa	boende i egen fastighet		övriga	Summa
	jordbruksfastighet	annan fastighet			jordbruksfastighet	annan fastighet		
Blekinge	36	47	47	130	41·4	24·5	20·8	25·7
Göteborgs o. Bohus.....	42	60	120	222	30·7	16·3	22·1	21·2
Värmlands	23	12	29	64	34·3	14·5	13·7	17·7
Västernorrlands.....	88	67	146	301	26·8	17·4	13·8	17·0
Västerbottens.....	33	24	35	92	50·0	26·7	20·7	28·3
Norrbottens	181	58	81	320	49·7	31·9	21·4	34·6
Övriga län	38	92	881	1 011	25·9	12·7	13·7	13·9
Hela riket	441	360	1 339	2 140	36·9	17·8	14·9	17·5

Såsom av de relativa talen framgår, hade i Västerbottens och Norrbottens län ungefär halva antalet (50·0 respektive 49·7 procent) av samtliga gifta arbetslösa, boende i egen jordbruksfastighet, familj av nyss angiven storleksordning. I Blekinge utgjorde motsvarande tal 41·4 procent och i Bohuslän 30·7 procent. För de gifta boende i »annan fastighet» voro motsvarande tal genomgående lägre men fördelade sig på de olika länen ungefär som de nyss nämnda. För övriga gifta personer, d. v. s. sådana som icke bebodde egen fastighet, var förekomsten av stora familjer — bortsett från de inom Göteborgs och Bohus samt inom »övriga» län i annan fastighet boende — påtagligt

lägre än i fråga om fastighetsinnehavarna. Det högsta redovisade antalet gifta icke fastighetsägare med 3 eller flera barn återfanns i Göteborgs och Bohus län och utgjorde 22.1 procent. I Västerbottens och Norrbottens län, vilka län i fråga om innehavare av jordbruksfastighet uppvisade ett avsevärt antal gifta med nu nämnd försörjningsplikt, hade bland gifta icke fastighetsägare mer än 1/5 försörjningsplikt gentemot 3 eller flera barn.

Under kap. VI (sid. 86) har påvisats den gentemot övriga yrkesgrupper stora försörjningsbörda, som påvilade de arbetslösa inom yrkesgruppen jordbruk. Den här ovan lämnade framställningen av försörjningsförhållandena bland olika grupper av fastighetsägare är ägnad att ytterligare understryka den särställning i fråga om försörjningsplikt, som intages av den arbetslösa jordbrukarbefolkningen.

Under denna rubrik har utvalda län redovisats i tabellform. Tabellen visar antalet gifta icke fastighetsägare med 3 eller flera barn, som utgör försörjningsbörda för 3 eller flera barn, samt antalet gifta icke fastighetsägare med 1 eller 2 barn, som utgör försörjningsbörda för 1 eller 2 barn. Tabellen visar också antalet gifta icke fastighetsägare med 3 eller flera barn, som utgör försörjningsbörda för 3 eller flera barn, samt antalet gifta icke fastighetsägare med 1 eller 2 barn, som utgör försörjningsbörda för 1 eller 2 barn. Tabellen visar också antalet gifta icke fastighetsägare med 3 eller flera barn, som utgör försörjningsbörda för 3 eller flera barn, samt antalet gifta icke fastighetsägare med 1 eller 2 barn, som utgör försörjningsbörda för 1 eller 2 barn.

Län	Antal gifta icke fastighetsägare med 3 eller flera barn	Antal gifta icke fastighetsägare med 1 eller 2 barn
Bohus län	137	27
Göteborgs län	101	55
Västra Götalands län	10	13
Östra Götalands län	14	12
Smålands län	3	0.3
Östergötlands län	81	31
Västergötlands län	10	17
Västmanlands län	82	32
Södermanlands län	21	21
Östergötlands län	53	53

Tabellen visar antalet gifta icke fastighetsägare med 3 eller flera barn, som utgör försörjningsbörda för 3 eller flera barn, samt antalet gifta icke fastighetsägare med 1 eller 2 barn, som utgör försörjningsbörda för 1 eller 2 barn. Tabellen visar också antalet gifta icke fastighetsägare med 3 eller flera barn, som utgör försörjningsbörda för 3 eller flera barn, samt antalet gifta icke fastighetsägare med 1 eller 2 barn, som utgör försörjningsbörda för 1 eller 2 barn.

KAP. VIII.

Inflyttningsförhållanden.

En viss uppfattning om de arbetslösas rörlighet på arbetsmarknaden kan erhållas genom att studera den omfattning, i vilken de mera stadigvarande bytt vistelseort. Uppgifter om den arbetslöses födelsekommun och om det år, varunder han inflyttat till den kommun, han ansetts tillhöra vid arbetslöshetsräkningen — den s. k. *vistelsekommunen* — giva nödigt underlag för bedömandet av den utsträckning, i vilken de arbetslösa kvarstannat i födelsekommunen, utflyttat och åter inflyttat eller definitivt lämnat densamma. Visserligen hade det varit av stort värde, om en noggrannare kartläggning av flyttningsförhållandena kunnat äga rum, men av enahanda skäl, som anförts i fråga om bostadsförhållandena (sid. 88), har det varit nödvändigt att begränsa undersökningen till de huvuddata, som kunna vara ägnade att belysa problemet.

På grund av ofullständigheter i materialet var det i vissa fall icke möjligt att fastställa året för inflyttningen eller utflyttningskommunens typ. I vilken omfattning uppgifterna voro ofullständiga, framgår av nedanstående sammanställning.

Städer med	Arbetslösa med obekant inflyttningsår eller utflyttningskommun	
	Antal	i % av samtliga inflyttade
över 100 000 invånare	491	13·3
30 000—100 000 »	85	6·7
20 000— 30 000 »	9	1·9
5 000— 20 000 »	29	1·5
högst 5 000 »	3	0·9
Samtliga städer	617	8·1
<i>Landskommuner</i>		
Industrikommuner	68	2·3
Blandade kommuner	19	1·8
Jordbrukskommuner	8	1·7
Skogskommuner	4	3·2
Samtliga landskommuner	99	2·1
Samtliga kommuner	716	5·8

Att i storstäder och städer med 30 000—100 000 invånare närmare uppgifter om inflyttningen saknas för ett förhållandevis stort antal personer beror till största delen därpå, att vederbörande felaktigt angivit året för

senaste flyttning från en kyrkoförsamling till en annan inom samma kommun i stället för inflyttningsåret till kommunen. Då emellertid flertalet räkningsdeltagare lämnat fullständiga uppgifter, har det, framför allt med hänsyn till att de icke hjälpsökande arbetslösa ofta underlåtit att uppgiva fullständig bostadsadress, icke ansetts nödvändigt att igångsätta en stor apparat för införskaffande av uppgifter, som icke påverkat resultatet annat än beträffande inflyttningsåret och utflyttningskommunens typ.

Tab. 36. De arbetslösa inom olika kommuntyper, fördelade med hänsyn till födelse- och vistelsekommuner. Män.

Kommuntyper	A n t a l				P r o c e n t			
	i vistelsekommunen födda			i annan kommun födda	i vistelsekommunen födda			i annan kommun födda
	sedan födelsen där bosatta	utflyttade men åter inflyttade	Summa		sedan födelsen där bosatta	utflyttade men åter inflyttade	Summa	
<i>Städer med</i>								
över 100 000 inv.	2 234	439	2 673	3 252	37.7	7.4	45.1	54.9
30 000—100 000 »	812	115	927	1 150	39.1	5.5	44.6	55.4
20 000— 30 000 »	362	58	420	409	43.7	7.0	50.7	49.3
5 000— 20 000 »	1 260	151	1 411	1 765	39.7	4.7	44.4	55.6
högst 5 000 »	229	26	255	296	41.6	4.7	46.3	53.7
Samtliga städer	4 897	789	5 686	6 872	39.0	6.3	45.3	54.7
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner.....	3 592	289	3 881	2 752	54.6	3.6	58.2	41.8
Blandade kommuner.....	1 808	148	1 956	920	62.9	5.1	68.0	32.0
Jordbrukskommuner.....	971	63	1 034	409	67.3	4.4	71.7	28.3
Skogskommuner.....	631	19	650	105	83.6	2.5	86.1	13.9
Samtliga landskommuner	7 002	469	7 471	4 186	60.1	4.0	64.1	35.9
Hela riket	11 899	1 258	13 157	11 058	49.1	5.2	54.3	45.7

De arbetslösas fördelning inom olika kommuntyper med hänsyn till inflyttning till vistelsekommunen framgår av *tab. 36*, som utvisar, att 39.0 procent av städernas och 60.1 procent av landskommunernas arbetslösa sedan födelsen varit bosatta i vistelsekommunen. För hela riket uppgick detta procenttal till 49.1. Inom de olika kommuntyperna skiftade det i hög grad — från storstädernas 37.7 procent till skogskommunernas 83.6 procent. Läger man till nu anförda procenttal de som ange, huru många av de arbetslösa som voro födda i vistelsekommunen men som utflyttat och åter inflyttat, finner man, att i städerna 45.3 procent och i landskommunerna 64.1 procent av de arbetslösa voro födda i vistelsekommunen. För hela riket uppgick

motsvarande tal till 54³. Över hälften av de arbetslösa voro sålunda födda i den kommun, där de hade sin hemvist vid arbetslöshetsräkningen. (Beträffande redovisningen av personer, som på grund av tillfällig bortovaro anmält sig på annan ort än den ordinarie bostadsorten, se sid. 11.)

De nu lämnade uppgifterna, som redan i och för sig torde vara ägnade att giva en föreställning om de arbetslösas rörlighet, böra emellertid, för att bilden skall fullständigas, även jämföras med rörligheten i hela befolkningsstocken. De senaste uppgifterna om den inrikes flyttningen mellan olika kommuner härröra från 1930 års folkräkning. Då man vid varje folkräkning kunnat konstatera, att befolkningens rörlighet undergått ökning, kan man sålunda antaga, att uppgifter för 1937 om antalet i vistelsekommunen födda personer skulle ha uppvisat ännu något lägre siffror än 1930 års folkräkning.

Tab. 37. Antalet inom resp. åldersgrupper i vistelsekommunen födda arbetslösa män på 1 000 manliga arbetslösa och antalet i vistelsekommunen födda män på 1 000 manliga invånare.

Åldersgrupper	Arbetslösa män			Hela antalet män			Indextal		
	städer	lands-kommuner	Hela riket	städer	lands-kommuner	Hela riket	städer	lands-kommuner	Hela riket
14—20	721	802	783	645	652	650	112	123	120
21—25	674	774	732	554	614	594	122	126	123
26—30	607	721	666	454	555	520	134	130	128
31—35	513	645	577	374	508	462	137	127	125
36—40	455	602	520	322	476	421	141	126	124
41—45	416	586	486	292	461	400	142	127	122
46—50	405	508	446	249	460	386	163	110	116
51—55	352	499	404	212	457	376	166	109	107
56—60	277	457	348	186	460	377	149	99	92
61—66	234	385	294	173	464	381	135	83	77
Summa	460	644	549	385	530	482	119	122	114

I tab. 37 har inom en var åldersgrupp angivits antalet i vistelsekommunen födda arbetslösa män på 1 000 manliga arbetslösa, och som jämförelse ha motsvarande tal angivits för hela den manliga befolkningen år 1930. Det torde böra anmärkas, att folkräkningens åldersgrupper något skilja sig från dem som kommit till användning i undersökningen. Sålunda motsvaras gruppen 14—20 år i undersökningen av gruppen 15—20 år i folkmängden, gruppen 21—25 år av gruppen 20—25 år, o. s. v., ett förhållande som i detta sammanhang dock icke torde vara av nämnvärd betydelse.¹ Till gruppen 67—74 år har jämförelsen icke utsträckts.

Såsom av tab. 37 framgår, var rörligheten hos de arbetslösa betydligt mindre än bland befolkningen i övrigt. De i tabellen meddelade indextalen

¹ Folkräkningens åldersgrupp 20—25 år omfattar dem som den 31 december fyllt 20 men ej 25 år, och arbetslöshetsräkningens grupp 21—25 år dem som den 31 augusti uppnått en ålder av 20 år 8 månader men ej 25 år 8 månader (jfr sid. 59), d. v. s. att arbetslöshetsräkningens grupper äro ett år äldre än folkräkningens.

angiva för respektive åldersgrupper förhållandet mellan antalet i vistelsekommunen födda arbetslösa på 1 000 arbetslösa och antalet inom hela befolkningen i vistelsekommunen födda män på 1 000 manliga invånare med sistnämnda antal som bas. Av dessa indextal framgår, att i förhållande till andra invånare de äldre arbetslösa i städerna voro mindre, i landskommunerna mera rörliga än de yngre. Framhållas bör här, att de ovan vidrörda felkällorna — tendensen till ökad rörlighet hos befolkningen i dess helhet och skillnaden i åldersgruppindelning vid folkräkningen och vid arbetslöshetsräkningen — verka så, att en korrigering av eventuella fel skulle ytterligare framhäva den konstaterade skillnaden mellan de arbetslösas och den övriga befolkningens rörlighet.

Även tab. 36 belyser det intima sambandet mellan flyttningsförhållandena och åldersfördelningen. Skogskommunernas höga tal för i vistelsekommunen födda (86·1 procent) torde sålunda delvis förklaras av att icke mindre än 57·3 procent av de arbetslösa i dessa kommuner voro i åldern 14—30 år (tab. 17, sid. 60).

Av tab. 36 framgår vidare, att 11 058 eller 45·7 procent av de arbetslösa voro födda i annan kommun än den nuvarande vistelsekommunen. Dessutom hade 1 258 (5·2 procent), som voro födda i vistelsekommunen, utflyttat och återinflyttat till denna. Sammanlagt hade alltså 12 316 arbetslösa eller 50·9 procent inflyttat till vistelsekommunen.

Tab. 38. Till vistelsekommunen inflyttade, fördelade efter inflyttningsår. Män.

Inflyttningsår	Antal inflyttade till				Procentuell fördelning			
	städer	lands-kom-muner	Hela riket	arbets-löshets-tyngda områden	städer	lands-kom-muner	Hela riket	arbets-löshets-tyngda områden
1937	192	123	315	22	2·7	2·7	2·7	1·0
1936	293	192	485	32	4·2	4·2	4·2	1·4
1935	264	160	424	36	3·7	3·5	3·7	1·6
1934	254	136	390	51	3·6	3·0	3·4	2·3
1933	239	125	364	48	3·4	2·7	3·1	2·2
1932	229	146	375	64	3·3	3·2	3·2	2·9
1931	290	145	435	52	4·1	3·2	3·7	2·4
1930	318	190	508	97	4·5	4·2	4·4	4·4
1929	280	185	465	74	4·0	4·1	4·0	3·4
1928	260	152	412	80	3·7	3·3	3·6	3·6
1927	227	197	424	96	3·2	4·3	3·7	4·3
1926	200	166	366	85	2·8	3·6	3·2	3·9
1925	191	144	335	70	2·7	3·2	2·9	3·2
1924	220	167	387	97	3·1	3·7	3·3	4·4
1923	189	139	328	61	2·7	3·0	2·8	2·8
1922	155	130	285	63	2·2	2·9	2·4	2·9
1921	140	115	255	54	2·0	2·5	2·2	2·4
Före 1921	3 103	1 944	5 047	1 120	44·1	42·7	43·5	50·9
Summa	7 044	4 556	11 600	2 202	100·0	100·0	100·0	100·0

Som förut (sid. 100) omnämnts, saknades vissa uppgifter om inflyttning för 716 arbetslösa. Hur de återstående 11 600 inflyttade fördelade sig efter inflyttningsår framgår av *tab. 38*, som utvisar, att 43·5 procent av samtliga inflyttade hade inflyttat till vistelsekommunen före 1921; för städerna var motsvarande tal 44·1 och för landskommunerna 42·7. Då fördelningen efter inflyttningsår inom de olika kommuntyperna icke företedde några större avvikelser, har det icke ansetts nödvändigt, att i tabellen medtaga uppgifter för dessa. Däremot redovisas de arbetslöshetstyngda områdena särskilt. För dem uppgick procenten före 1921 inflyttade till 50·9. Före 1931, d. v. s. det år, då lågkonjunkturen började göra sig fullt gällande, hade 76·0 procent av de inflyttade bosatt sig i vistelsekommunen; för städer, landskommuner och arbetslöshetstyngda områden voro motsvarande tal respektive 75·0, 77·5 och 86·1.

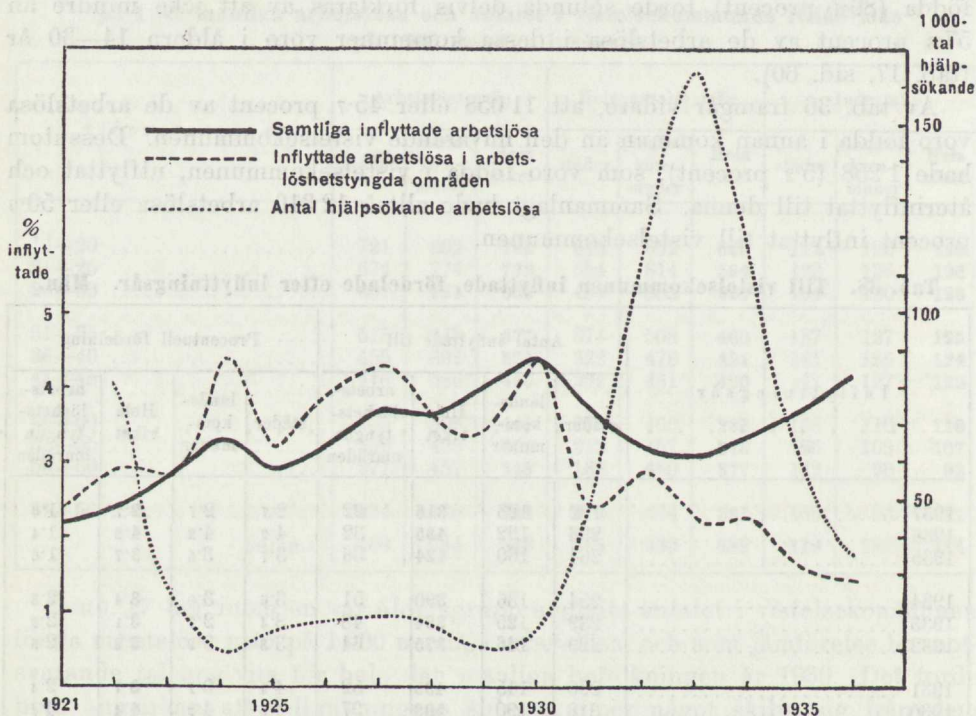

Diagram 2. Under åren 1921—1936 inflyttade i procent av samtliga inflyttade.

Studerar man närmare inflyttningen under åren 1921—1936 (1937 torde icke böra medtagas, enär uppgifterna endast avse en del av året), finner man ett visst förlopp i utvecklingen, vilket ännu tydligare framträder i *diagram 2*, varest grafiskt upplagts, förutom vissa av de i *tab. 38* förefintliga procentalen, antalet hos arbetslöshetskommittéerna anmälda hjälpsökande (årsmedeltal). Förändringarna i inflyttningen följa rätt väl den allmänna konjunkturutvecklingen under ifrågavarande period. Det visar sig sålunda, att omflyttningen var intensivare under de goda konjunkturerna men mattades med låg-

konjunkturen. Särskilt belysande är kurvan för de arbetslöshetstyngda områdena. Fram till 1930 följdes i stort sett kurvorna för hela riket och för de arbetslöshetstyngda områdena åt, men efter 1930 visade den senare en hastigare nedgång än den förra, och efter 1933, då kurvan för hela riket åter visade stigande tendens, förblev kurvan för de arbetslöshetstyngda områdena alltså fallande.

Av det sagda framgår, att inflyttningen till kommuner i de arbetslöshetstyngda områdena varit obetydlig efter 1930. Av de till dessa kommuner inflyttade hade endast 305 eller 13·9 procent inflyttat efter 1930, medan motsvarande procenttal för riket i övrigt uppgick till 26·4. I nedanstående sammanställning lämnas uppgifter om inflyttningen till kommuner i de olika arbetslöshetstyngda områdena. Antalet arbetslösa med okänt inflyttningsår var i förhållande till antalet inflyttade så ringa, att man torde kunna helt bortse från de förstnämndas inverkan på procenttalen.

Arbetslöshetstyngda områden	Sedan födelsen bosatta i vistelsekommunen	Inflyttade			Summa	Sedan födelsen bosatta i vistelsekommunen + före år 1931 inflyttade	
		senast 1930	tidigast 1931	okänt inflyttningsår		antal	%
<i>Stenkommuner</i>							
Blekinge	300	87	23	1	411	387	94·2
Bohuslän	774	376	66	8	1 224	1 150	94·0
<i>Sågverkskommuner</i>							
Västernorrland	1 153	921	140	16	2 230	2 074	93·0
Övriga	246	92	6	1	345	338	98·0
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>							
Bergslagen	120	36	9	4	169	156	92·3
Norrbottn	390	95	15	9	509	485	95·3
<i>Tändstickskommuner</i>	147	90	14	2	253	237	93·7
<i>Glasbrukskommuner</i>	103	28	4	1	136	131	96·3
<i>Övriga</i>							
Oskarshamns stad	105	69	6	1	181	174	96·1
Södra Vram	5	17	—	—	22	22	100·0
Vissa kommuner i Västernorrland	228	86	22	5	341	314	92·1
Summa	3 571	1 897	305	48	5 821	5 468	93·9

Den redogörelse för inflyttningsförhållandena, som lämnas i detta kapitel, avser de arbetslösas flyttning till och från enskilda kommuner. På grund härav giva de nyss redovisade talen för de arbetslöshetstyngda områdena icke en fullt riktig bild av flyttningen till dessa områden, enär omflyttningen mellan kommuner inom ett och samma område givetvis även redovisats såsom in- respektive utflyttning. För ett säkert bedömande av flyttningsrörelsernas omfattning mellan arbetslöshetstyngda områden och övriga delar av landet

är det nödvändigt att frånräkna den interkommunala flyttningen inom respektive områden. Detta har verkställt i fråga om de arbetslöshetstyngda områdena i Blekinge, Bohuslän och Västernorrland. Resultatet, som framgår av nedanstående sammanställning, visar, att den verkliga inflyttningen från övriga delar av riket till ifrågavarande arbetslöshetstyngda områden varit ännu mindre än den som framgår av de förut lämnade uppgifterna. Av de arbetslösa i Blekinge, Bohuslän och Västernorrland hade från andra delar av riket efter 1930 inflyttat endast respektive 3·4, 1·8 och 3·8 procent.

Arbetslöshetstyngda områden	Hela antalet inflyttade med känt inflyttningsår			Därav inflyttade från andra delar av riket			Efter 1930 från andra delar av riket inflyttade i % av antalet arbetslösa
	före 1931	efter 1930	Summa	före 1931	efter 1930	Summa	
Blekinge	87	23	110	51	14	65	3·4
Bohuslän	376	66	442	172	22	194	1·8
Västernorrland	1 007	162	1 169	559	98	657	3·8
Summa	1 470	251	1 721	782	134	916	3·2

I undersökningen har även konstaterats, huru de inflyttade fördelade sig efter utflyttningskommunens typ. Uppgifter härom äro intagna i *tab. 39*, i vilken dock givetvis ingå endast personer, för vilka flyttningsdata varit kända. Av de till städer inflyttade hade 33·4 procent inflyttat från andra städer, 62·8 procent från landskommuner och 3·8 procent från utlandet. Bland landskommuner bidrogo i första hand industrikommunerna, i vilka 27·2 procent av de till städer inflyttade hade varit bosatta.

Av de till landskommuner inflyttade hade 76·3 procent varit bosatta i andra landskommuner, 19·9 procent hade inflyttat från städer och 3·8 procent från utlandet. De från städer till landskommuner flyttade hade till avsevärd del bosatt sig i industrikommuner.

Den allmänt kända tendens till inflyttning från landskommuner till tätare bebyggda orter, framför allt till de större städerna, som förefinnes bland befolkningen över huvud taget, har konstaterats även i fråga om de arbetslösa. De i *tab. 39* införda uppgifterna giva belägg härför. Från städer hade utflyttat 3 265 personer, under det att till städer inflyttat 7 044, d. v. s. mer än dubbelt så många. Studerar man de olika stadstyperna, finner man, att utvecklingen ingalunda varit likformig. Under det att utflyttningen från storstäderna utgjorde 829, uppgick inflyttningen till desamma till 3 200, sålunda nära 4 gånger så stor inflyttning som utflyttning. Från städer med 30 000—100 000 invånare utflyttade 603 personer och inflyttade 1 180, från städer med 20 000—30 000 invånare utflyttade 281 och inflyttade 458, från städer med 5 000—20 000 invånare utflyttade 1 257 och inflyttade 1 887 och slutligen utflyttade från småstäderna 295 och inflyttade 319. Som synes var inom samt-

Tab. 39. Till vistelsekommunen inflyttade, fördelade efter utflyttningskommunens typ. Män.

Vistelsekommun	Inflyttade från											Summa	
	städer med ett invånarantal av					Samtliga städer	landskommuner				Samtliga landskommuner		Utlandet
	över 100 000	30 000—100 000	20 000—30 000	5 000—20 000	högst 5 000		industri	blandade	jordbruks	skogs			
Absoluta tal													
<i>Städer med</i>													
över 100 000 inv...	193	357	149	548	122	1 369	875	423	369	11	1 678	153	3 200
30 000—100 000 » ..	114	62	28	143	47	394	294	213	248	2	757	29	1 180
20 000—30 000 » ..	38	17	12	38	11	116	102	144	74	—	320	22	458
5 000—20 000 » ..	161	69	28	132	35	425	549	428	411	20	1 408	54	1 887
högst 5 000 » ..	13	8	3	21	6	51	93	75	89	2	259	9	319
Samtliga städer	519	513	220	882	221	2 355	1 913	1 283	1 191	35	4 422	267	7 044
<i>Landskommuner</i>													
Industrikommuner..	258	66	31	269	40	664	947	564	567	88	2 166	93	2 923
Blandade kommuner	28	20	23	72	20	163	268	291	232	40	831	55	1 049
Jordbrukskommuner	17	3	7	29	10	66	117	116	123	25	381	17	464
Skogskommuner....	7	1	—	5	4	17	23	18	11	45	97	6	120
Samtl. landskommuner	310	90	61	375	74	910	1 355	989	933	198	3 475	171	4 556
Hela riket	829	603	281	1 257	295	3 265	3 268	2 272	2 124	233	7 897	438	11 600
Procenttal													
<i>Städer med</i>													
över 100 000 inv...	6.0	11.2	4.7	17.1	3.8	42.8	27.4	13.2	11.5	0.3	52.4	4.8	100.0
30 000—100 000 » ..	9.7	5.2	2.4	12.1	4.0	33.4	24.9	18.0	21.0	0.2	64.1	2.5	100.0
20 000—30 000 » ..	8.3	3.7	2.6	8.3	2.4	25.3	22.3	31.5	16.1	—	69.9	4.8	100.0
5 000—20 000 » ..	8.5	3.6	1.5	7.0	1.9	22.5	29.1	22.7	21.8	1.0	74.6	2.9	100.0
högst 5 000 » ..	4.1	2.5	0.9	6.6	1.9	16.0	29.2	23.5	27.9	0.6	81.2	2.8	100.0
Samtliga städer	7.4	7.3	3.1	12.5	3.1	33.4	27.2	18.2	16.9	0.5	62.8	3.8	100.0
<i>Landskommuner</i>													
Industrikommuner..	8.8	2.2	1.1	9.2	1.4	22.7	32.4	19.3	19.4	3.0	74.1	3.2	100.0
Blandade kommuner	2.7	1.9	2.2	6.9	1.9	15.6	25.5	27.7	22.2	3.8	79.2	5.2	100.0
Jordbrukskommuner	3.7	0.6	1.5	6.3	2.1	14.2	25.2	25.0	26.5	5.4	82.1	3.7	100.0
Skogskommuner....	5.8	0.8	—	4.2	3.3	14.1	19.2	15.0	9.2	37.5	80.9	5.0	100.0
Samtl. landskommuner	6.8	2.0	1.3	8.2	1.6	19.9	29.8	21.7	20.5	4.3	76.3	3.8	100.0
Hela riket	7.1	5.2	2.4	10.8	2.6	28.1	28.2	19.6	18.3	2.0	68.1	3.8	100.0

liga stadstyper inflyttningen av arbetslösa större än utflyttningen, men skillnaden var i fråga om de minsta stadstyperna förhållandevis obetydlig. Flyttningen från och till landskommunerna företedde, såsom en följd av det förut sagda, ett motsatt förlopp. Under det att 7 897 av de i undersökningen ingående arbetslösa utflyttat från landskommuner, hade till dylika kommuner inflyttat 4 556. För de olika typerna av landskommuner voro utflyttnings- respektive inflyttningsstalen följande, nämligen industrikommuner 3 268 och 2 923, blandade kommuner 2 272 och 1 049, jordbrukskommuner 2 124 och 464 samt skogskommuner 233 och 120.

Landsbygdens avfolkning har, som av det nyss sagda framgår, i fråga om de arbetslösa fått ett uttryck i de anförda siffrorna för framför allt de blandade och jordbrukskommunerna, varest de inflyttade arbetslösa utgjorde 46·2 respektive 21·8 procent av de utflyttade.

En beräkning av de arbetslösas ålder vid inflyttningen har även verkställt. I nedanstående översikt ha de som vid flyttningen voro fyllda 16 år, grupperats i de tre åldersgrupperna 16—25 år, 26—40 år och 41—74 år. Tabellen omfattar emellertid endast dem som inflyttat efter år 1920, varvid inflyttningsåren sammanförts till grupper, omfattande åren 1921—1925, 1926—1930, 1931—1934 och 1935—1937.

Inflyttningsår	Antal arbetslösa i åldern			Summa	Procentuell fördelning efter åldern			Summa
	16—25 år	26—40 år	41—74 år		16—25 år	26—40 år	41—74 år	
1935—1937.....	332	531	326	1 189	27·9	44·7	27·4	100·0
1931—1934.....	394	632	474	1 500	26·3	42·1	31·6	100·0
1926—1930.....	511	868	556	1 935	26·4	44·9	28·7	100·0
1921—1925.....	328	559	343	1 230	26·7	45·4	27·9	100·0
Summa	1 565	2 590	1 699	5 854	26·7	44·3	29·0	100·0

Av sammanställningen framgår, att 26·7 procent voro i åldern 16—25 år vid inflyttningen, 44·3 procent i åldern 26—40 år och 29·0 procent i åldern 41—74 år. Detta innebär, att i runt tal 70 procent av de inflyttade vid flyttningen varit högst 40 år. Någon nämnvärd skillnad i åldersfördelningen för dem som inflyttat under olika tidsperioder, förefinnes ej.

De i tab. 39 införda uppgifterna om inflyttningen från utlandet omfatta efter allt att döma uteslutande personer, som tidigare haft sin verksamhet eller åtminstone under en längre tid vistats i Sverige. Dessa personers inflyttningsförhållanden med hänsyn till tidpunkten för inflyttningen framgår av nedan lämnade sammanställning.

Från utlandet inflyttade arbetslösa

År	antal	%
Före 1923	161	36·7
1923—1929	62	14·2
1930—1933	146	33·3
1934—1937	69	15·8
Summa	438	100·0

Konjunkturläget vid olika tidpunkter har, såsom naturligt är, påverkat även antalet dylika inflyttningar. Under de i stort sett goda förhållanden, som voro rådande under 1920-talet, var inflyttningen till Sverige av i undersökningen ingående arbetslösa förhållandevis obetydlig, och under de 7 åren 1923—1929 inflyttade endast 62 personer, men under de i hela världen mer eller mindre krisbetonade 4 åren 1930—1933 inflyttade 146 personer eller $\frac{1}{3}$ av hela antalet. Understrykas bör emellertid, att uppgifterna om flyttningen även för de från utlandet kommande endast avsett senaste flyttning. En person, som inflyttat från utlandet till viss kommun och som därefter överflyttat till annan kommun, är sålunda icke upptagen bland de från utlandet inflyttade. Sannolikheten för att sådan inflyttning, med därpå följande flyttning till annan kommun inom landet, ägt rum är givetvis desto större ju längre tillbaka inflyttningen till Sverige skett. I varje fall kan av nu ifrågasvarande sammanställning med säkerhet utläsas, att minst 438 vid räknetillfället arbetslösa inflyttat från utlandet utan att därefter ha ändrat bostadsort och att av dessa 161 personer inkommit till riket redan 1922 eller dessförinnan.

I nära samband med inflyttningsförhållandena står frågan om den utsträckning, i vilken de arbetslösa vunnit hemortsrätt enligt lagen om fattigvården i vistelsekommunen. Antalet där icke hemortsberättigade arbetslösa inom olika kommuntyper framgår av följande sammanställning.

Kommuntyper	Icke hemortsberättigade arbetslösa	
	antal	i % av antalet arbetslösa
<i>Städer med</i>		
över 100 000 inv.	329	5·6
30 000—100 000 »	99	4·8
20 000— 30 000 »	41	4·9
5 000— 20 000 »	155	4·9
högst 5 000 »	19	3·4
Samtliga städer	643	5·1
<i>Landskommuner</i>		
Industrikommuner	262	4·0
Blandade kommuner	81	2·8
Jordbrukskommuner	42	2·9
Skogskommuner	10	1·3
Samtliga landskommuner	395	3·4
Hela riket	1 038	4·3

Av de icke hemortsberättigade voro 905 eller 87·2 procent hemmahörande i städer och industrikommuner; 329 eller 31·7 procent återfunnos i storstäderna. Arbetslösheten bland de icke hemortsberättigade synes alltså ha varit ett utpräglat stadsproblem.

Tab. 40. Antalet icke hemortsberättigade arbetslösa inom olika län. Män.

L ä n	Antal icke hemortsberättigade			I % av antalet arbetslösa		
	Städer	Landsbygd	Hela riket	Städer	Landsbygd	Hela riket
Stockholms stad	229	—	229	6·7	—	6·7
Stockholms	17	65	82	9·1	13·9	12·5
Uppsala	12	5	17	9·5	3·8	6·6
Södermanlands	13	9	22	8·8	13·2	10·2
Östergötlands	32	11	43	5·4	10·0	6·1
Jönköpings	12	10	22	4·6	11·0	6·2
Kronobergs	6	5	11	6·4	3·0	4·2
Kalmar	11	5	16	2·7	3·2	2·8
Gotlands	—	—	—	—	—	—
Blekinge	17	19	36	5·5	3·0	3·8
Kristianstads	2	8	10	3·0	5·6	4·8
Malmö stad	35	—	35	3·3	—	3·3
Malmöhus i övrigt	36	6	42	3·9	4·5	4·0
Hallands	9	3	12	2·4	3·0	2·5
Göteborgs stad	65	—	65	4·6	—	4·6
Göteborgs o. Bohus i övrigt	14	25	39	2·7	1·8	2·1
Älvsborgs	25	13	38	6·3	5·9	6·1
Skaraborgs	5	8	13	2·6	9·6	4·7
Värmlands	7	23	30	3·9	3·4	3·6
Örebro	8	13	21	3·0	6·9	4·6
Västmanlands	10	2	12	10·8	6·5	9·7
Kopparbergs	7	13	20	6·9	3·1	3·8
Gävleborgs	11	19	30	1·8	4·8	3·0
Västernorrlands	23	75	98	7·8	2·4	2·9
Jämtlands	5	4	9	11·1	6·3	8·3
Västerbottens	19	18	37	18·3	2·7	4·8
Norrbottnens	13	36	49	4·6	1·6	2·0
Hela riket	643	395	1 038	5·1	3·4	4·3

De icke hemortsberättigade arbetslösa voro, såsom synes av *tab. 40*, procentuellt tämligen jämnt fördelade på de olika länen. Mera avsevärda avvikelser från riksmedeltalet förekommo i Stockholms, Södermanlands och Västmanlands län med respektive 12·5, 10·2 och 9·7 procent icke hemortsberättigade arbetslösa.

KAP. IX.

Facklig organisationstillhörighet.

I arbetslöshetsräkningen deltog 9 895 arbetslösa, vilka enligt egen uppgift voro fackligt organiserade i 53 olika fackförbund, utgörande 40·9 procent av samtliga arbetslösa. Hur dessa organiserade arbetslösa fördelade sig på fackförbund och kommuntyper, framgår av *tab. 41*. Av de fackligt organiserade tillhörde 9 008 eller 91·0 procent förbund anslutna till landsorganisationen (L. O.), 101 eller 1·0 procent förbund anslutna till de anställdas centralorganisation (Daco), 637 eller 6·5 procent Sveriges arbetares centralorganisation (S. A. C.) och 149 eller 1·5 procent övriga förbund.

Över $\frac{2}{3}$ av samtliga fackligt organiserade arbetslösa tillhörde följande 8 organisationer, nämligen

	Antal	%
Grov- och fabriksarbetareförbundet	1 912	19·3
Metallindustriarbetareförbundet	1 039	10·5
Sågverksindustriarbetareförbundet	906	9·1
Sveriges arbetares centralorganisation	637	6·4
Skogs- och flottningsarbetareförbundet	600	6·1
Väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet	595	6·0
Stenindustriarbetareförbundet	500	5·1
Livsmedelsarbetareförbundet	492	5·0
Summa	6 681	67·5

Av *tab. 41* framgår även, att 3 073 av de fackligt organiserade voro hjälpsökande arbetslösa.

Den procentuella andelen fackligt organiserade — i fortsättningen benämnd *organisationsprocent* — inom olika kommuntyper och med fördelning på hjälpsökande och övriga arbetslösa framgår av följande sammanställning.

Städer med	Organisationsprocent bland		
	hjelpsökande	övriga	samtliga
över 100 000 inv.....	34·0	50·2	43·8
30 000—100 000 »	37·0	53·3	47·3
20 000—30 000 »	28·4	42·2	35·5
5 000—20 000 »	42·3	46·7	44·6
högst 5 000 »	53·6	50·5	51·7
Samtliga städer	37·2	49·5	44·4
<i>Landskommuner</i>			
Industrikommuner	33·7	42·3	39·1
Blandade kommuner	27·2	33·6	31·6
Jordbrukskommuner	24·8	34·0	32·6
Skogskommuner	(60·0)	48·5	48·6
Samtliga landskommuner	31·6	39·5	37·1
Hela riket	34·9	44·5	40·9

Tab. 41. De fackligt organiserade arbetslösas fördelning på kommuntyper. Män.

Fackförbund (Kursiv stil angiver, att förbundet hade erkänd arbetslöshetskassa 31/3 1937)	Städer med ett invånarantal av					Landskommuner				Hela rike	
	över 100 000	30 000- 100 000	20 000- 30 000	5 000- 20 000	högst 5 000	indu- stri	blan- dade	jord- bruks	skogs	hela antalet	där hjälp- sökande
<i>A. Till Socialstyrelsen rappor- terande förbund</i>											
<i>Beklädnadsarbetareförb.</i>	34	13	2	11	2	2	—	1	—	65	
<i>Bleck- o. plåtslagareförb.</i>	9	2	1	—	1	—	—	—	—	13	
<i>Bokbindareförb.</i>	25	4	—	2	—	—	1	—	—	32	1
<i>Bryggeriindustriarbetareförb.</i>	13	10	—	7	1	1	2	—	—	34	1
<i>Byggnadsträarbetareförb.</i>	72	30	12	29	4	69	19	14	13	262	1
<i>De förenade förb.</i>	38	4	6	19	—	6	6	—	—	79	3
<i>Elektriska arbetareförb.</i>	12	5	1	5	—	2	1	—	—	26	
<i>Gjutareförb.</i>	20	10	—	16	1	5	1	—	—	53	2
<i>Grov- o. fabriksarbetareförb.</i>	559	223	84	374	95	455	89	28	5	1 912	72
<i>Gruvindustriarbetareförb.</i>	1	—	—	3	—	48	—	—	—	52	2
<i>Handelsarbetareförb.</i>	194	34	9	35	4	19	6	1	—	302	7
<i>Kommunalarbetareförb.</i>	60	56	9	54	16	23	1	—	—	219	7
<i>Litograförb.</i>	1	1	2	—	—	—	—	—	—	4	
<i>Livsmedelsarbetareförb.</i>	270	69	23	72	6	36	14	1	1	492	7
<i>Metallindustriarbetareförb.</i>	465	133	26	234	27	133	19	2	—	1 039	33
<i>Murareförb.</i>	6	3	1	3	2	1	1	—	—	17	
<i>Målareförb.</i>	16	—	1	2	1	—	—	1	—	21	
<i>Pappersindustriarbetareförb.</i>	1	16	—	3	2	201	60	19	—	302	9
<i>Sadelmakare- o. tapetserareförb.</i>	8	—	—	1	—	1	—	—	1	11	
<i>Sko- o. läderindustriarbetareförb.</i>	46	53	9	8	11	13	3	19	—	162	5
<i>Skogs- o. flottningsarbetareförb.</i>	1	—	—	1	2	158	82	148	208	600	3
<i>Stenindustriarbetareförb.</i>	5	4	4	23	6	199	238	21	—	500	28
<i>Sågverksindustriarbetareförb.</i>	11	9	—	107	10	576	129	60	4	906	35
<i>Textilarbetareförb.</i>	23	42	5	16	1	8	3	1	—	99	3
<i>Tobaksindustriarbetareförb.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Transportarbetareförb.</i>	138	55	28	68	15	63	24	10	—	401	12
<i>Träindustriarbetareförb.</i>	66	26	1	45	7	35	17	5	—	202	5
<i>Typograförb.</i>	56	9	5	13	3	6	1	—	—	93	16
<i>Väg- o. vattenbyggn.-arbet.förb.</i>	29	4	19	50	9	219	80	83	102	595	18
Summa	2 179	815	248	1 201	226	2 279	797	414	334	8 493	2 651
<i>B. Till socialstyrelsen icke rapporterande förbund</i>											
<i>Sveriges arb. centralorganisation</i>	108	70	11	99	45	205	66	23	10	637	27
<i>Sjöfolksförb.</i>	119	31	13	50	8	32	18	6	—	277	6
<i>Till Daco anslutna förb.</i>	46	10	4	20	3	11	4	3	—	101	7
<i>Musikerförb.</i>	48	16	—	1	—	4	—	—	—	69	3
<i>Lantarbetareförb.</i>	11	7	2	5	—	12	11	16	—	64	6
<i>Hotell- o. restaurangpers. förb.</i>	39	1	3	8	—	—	—	—	—	51	7
<i>Järnvägsmannaförb.</i>	11	4	3	8	—	5	2	3	2	38	13
<i>Telegraf- o. telefonmannaförb.</i>	3	5	3	10	2	4	6	1	3	37	16
<i>Fastighetsarbetareförb.</i>	14	13	3	2	—	—	—	—	—	32	16
<i>Riksförb. Landsbygdens Folk</i>	—	—	—	—	—	8	2	4	17	31	4
<i>Övriga förbund¹</i>	18	11	4	14	1	11	5	—	1	65	17
Summa	417	168	46	217	59	292	114	56	33	1 402	421
<i>Samtliga fackförbund</i>	2 596	983	294	1 418	285	2 571	911	470	367	9 895	—
Därav hjälpsökande arbetslösa..	794	282	114	626	119	842	237	56	3	—	3 073

¹ Försäkringsfunktionärernas förbund 15, Försvarsvverkens civila personals förbund 14, Stewartsföreningen 14, Kakel- och plattarbetareförbundet 8, Frisörarbetareförbundet 7, Journalistföreningen 2, Postmannaförbundet 2, Skorstensfejeriarbetareförbundet 2, Sjukhuspersonalförbundet 1.

Organisationsprocenten var i allmänhet högre i städerna än i landskommunerna. Undantag härifrån utgjorde städer med 20 000—30 000 invånare, där endast 35·5 procent voro fackligt organiserade, och skogskommunerna, som uppvisade högre organisationsprocent (48·6 procent) än någon annan kommuntyp, med undantag av småstäderna.

De hjälpsökande arbetslösa voro, fränsett småstäderna, i mindre utsträckning än övriga arbetslösa fackligt organiserade. För de förra uppgick organisationsprocenten till 34·9 och för de senare till 44·5.

I nedanstående sammanställning göres i avseende på de hjälpsökande arbetslösa jämförelser med 1935 och 1936 års klientelundersökningar.

Organisationsprocent bland de hjälpsökande

	^{31/7} 1935	^{31/7} 1936	^{31/8} 1937
<i>Städer med</i>			
över 100 000 inv.	33·6	37·8	34·0
30 000—100 000 »	26·5	30·8	37·0
20 000— 30 000 »	18·2	24·8	28·4
5 000— 20 000 »	37·5	41·9	42·3
högst 5 000 »	35·8	52·7	53·6
<i>Landskommuner</i>			
Industrikommuner	26·0	28·2	33·7
Blandade kommuner	21·8	22·6	27·2
Jordbruks- o. skogskommuner	12·7	15·7	25·5
Samtliga kommuner	26·0	30·9	34·9

Procenten fackligt organiserade bland de hjälpsökande den 31 juli 1935, den 31 juli 1936 och den 31 augusti 1937 var respektive 26·0, 30·9 och 34·9. En markerad stegring av organisationsprocenten kunde alltså konstateras. Denna stegring gav sig till känna inom samtliga kommuntyper med undantag av storstäderna, varest en minskning inträtt från 1936 till 1937.

Det är antagligt, att ökningen i organisationsprocenten till någon del berodde på de förändringar i åldersfördelningen inom hjälpsökandeklientelet,

Hjälpsökande i % av antalet arbetslösa

	fackligt organiserade	icke fackligt organiserade
<i>Städer med</i>		
över 100 000 inv.	30·6	46·3
30 000—100 000 »	28·7	43·9
20 000— 30 000 »	38·8	53·8
5 000— 20 000 »	44·1	48·6
högst 5 000 »	41·8	38·7
Samtliga städer	34·7	46·8
<i>Landskommuner</i>		
Industrikommuner	32·7	41·2
Blandade kommuner	26·0	32·2
Jordbrukskommuner	11·9	17·5
Skogskommuner	0·8	0·5
Samtliga landskommuner	26·3	33·5
Hela riket	31·1	40·0

som ägt rum under den ifrågavarande tiden. Antalet arbetslösa i åldern 16—25 år utgjorde (jfr sid. 70) år 1935 24·9 procent, 1936 19·6 procent och 1937 11·7 procent av samtliga arbetslösa, och vid samma tidpunkter funnos i åldern 61 år och däröver respektive 5·4, 7·0 och 10·5 procent.

Den utsträckning, i vilken de fackligt organiserade och övriga arbetslösa voro hjälpsökande hos arbetslöshetskommittéer, framgår av tablån å föregående sida.

Av de fackligt organiserade hade 31·1 procent den 31 augusti 1937 ansett sig böra ansöka om arbetslöshetshjälp, medan motsvarande procent för de icke fackligt organiserade uppgick till 40·0. Störst synes hjälpbehovet bland de fackligt organiserade ha varit i de två minsta stadstyperna, där 44·1 respektive 41·8 procent voro hjälpsökande, och minst i jordbruks- och skogskommunerna, som räknade endast 11·9 respektive 0·8 procent hjälpsökande. Såväl i de minsta städerna som i skogskommunerna var det relativa antalet hjälpsökande något högre för de organiserade än för övriga arbetslösa; de absoluta talen voro emellertid i båda fallen och framför allt i skogskommunerna låga.

Av fackförbunden hade vid räkningstillfället 10 förbund erkänd arbetslöshetskassa. Dessa förbund äro i tab. 41 satta med kursiv stil. Fördelningen av de arbetslösa, som tillhörde förbund med erkänd arbetslöshetskassa, på olika kommuntyper framgår av nedanstående sammanställning, vari även angivits antalet arbetslösa, som uppburo daghjälp från dylika kassor den 31 augusti 1937.

Kommuntyper	Arbetslösa tillhörande förbund med erkänd arbetslöshetskassa			
	Antal	i % av hela antalet organiserade arbetslösa	kassamedlemmar med daghjälp ^{31/8} 1937	
			antal	i % av medlemmar i förbunden i fråga
<i>Städer med</i>				
över 100 000 inv.	686	26·4	147	21·4
30 000—100 000 »	222	22·6	53	23·9
20 000— 30 000 »	51	17·3	8	15·7
5 000— 20 000 »	202	14·2	28	13·9
högst 5 000 »	36	12·6	6	16·7
<i>Landskommuner</i>				
Industrikommuner	322	12·5	24	7·4
Blandade kommuner	289	31·7	14	4·8
Jordbrukskommuner	64	13·6	4	6·2
Skogskommuner	2	0·5	—	—
Hela riket	1 874	18·9	284	15·2
därav hjälpsökande	561	18·3	—	—

Stenindustriarbetareförbundet, lantarbetareförbundet och musikerförbundet — med respektive cirka 9 100, 26 000 och 2 000 medlemmar — ha, i motsats till övriga förbund, ej i sina stadgar föreskrift om skyldighet för medlem att till-

höra förbundets erkända arbetslöshetskassa. Av medlemmarna i nu nämnda förbund voro endast respektive cirka 16 procent, 3 procent och 41 procent kassamedlemmar den 31 augusti 1937. Det exakta antalet i räkningen deltagande kassamedlemmar kan därför angivas endast för övriga förbund och utgjorde där tillhoppa 1 241 eller 12·5 procent av hela antalet fackligt organiserade arbetslösa. Om samtliga i nämnda tre förbund den 31 augusti arbetslösa kassamedlemmar (110) deltagit i räkningen, skulle nyss angivna procenttal ha utgjort 13·7.

Av de i undersökningen ingående kassamedlemmarna i de sju förbunden med obligatorisk anslutning voro 21·6 procent och av övriga fackligt organiserade 32·4 procent hjälpsökande den 31 augusti 1937.

Av hela antalet i räkningen deltagande medlemmar i förbund med erkänd arbetslöshetskassa uppburo 284 eller 15·2 procent daghjälp den 31 augusti 1937.

Enligt uppgifter från socialstyrelsen uppburo sammanlagt 1 032 personer daghjälp nyss nämnda dag. Då denna siffra inkluderar kvinnor, bör för jämförelsens skull till ovannämnda 284 arbetslösa män läggas de 178 kvinnorna, som uppburo daghjälp. Sammanlagt ingingo sålunda i undersökningen 462 daghjälppta arbetslösa eller 44·8 procent av samtliga, som uppburo daghjälp den 31 augusti 1937. Inemot hälften av dem som åtnjoto daghjälp, hade sålunda anmält sig vid arbetslöshetsräkningen.

Tab. 42. De fackligt organiserade arbetslösas fördelning på åldersgrupper. Män.

Åldersgrupper	Fackligt organiserade			Fackligt organiserade i % av arbetslösa	Procentuell fördelning			
	hela antalet	hjälp-sökande	% hjälp-sökande		Fackligt organiserade		Icke fackligt organiserade	
					hjälp-sökande	övriga	hjälp-sökande	övriga
14—17	51	2	3·9	7·9	0·1	0·7	1·5	5·9
18—20	373	30	8·0	23·5	1·0	5·0	3·9	11·6
21—25	1 213	185	15·3	36·4	6·0	15·1	8·8	18·8
26—30	1 332	339	25·5	44·2	11·0	14·6	11·5	11·9
31—35	1 332	421	31·6	47·4	13·7	13·8	12·0	9·2
36—40	1 108	371	33·5	45·0	12·1	10·8	10·9	8·4
41—45	870	307	35·3	41·6	10·0	8·3	10·5	7·2
46—50	853	307	36·0	41·3	10·0	8·0	10·4	7·2
51—55	905	395	43·6	43·1	12·8	7·5	10·9	6·6
56—60	800	334	41·8	41·1	10·9	6·8	10·2	6·6
61—66	823	346	42·0	46·5	11·2	7·0	8·7	5·2
67—74	235	36	11·1	59·5	1·2	2·9	0·7	1·4
Summa	9 895	3 073	31·1	40·9	100·0	100·0	100·0	100·0

De fackligt organiserades åldersfördelning framgår av *tab. 42*, i vilken även medtagits uppgifter om de icke fackligt organiserade. En jämförelse mellan de förras och de senares åldersfördelning utvisar, att de fackligt organiserade genomsnittligt voro äldre än de oorganiserade arbetslösa. Av de hjälpsökande arbetslösa voro sålunda 56·1 procent av de fackligt organiserade över 40 år, medan motsvarande procent för oorganiserade uppgick till 51·4. För övriga arbetslösa voro motsvarande tal 40·5 och 34·2. Av tabellen framgår även, att organisationsprocenten, om man bortser från åldersgrupperna 14—25 år, som uppvisade en lägre procent fackligt organiserade,

Tab. 43. De fackligt organiserade arbetslösas fördelning på yrkesgrupper. Män.

Yrkesgrupper	Fackligt organiserade		Därav hjälpsökande		Fackligt organiserade i % av antalet hjälpsökande	
	antal	i % av samtliga arbetslösa	antal	i % av hela antalet fackligt organiserade	31/7 1936	31/3 1937
Jordbruk	839	30·7	106	12·6	12·2	23·6
Skogshushållning	468	56·4	38	8·1	22·6	60·3
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	44	24·0	5	11·4	6·7	16·1
Malmbrytning	29	37·7	16	55·2	31·0	30·2
Metallindustri	861	65·4	294	34·1	49·6	59·5
Stenindustri	517	43·9	295	57·1	36·1	37·2
Glasindustri	127	69·8	32	25·2	48·0	52·5
Annan jord- o. stenindustri	104	61·2	46	44·2	33·9	63·0
Sågverksindustri	727	49·5	349	48·0	39·2	45·6
Annan trävaruindustri	138	52·5	24	17·4	42·7	35·8
Pappersindustri	267	61·5	86	32·2	43·0	47·5
Grafisk industri	93	66·9	12	12·9	39·2	38·7
Livsmedelsindustri	477	68·6	95	19·9	40·9	53·7
Textil- o. beklädnadsindustri	166	48·8	35	21·1	32·3	34·7
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	250	54·3	82	32·8	42·9	46·6
Kemisk-teknisk industri	184	59·2	97	52·7	55·6	51·1
Väg- o. anläggningsarbete	925	67·3	300	32·4	33·9	59·2
Annan byggnadsverksamhet	753	70·7	166	22·0	51·2	59·9
Kraft- o. värmeproduktion	52	46·0	24	46·2	38·4	42·9
Sjöfart o. fiske	316	56·7	69	21·8	32·7	42·1
Kontors- o. butikspersonal	119	8·6	26	21·8	7·8	7·1
Lagerarbete	222	43·7	60	27·0	32·2	35·3
Hotell- o. restaurangrörelse	46	24·9	4	8·7	10·2	7·8
Landtransport	564	37·5	180	31·9	31·6	33·8
Litterärt o. konstnärligt arbete	83	37·2	4	4·8		
Förvaltning o. undervisning	16	9·9	2	(12·5)	10·3	7·2
Sjukvård o. hygien	9	16·7	—	—		
Husligt arbete	41	29·5	9	22·0	32·1	20·0
Tillfällighets- o. diversearbete	1 430	26·6	609	42·6	19·0	23·0
Ungdom utan särskild utbildning	28	3·5	8	28·6	—	4·1
Samtliga	9 895	40·9	3 073	31·1	30·9	34·9

höll sig omkring 40—45 procent. I åldersgruppen 67—74 år uppgick dock antalet fackligt organiserade till 59·5 procent av samtliga arbetslösa.

Organisationsprocenten inom olika yrkesgrupper framgår av *tab. 43*. Den högsta organisationsprocenten (70·7) uppvisade gruppen annan byggnadsverksamhet. Mer än 60 procent fackligt organiserade uppvisade dessutom grupperna glasindustri (69·8), livsmedelsindustri (68·6), väg- och anläggningsarbete (67·3), grafisk industri (66·9), metallindustri (65·4), pappersindustri (61·5) samt annan jord- och stenindustri (61·2). Låg organisationsprocent uppvisade yrkesgrupperna kontors- och butikspersonal (8·6), förvaltning och undervisning (9·9), sjukvård och hygien (16·7), ingenjörsarbete och arbetsledning (24·0), hotell- och restaurangrörelse (24·9), tillfällighets- och diversearbete (26·6) samt jordbruk (30·7).

I *tab. 43* ha även inlagts uppgifter om organisationsprocenten bland de hjälpsökande arbetslösa den 31 juli 1936 och 31 augusti 1937. Som tidigare framhållits (sid. 113), hade organisationsprocenten bland de hjälpsökande arbetslösa ökat under tiden 31 juli 1936—31 augusti 1937 från 30·9 till 34·9. Ökningen gjorde sig märkbar i flertalet yrkesgrupper och var framträdande i grupperna skogshushållning, annan jord- och stenindustri samt väg- och anläggningsarbete; de minskade absoluta talen försvåra dock jämförelsen.

I *tab. 44* göres slutligen beträffande arbetslösa, tillhörande de till socialstyrelsen rapporterade förbunden (jfr *tab. 41*), jämförelser mellan antalet i arbetslöshetsräkningen ingående arbetslösa och hela medlemsantalet inom respektive förbund samt mellan procenten arbetslösa inom respektive förbund den 31 augusti 1937 enligt räkningen och enligt socialstyrelsens fackföreningsstatistik (s. 16). Av tabellen framgår, att de förbund, som uppvisade fackföreningsstatistik. Av tabellen framgår, att de förbund, som uppvisade de procentuellt största antalen i räkningen ingående arbetslösa, voro följande, nämligen stenindustriarbetareförbundet (5·5 procent), sågverksindustriarbetareförbundet (3·8 procent), livsmedelsarbetareförbundet (2·9 procent), väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet (2·8 procent), grov- och fabriksarbetareförbundet (2·7 procent) samt sko- och läderindustriarbetareförbundet (2·4 procent). I flertalet övriga förbund understeg antalet i räkningen ingående arbetslösa 1 procent av medlemsantalet.

Även en flyktig blick på de i *tab. 44* införda uppgifterna om arbetslöshetsprocenten i respektive fackförbund enligt arbetslöshetsräkningen och enligt rapporterna till socialstyrelsen visar, att för samtliga förbund högst avsevärda differenser förelågo. Till någon del förklaras dessa skillnader av att i fackföreningsstatistiken ingå även personer, som vid räkningstillfället icke varit i egentlig mening arbetslösa men som av olika anledningar befriats från erläggande av veckoavgift till förbundet, s. k. fristämpling. En redogörelse för fackförbundens redovisningsprinciper i detta hänseende har lämnats i samband med 1935 års klientelundersökning (S. O. U. 1936: 21, sid. 170 ff.). Vilka faktorer som härutöver kunna ha bidragit till att de båda serierna, jämförda med varandra, giva ett påtagligt intryck av att de arbetslösa fackföreningsmedlemmarna endast i begränsad omfattning deltagit i arbetslöshets-

Tab. 44. Antalet medlemmar i till Socialstyrelsen rapporterade fackförbund ^{31/12} 1937 och arbetslöshetsprocent ^{31/8} 1937 samt i undersökningen ingående arbetslösa, som tillhörde rapporterade förbund. Män.

Fackförbund	Medlems- antal den ^{31/12} 1937	I undersökningen ingående arbetslösa		Socialsty- relsens arbets- löshets- procent ^{31/8} 1937
		antal	i % av medlems- antalet	
Beklädnadsarbetareförbundet	4 272	65	1·5	6·3
Bleck- och plåtslagareförbundet	2 621	13	0·5	2·9
Bokbindareförbundet	2 218	32	1·4	4·7
Bryggeriindustriarbetareförbundet	5 125	34	0·7	2·4
Byggnadsträarbetareförbundet	31 611	262	0·8	10·9
De förenade förbunden	7 657	79	1·0	4·7
Elektriska arbetareförbundet	8 613	26	0·3	2·4
Gjutareförbundet	8 754	53	0·6	2·2
Grov- och fabriksarbetareförbundet	70 636	1 912	2·7	12·0
Gruvindustriarbetareförbundet	8 133	52	0·6	4·3
Handelsarbetareförbundet	20 580	302	1·5	8·3
Kommunalarbetareförbundet	29 040	219	0·8	1·4
Litografförbundet	2 372	4	0·2	1·4
Livsmedelsarbetareförbundet	17 137	492	2·9	6·2
Metallindustriarbetareförbundet	138 885	1 039	0·7	3·4
Murareförbundet	10 633	17	0·2	5·1
Målareförbundet	13 845	21	0·2	1·6
Pappersindustriarbetareförbundet	35 024	302	0·9	5·1
Sadelmakare- och tapetsareförbundet	2 236	11	0·5	4·4
Sko- och läderindustriarbetareförbundet	6 889	162	2·4	6·8
Stenindustriarbetareförbundet	9 152	500	5·5	12·6
Sågverksindustriarbetareförbundet	27 232	906	3·3	16·2
Textilarbetareförbundet	14 428	99	0·7	2·9
Tobaksindustriarbetareförbundet	585	—	—	0·9
Transportarbetareförbundet	29 224	401	1·4	10·6
Träindustriarbetareförbundet	22 772	202	0·9	5·1
Typografförbundet	10 175	93	0·9	3·0
Väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet	21 196	595	2·8	14·3
Summa	561 045	7 893	1·4	6·3
Skogs- och flottningsarbetareförbundet	39 845	600	1·5	43·3
Samtliga till Socialstyrelsen rapporterade förbund	600 890	8 493	1·4	7·4

räkningen, undandraget sig för närvarande arbetslöshetskommissionens be-
dömning. En viss försiktighet är därför tillrädd vid dragandet av slutsatser
ur de i tabellen ingående arbetslöshetsprocenterna.

Att i tab. 44 skogs- och flottningsarbetareförbundet redovisats skilt från
övriga fackförbund, står i överensstämmelse med av socialstyrelsen till-
lämpade redovisningsprinciper.

KAP. X.

Arbetslöshetstidens längd under perioden $\frac{1}{1}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937.

En redogörelse för arbetslöshetstidens längd måste i huvudsak bygga på de uppgifter, den arbetslöse själv lämnat angående antalet arbetslöshetsveckor. Undersökningen beträffande arbetslöshetsperiodens längd har därför icke ansetts böra utsträckas längre än till den 1 januari 1936 och omfattar sålunda perioden 1 januari 1936—31 augusti 1937 eller sammanlagt 87 veckor. Även i fråga om en dylik, förhållandevis kortvarig tidrymd kan det mången gång ha varit svårt för den arbetslöse att lämna fullständiga och riktiga upplysningar om arbetslöshetens varaktighet. Detta får väl även anses naturligt med hänsyn till att anteckningar härom näppeligen föras av flertalet arbetslösa. Endast för det fall, att vederbörande varit anmäld som hjälpsökande, finnes möjlighet att kontrollera uppgifterna om arbetslöshetstiden, men icke ens en sådan kontroll kan bliva fullständig, då det givetvis kan förekomma och även i icke obetydlig utsträckning förekommit, att en »hjelpsökande» arbetslös icke ansett sig böra påkalla hjälp under hela den tid, han varit arbetslös. I åtskilliga fall voro de av de arbetslösa lämnade uppgifterna rörande arbetslöshetstiden ofullständiga eller påtagligt oriktiga. I den mån så varit möjligt, ha dylika uppgifter korrigerats med ledning av andra för hithörande spörsmål vägledande upplysningar, som stått till buds, och i vissa fall ha kompletterande uppgifter införskaffats från vederbörande räknekommitté. Kvar står emellertid, att full klarhet om arbetslöshetstidens längd i en del fall icke kunnat vinnas, varför, såsom av framställningen här nedan framgår, vid redovisningen av arbetslöshetsveckorna ett antal personer måst sammanföras under beteckningen »okänt».

Förutom de arbetslösa, för vilka det icke varit möjligt att angiva arbetslöshetstidens längd, ha i räkningen även deltagit arbetslösa, för vilka det med hänsyn till den speciella strukturen i deras sysselsättningsförhållanden icke ansetts lämpligt att angiva arbetslöshetstidens längd, även om uppgifter härom funnits i de avlämnade deklarationerna. Sistnämnda kategori omfattade jordbrukare och hemmasöner (se sid. 44), partiellt arbetslösa med förkortad arbetstid samt ungdom utan särskild utbildning, som över huvud taget aldrig haft annat än rent tillfällig arbetsanställning av kortvarig natur. Antalet personer, tillhörande dessa arbetslöshetstyper, utgjorde inalles 3 290 med nedan angiven fördelning på de olika typerna.

Jordbrukare	1 177
Hemmasöner	724
Övriga partiellt arbetslösa	598
Ungdom utan särskild utbildning	791
Summa	3 290

Beträffande återstående 20 925 arbetslösa har undersökning verkställt i fråga om arbetslöshetstidens längd. I *tabellbilagorna 5 och 6* redovisas hjälpsökande och övriga arbetslösa var för sig och fördelade efter antalet arbetslöshetsveckor på dels åldersgrupper och kommuntyper, dels yrkesgrupper. Av nu nämnda tabellbilagor framgår, att antalet personer, för vilka, enligt vad ovan sagts, arbetslöshetstidens längd icke kunnat fastställas, utgjorde inalles 1 486, varav 262 hjälpsökande.

Tab. 45. Arbetslösa män, fördelade efter arbetslöshetsperiodens längd under tiden $1/1$ 1936— $31/8$ 1937.¹

Antal arbetslöshetsveckor	Hjälpsökande				Övriga				Samtliga			
	under 26 år	26-40 år	41-74 år	Summa	under 26 år	26-40 år	41-74 år	Summa	under 26 år	26-40 år	41-74 år	Summa
<i>Absoluta tal</i>												
1— 9	14	25	20	59	268	253	158	679	282	278	178	738
10—19	14	41	49	104	253	323	217	793	267	364	266	897
20—29	30	68	63	161	273	394	313	980	303	462	376	1 141
30—39	50	120	118	288	389	500	361	1 250	439	620	479	1 538
40—49	67	150	158	375	392	493	382	1 267	459	643	540	1 642
50—59	76	202	238	516	406	486	499	1 391	482	688	737	1 907
60—69	117	286	298	701	380	439	483	1 302	497	725	781	2 003
70—79	99	360	424	883	313	396	465	1 174	412	756	889	2 057
80—87	306	1 628	2 939	4 873	368	781	1 494	2 643	674	2 409	4 433	7 516
okänt	18	109	135	262	299	437	488	1 224	317	546	623	1 486
Summa	791	2 989	4 442	8 222	3 341	4 502	4 860	12 703	4 132	7 491	9 302	20 925
<i>Procenttal</i>												
1— 9	1·8	0·8	0·5	0·7	8·0	5·6	3·3	5·4	6·8	3·7	1·9	3·5
10—19	1·8	1·4	1·1	1·3	7·6	7·2	4·5	6·3	6·5	4·8	2·9	4·3
20—29	3·8	2·3	1·4	1·9	8·2	8·8	6·4	7·7	7·3	6·2	4·0	5·5
30—39	6·3	4·0	2·7	3·5	11·6	11·1	7·4	9·8	10·6	8·3	5·1	7·4
40—49	8·4	5·0	3·6	4·6	11·7	10·9	7·9	10·0	11·1	8·6	5·8	7·8
50—59	9·6	6·8	5·3	6·3	12·2	10·8	10·3	11·0	11·7	9·2	7·9	9·1
60—69	14·8	9·6	6·7	8·5	11·4	9·8	9·9	10·2	12·0	9·7	8·4	9·6
70—79	12·5	12·0	9·5	10·7	9·4	8·8	9·6	9·2	10·0	10·1	9·6	9·8
80—87	38·7	54·5	66·2	59·3	11·0	17·3	30·7	20·8	16·3	32·1	47·7	35·9
okänt	2·3	3·6	3·0	3·2	8·9	9·7	10·0	9·6	7·7	7·3	6·7	7·1
Summa	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
¹ I tabellen ingå ej jordbrukare, hemmasöner och övriga partiellt arbetslösa, ej heller ungdom utan särskild utbildning (sid. 44 f).												

De i tabellbilaga 5 införda uppgifterna för olika åldersgrupper ha sammanförts i *tab. 45* och omräknats till procenttal. Som där synes, uppgingo de arbetslösa med okänt antal arbetslöshetsveckor bland de hjälpsökande och övriga till 3·2 respektive 9·6 procent av samtliga de arbetslösa, som blivit föremål för undersökning i förevarande avseende. Denna väsentliga olikhet

i förekomsten av personer med okänt antal arbetslöshetsveckor försvårar givetvis en jämförelse mellan de båda kategorierna hjälpsökande och övriga.

I fråga om en grupp arbetslöshetsveckor, 80—87, torde dock procenttalen i tab. 45 giva en riktig bild av förhållandet mellan hjälpsökande och övriga. Nu nämnda grupp omfattar nämligen så gott som uteslutande arbetslösa, vilka uppgivit, att de icke haft något arbete under hela den tid, undersökningen avsett — s. k. *heltidsarbetslösa*. Ehuru väl det är sannolikt, att i icke få fall den arbetslöse medvetet eller omedvetet underlåtit att redovisa enstaka kortvariga arbeten och alltså uppgifterna om den absoluta frånvaron av arbetstillfällen måste tagas med en viss reservation, torde det för bedömandet av arbetslöshetssituationen i stort vara utan betydelse, om under en så lång arbetslöshet som den här ifrågavarande en eller annan arbetsvecka blivit oredovisad. På grund av vad nyss anförts har det emellertid ansetts motiverat att betrakta samtliga i grupp 80—87 veckors arbetslöshet redovisade som heltidsarbetslösa. Vid bearbetningen av materialet framgick det med all tydlighet, att inga svårigheter förelågo för ett utskiljande av de heltidsarbetslösa, även om uppgifterna beträffande arbetslöshetstidens längd i något fall voro ofullständiga. Av övriga i deklARATIONEN redovisade förhållanden kunde nämligen i dylika fall dragas slutsatser, som medgävo en klassificering. Det får därför anses uteslutet, att någon av de personer, som redovisats med okänt antal arbetslöshetsveckor, bort hänföras till gruppen 80—87 veckor.

Hur de arbetslösa med okänt antal veckor fördelade sig på övriga grupper är givetvis vanskligt att avgöra. I saknad av säkra hållpunkter för bedömandet härav ha i de fall, då hänsyn till arbetslösa med okänt antal arbetslöshetsveckor måst tagas, fördelning skett proportionellt på de olika grupperna arbetslöshetsveckor upp till och med gruppen 70—79 veckor.

Såsom av det ovan sagda framgår, kan man direkt jämföra uppgifterna för de hjälpsökande och för övriga arbetslösa med 80—87 arbetslöshetsveckor. Av tab. 45 utläses, att hjälpsökande i väsentligt större utsträckning än övriga voro att beteckna såsom heltidsarbetslösa, nämligen 59·3 procent för de hjälpsökande mot 20·8 procent för övriga. Observeras bör även, att det relativa antalet heltidsarbetslösa ökades med stigande ålder, såsom visas i följande sammanställning.

Heltidsarbetslösa i % av samtliga i resp. åldersgrupper

	under 26 år	26—40 år	41—74 år	Hela antalet
Hjälpsökande.....	38·7	54·5	66·2	59·3
Övriga	11·0	17·3	30·7	20·8

Vid en jämförelse mellan antalen arbetslösa med högst 29 veckors arbetslöshet ($\frac{1}{3}$ av observationstiden) — här benämnda *kortvarigt* arbetslösa — inom de båda kategorierna hjälpsökande och övriga måste hänsyn tagas till ovan nämnda arbetslösa med okänt antal veckor. Genom att, såsom förut framhållits, fördela dessa sistnämnda proportionellt på veckogrupperna upp till och med gruppen 70—79 veckor eliminerar man, så långt sig göra låter,

olikheterna mellan de båda kategorierna i fråga om förekomsten av personer med okänt antal arbetslöshetsveckor.

Det torde här böra framhållas, att begreppet »kortvarigt arbetslösa» icke under alla förhållanden innebär, att arbetslösheten varit mindre kännbar för individen. Genom undersökningen har icke klarhet kunnat vinnas om huru arbetslöshetsveckorna fördelade sig över observationsperioden. De kunna samtliga ha varit anhopade i slutet av perioden, då man haft ett arbetslöshetsfall, om vars svårighetsgrad det skulle varit vanskligt att döma, eller de kunna ha varit fördelade på ett flertal korta perioder, i vilket fall arbetslösheten sannolikt varit av lindrigare art. På samma sätt kunna arbetslösa med över 29 arbetslöshetsveckor mycket väl ha haft en mindre besvärande arbetslös-

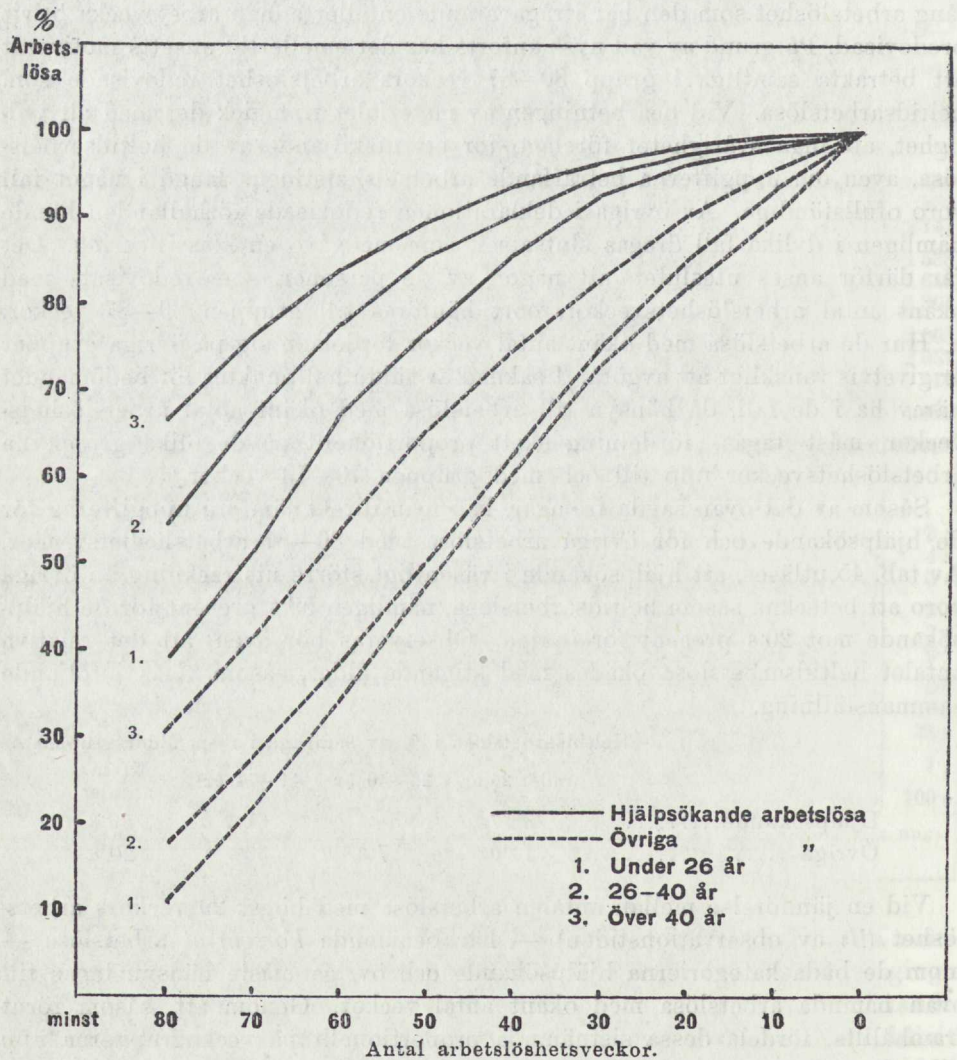

Diagram 3. Antalet arbetslösa inom olika åldersgrupper, vilka varit arbetslösa minst angivet antal veckor, i procent av samtliga.

hetssituation, men de ha av nyss nämnda praktiska skäl icke kunnat hänföras till kortvarigt arbetslösa.

De procenttal, som torde vara av intresse närmast efter dem som uttrycka skiljaktigheterna i fråga om de heltidsarbetslösa, torde vara de som giva hållpunkter för bedömandet av de kortvarigt arbetslösas sysselsättnings- och arbetslöshetsförhållanden. Under iakttagande av vad förut sagts om uppdelning av antalet arbetslösa med okänt antal veckor angives i nedanstående sammanställning det relativa antalet kortvarigt arbetslösa inom olika åldersgrupper.

Kortvarigt arbetslösa i % av samtliga i resp. åldersgrupper

	under 26 år	26—40 år	över 40 år	Hela antalet
Hjälpsökande	7.7	4.9	3.3	4.2
Övriga	26.4	24.5	16.6	22.1

Som synes, visa dessa procenttal ett förhållande, rakt motsatt det, som framkom vid angivandet av förekomsten av heltidsarbetslösa. Antalet kortvarigt arbetslösa bland de hjälpsökande var obetydligt och uppgick för samtliga åldrar till 4.2 procent, medan motsvarande tal för övriga arbetslösa var 22.1 procent.

I *diagram 3* angives för hjälpsökande respektive övriga inom de i ovanstående tablå angivna åldersgrupperna den procent av de arbetslösa, som haft minst i diagrammet angivet antal arbetslöshetsveckor. Där framträder med all tydlighet den förut påpekade avsevärda differens, som i berörda hänseende förefanns mellan hjälpsökande och övriga arbetslösa och mellan arbetslösa inom olika åldersgrupper.

En procentuell fördelning efter arbetslöshetsveckor inom olika kommuntyper, likaledes sammanställd med ledning av tabellbilaga 3, framställs i *tab. 46*. Skillnaden mellan hjälpsökande och övriga framträder givetvis också här. Särskilt bör påpekas den stora olikhet, som förefanns mellan dessa båda kategorier i industri- och blandade kommuner, i vilka de heltidsarbetslösa hjälpsökande uppgingo till 66.9 respektive 59.0 procent mot 18.5 respektive 13.9 procent bland övriga arbetslösa.

Mellan arbetslösa inom olika kommuntyper förelåg ävenså differenser, och vad de hjälpsökande beträffar konstaterades, att procenten heltidsarbetslösa var störst i industrikommuner eller, som nyss nämnts, 66.9 procent, därefter i storstäder (61.7 procent) och blandade kommuner (59.0 procent) samt minst i småstäder (37.1 procent). I skogskommuner förekommo endast tvenne hjälpsökande med känt antal arbetslöshetsveckor. Den höga procent-siffran i industri- och blandade kommuner sammanhänge med att flertalet arbetslöshetsstyngda områden tillhörde dessa kommuntyper.

Bland övriga arbetslösa voro i storstäder 31.2 procent och i övriga städer omkring 20 procent heltidsarbetslösa. Av landskommuner uppvisade industrikommunerna den högsta procentsiffran, 18.5, och skogskommunerna den lägsta, 1.8.

Tab. 46. Arbetslösa män inom olika kommuntyper, fördelade efter arbetslöshetsperiodens längd under tiden $\frac{1}{2}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937.¹ Procenttal.

Antal arbetslöshets- veckor	Städer med ett invånarantal av					Landskommuner				Hela riket
	över 100 000	30 000— 100 000	20 000— 30 000	5 000— 20 000	högst 5 000	indu- stri	blan- dade	jord- bruks	skogs	
<i>Hjälpökande arbetslösa</i>										
1—9	0·8	0·4	1·0	0·6	2·9	0·5	1·0	0·7	—	0·7
10—19	1·0	1·6	2·8	1·2	2·9	1·4	0·8	—	—	1·3
20—29	1·9	2·3	2·5	1·9	4·7	1·7	1·7	3·4	—	1·9
30—39	2·5	4·8	6·0	3·8	8·1	2·5	4·1	6·9	—	3·5
40—49	3·1	7·1	7·0	6·0	7·1	3·4	5·1	4·1	(50·0)	4·6
50—59	5·6	9·4	7·8	7·5	7·6	5·0	4·8	9·0	—	6·3
60—69	8·4	10·5	7·0	9·8	11·0	7·2	8·4	7·6	(50·0)	8·5
70—79	10·5	14·4	11·8	11·3	11·0	8·4	12·0	15·9	—	10·7
80—87	61·7	47·6	52·8	56·5	37·1	66·9	59·0	43·4	—	59·3
okänt	4·5	1·9	1·3	1·4	7·6	3·0	3·1	9·0	—	3·2
Summa	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	(100·0)	100·0
Antal	2 324	750	398	1 455	210	2 213	725	145	2	8 222
<i>Övriga arbetslösa</i>										
1—9	5·3	6·5	8·1	6·5	5·8	4·7	5·3	4·6	1·0	5·4
10—19	5·3	6·5	8·1	6·3	5·1	5·7	8·5	8·1	5·2	6·3
20—29	6·2	10·8	8·6	7·3	8·8	6·9	9·1	9·8	8·8	7·7
30—39	7·5	10·9	10·4	10·5	9·8	9·4	10·6	12·5	19·8	9·8
40—49	7·4	9·0	10·2	9·5	10·5	10·7	11·2	13·3	19·8	10·0
50—59	8·3	10·8	8·3	11·0	9·5	12·7	11·4	14·6	14·7	11·0
60—69	8·9	8·7	10·4	11·1	12·2	11·9	9·4	10·6	10·6	10·2
70—79	9·2	10·7	8·1	10·1	8·8	10·4	7·6	7·0	4·1	9·2
80—87	31·2	20·6	22·1	20·4	20·7	18·5	13·9	7·3	1·8	20·8
okänt	10·7	5·5	5·7	7·3	8·8	9·1	13·0	12·2	14·2	9·6
Summa	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
Antal	3 384	1 244	384	1 575	295	3 207	1 512	714	388	12 703
<i>Samtliga arbetslösa</i>										
1—9	3·5	4·2	4·5	3·7	4·6	3·0	3·9	4·0	1·0	3·5
10—19	3·5	4·7	5·4	3·9	4·2	3·9	6·0	6·8	5·1	4·3
20—29	4·4	7·6	5·5	4·7	7·1	4·7	6·7	8·7	8·7	5·5
30—39	5·5	8·6	8·2	7·3	9·1	6·6	8·5	11·5	19·8	7·4
40—49	5·7	8·3	8·6	7·8	9·1	7·7	9·3	11·8	20·0	7·8
50—59	7·2	10·3	8·0	9·3	8·7	9·6	9·3	13·6	14·6	9·1
60—69	8·7	9·4	8·7	10·5	11·7	10·0	9·1	10·1	10·8	9·6
70—79	9·7	12·1	10·0	10·6	9·7	9·6	9·0	8·5	4·1	9·8
80—87	43·6	30·7	37·7	37·7	27·5	38·3	28·5	13·4	1·8	35·9
okänt	8·2	4·1	3·4	4·5	8·3	6·6	9·7	11·6	14·1	7·1
Summa	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
Antal	5 708	1 994	782	3 030	505	5 420	2 237	859	390	20 925

¹ Se not till tab. 45.

I avsikt att erhålla ett uttryck för skiljaktigheterna i förekomsten av kortvarigt arbetslösa inom olika kommuntyper har även i detta fall de arbetslösa med okänt antal arbetslöshetsveckor medtagits, fördelade på sätt som ovan (sid. 121) angivits. I efterföljande översikt framställes det så korrigerade relativa antalet kortvarigt arbetslösa.

Kommuntyper	Kortvarigt arbetslösa i % av samtliga i resp. kommuntyper	
	hjälp sökande	övriga
<i>Städer med</i>		
över 100 000 inv.	4·2	19·9
30 000—100 000 »	4·5	25·6
20 000— 30 000 »	6·5	26·8
5 000— 20 000 »	3·9	22·1
högst 5 000 »	11·9	22·2
<i>Landskommuner</i>		
Industrikommuner	4·0	19·5
Blandade kommuner	3·8	27·0
Jordbrukskommuner	4·9	25·9
Skogskommuner	—	17·5
Hela riket	4·2	22·1

Endast i de minsta städerna voro de hjälp sökande i nämnvärd utsträckning kortvarigt arbetslösa, vilket dock med hänsyn till det obetydliga absoluta antalet kan ha berott på tillfälliga omständigheter. I övrigt var antalet sådana arbetslösa ringa bland de hjälp sökande.

Av övriga hade omkring 25 procent högst 29 veckors arbetslöshet utom i storstäder, industri- och skogskommuner, varest mindre än 20 procent voro kortvarigt arbetslösa.

I tabellbilaga 6 redogöres, som förut nämnts, för de hjälp sökandes och övriga arbetslösas fördelning på arbetslöshetsveckor inom olika yrkesgrupper. Motsvarande procentuella fördelning återfinnes i *tab. 47*.

Inom följande yrkesgrupper utgjorde de hjälp sökande heltidsarbetslösa mer än $\frac{2}{3}$ av samtliga, nämligen malm brytning (83·0 procent), glasindustri (76·6 procent), stenindustri (70·3 procent), sågverksindustri (70·3 procent) och pappersindustri (68·5 procent). Även yrkesgrupperna tillfällighets- och diversearbete samt kemisk-teknisk industri uppvisade höga procenttal nämligen 65·9 respektive 65·2. Låg procent heltidsarbetslösa förefanns däremot i de säsongbetonade yrkena nämligen inom skogshushållning (6·5 procent), jordbruk (36·6 procent), väg- och anläggningsarbete (38·1 procent) samt annan byggnadsverksamhet (38·3 procent).

Bland de övriga arbetslösa varierade procenttalen för heltidsarbetslösa, om man bortser från å ena sidan yrkesgrupperna skogshushållning (1·4 procent), jordbruk (8·1 procent) samt väg- och anläggningsarbete (8·6 procent) och å andra sidan yrkesgruppen kemisk-teknisk industri (38·7 procent) samt den numerärt obetydliga yrkesgruppen malm brytning (54·2 procent), mellan 13·8 och 30·5.

Tab. 47. Arbetslösa män inom olika yrkesgrupper, fördelade

A. Hjälpssökande arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa	Därav % med antal arbetslöshetsveckor									
		1-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-87	okänt
Jordbruk	120	1.7	3.3	4.2	9.2	5.8	9.2	10.0	15.0	36.6	5.0
Skogshushållning	62	—	—	3.2	3.2	11.3	37.1	30.7	3.2	6.5	4.8
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	31	6.5	3.2	3.2	3.2	9.7	3.2	6.5	9.7	54.8	—
Malmbrytning	53	—	—	—	—	—	—	5.7	5.7	83.0	5.6
Metallindustri	489	1.6	1.4	2.2	3.1	3.1	5.5	7.8	11.9	60.5	2.9
Stenindustri	792	0.9	1.3	1.6	3.2	3.5	4.2	5.0	8.6	70.3	1.4
Glasindustri	60	1.7	3.3	3.3	—	—	1.7	1.7	6.7	76.6	5.0
Annan jord- o. stenindustri...	73	1.4	2.7	6.9	2.7	12.3	13.7	5.5	6.9	42.4	5.5
Sågverksindustri	765	0.3	0.5	0.7	2.5	1.7	5.1	6.9	9.4	70.3	2.6
Annan trävaruindustri	64	1.6	—	3.1	9.4	6.2	9.4	6.2	12.5	50.0	1.6
Pappersindustri	181	—	5.5	3.3	2.8	1.7	4.4	5.5	7.7	68.5	0.6
Grafisk industri	31	—	—	3.2	3.2	12.9	3.2	9.7	22.6	45.2	—
Livsmedelsindustri	174	0.6	1.7	4.0	6.3	2.9	10.3	9.8	14.9	46.6	2.9
Textil- o. beklädnadsindustri ..	100	3.0	4.0	3.0	5.0	9.0	5.0	7.0	4.0	57.0	3.0
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	172	1.7	1.7	0.6	5.3	9.3	8.2	9.3	8.7	53.5	1.7
Kemisk-teknisk industri	190	0.5	0.5	0.5	3.2	3.7	5.8	5.8	11.6	65.2	3.2
Väg- o. anläggningsarbete	507	1.0	2.4	3.9	7.3	8.5	10.3	14.0	11.4	38.1	3.1
Annan byggnadsverksamhet ..	277	1.4	1.1	5.8	5.1	5.8	10.8	11.9	14.8	38.6	4.7
Kraft- o. värmeproduktion	56	—	—	5.4	8.9	5.4	5.4	5.4	7.1	60.7	1.7
Sjöfart o. fiske	153	1.3	2.0	3.3	7.8	9.8	6.5	11.8	12.4	40.5	4.6
Kontors- o. butikspersonal	358	0.6	2.0	1.4	2.8	4.5	7.5	12.0	10.0	56.7	2.5
Lagerarbete	170	1.2	1.7	2.4	3.5	5.3	5.3	5.9	12.9	59.4	2.4
Hotell- och restaurangrörelse ..	51	2.0	2.0	2.0	3.9	3.9	5.9	5.9	21.5	43.1	9.8
Landtransport	527	1.0	2.1	2.3	4.9	7.6	7.8	10.4	11.0	47.6	5.3
Litterärt o. konstnärligt arbete	37	—	2.7	5.4	10.8	8.1	8.1	10.8	13.5	40.6	—
Förvaltning o. undervisning ..	39	—	2.6	2.6	2.6	5.1	10.3	7.7	17.9	46.1	5.1
Sjukvård o. hygien	4	—	—	—	—	—	—	—	(25.0)	(50.0)	(25.0)
Husligt arbete	40	5.0	—	2.5	—	5.0	7.5	2.5	22.5	47.5	7.5
Tillfällighets- o. diversearbete..	2 646	0.2	0.4	1.0	2.0	3.6	4.6	8.2	10.7	65.9	3.4
Samtliga yrkesgrupper	8 222	0.7	1.3	1.9	3.5	4.6	6.3	8.5	10.7	59.3	3.2

¹ Se not till tab. 45.

efter arbetslöshetsperiodens längd $\frac{1}{2}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937¹. Procenttal.

B. Övriga arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbets- lösa	Därav % med antal arbetslöshetsveckor									
		1-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-87	okänt
Jordbruk	691	7·8	8·8	11·0	13·0	15·6	11·2	8·5	6·1	8·1	9·9
Skogshushållning	762	1·0	4·1	8·7	15·5	18·2	20·9	11·7	3·7	1·4	14·8
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	148	8·8	6·8	4·7	8·1	6·8	10·8	10·1	11·5	27·0	5·4
Malmbrytning	24	—	8·3	8·3	—	—	12·5	4·2	12·5	54·2	—
Metallindustri	808	10·1	6·7	8·3	7·7	7·1	8·4	7·3	7·4	30·4	6·6
Stenindustri	384	4·7	7·3	9·9	13·5	7·8	9·1	8·1	11·7	22·9	5·0
Glasindustri	110	27·3	10·9	4·5	10·0	13·6	5·5	2·7	6·4	17·3	1·8
Annan jord- o. stenindustri....	95	5·3	8·4	11·6	10·5	13·7	15·8	5·3	7·3	20·0	2·1
Sågverksindustri.....	694	2·6	5·8	6·1	10·5	10·1	12·8	11·8	11·1	21·9	7·3
Annan trävaruindustri	179	10·6	10·1	11·2	10·6	7·8	10·6	5·6	8·9	18·4	6·2
Pappersindustri	250	6·4	24·0	5·6	6·4	9·2	7·6	9·6	9·6	15·6	6·0
Grafisk industri	106	15·1	3·8	5·6	12·3	3·8	10·4	7·5	12·3	24·5	4·7
Livsmedelsindustri	466	9·2	7·7	9·9	10·5	7·9	9·5	11·6	12·4	14·4	6·9
Textil- o. beklädnadsindustri ..	206	5·8	7·3	17·0	12·6	8·3	5·3	7·8	8·7	19·4	7·8
Läder-,hår-o.gummivaruindustri	233	4·7	9·9	7·3	11·6	5·6	7·7	9·0	10·3	27·0	6·9
Kemisk-teknisk industri	119	3·4	3·4	5·0	5·0	8·4	10·1	8·4	8·4	38·7	9·2
Väg- o. anläggningsarbete	861	4·3	6·3	11·3	12·3	14·5	15·8	13·5	7·4	8·6	6·0
Annan byggnadsverksamhet ..	775	5·2	5·8	10·6	12·8	11·7	12·2	11·1	7·4	14·7	8·5
Kraft- och värmeproduktion ..	57	5·3	10·5	5·3	15·8	14·0	3·5	1·8	17·5	24·5	1·8
Sjöfart o. fiske.....	355	7·6	9·6	9·8	12·4	15·2	8·5	9·0	5·1	13·8	9·0
Kontors- o. butikspersonal	904	5·2	6·2	7·0	9·2	6·1	7·5	7·2	8·0	30·5	13·1
Lagerarbete	324	8·6	8·0	9·6	7·7	9·6	6·2	8·3	10·8	23·5	7·7
Hotell- och restaurangrörelse..	125	5·6	7·2	7·2	8·0	9·6	12·0	7·2	9·6	22·4	11·2
Landtransport	912	9·4	8·7	6·8	9·6	9·4	9·3	9·2	5·5	17·7	14·4
Litterärt o. konstnärligt arbete	163	3·7	8·0	5·5	9·2	8·0	11·0	8·0	10·4	22·7	13·5
Förvaltning o. undervisning ..	103	5·8	7·8	7·8	9·7	13·6	9·7	5·8	5·8	22·3	11·7
Sjukvård o. hygien	43	11·6	—	7·0	16·3	4·7	11·6	7·0	4·7	23·2	13·9
Husligt arbete.....	87	4·6	5·8	8·0	5·8	11·5	6·9	10·3	6·9	19·5	20·7
Tillfällighets- o. diversearbete..	2 719	1·3	1·9	3·8	6·1	7·9	11·0	13·4	13·8	29·6	11·2
Samtliga yrkesgrupper	12 703	5·4	6·3	7·7	9·8	10·0	11·0	10·2	9·2	20·8	9·6

Vad åter det relativa antalet hjälpsökande kortvarigt arbetslösa beträffar, framgår av nedanstående tablå, jämförd med tab. 47, att detta i fråga om yrkesgrupper med minst 50 arbetslösa var högst inom gruppen annan jord- och stenindustri (12·2 procent). Det kan dock anmärkas, att denna grupp endast omfattade 73 arbetslösa. Inom textil- och beklädnadsindustrin var sagda antal 10·8 procent och inom glasindustrin 10·6 procent. Inom gruppen jordbruk funnos 10·0 procent kortvarigt arbetslösa.

Det relativa antalet övriga kortvarigt arbetslösa var av viss orsak (sid. 33) högst inom yrkesgrupperna glasindustri och pappersindustri, nämligen 43·7 procent respektive 38·8 procent. Höga procenttal uppvisade även yrkes-

Kortvarigt arbetslösa i % av samtliga
i resp. yrkesgrupper

Yrkesgrupper	hjälpökande	övriga
Jordbruk	10·0	30·9
Skogshushållning	3·4	16·2
Ingenjörsarbete och arbetsledning	12·9	21·9
Malmbrytning	—	16·6
Metallindustri	5·6	27·7
Stenindustri	4·0	23·4
Glasindustri	10·6	43·7
Annan jord- och stenindustri	12·2	26·0
Sågverksindustri	1·6	16·0
Annan trävaruindustri	4·9	34·5
Pappersindustri	9·0	38·8
Grafisk industri	3·2	26·1
Livsmedelsindustri	6·7	29·1
Textil- och beklädnadsindustri	10·8	33·3
Läder-, hår- och gummivaruindustri ..	4·2	24·2
Kemisk-teknisk industri	1·7	13·9
Väg- och anläggningsarbete	7·7	23·4
Annan byggnadsverksamhet	9·0	24·0
Kraft- och värmeproduktion	5·6	21·6
Sjöfart och fiske	7·2	30·1
Kontors- och butikspersonal	4·2	22·7
Lagerarbete	5·6	29·1
Hotell- och restaurangrörelse	7·2	23·4
Landtransport	6·0	30·2
Litterärt och konstnärligt arbete	8·1	20·8
Förvaltning och undervisning	5·8	25·2
Sjukvård och hygien	—	22·7
Husligt arbete	8·8	24·8
Tillfällighets- och diversearbete	1·8	8·8
Samtliga yrkesgrupper	4·2	22·1

grupperna annan trävaruindustri (34·5 procent) samt textil- och beklädnadsindustri (33·3 procent). Den lägsta procenten kortvarigt arbetslösa förekom bland tillfällighets- och diversearbetare (8·3 procent). I övrigt varierade procenttalen mellan 13·9 och 30·9.

Ett ungefärligt mått på hur de kortvarigt arbetslösa fördelade sig på år 1936 och på den återstående delen av undersökningsperioden (1 januari—31 augusti 1937) kan erhållas genom följande beräkning, utförd för arbetslösa med känd arbetslöshetstid i storstäder, övriga städer och landskommuner.

Man vet, huru många av de arbetslösa, som haft arbete hela året 1936 och som sålunda varit arbetslösa endast under tiden 1 januari—31 augusti 1937, d. v. s. högst 35 veckor, vilket veckotal i detta fall får utgöra gräns för korttidsarbetslösheten. Om till antalet personer, som under hela perioden varit arbetslösa högst 29 veckor, adderas $\frac{9}{10}$ av antalet arbetslösa med 30—39 veckor, erhålles en ungefärlig siffra för antalet arbetslösa med högst 35 veckors arbetslöshet under hela perioden. Resultatet framställs i följande tablä.

	Stor- städer	Övriga städer	Lands- kommuner	Hela riket
Antal arbetslösa med högst 35 veckor	838	1 201	1 659	3 698
därav arbetslösa endast år 1937	454	568	590	1 612
Antal med högst 35 veckors arbetslöshet, på- börjad under 1936	384	633	1 069	2 086
Sistnämnda antal i % av samtliga arbetslösa med högst 35 veckor	46	53	64	58

Som framgår av denna översikt hade för närmare $\frac{3}{5}$ (58 procent) av de arbetslösa med högst 35 veckor arbetslösheten inträtt redan under 1936 men sedan avbrutits av en eller flera längre eller kortare arbetsperioder. Hur dessa 2 086 arbetslösa fördelade sig med hänsyn till antalet arbetslöshetsveckor under de båda åren har däremot icke utrönts.

Antal arbetslöshetsveckor 1936	Antal arbetslösa				Procenttal			
	stor- städer	övriga städer	lands- kom- muner	Summa	stor- städer	övriga städer	lands- kom- muner	Summa
0	454	568	590	1 612	7·9	9·0	6·6	7·7
1—9	220	298	342	860	3·9	4·7	3·8	4·1
10—19	337	561	768	1 666	5·9	8·9	8·6	8·0
20—29	472	733	1 084	2 289	8·3	11·6	12·2	10·9
30—39	623	827	1 331	2 781	10·9	13·1	15·0	13·3
40—49	628	799	918	2 345	11·0	12·7	10·3	11·2
50—52	2 507	2 238	3 141	7 886	43·9	35·5	35·3	37·7
Okänt	467	287	732	1 486	8·2	4·5	8·2	7·1
Summa	5 708	6 311	8 906	20 925	100·0	100·0	100·0	100·0

De som icke varit arbetslösa någon gång under 1936, utgjorde 7.7 procent av hela antalet i undersökningen rörande arbetslöshetstiden ingående arbetslösa. För storstädernas, övriga städers och landskommunernas arbetslösa voro, som framgår av omstående tablå, i vilken de arbetslösa fördelats såväl absolut som procentuellt efter antalet arbetslöshetsveckor under 1936, motsvarande procenttal 7.9, 9.0 och 6.6.

Helt arbetslösa år 1936 (50—52 veckor) voro i storstäder 43.9 procent, i övriga städer 35.5 procent och i landskommuner 35.3 procent. För samtliga arbetslösa var procenttalet helt arbetslösa 37.7. De i tablå givna talen för såväl de under år 1936 icke arbetslösa (0 veckor) som de under samma år helt eller delvis arbetslösa äro minimala, enär man icke vet, hur de arbetslösa med okänt antal veckor fördelade sig.

Tab. 48. Arbetslösa inom olika kommuntyper och åldersgrupper, vilka varit resp. icke varit arbetslösa någon gång 1936.¹ Män. Procenttal.

Kommuntyper Åldersgrupper	Hjälpssökande arbetslösa				Övriga arbetslösa				Samtliga			
	Hela antalet	därav %			Hela antalet	därav %			Hela antalet	därav %		
		ar- bets- lösa 1936	icke ar- bets- lösa 1936	upp- gift sak- nas		ar- bets- lösa 1936	icke ar- bets- lösa 1936	upp- gift sak- nas		ar- bets- lösa 1936	icke ar- bets- lösa 1936	upp- gift sak- nas
<i>Städer med</i>												
Över 100 000 inv. . .	2 324	92.5	3.0	4.5	3 384	77.9	11.4	10.7	5 708	83.9	7.9	8.8
30 000—100 000 » . .	750	95.7	2.4	1.9	1 244	79.3	15.2	5.5	1 994	85.5	10.4	4.1
20 000— 30 000 » . .	398	94.7	4.0	1.3	384	78.7	15.6	5.7	782	86.8	9.7	3.5
5 000— 20 000 » . .	1 455	96.5	2.1	1.4	1 575	79.6	13.1	7.3	3 030	87.7	7.8	4.5
högst 5 000 » . .	210	86.7	5.7	7.6	295	79.0	12.2	8.8	505	82.2	9.5	8.3
Samtliga städer	5 137	94.1	2.8	3.1	6 882	78.6	12.8	8.6	12 019	85.2	8.5	6.6
<i>Landskommuner</i>												
Industrikommuner	2 213	95.0	2.0	3.0	3 207	82.0	8.9	9.1	5 420	87.4	6.0	6.6
Blandade kommuner . .	725	95.3	1.7	3.0	1 512	75.6	11.4	13.0	2 237	82.0	8.3	9.7
Jordbrukskommuner . .	145	90.3	0.7	9.0	714	78.4	9.4	12.2	859	80.4	7.9	11.7
Skogskommuner	2	100.0	—	—	388	83.2	2.6	14.2	390	83.3	2.6	14.1
Samtliga landskommuner	3 085	94.9	1.8	3.3	5 821	80.0	9.2	10.8	8 906	85.2	6.6	8.8
Hela riket	8 222	94.4	2.4	3.2	12 703	79.3	11.1	9.6	20 925	85.2	7.7	7.7
under 26 år	791	92.8	4.9	2.3	3 341	75.7	15.3	9.0	4 132	79.0	13.3	7.7
26—40 »	2 989	93.8	2.5	3.7	4 502	79.0	11.3	9.7	7 491	84.9	7.8	7.7
41—74 »	4 442	95.0	2.0	3.0	4 860	81.9	8.0	10.1	9 302	88.2	5.1	6.6

¹ Se not till tab. 45.

Här ovan har i stora drag redogjorts bland annat för antalet av de arbetslösa, som haft arbete respektive varit arbetslösa under hela året 1936. I *tab. 48* angives, huru många procent av de arbetslösa inom olika kommuntyper och åldersgrupper som över huvud varit arbetslösa någon gång under år 1936. Det torde även här observeras, att dessa i tabellen angivna procenttal äro minimala. Man kan dock med ledning av de uppgifter, som där lämnats om de arbetslösa med okänd fördelning av arbetslöshetsveckor på de båda åren, få en uppfattning om de anförda talens värde. Med hänsyn till att antalet arbetslösa av sistnämnda kategori var relativt obetydligt, får fördelningen på olika grupper av personer med konstaterad arbetslöshet år 1936 anses vara gjord med tillfredsställande grad av noggrannhet.

Som synes av *tab. 48*, förelågo förhållandevis obetydliga skillnader mellan arbetslösa inom olika kommuntyper men avsevärda olikheter mellan hjälpsökande och övriga arbetslösa. Sålunda voro procenttalen med säkerhet arbetslösa 1936 för de först nämnda genomgående högre än för de sist nämnda.

I fråga om åldersfördelningen förelåg i hithörande avseende beträffande hjälpsökande arbetslösa en obetydlig och beträffande övriga arbetslösa en bestämd skillnad mellan olika åldersgrupper. Av de hjälpsökande i åldersgrupperna under 26 år, 26—40 år och 41—74 år voro respektive 92·8, 93·8 och 95·0 procent med säkerhet arbetslösa någon gång år 1936 och av övriga arbetslösa i motsvarande åldersgrupper respektive 75·7, 79·0 och 81·9 procent.

För arbetslösa inom olika yrkesgrupper har en liknande beräkning utförts, och i följande sammanställning ha arbetslösa tillhörande *säsongyrkena* jordbruk, skogshushållning, väg- och anläggningsarbete samt annan byggnadsverksamhet sammanförts till en grupp och de *arbetslöshetsstyngda yrkena* malmbrytning, sten-, glas-, sågverks-, pappers- och kemisk-teknisk industri till en; *tillfällighets- och diversearbete* bildar en grupp och samtliga *övriga* yrkesgrupper ha sammanförts till en grupp.

Hjälpsökande och övriga, fördelade efter arbetslöshetsförhållanden år 1936.

Yrkesgrupper	Hjälpsökande				Övriga			
	Hela antalet	därav %			Hela antalet	därav %		
		med säkerhet arbetslösa 1936	med säkerhet icke arbetslösa 1936	okänt		med säkerhet arbetslösa 1936	med säkerhet icke arbetslösa 1936	okänt
Säsongyrken	966	93·0	2·9	4·1	3 089	82·9	7·8	9·8
Arbetslöshetsstyngda yrken	2 041	96·0	1·8	2·2	1 581	82·5	11·4	6·2
Tillfällighets- och diversearbete	2 646	95·9	0·7	3·4	2 719	86·1	2·8	11·1
Övriga	2 569	92·0	4·5	3·5	5 314	72·6	17·5	9·9
Samtliga	8 222	94·4	2·4	3·2	12 703	79·3	11·1	9·6

Som av denna översikt framgår, förelåg en viss skillnad mellan å ena sidan arbetslösa tillhörande någon av de tre först angivna huvudgrupperna av yrken och å andra sidan de till den fjärde gruppen hörande arbetslösa, i det att av de förstnämnda en större andel än av de sistnämnda varit arbetslösa någon gång även år 1936.

För det antal veckor, de arbetslösa inom olika kommuntyper och åldersgrupper varit utan arbete under tiden 1 januari 1936—31 augusti 1937 (87 veckor), redogöres i *tab. 49*.

Tab. 49. Medeltalet arbetslöshetsveckor under tiden $\frac{1}{2}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937 för hjälpsökande och övriga, fördelade på åldersgrupper och kommuntyper¹. Män.

Kommuntyper	Hjälpsökande				Övriga			
	under 26 år	26-40 år	41-74 år	Samt- liga	under 26 år	26-40 år	41-74 år	Samt- liga
<i>Städer med</i>								
över 100 000 inv.	61·9	72·5	78·3	75·9	43·7	53·2	66·9	58·8
30 000—100 000 "	68·7	67·0	73·6	70·7	43·5	48·8	58·7	51·7
20 000— 30 000 "	67·1	71·2	70·8	70·6	45·0	49·3	59·3	50·9
5 000— 20 000 "	63·7	71·4	76·1	73·5	46·5	53·3	58·1	53·0
högst 5 000 "	49·8	62·8	68·3	64·1	49·8	56·7	53·1	53·5
Samtliga städer	63·5	70·7	76·3	73·6	45·0	52·4	63·0	55·5
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner	68·8	77·0	79·7	77·0	52·1	52·2	57·6	53·9
Blandade kommuner	68·2	75·6	76·3	74·8	45·8	44·6	54·3	48·4
Jordbrukskommuner	62·3	71·3	73·9	70·6	45·6	44·9	47·6	45·9
Skogskommuner	(58·0)	—	—	(58·0)	43·6	42·9	49·5	44·2
Samtliga landskommuner	68·3	76·4	78·7	76·2	49·1	48·7	55·4	50·9
Hela riket	66·2	73·1	77·0	74·5	47·3	50·7	60·2	53·4

¹ Se not till tab. 45.

Av tabellen framgår, att antalet arbetslöshetsveckor i medeltal var större för hjälpsökande än för övriga arbetslösa och att det uppgick för de förra till 74·5 och för de senare till 53·4, alltså en skillnad på i runt tal 20 veckor. Motsvarande veckotal för arbetslösa i städer var 73·6 respektive 55·5 och i landskommuner 76·2 respektive 50·9. Skillnaden i antalet arbetslöshetsveckor för de båda kategorierna var sålunda mindre för städernas än för landsbygdens arbetslösa, nämligen 18·1 mot 25·3.

Någon större skillnad mellan antalet arbetslöshetsveckor för hjälpsökande arbetslösa inom olika kommuntyper, om man undantager de allra minsta städerna, varest veckotalet uppgick till 64·1, förelåg knappast, utan detta tal

utgjorde 70·6 å 77·0. För övriga arbetslösa inom olika kommuntyper varierade medeltalet veckor mera och uppgick till högst 58·8 i storstäderna och lägst 44·2 i skogskommunerna.

Av de hjälpsökandes och de övrigas arbetslöshetsveckor under hela observationsperioden kommo på år 1936 58·1 procent respektive 57·1 procent. Dessa procenttal varierade, som nedanstående översikt utvisar, obetydligt för arbetslösa inom olika kommuntyper.

Kommuntyper	Antal arbetslöshetsveckor år 1936 i % av hela antalet arbetslöshetsveckor ¹ / ₁ 1936— ³¹ / ₈ 1937	
	hjelpsökande	övriga
<i>Städer med</i>		
över 100 000 inv.	57·8	56·3
30 000—100 000 »	56·4	53·8
20 000—30 000 »	58·4	55·0
5 000—20 000 »	58·1	59·0
högst 5 000 »	55·5	55·7
Samtliga städer	57·7	55·7
<i>Landskommuner</i>		
Industrikommuner	58·8	58·6
Blandade kommuner	59·0	58·3
Jordbrukskommuner	59·5	59·3
Skogskommuner	(69·8)	60·9
Samtliga landskommuner	58·9	58·7
Hela riket	58·1	57·1

Procenttalet för hjälpsökande i skogskommuner, 69·8, kan helt lämnas ur räkningen, enär det baserar sig på uppgifter från endast 2 personer.

Då år 1936 omfattar 60·0 procent av hela observationstiden, om man räknar i månader, skulle antalet arbetslöshetsveckor ha varit proportionsvis något mindre år 1936 än under tiden 1 januari—31 augusti 1937. Undantag utgjorde veckotalet för övriga arbetslösa i skogskommuner, där något större andel av arbetslöshetsveckorna kommo på år 1936, nämligen 60·9 procent.

Fördelar man de arbetslösa på åldersgrupper, erhållas likartade resultat, så som nedanstående tablå utvisar.

Åldersgrupper	Antal arbetslöshetsveckor år 1936 i % av hela antalet arbetslöshetsveckor ¹ / ₁ 1936— ³¹ / ₈ 1937	
	hjelpsökande	övriga
under 26 år	56·5	56·2
26—40 »	58·1	57·4
41—74 »	58·4	57·1

Orsaken till att arbetslöshetsveckorna fördelade sig på angivet sätt är givetvis att söka i att en del av de i undersökningen ingående varit arbetslösa endast under år 1937 (jfr tab. 48).

Uteslutas de arbetslösa, vilka hade arbete hela året 1936, blir medeltalet arbetslöshetsveckor för de under år 1936 någon gång arbetslösa givetvis större än motsvarande medeltal beräknat på samtliga. Det på förstnämnda sätt beräknade medeltalet veckor redovisas i *tab. 50*. Antalet arbetslöshetsveckor för hjälpsökande och övriga arbetslösa år 1936 uppgick enligt *tab. 50* i städer till 43·7 respektive 35·9, i landskommuner till 45·7 respektive 33·3 och i hela riket till 44·5 respektive 34·7.

Tab. 50. Medeltalet arbetslöshetsveckor år 1936 för under året någon gång arbetslösa, hjälpsökande och övriga, fördelade på åldersgrupper och kommuntyper¹. Män.

Kommuntyper	Hjälpsökande				Övriga			
	under 26 år	26-40 år	41-74 år	Samt- liga	under 26 år	26-40 år	41-74 år	Samt- liga
<i>Städer med</i>								
över 100 000 inv.	35·6	43·5	46·7	45·3	30·3	35·3	41·4	38·0
30 000—100 000 »	39·1	38·2	43·1	40·9	30·1	31·1	36·1	33·1
20 000— 30 000 »	40·2	43·2	43·3	42·9	29·3	33·9	37·4	33·6
5 000— 20 000 »	37·9	41·9	45·3	43·6	31·9	33·8	37·1	34·5
högst 5 000 »	(33·6)	37·3	39·1	37·9	34·7	37·0	33·0	34·9
Samtliga städer	37·6	41·8	45·4	43·7	30·9	34·1	39·2	35·9
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner.....	41·6	46·0	47·9	46·2	34·7	34·2	36·2	35·0
Blandade kommuner.....	39·8	46·2	45·3	44·9	30·6	30·7	35·6	32·5
Jordbrukskommuner.....	34·2	43·6	44·9	42·4	30·6	30·0	30·6	30·4
Skogskommuner.....	(40·5)	—	—	(40·5)	27·6	26·2	32·6	27·7
Samtliga landskommuner	40·7	45·9	47·2	45·7	32·6	32·2	35·3	33·3
Hela riket	39·4	43·6	45·9	44·5	31·9	33·2	37·8	34·7

¹ Se not till *tab. 45*.

Här ovan har framhållits (sid. 131 och *tab. 48*), att antalet personer utan arbetslöshet under 1936 var obetydligt bland de hjälpsökande (2·4 procent) men större bland de övriga (11·1 procent). Detta medför, att det uttryck för arbetslöshetssvårigheterna, som erhålles genom medeltalet arbetslöshetsveckor för hela observationstiden (*tab. 49*) för övriga arbetslösa giver en i förhållande till de hjälpsökande gynnsammare bild än motsvarande tal för enbart år 1936 (*tab. 50*). Ett belägg härför gives i följande sammanställning av antalet arbetslöshetsveckor för övriga arbetslösa i procent av motsvarande antal för de hjälpsökande under de båda nyss angivna tidsperioderna.

Medeltalet arbetslöshetsveckor för övriga i % av
motsvarande tal för hjälpsökande
 $\frac{1}{11}-\frac{31}{12}$ 1936 $\frac{1}{11}$ 1936— $\frac{31}{3}$ 1937

Städer	82·2	75·4
Landsbygd	72·9	66·8
Hela riket	78·0	71·8

Medeltalet arbetslöshetsveckor för arbetslösa inom olika åldersgrupper inom varje yrkesgrupp har beräknats i tab. 51. Av denna framgår, att antalet

Tab. 51. Medeltalet arbetslöshetsveckor under tiden $\frac{1}{11}$ 1936— $\frac{31}{3}$ 1937 för arbetslösa inom olika yrkes- och åldersgrupper.¹ Män.

Yrkesgrupper	Medelantal arbetslöshetsveckor							
	hjelpsökande arbetslösa				övriga arbetslösa			
	i åldern			Samtliga	i åldern			Samtliga
	under 26 år	26-40 år	41-74 år		under 26 år	26-40 år	41-74 år	
Jordbruk	48·4	64·4	68·9	64·0	42·2	37·4	48·7	42·8
Skogshushållning	(58·0)	58·3	(58·3)	58·3	45·8	43·9	49·8	45·8
Ingenjörsarbete o. arbetsledning ..	—	(41·2)	71·8	66·9	(35·0)	42·9	62·4	55·7
Malmbrytning	(84·1)	85·8	(84·4)	85·0	(84·8)	(70·3)	(54·1)	68·5
Metallindustri	53·0	70·4	78·3	74·7	37·4	49·9	68·7	54·0
Stenindustri	64·6	76·9	79·5	77·4	55·7	50·9	54·5	53·2
Glasindustri	(44·0)	(76·4)	84·5	78·5	18·0	43·5	48·9	38·6
Annan jord- o. stenindustri	(63·7)	58·5	68·2	64·7	42·7	40·6	57·1	49·4
Sågverksindustri	70·2	78·1	81·7	79·2	47·7	55·0	64·8	56·2
Annan trävaruindustri	(74·7)	(62·9)	72·3	70·0	36·1	42·7	55·3	47·0
Pappersindustri	(60·3)	77·8	72·7	74·6	43·0	40·0	51·3	44·2
Grafisk industri	(55·4)	(69·5)	(79·5)	71·4	(35·4)	47·4	63·2	52·2
Livsmedelsindustri	(52·2)	69·3	72·3	69·8	41·1	41·9	58·0	48·6
Textil- o. beklädnadsindustri	(52·3)	65·8	76·7	68·9	39·9	48·7	52·3	48·5
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	(61·0)	69·9	72·6	70·4	40·3	54·9	62·8	54·8
Kemisk-teknisk industri	(82·8)	76·8	77·6	77·5	(54·2)	60·6	73·3	63·6
Väg- o. anläggningsarbete	57·7	60·3	69·4	65·8	46·0	44·8	50·4	47·5
Annan byggnadsverksamhet	(58·5)	56·1	71·7	66·9	40·4	41·2	55·1	49·6
Kraft- o. värmeproduktion	(50·0)	(59·1)	77·1	72·2	(43·3)	(39·5)	58·7	53·1
Sjöfart o. fiske	(60·2)	63·5	71·8	66·8	41·6	41·8	53·8	45·4
Kontors- o. butikspersonal	(67·9)	67·3	77·0	73·8	37·4	54·5	65·6	57·4
Lagerarbete	(57·9)	72·1	78·0	73·9	45·8	50·6	58·3	51·6
Hotell- o. restaurangrörelse	(31·0)	(67·7)	74·5	71·0	39·2	47·8	63·9	54·0
Landtransport	58·1	68·8	73·1	70·0	40·4	45·9	59·0	47·9
Litterärt o. konstnärligt arbete ..	(32·5)	(57·0)	73·1	65·2	(41·0)	54·5	57·5	55·7
Förvaltning o. undervisning	(87·0)	(67·7)	(75·3)	72·4	39·1	49·3	64·7	50·7
Sjukvård o. hygien	(87·0)	(79·0)	(85·0)	(83·6)	(36·0)	(48·3)	(61·1)	51·1
Husligt arbete	(59·0)	(77·3)	70·3	72·5	(33·4)	49·4	60·9	54·0
Tillfällighets- o. diversearbete	71·3	78·2	80·1	78·1	59·3	65·6	70·5	64·7
Samtliga	66·2	73·1	77·0	74·5	47·3	50·7	60·2	53·4

¹ Se not till tab. 45.

Tab. 52. Medeltalet arbetslöshetsveckor under tiden $\frac{1}{2}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937 för arbetslösa tillhörande olika fackförbund.¹ Män.

Fackförbund	Hjälpsökande		Övriga	
	Antal arbetslösa	Medeltal ² arbetslöshetsveckor $\frac{1}{2}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937	Antal arbetslösa	Medeltal ² arbetslöshetsveckor $\frac{1}{2}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937
<i>A. Till Socialstyrelsen rapporterade förbund</i>				
Beklädnadsarbetareförbundet	6	.	48	31·0
Bleck- och plåtslagareförbundet	1	.	12	52·2
Bokbindareförbundet	12	70·2	18	44·2
Bryggeriindustriarbetareförbundet	12	76·6	19	58·2
Byggnadsträarbetareförbundet	15	67·7	212	45·0
De förenade förbunden	34	68·3	38	44·3
Elektriska arbetareförbundet	3	.	21	50·1
Gjutareförbundet	18	77·9	31	65·2
Grov- och fabriksarbetareförbundet	686	67·6	1 048	50·4
Gruvindustriarbetareförbundet	15	81·9	23	59·9
Handelsarbetareförbundet	70	67·5	179	44·3
Kommunalarbetareförbundet	66	66·3	136	47·4
Litograförbundet	—	—	4	.
Livsmedelsarbetareförbundet	76	69·7	333	47·9
Metallindustriarbetareförbundet	321	71·6	659	51·4
Murareförbundet	—	—	16	32·6
Målareförbundet	3	.	16	60·6
Pappersindustriarbetareförbundet	87	67·3	179	41·3
Sadelmakare- och tapetserareförbundet	1	.	9	.
Sko- och läderindustriarbetareförbundet	51	73·3	89	61·6
Skogs- och flottningsarbetareförbundet	27	65·2	279	40·9
Stenindustriarbetareförbundet	264	72·3	185	45·1
Sågverksindustriarbetareförbundet	318	75·9	439	55·3
Textilarbetareförbundet	29	56·7	62	49·2
Tobaksindustriarbetareförbundet	—	—	—	—
Transportarbetareförbundet	123	70·6	190	49·9
Träindustriarbetareförbundet	48	68·8	139	40·2
Typograförbundet	10	68·3	77	49·1
Väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet	171	67·6	271	46·9
<i>B. Till Socialstyrelsen icke rapporterade förbund</i>				
Sveriges arbetares centralorganisation	270	73·4	323	54·4
Sjöfolksförbundet	65	61·6	194	38·4
Till Daco anslutna förbund	8	.	83	50·8
Musikerförbundet	3	.	52	44·6
Lantarbetareförbundet	6	.	50	41·4
Hotell- och restaurangpersonalens förbund	6	.	35	49·9
Järnvägsmannaförbundet	11	65·8	24	56·3
Telegraf- och telefonmannaförbundet	9	.	23	50·3
Fastighetsarbetareförbundet	11	80·3	13	60·4
Riksförbundet Landsbygdens folk	1	.	8	.
Övriga förbund ²	16	58·0	37	39·9
Samtliga fackförbund	2 873	70·1	5 574	48·6

¹ Se not till tab. 45; dessutom endast arbetslösa med känt antal arbetslöshetsveckor.

² För mindre antal arbetslösa än 10 har medeltal ej angivits.

veckor i regel steg med åldern. De yrkesgrupper, som uppvisade undantag från denna regel, voro i de flesta fall numerärt obetydliga och medeltalen därför osäkra. (Medeltal beräknade för mindre än 20 arbetslösa ha satts inom parentes.)

Tabellen utvisar, att för de hjälpsökande arbetslösa antalet arbetslöshetsveckor voro högst inom de arbetslöshetsstyngda yrkesgrupperna malmbrytning (85·0), sågverks- (79·2), glas- (78·5), kemisk-teknisk (77·5), sten- (77·4) och pappersindustri (74·6) samt dessutom inom grupperna tillfällighets- och diversearbete (78·1) och metallindustri (74·7). För arbetslösa inom skogshushållning var antalet veckor blott 58·3. I övrigt varierade veckotalen mellan 64·0 (jordbruk) och 73·9 (lagerarbete).

För övriga arbetslösa uppvisade yrkesgruppen malmbrytning det högsta veckotalen, nämligen 68·5, och beträffande de arbetslöshetsstyngda yrkena konstaterades inom kemisk-teknisk industri 63·6 veckor samt inom sågverks- och stenindustri de i närheten av medeltalet för samtliga grupper liggande veckotalen 56·2 och 53·2, medan de arbetslösa inom pappers- och framför allt glasindustri voro arbetslösa i mindre utsträckning, nämligen 44·2 respektive 38·6 veckor; detta senare förhållande var att vänta enligt förut nämnda uppgifter om fördelningen av antalet arbetslöshetsveckor (jfr sid. 128).

Förutom de här ovan nämnda yrkesgrupperna med höga veckotal uppvisade bland övriga arbetslösa gruppen tillfällighets- och diversearbete en medelarbeitslöshetsvid av 64·7 veckor samt kontors- och butikspersonal 57·4 veckor. Ringa antal arbetslöshetsveckor förekom inom grupperna jordbruk, sjöfart och fiske samt skogshushållning, nämligen respektive 42·8, 45·4 och 45·8. I övrigt varierade veckotalen mellan 47·0 (annan trävaruindustri) och 55·7 (ingenjörsarbete och arbetsledning samt litterärt och konstnärligt arbete).

Antalet arbetslöshetsveckor för de *fackligt organiserade* arbetslösa, såväl hjälpsökande som övriga, har jämväl uträknats, då det ansetts vara av intresse att även i detta avseende belysa de eventuella skiljaktigheterna mellan de organiserade och de icke organiserade arbetslösa. Dessa uppgifter återfinnas i *tab. 52*.

Medeltalet arbetslöshetsveckor har kunnat beräknas för 8 447 organiserade, varav 2 873 hjälpsökande och 5 574 övriga. För organiserade och icke organiserade hjälpsökande voro medelveckotalen 70·1 respektive 77·1 samt för övriga 48·6 respektive 57·9. Medelarbeitslöshetstiden var sålunda i runt tal 2 månader kortare för de organiserade än för andra arbetslösa.

KAP. XI.

Hjälp från stat och kommun.

Uppgifter om den hjälp från samhällets sida, som den arbetslöse erhållit för sig eller sin familj, ha genom vederbörande räknekommittés försorg införskaffats antingen med anlitan av socialregistret i kommunen eller direkt från de kommunala hjälporganen, fattigvårdsstyrelsen och arbetslöshetskommittén. För att räknekommittéernas arbete icke skulle fördröjas, utsträcktes redovisningsperioden icke längre än till och med den 31 juli 1937 och omfattar alltså, i olikhet mot vad fallet är i fråga om arbetslöshetstiden (kap. X, sid. 119 ff.), endast perioden 1 januari 1936—31 juli 1937. Däremot skulle, om vederbörande åtnjöt hjälp den 31 augusti, hjälpens art antecknas å frågeformuläret. Uppgifter begärdes icke blott om den tid, vederbörande åtnjutit hjälp, och den form, i vilken hjälpen utgått, utan även om hjälpens värde i kronor. Granskningen av de inkomna frågeformulären visade, att ett flertal kommuner antingen icke lämnat några uppgifter i detta avseende eller ock ofullständiga sådana, varför ett tidsödande kompletteringsarbete måste företagas. I samband härmed kontrollerades, i de fall då vederbörande varit sysselsatt i statligt reserverarbete, den uppgivna arbetsinkomsten mot arbetslöshetskommissionens avlöningsskort. Vid bearbetningen av materialet medtogs all den hjälp i form av fattigvård eller arbetslöshetshjälp, som kommit den arbetslöse eller hans familj direkt till godo under redovisningsperioden. Däremot medräknades icke den fattigvård, som utgått för utackorderade barn eller för vård å sjukvårdsanstalt eller dylikt, och ej heller folkpension (pensionstillägg) eller livränta på grund av olycksfall. En bestämd åtskillnad gjordes mellan fattigvård, som avsett att avhjälpa ett endast tillfälligt behov, och fattigvård av mer eller mindre fortlöpande karaktär, som kunde omräknas i antal understödsveckor. Då i förevarande undersökning icke ingå arbetsoföra personer, är det sannolikt, att det sistnämnda slaget fattigvård helt hade arbetslöshetshjälpens karaktär.

Vid redovisningen av undersökningsresultaten har (jfr sid. 6) genomgående skilts på personer, som voro anmälda hos arbetslöshetskommitté den 31 augusti 1937, kallade »hjälpökande», och sådana som nämnda dag icke voro anmälda hos arbetslöshetskommitté, kallade »övriga».

För redovisningen av de i undersökningen ingående personernas arbetslöshetsförhållanden är som regel uppdelningen av de arbetslösa på hjälpökande och övriga tillfyllest. Vid redovisningen av den samhälleliga hjälp, som kommit de arbetslösa till godo, är det emellertid nödvändigt med en något längre gående uppdelning, enär bland »övriga» återfinnas personer, som väl erhållit hjälp men som icke hänförs till »hjälpökande», då de icke

voro anmälda hos arbetslöshetskommitté vid räkningen. Här nedan redovisas de personer, som erhållit hjälp den 31 augusti 1937, på följande 3 grupper, nämligen

a) hjälp utgiven till en hos arbetslöshetskommitté anmäld hjälpsökande, även om hjälpen haft fattigvårds karaktär;

b) av fattigvårdsstyrelse utgiven hjälp till person, som icke varit anmäld såsom hjälpsökande hos arbetslöshetskommitté;

c) i enlighet med förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor (nr 264) till medlem av sådan kassa utgivet arbetslöshetsunderstöd (daghjälp).

I fråga om redovisningen av hjälpen under perioden 1 januari 1936—31 juli 1937 har denna uppdelning icke kunnat helt genomföras. Så har i fråga om fattigvård särskilt redovisats endast de som under perioden icke erhållit annan hjälp; i de fall där till en och samma person utgivits såväl fattigvård som arbetslöshetshjälp, återfinnes han under den senare beteckningen. I vissa fall skiljes endast på hjälpta och ohjälpta arbetslösa; i båda dessa kategorier kunna ingå såväl »hjelpsökande» som »övriga».

Angående de olika hjälpformerna torde innebörden av begreppet reservarbete med dess 3 olika typer — statligt, statskommunalt och kommunalt — icke behöva närmare definieras. Med ungdomshjälp förstås, förutom hjälp i form av dagunderstöd i samband med kursverksamhet, hänvisning till statligt eller statskommunalt arbetsläger eller ungdomsreservarbete.

I vissa sammanställningar äro endast de två huvudhjälpformerna reservarbete och understöd redovisade. Där förstås med understöd såväl dagunderstöd med statsbidrag som kommunalt understöd utan statsbidrag, d. v. s. fattigvård, varjämte i sådana fall även hjälp till unga arbetslösa i form av sysselsättning vid statligt eller statskommunalt arbetsläger hänförs till understöd. Ungdomshjälp i form av ungdomsreservarbete har givetvis förts till reservarbete.

I förevarande framställning av hjälpen till de arbetslösa redogöres först för det antal arbetslösa, som den 31 augusti 1937 åtnjöto hjälp från stat eller kommun, och hur dessa fördelade sig på olika hjälpformer. Därefter lämnas en redogörelse för i vilken utsträckning och på vilket sätt de arbetslösa erhållit hjälp under perioden 1 januari 1936—31 juli 1937.

I. Antalet hjälpta den 31 augusti 1937.

Av samtliga arbetslösa åtnjöto 8 050 eller 33·2 procent vid räknetillfället hjälp från stat eller kommun. Hur dessa fördelade sig på hjälp- och kommuntyper, framgår av sammanställningen å sid. 140.

De arbetslösa i städerna — särskilt storstäderna — åtnjöto hjälp den 31 augusti 1937 i betydligt större utsträckning än de arbetslösa i landskommunerna. Av samtliga hjälpta hade 6 419 (79·8 procent) erhållit hjälp genom arbetslöshetskommittéer, 1 347 (16·7 procent) genom fattigvården och 284 (3·5 procent) hade erhållit daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa. För de

K o m m u n t y p e r	Hjälpta den 31/8 1937 genom			Summa hjälpta	
	arbetslöshetskommitté	fattigvårdsstyrelse	erkänd arbetslöshetskassa	antal	i % av antalet arbetslösa
<i>Städer med</i>					
över 100 000 invånare	2 070	567	147	2 784	47·0
30 000—100 000 »	607	122	53	782	37·6
20 000— 30 000 »	188	33	8	229	27·6
5 000— 20 000 »	966	128	28	1 122	35·3
högst 5 000 »	119	14	6	139	25·2
Samtliga städer	3 950	864	242	5 056	40·3
<i>Landskommuner</i>					
Industrikommuner	1 805	275	24	2 104	32·0
Blandade kommuner	545	107	14	666	23·2
Jordbrukskommuner	116	58	4	178	12·3
Skogskommuner	3	43	—	46	6·1
Samtliga landskommuner	2 469	483	42	2 994	25·7
Hela riket	6 419	1 347	284	8 050	33·2

två sistnämnda kategorierna utgick hjälpen enbart i form av understöd, under det att den genom arbetslöshetskommittéerna meddelade hjälpen var differentierad i olika hjälpformer.

Om man bortser från de arbetslösa, som tillhörde förbund med erkänd arbetslöshetskassa (se sid. 114), är det givetvis i första hand de hos arbetslöshetskommitté anmälda arbetslösa, d. v. s. de »hjälsökande» enligt den vid undersökningen använda terminologien, som äro av intresse vid studiet av i vilken utsträckning hjälpbehov på grund av arbetslöshet kunnat tillgodoses. Att en del hjälpsökande voro ohjälpta vid räknatillfället kan väl i något fall ha berott på att kommunala hjälpresurser saknats men var som regel föranlett av att arbetslöshetskommittén ej prövat ansökan eller vid prövningen funnit vederbörande icke vara behörig till eller i behov av hjälp.

I *tab. 53* ha de hjälpsökande arbetslösa inom olika kommuntyper fördelats på olika hjälpformer den 31 augusti 1937. Tabellen anger, att 6 419 arbetslösa eller 72·9 procent åtnjöto hjälp denna dag. Av de hjälpta voro 4 543 (70·8 procent) sysselsatta i reservarbeten, 1 651 (25·7 procent) åtnjöto understöd och 225 (3·5 procent) erhöilo ungdomshjälp. Av de genom reservarbete hjälpta voro 2 516 (55·4 procent) sysselsatta i statligt och 1 346 (29·6 procent) i statskommunalt reservarbete. Samtliga arbetslösa, som erhållit ungdomshjälp, voro sysselsatta i ungdomsreservarbete eller frivillig arbetstjänst.¹ Någon kursverksamhet förekom icke vid räknatillfället. Ej heller utgick dagunderstöd med statsbidrag, varför samtliga understödda åtnjöto fattigvård antingen i form av kommunalt understöd genom arbetslöshetskommitté eller som understöd direkt från fattigvårdsstyrelse.

Procenten ohjälpta var minst i de större städerna och störst i städer med 20 000—30 000 invånare. Närmast uppvisade jordbrukskommunerna det högsta procenttalet ohjälpta. I de större städerna var en betydande del av de arbets-

¹ Statligt eller statskommunalt arbetsläger.

Tab. 53. De hjälpsökande arbetslösa inom olika kommuntyper, fördelade på hjälpformer den 31/8 1937. Män.

Kommuntyper	H j ä l p t a g e n o m					Summa hjälpta	Ohjälpta	Summa
	reservarbete			ungdomshjälp	kommunalt understöd			
	statligt	statskommunalt	kommunalt					
Absoluta tal								
<i>Städer med</i>								
öfver 100 000 inv.....	768	368	10	36	893	2 070	266	2 336
30 000—100 000 »	178	28	62	—	339	607	155	762
20 000— 30 000 »	73	23	58	—	34	188	214	402
5 000— 20 000 »	322	223	232	20	169	966	515	1 481
högst 5 000 »	15	13	72	3	16	119	103	222
Samtliga städer	1 351	655	434	59	1 451	3 950	1 253	5 203
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner	819	517	185	112	172	1 805	691	2 496
Blandade kommuner	292	165	30	39	19	545	325	870
Jordbrukskommuner	54	9	32	13	8	116	110	226
Skogskommuner	—	—	—	2	1	3	2	5
Samtliga landskommuner	1 165	691	247	166	200	2 469	1 128	3 597
Samtliga kommuner	2 516	1 346	681	225	1 651	6 419	2 381	8 800
Procenttal								
<i>Städer med</i>								
öfver 100 000 inv.....	32·7	15·8	0·4	1·5	38·2	88·6	11·4	100·0
30 000—100 000 »	23·4	3·7	8·1	—	44·5	79·7	20·3	100·0
20 000— 30 000 »	18·2	5·7	14·4	—	8·5	46·8	53·2	100·0
5 000— 20 000 »	21·7	15·0	15·7	1·4	11·4	65·2	34·8	100·0
högst 5 000 »	6·8	5·8	32·4	1·4	7·2	53·6	46·4	100·0
Samtliga städer	26·0	12·6	8·3	1·1	27·9	75·9	24·1	100·0
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner	32·8	20·7	7·4	4·5	6·9	72·3	27·7	100·0
Blandade kommuner	33·6	19·0	3·4	4·5	2·2	62·7	37·3	100·0
Jordbrukskommuner	23·9	4·0	14·2	5·7	3·5	51·3	48·7	100·0
Skogskommuner	—	—	—	(40·0)	(20·0)	(60·0)	(40·0)	100·0
Samtliga landskommuner	32·4	19·2	6·9	4·6	5·6	68·7	31·3	100·0
Samtliga kommuner	28·6	15·3	7·7	2·5	18·8	72·9	27·1	100·0

lösa hjälpt genom understöd, under det att i medelstora och mindre städer och landskommuner reservarbete var den helt dominerande hjälpformen.

I tab. 54 ha de hjälpsökande arbetslösa inom olika åldersgrupper fördelats efter hjälpformer. Tabellen utvisar, att procenten ohjälpta i stort sett minskades med stigande ålder. I åldersgrupperna under 26 år voro sålunda omkring 40 procent av de arbetslösa ohjälpta och i åldersgrupperna 26—40 år 25 à 30 procent, under det att motsvarande procenttal för åldersgrupperna öfver 40 år, på ett undantag när, höll sig omkring 23 procent. Om man bortser från åldersgrupperna under 26 år, inom vilka endast ett ringa antal hade hjälpts

Tab. 54. De hjälpsökande arbetslösa inom olika åldersgrupper, fördelade efter hjälpsformer den 31/8 1937. Män.

Åldersgrupper	Hjälpta genom					Summa hjälpta	Ohjälpta	Summa
	reservarbete			ungdomshjälp	kommunalt understöd			
	statligt	statskommunalt	kommunalt					
<i>Absoluta tal</i>								
16—17.....	—	—	1	59	—	60	31	91
18—20.....	35	1	16	99	4	155	98	253
21—25.....	228	30	32	64	51	405	282	687
26—30.....	349	108	78	1	157	693	306	999
31—35.....	356	172	74	—	200	802	305	1 107
36—40.....	302	143	70	—	237	752	245	997
41—45.....	248	176	61	—	219	704	202	906
46—50.....	292	155	63	—	180	690	212	902
51—55.....	289	180	84	2 ¹	225	780	239	1 019
56—60.....	247	170	93	—	188	698	219	917
61—66.....	161	193	90	—	175	619	224	843
67—74.....	9	18	19	—	15	61	18	79
Summa	2 516	1 346	681	225	1 651	6 419	2 381	8 800
<i>Procenttal</i>								
16—17.....	—	—	1·1	64·8	—	65·9	34·1	100·0
18—20.....	13·9	0·4	6·3	39·1	1·6	61·3	38·7	100·0
21—25.....	33·2	4·4	4·7	9·3	7·4	59·0	41·0	100·0
26—30.....	34·9	10·8	7·8	0·1	15·7	69·3	30·7	100·0
31—35.....	32·1	15·5	6·7	—	18·1	72·4	27·6	100·0
36—40.....	30·3	14·3	7·0	—	23·8	75·4	24·6	100·0
41—45.....	27·4	19·4	6·7	—	24·2	77·7	22·3	100·0
46—50.....	32·3	17·2	7·0	—	20·0	76·5	23·5	100·0
51—55.....	28·4	17·7	8·2	0·2	22·1	76·6	23·4	100·0
56—60.....	26·9	18·5	10·2	—	20·5	76·1	23·9	100·0
61—66.....	19·1	22·9	10·7	—	20·8	73·5	26·5	100·0
67—74.....	11·4	22·8	24·0	—	19·0	77·2	22·8	100·0
Summa	28·6	15·3	7·7	2·5	18·8	72·9	27·1	100·0

¹ Lagbasar vid statskommunalt ungdomsreservarbete.

genom understöd, förefunnos i stort sett inga olikheter i åldersfördelningen mellan de genom reservarbete och de genom understöd hjälpta. Här bör dock beaktas, att den 31 augusti förekom understöd endast i form av kommunalt understöd utan statsbidrag.

De betydande förändringar i de hjälpsökandes åldersfördelning, som tidigare konstaterats (sid. 71), ha givetvis påverkat reservarbetsstyrkornas ålderssammansättning. De statliga reservarbetarnas procentuella fördelning på större åldersgrupper åren 1935—1937 var följande.

Åldersgrupper	^{31/7}	^{31/7}	^{31/8}
	1935	1936	1937
	%	%	%
18—25	27·1	22·3	10·5
26—40	44·4	43·8	40·0
41— <i>∞</i>	28·5	33·9	49·5
Summa	100·0	100·0	100·0

Hjälpens omfattning och utformning för de hjälpsökande i olika yrkesgrupper belyses i *tab. 55*. Relativt låga procenttal ohjälpta uppvisade de yrkesgrupper, som huvudsakligen voro representerade i de arbetslöshetstyngda områdena, nämligen malmbrytning (17·0 procent), sågverksindustri (21·6 procent) och stenindustri (26·1 procent). Ännu lägre procenttal uppvisade framför allt vissa till större städer lokaliserade yrkesgrupper, såsom husligt arbete (15·5 procent), kontors- och butikspersonal (15·7 procent), litterärt och konstnärligt arbete (18·9 procent) grafisk industri (19·3 procent) och lagerarbete (19·4 procent). Den höga procenten ohjälpta i vissa andra yrkesgrupper sammanhänger med dessa yrkens säsongkaraktär, som föranlett inskränkande bestämmelser i fråga om den statliga och statsunderstödda hjälpverksamheten för arbetslösa. Vid räknatillfället gällde dylika särbestämmelser för jordbruks-, skogs- och flottnings-, husbyggnads-, tegelbruks-, hamn- och stuveri- samt husligt arbete. Förekomsten av med statsbidrag hjälpta, tillhörande någon av dessa grupper, innebar att vederbörande arbetslöshetskommitté av arbetslöshetskommissionen medgivits dispens från gällande bestämmelser.

I detta sammanhang bör observeras, att arbetslöshetshjälp inom sistnämnda yrkesgrupper (jfr här nedan sid. 147) under tiden 1 januari 1936—31 juli 1937 utgivits i väsentlig utsträckning och att därför i *tab. 55* anförda siffror, som endast avse situationen den 31 augusti 1937, icke kunna giva en bild av hjälptilldelningen under en längre period.

Av tabellen framgår vidare, att inom yrkesgrupperna litterärt och konstnärligt arbete, kontors- och butikspersonal, annan byggnadsverksamhet samt ingenjörsarbete och arbetsledning hjälpen i stor utsträckning utgick i form av understöd. Av de hjälpsökande inom yrkesgrupperna stenindustri, sågverksindustri och kemisk-teknisk industri voro omkring 40 procent sysselsatta i statligt reservarbete.

Slutligen åskådliggöres i *tab. 56* försörjningsförhållandenas inverkan på hjälpens omfattning och utformning. Såsom naturligt är, voro de försörjningspliktiga hjälpta i större utsträckning än övriga arbetslösa och till huvudsaklig del i form av statskommunalt reservarbete eller understöd. Det ringa antalet ogifta i statskommunalt reservarbete sammanhängde med arbetslöshetskommissionens hänvisningsbestämmelser för sådant arbete.

Tab. 55. De hjälpsökande arbetslösa inom olika yrkesgrupper, fördelade på hjälpsformer den 31/8 1937. Män.

Procenttal.

Yrkesgrupper	Hela antalet arbetslösa	Därav hjälpta genom					Ohjälpta	Summa
		reservarbete			ungdomshjälp	kommunalt understöd		
		statligt	statskommunalt	kommunalt				
Jordbruk	450	17·8	15·6	10·4	4·0	8·0	44·2	100·0
Skogshushållning	63	6·8	1·6	15·9	—	4·8	71·4	100·0
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	31	19·4	12·9	3·2	—	41·9	22·6	100·0
Malmbrytning	53	20·7	22·6	30·2	3·8	5·7	17·0	100·0
Metallindustri	494	25·5	17·4	6·9	0·6	25·3	24·3	100·0
Stenindustri	792	43·7	25·7	3·0	0·1	1·4	26·1	100·0
Glasindustri	61	13·1	42·7	1·6	—	1·6	41·0	100·0
Annan jord- o. stenindustri	73	24·7	4·1	8·2	1·3	24·7	37·0	100·0
Sågverksindustri	765	38·9	26·8	4·2	1·4	7·1	21·6	100·0
Annan trävaruindustri	67	23·9	11·9	10·4	—	26·9	26·9	100·0
Pappersindustri	181	19·9	32·6	11·0	—	12·7	23·8	100·0
Grafisk industri	31	22·6	9·7	—	9·7	38·7	19·3	100·0
Livsmedelsindustri	177	14·1	15·2	11·3	0·6	23·8	35·0	100·0
Textil- o. beklädnadsindustri	101	27·7	11·0	6·9	1·0	32·6	20·8	100·0
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	176	19·3	11·9	11·4	1·2	33·5	22·7	100·0
Kemisk-teknisk industri	190	39·5	4·8	10·5	0·5	14·2	30·5	100·0
Väg- o. anläggningsarbete	507	17·0	9·7	13·6	—	24·4	35·3	100·0
Annan byggnadsverksamhet	277	15·9	9·7	4·7	—	46·2	23·5	100·0
Kraft- o. värmeproduktion	56	12·5	19·6	10·7	—	30·4	26·8	100·0
Sjöfart o. fiske	164	22·0	9·7	6·1	1·8	22·6	37·8	100·0
Kontors- o. butikspersonal	364	23·6	15·1	4·4	0·5	40·7	15·7	100·0
Lagerarbete	170	27·7	11·8	4·7	3·5	32·9	19·4	100·0
Hotell- o. restaurangrörelse	51	25·5	7·8	2·0	—	29·4	35·3	100·0
Landtransport	533	28·0	12·6	6·0	2·4	29·1	21·9	100·0
Litterärt o. konstnärligt arbete..	37	8·1	—	2·7	—	70·3	18·9	100·0
Förvaltning o. undervisning	41	24·4	12·2	9·7	—	29·3	24·4	100·0
Sjukvård o. hygien	5	—	—	(20·0)	—	(40·0)	(40·0)	100·0
Husligt arbete	45	26·7	17·8	2·2	—	37·8	15·5	100·0
Tillfällighets- o. diversearbete ..	2 648	33·3	12·6	9·5	2·1	16·4	26·1	100·0
Ungdom utan särskild utbildning	197	11·7	0·5	1·0	51·3	1·5	34·0	100·0
Samtliga yrkesgrupper	8 800	28·6	15·3	7·7	2·5	18·8	27·1	100·0

Tab. 56. De hjälpsökande arbetslösa fördelning efter försörjningsförhållanden och hjälpformer den 31/8 1937. Män.

Försörjningsförhållanden	Hjälpta genom					Summa hjälpta	Ohjälpta	Summa
	reservarbete			ungdomshjälp	kommunalt understöd			
	statligt	statskommunalt	kommunalt					
<i>Absoluta tal</i>								
Gifta	1 382	1 192	484	—	1 305	4 363	1 376	5 739
därav								
utan barn	474	397	183	—	385	1 439	514	1 953
med 1 "	402	314	123	—	335	1 174	389	1 563
" 2 "	279	244	80	—	296	899	243	1 142
" 3 "	130	129	47	—	131	437	126	563
" 4 "	52	53	30	—	68	203	58	261
" 5 "	24	29	9	—	45	107	23	130
" 6 eller flera barn	21	26	12	—	45	104	23	127
Ogifta (inklusive änklingar och fränskilda)	1 134	154	197	225	346	2 056	1 005	3 061
därav								
utan försörjn.-plikt mot barn	1 025	106	169	224	283	1 807	907	2 714
med " " " "	109	48	28	1	63	249	98	347
Samtliga	2 516	1 346	681	225	1 651	6 419	2 381	8 800
<i>Procenttal</i>								
Gifta	24.1	20.8	8.4	—	22.7	76.0	24.0	100.0
därav								
utan barn	24.3	20.3	9.4	—	19.7	73.7	26.3	100.0
med 1 "	25.7	20.1	7.9	—	21.4	75.1	24.9	100.0
" 2 "	24.4	21.4	7.0	—	25.9	78.7	21.3	100.0
" 3 "	23.1	22.9	8.3	—	23.3	77.6	22.4	100.0
" 4 "	19.9	20.3	11.5	—	26.1	77.8	22.2	100.0
" 5 "	18.5	22.3	6.9	—	34.6	82.3	17.7	100.0
" 6 eller flera barn	16.5	20.5	9.5	—	35.4	81.9	18.1	100.0
Ogifta (inklusive änklingar och fränskilda)	37.1	5.0	6.4	7.4	11.3	67.2	32.3	100.0
därav								
utan försörjn.-plikt mot barn	37.8	3.9	6.2	8.3	10.4	66.6	33.4	100.0
med " " " "	31.4	13.8	8.1	0.3	18.2	71.8	28.2	100.0
Samtliga	28.6	15.3	7.7	2.5	18.8	72.9	27.1	100.0

Anm. Med barn förstås barn under 16 år.

Tab. 57. Under tiden $\frac{1}{1}$ 1936— $\frac{31}{7}$ 1937 någon gång hjälpta arbetslösa, fördelade på kommuntyper.

Kommuntyper	Hjälpsökande arbetslösa			Övriga arbetslösa			Samtliga arbetslösa		
	enbart fattigvård	arbetslöshets-hjälp	Summa	enbart fattigvård	arbetslöshets-hjälp	Summa	enbart fattigvård	arbetslöshets-hjälp	Summa
Antal hjälpta									
<i>Städer med</i>									
över 100 000 inv. ..	24	2 258	2 282	339	916	1 255	363	3 174	3 537
30 000—100 000 » ..	8	732	740	78	395	473	86	1 127	1 213
20 000— 30 000 » ..	5	370	375	26	129	155	31	499	530
5 000— 20 000 » ..	15	1 398	1 413	98	604	702	113	2 002	2 115
högst 5 000 » ..	5	194	199	12	118	130	17	312	329
Samtliga städer	57	4 952	5 009	553	2 162	2 715	610	7 114	7 724
<i>Landskommuner</i>									
Industrikommuner	18	2 338	2 356	213	1 584	1 797	231	3 922	4 153
Blandade kommuner ..	16	782	798	151	538	689	167	1 320	1 487
Jordbrukskommuner ..	4	188	192	84	244	328	88	432	520
Skogskommuner	1	2	3	59	47	106	60	49	109
Samtliga landskommuner	39	3 310	3 349	507	2 413	2 920	546	5 723	6 269
Hela riket	96	8 262	8 358	1 060	4 575	5 635	1 156	12 837	13 993
Hjälpta i % av hela antalet.									
<i>Städer med</i>									
över 100 000 inv. ..	1·0	96·7	97·7	9·5	25·5	35·0	6·1	53·6	59·7
30 000—100 000 » ..	1·0	96·1	97·1	5·9	30·1	36·0	4·1	54·3	58·4
20 000— 30 000 » ..	1·3	92·0	93·3	6·1	30·2	36·3	3·7	60·2	63·9
5 000— 20 000 » ..	1·0	94·4	95·4	5·8	35·6	41·4	3·6	63·0	66·6
högst 5 000 » ..	2·2	87·4	89·6	3·6	35·9	39·5	3·1	56·6	59·7
Samtliga städer	1·1	95·2	96·3	7·5	29·4	36·9	4·9	56·6	61·5
<i>Landskommuner</i>									
Industrikommuner	0·7	93·7	94·4	5·2	38·8	44·0	3·5	59·6	63·1
Blandade kommuner ..	1·8	89·9	91·7	7·5	26·8	34·3	5·8	45·9	51·7
Jordbrukskommuner ..	1·8	83·2	85·0	6·9	20·1	27·0	6·1	29·9	36·0
Skogskommuner	(20·0)	(40·0)	(60·0)	7·8	6·3	14·1	7·9	6·5	14·4
Samtliga landskommuner	1·1	92·0	93·1	6·3	29·9	36·2	4·7	49·1	53·8
Hela riket	1·1	93·9	95·0	6·9	29·7	36·6	4·8	53·0	57·8

II. Hjälpens omfattning och utformning under tiden 1/1 1936—31/7 1937.

I tab. 57 redovisas antalet arbetslösa, som någon gång under tiden 1 januari 1936—31 juli 1937 erhållit hjälp från stat eller kommun. Det torde böra påpekas, att utredning rörande antalet arbetslösa, som erhållit daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa under ifrågavarande tidsperiod, icke förebringats på grund av det betydande arbete, som skulle varit förenat därmed. Som tidigare nämnts, åtnjöto endast 284 av de arbetslösa sådan hjälp den 31 augusti, varför det icke är sannolikt, att frånvaron av uppgifter i nämnda avseende mera avsevärt inverkat på procenttalen. Tabellen utvisar, att av de den 31 augusti 1937 *hjälp sökande* 95·0 procent och av *övriga* 36·6 procent erhållit hjälp i större eller mindre utsträckning under förut nämnda tid; för samtliga arbetslösa uppgick hjälpprocenten till 57·8. Hjälpen hade för de *hjälp sökande* endast i ett fåtal fall (1·1 procent) utgått enbart i form av fattigvård, men bland *övriga* hade 18·8 procent av de hjälpta (6·9 procent av samtliga) erhållit enbart fattigvård.

Då för tilldelning av arbetslöshetshjälp genom arbetslöshetskommitté givetvis fordras, att vederbörande är anmäld hos kommittén, kan man på grundval av föreliggande uppgifter beräkna minimiantalet av de i undersökningen ingående arbetslösa, som någon gång under undersökningsperioden varit anmälda såsom *hjälp sökande* hos arbetslöshetskommitté. Läger man till de 8 800 arbetslösa, som voro anmälda som *hjälp sökande* den 31 augusti 1937 (sid. 39), det antal *övriga* arbetslösa, som enligt tab. 57 erhållit arbetslöshetshjälp (4 575), erhålles antalet 13 375. Över hälften av de arbetslösa skulle sålunda vid något tillfälle under observationstiden ha tillhört *hjälp sökandeklientelet*. Av de den 31 augusti aktuellt *hjälp sökande* hade endast ett fåtal (6·1 procent) ej någonsin erhållit arbetslöshetshjälp. Det är antagligt, att förhållandet var liknande beträffande de *övriga*. Nyss beräknade minimum för hela antalet någon gång under perioden kommittéanmälda arbetslösa torde därför komma det verkliga antalet nära. Av tabellen utläses vidare, att hjälpprocenten företedde relativt små variationer inom de olika kommuntyperna. För de *hjälp sökande* arbetslösa uppvisade storstäderna det högsta procenttalet hjälpta, under det att för *övriga* arbetslösa detta återfanns i industrikommunerna. Både bland *hjälp sökande* och *övriga* arbetslösa hade hjälpen sin minsta omfattning i jordbruks- och skogskommuner.

Hjälpens omfattning i avseende på antalet hjälpta inom olika yrkesgrupper framgår av tab. 58, som utvisar, att de *hjälp sökande* arbetslösa genomgående erhållit hjälp i stor utsträckning. Om man bortser från yrkesgrupperna ungdom utan särskild utbildning, jordbruk samt sjöfart och fiske med respektive 80·7, 86·4 och 89·0 procent hjälpta, fanns ingen yrkesgrupp, där antalet hjälpta understeg 90 procent av de arbetslösa.

För *övriga* arbetslösa växlade däremot hjälpprocenten i hög grad. De högsta procenttalen hjälpta uppvisade yrkesgrupperna malmbrytning (62·5 procent), stenindustri (62·0 procent), kemisk-teknisk industri (62·0 procent) och sågverksindustri (53·5 procent). Flertalet *övriga* arbetslösa inom dessa yrkesgrupper synes sålunda tidigare ha tillhört *hjälp sökandeklientelet*, ehuru de vid

Tab. 58. Under tiden $\frac{1}{1}$ 1936— $\frac{31}{7}$ 1937 någon gång hjälpta arbetslösa, fördelade på yrkesgrupper. Män.

Yrkesgrupper	Hjälpsökande arbetslösa				Övriga arbetslösa				Samtliga arbetslösa			
	Antal	% hjälpta			Antal	% hjälpta			Antal	% hjälpta		
		enbart fattigvård	arbetslöshets-hjälp	Summa		enbart fattigvård	arbetslöshets-hjälp	Summa		enbart fattigvård	arbetslöshets-hjälp	Summa
Jordbruk	450	2·0	84·4	86·4	2 279	8·9	18·3	27·2	2 729	7·8	29·2	37·0
Skogshushållning	63	6·4	87·3	93·7	767	4·8	25·4	30·2	830	5·0	30·1	35·1
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	31	—	90·3	90·3	152	4·6	12·5	17·1	183	3·8	25·7	29·5
Malmbrytning	53	1·9	98·1	100·0	24	4·2	58·3	62·5	77	2·6	85·7	88·3
Metallindustri	494	0·6	96·0	96·6	823	7·7	27·9	35·6	1 317	5·0	53·6	58·5
Stenindustri	792	0·4	96·3	96·7	387	4·4	57·6	62·0	1 179	1·7	83·6	85·3
Glasindustri	61	—	90·2	90·2	121	0·9	23·1	24·0	182	0·6	45·6	46·2
Annan jord- o. stenindustri	73	4·1	87·7	91·8	97	9·3	38·1	47·4	170	7·1	59·4	66·5
Sågverksindustri	765	—	97·0	97·0	705	5·1	48·4	53·5	1 470	2·4	73·7	76·1
Annan trävaruindustri ..	67	—	95·5	95·5	196	3·6	20·9	24·5	263	2·7	39·9	42·6
Pappersindustri	181	1·1	96·7	97·3	253	2·3	39·9	42·7	434	2·1	63·6	65·7
Grafisk industri	31	—	96·8	96·8	108	5·6	14·3	20·4	139	4·3	33·1	37·4
Livsmedelsindustri	177	0·5	92·7	93·2	518	7·1	20·1	27·2	695	5·4	38·6	44·0
Textil- o. beklädnadsind.	101	—	91·1	91·1	239	10·5	22·6	33·1	340	7·4	42·9	50·3
Läder-, hår- o. gummiv.-ind.	176	2·3	93·2	95·5	284	10·2	25·4	35·6	460	7·2	51·3	58·5
Kemisk-tekniskindustri..	190	0·5	97·9	98·4	121	3·3	58·7	62·0	311	1·6	82·6	84·2
Väg- o. anläggningsarbete	507	2·4	91·1	93·5	867	7·0	38·8	45·8	1 374	5·3	58·1	63·4
Annan byggnadsverks...	277	0·7	92·8	93·5	788	6·0	26·0	32·0	1 065	4·6	43·4	48·0
Kraft- o. värmeproduktion	56	1·8	94·6	96·4	57	3·5	26·3	29·8	113	2·6	60·2	62·8
Sjöfart o. fiske	164	1·2	87·8	89·0	393	8·4	21·9	30·3	557	6·3	41·3	47·6
Kontors- o. butikspersonal	364	1·6	94·8	96·4	1 023	9·0	16·3	25·3	1 387	7·1	36·9	44·0
Lagerarbete	170	0·6	94·1	94·7	338	5·3	22·5	27·8	508	3·7	46·5	50·2
Hotell- o. rest-rörelse ..	51	3·9	90·2	94·1	134	1·4	25·4	26·8	185	11·9	43·2	55·1
Landtransport	533	0·9	93·4	94·3	970	7·0	30·0	37·0	1 503	4·9	52·5	57·4
Litterärt o. konstnär. arb.	37	2·7	91·9	94·6	186	5·9	9·7	15·6	223	5·4	23·3	28·7
Förvaltning o. undervisn.	41	2·4	92·7	95·1	121	2·5	20·7	23·2	162	2·5	38·9	41·4
Sjukvård o. hygien	5	—	(100·0)	(100·0)	49	20·4	10·2	30·6	54	18·5	18·5	37·0
Husligt arbete	45	2·2	95·6	97·8	94	7·5	31·9	39·4	139	5·8	52·5	58·3
Tillfälligh.- o. diversearb.	2 648	1·2	95·5	96·7	2 727	6·8	44·6	51·4	5 375	4·0	69·7	73·7
Ungdom utan särsk. utb.	197	—	80·7	80·7	594	2·5	18·2	20·7	791	1·9	33·8	35·7
Samtliga yrkesgrupper	8 800	1·1	93·9	95·0	15 415	6·9	29·7	36·6	24 215	4·8	53·0	57·8

räknetillfället icke voro hjälpsökande (d. v. s. icke anmälda hos arbetslöshetskommitté). Man lägger vidare märke till, att övriga arbetslösa, tillhörande de yrkesgrupper, som inrymma arbetslösa kontorister och med dem jämställda, i motsats till de hjälpsökande inom dessa grupper i mindre utsträckning än flertalet övriga arbetslösa kommit i åtnjutande av arbetslöshetshjälp. Endast 16·3 procent av de övriga arbetslösa inom gruppen kontors- och butikspersonal hade sålunda erhållit sådan hjälp. De numerärt mindre betydande grupperna litterärt och konstnärligt arbete samt ingenjörsarbete och arbetsledning uppvisade ännu lägre procenttal.

Icke mindre än 10 222 arbetslösa eller 42·2 procent av samtliga hade icke erhållit hjälp i form av arbetslöshetshjälp eller fattigvård under undersökningsperioden. Då en arbetslös, som är i verkligt behov av understöd och som ansöker därom, i regel även torde beredas arbetslöshetshjälp, synes man kunna förmoda, att ifrågavarande arbetslösa antingen icke ansökt om eller icke varit i behov av hjälp. De omständigheter, som göra det möjligt för den arbetslöse att reda sig utan hjälp från det allmännas sida, bero givetvis på arbetslöshetens varaktighet och på i vad mån han kunnat lita till anhörigas hjälp eller egna resurser. För att i viss mån belysa dessa omständigheter lämnas här nedan redogörelser för de ohjälptas fördelning efter bostadsförhållanden och arbetslöshetsperiodens längd.

Bostad	Ohjälpta arbetslösa		Ohjälpta i % av samtliga arbetslösa
	antal	%	
Hos föräldrar eller anhöriga:			
utan jordbruk	4 062	39·7	60·0
med jordbruk	1 309	12·8	76·7
I kooperativ bostadsförening	124	1·2	76·1
I förhyrd bostad	3 295	32·2	27·9
I egen eller arrenderad fastighet:			
jordbruksfastighet	628	6·2	44·5
annan fastighet	804	7·9	33·9
Summa	10 222	100·0	42·2

Cirka $\frac{2}{3}$ av de ohjälpta bodde hos föräldrar (anhöriga) eller i egen fastighet och $\frac{1}{3}$ i förhyrd bostad. De hos föräldrar med jordbruk boende hade i stor utsträckning (76·7 procent) icke erhållit någon hjälp från samhällets sida. Däremot hade de som ägde eller arrenderade fastighet med jordbruk i större utsträckning måst lita till det allmännas bistånd; bland dem utgjorde de ohjälpta 44·5 procent. Ännu mindre (33·9 procent) var andelen av ohjälpta ägare till fastigheter utan jordbruk.

Av samtliga ohjälpta voro 1201 jordbrukare och hemmasöner, 381 tillhörde kategorien »övriga partiellt arbetslösa» (se sid. 45) och 509 ungdom utan särskild utbildning. Hur de övriga 8 131 ohjälpta fördelade sig efter arbetslöshetsperiodens längd under tiden 1 januari 1936—31 augusti 1937 framgår

Tab. 59. De arbetslösa inom olika kommuntyper, som erhållit arbetslöshetshjälp under tiden 1/1 1936—31/7 1937, fördelade efter hjälpens utformning. Män.

Kommuntyper	Hjälpsökande arbetslösa				Övriga arbetslösa				Samtliga arbetslösa			
	enbart under-stöd	enbart re-serv-arbete	både reserv-arbete och under-stöd	Summa	enbart under-stöd	enbart re-serv-arbete	både reserv-arbete och under-stöd	Summa	enbart under-stöd	enbart re-serv-arbete	både reserv-arbete och under-stöd	Summa
Absoluta tal												
<i>Städer med</i>												
över 100 000 inv. ..	392	120	1 746	2 258	534	49	333	916	926	169	2 079	3 174
30 000—100 000 » ..	252	160	320	732	212	46	137	395	464	206	457	1 127
20 000— 30 000 » ..	35	102	233	370	42	27	60	129	77	129	293	495
5 000— 20 000 » ..	121	512	765	1 398	155	191	258	604	276	703	1 023	2 000
högst 5 000 » ..	18	111	65	194	21	55	42	118	39	166	107	314
Samtliga städer	818	1 005	3 129	4 952	964	368	830	2 162	1 782	1 373	3 959	7 114
<i>Landskommuner</i>												
Industrikommuner	219	809	1 310	2 338	514	495	575	1 584	733	1 304	1 885	3 922
Blandade kommuner ..	45	508	229	782	119	320	99	538	164	828	328	1 324
Jordbrukskommuner ..	25	96	67	188	69	127	48	244	94	223	115	433
Skogskommuner	2	—	—	2	40	6	1	47	42	6	1	49
Samtliga landskommuner	291	1 413	1 606	3 310	742	948	723	2 413	1 033	2 361	2 329	5 723
Hela riket	1 109	2 418	4 735	8 262	1 706	1 316	1 553	4 575	2 815	3 734	6 288	12 831
Procenttal												
<i>Städer med</i>												
över 100 000 inv. ..	17.4	5.3	77.3	100.0	58.3	5.3	36.4	100.0	29.2	5.3	65.5	100.0
30 000—100 000 » ..	34.4	21.9	43.7	100.0	53.7	11.6	34.7	100.0	41.2	18.3	40.5	100.0
20 000— 30 000 » ..	9.4	27.6	63.0	100.0	32.6	20.9	46.5	100.0	15.4	25.9	58.7	100.0
5 000— 20 000 » ..	8.7	36.6	54.7	100.0	25.7	31.6	42.7	100.0	13.8	35.1	51.1	100.0
högst 5 000 » ..	9.3	57.2	33.5	100.0	17.3	46.6	35.6	100.0	12.5	53.2	34.3	100.0
Samtliga städer	16.5	20.3	63.2	100.0	44.6	17.0	38.4	100.0	25.0	19.3	55.7	100.0
<i>Landskommuner</i>												
Industrikommuner	9.4	34.6	56.0	100.0	32.4	31.3	36.3	100.0	18.7	33.2	48.1	100.0
Blandade kommuner ..	5.7	65.0	29.3	100.0	22.1	59.5	18.4	100.0	12.4	62.7	24.9	100.0
Jordbrukskommuner ..	13.3	51.1	35.6	100.0	28.3	52.0	19.7	100.0	21.8	51.6	26.6	100.0
Skogskommuner	100.0	—	—	100.0	85.1	12.8	2.1	100.0	85.7	12.2	2.1	100.0
Samtliga landskommuner	8.3	42.7	48.5	100.0	30.7	39.3	30.0	100.0	18.0	41.3	40.7	100.0
Hela riket	13.4	29.3	57.3	100.0	37.3	28.8	33.9	100.0	21.9	29.1	49.0	100.0

Antal arbetslöshetsveckor ¹ / ₁ 1936— ³¹ / ₈ 1937	Ohjälpta arbetslösa		Ohjälpta i % av samtliga arbetslösa
	antal	%	
1—9	663	8·1	89·8
10—19	715	8·8	79·7
20—29	797	9·8	70·5
30—39	935	11·5	60·8
40—49	906	11·1	54·8
50—59	821	10·1	43·1
60—69	683	8·4	34·1
70—79	599	7·4	29·1
80—87	1 192	14·7	15·9
okänt.....	820	10·1	55·2
Summa	8 131	100·0	38·9

av ovanstående sammanställning. Procenten ohjälpta i respektive grupper minskades, allt efter som arbetslöshetsperioden ökades. Av samtliga arbetslösa med 1—9 arbetslöshetsveckor voro 89·8 procent ohjälpta, under det att motsvarande procenttal för de heltidsarbetslösa (80—87 veckor) uppgick till 15·9. Givetvis hade dessa senare haft vissa utkomstmöjligheter, då samhället icke behövt träda emellan trots den långa arbetslösheten.

Antalet arbetslösa inom olika kommuntyper med fördelning på arbetslöshetshjälp i olika former framgår av *tab. 59*. Tabellen utvisar, att av samtliga hjälpta 21·9 procent erhållit hjälp enbart i form av understöd, 29·1 procent enbart i form av reservarbete samt att 49·0 procent hjälpts med både reservarbete och understöd. En markerad skillnad förelåg i detta avseende mellan hjälpsökande och övriga arbetslösa. Av de förra hade endast 13·4 procent hjälpts med enbart understöd, under det att motsvarande tal för övriga arbetslösa var 37·3 procent. Av tabellen framgår vidare, att hjälpens utformning var väsentligt annorlunda i städer än i landskommuner. I storstäderna hade sålunda endast 5·3 procent av de hjälpta hjälpts enbart med reservarbete, under det att motsvarande procenttal för jordbrukskommunerna uppgick till 51·6 procent och för de blandade kommunerna till 62·7 procent. Härvidlag förelågo inga nämnvärda skillnader mellan hjälpsökande och övriga arbetslösa.

Då kontantunderstödet i Sverige utgör en arbetslinjen supplerande hjälpform, har det kommit till användning framför allt vid de tider av året, då reservarbete i erforderlig utsträckning icke funnits att tillgå, d. v. s. under vintern. Om en stor del av de arbetslösa erhållit hjälp enbart genom understöd, skulle detta kunna betyda, att hjälpperioden för dem varit kortare än för andra arbetslösa. Detta spörsmål belyses i efterföljande sammanställning, vari angivits medeltalet hjälpveckor per hjälpt för hjälpsökande och övriga arbetslösa inom olika kommuntyper.

Uppgifterna i denna tablå bestyrka, vad som tidigare i denna undersökning framkommit, nämligen att de övriga arbetslösas arbetslöshetssituation

Tab. 60. De arbetslösa inom olika yrkesgrupper, som erhållit arbetslöshetshjälp under tiden $1/1$ 1936— $31/7$ 1937, fördelade efter hjälpens utformning och omfattning. Män.

Yrkesgrupper	Antal hjälpta	% hjälpta			Antal hjälpveckor per hjälpt				Samtliga
		enbart understöd	enbart reservarbete	både reservarbete och understöd	enbart understöd	enbart reservarbete	både reservarbete och understöd		
							Antal veckor	därav understödsveckor	
Jordbruk	798	29.8	37.2	33.0	28.2	32.1	47.4	17.5	36.0
Skogshushållning	250	28.8	31.2	40.0	18.7	19.6	35.1	18.9	25.6
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	47	38.3	8.5	53.2	(35.2)	(28.0)	54.3	23.3	44.7
Malmbrytning	66	3.0	69.7	27.3	(39.0)	53.5	(65.4)	(27.8)	56.3
Metallindustri	704	23.9	18.9	57.2	40.7	43.8	62.1	24.8	53.5
Stenindustri	986	2.6	64.3	33.1	21.0	56.2	58.6	10.4	56.0
Glasindustri	83	12.1	32.6	55.4	(38.4)	55.9	60.2	22.5	56.2
Annan jord- o. stenindustri	101	22.8	19.8	57.4	24.5	32.6	60.9	19.5	47.0
Sågverksindustri	1 033	11.8	20.9	67.3	33.5	47.7	61.4	24.2	55.3
Annan trävaruindustri	105	36.2	18.1	45.7	36.9	(36.0)	52.7	21.2	44.0
Pappersindustri	276	19.2	31.9	48.9	35.0	47.6	59.8	23.9	51.1
Grafisk industri	46	56.5	8.7	34.8	40.7	(43.5)	(60.4)	(31.5)	47.8
Livsmedelsindustri	268	29.8	22.8	47.4	33.5	37.2	56.3	25.2	45.2
Textil- o. beklädnadsindustri ...	146	31.5	21.9	46.6	43.5	43.1	59.2	27.8	50.7
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	236	30.9	22.9	46.2	43.5	32.2	58.4	23.7	47.8
Kemisk-teknisk industri	257	10.5	25.7	63.8	20.4	48.8	50.5	16.1	46.9
Väg- o. anläggningsarbete	798	23.7	32.6	43.7	30.8	31.6	50.3	19.9	39.6
Annan byggnadsverksamhet	462	53.0	10.6	36.4	38.4	34.6	59.3	25.1	45.6
Kraft- o. värmeproduktion	68	22.0	16.2	61.8	(41.1)	(48.1)	58.3	24.8	52.9
Sjöfart o. fiske	230	31.7	18.3	50.0	28.2	31.6	56.2	23.0	42.8
Kontors- o. butikspersonal	512	38.9	12.9	48.2	45.2	36.2	58.1	28.4	50.3
Lagerarbete	236	30.9	11.0	58.1	37.8	39.3	61.8	26.4	51.9
Hotell- o. restaurangrörelse	80	35.0	12.5	52.5	40.0	(37.8)	61.0	25.4	50.7
Landtransport	789	28.3	18.2	53.5	35.7	34.0	58.1	23.7	47.4
Litterärt o. konstnärligt arbete..	52	55.8	1.9	42.3	38.6	(4.0)	60.9	35.4	47.4
Förvaltning o. undervisning	63	34.9	20.6	44.5	41.3	(39.7)	54.7	22.1	46.9
Sjukvård o. hygien	10	(30.0)	(30.0)	(40.0)	(44.3)	(11.7)	(52.0)	(33.3)	(37.6)
Husligt arbete	73	35.6	21.9	42.5	40.4	(35.8)	61.3	25.5	48.2
Tillfällighets- o. diversearbete..	3 745	13.7	33.0	53.3	40.6	41.3	60.3	21.8	51.6
Ungdom utan särskild utbildning	267	55.4	26.2	18.4	27.9	34.5	45.2	19.1	32.9
Samtliga yrkesgrupper	12 837	21.9	29.1	49.0	35.9	42.0	58.2	22.2	48.6

Antalet hjälpveckor per hjälpt.

Kommuntyper	Enbart understöd		Enbart reservarbete		Både reservarbete o. understöd		Samtliga hjälpta	
	hjälp-sökande	övriga	hjälp-sökande	övriga	hjälp-sökande	övriga	hjälp-sökande	övriga
<i>Städer med</i>								
Över 100 000 invånare ..	41.4	37.5	46.5	27.8	66.6	51.6	61.2	42.1
30 000—100 000 » ..	47.2	37.6	50.9	24.1	61.5	39.2	54.3	36.6
20 000—30 000 » ..	19.0	36.4	48.1	21.4	51.7	39.6	47.6	34.3
5 000—20 000 » ..	40.5	34.1	43.8	27.8	60.1	43.1	52.4	36.0
högst 5 000 » ..	15.6	51.7	39.0	30.1	52.9	35.7	41.5	35.9
Samtliga städer	41.5	37.3	45.2	27.2	63.1	45.3	55.9	38.6
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner	34.7	30.4	53.1	28.4	62.8	44.6	56.8	35.0
Blandade kommuner	23.1	26.9	54.3	32.4	59.4	43.6	54.0	33.2
Jordbrukskommuner	20.8	23.2	36.5	21.0	51.6	36.1	39.8	24.6
Skogskommuner	(66.0)	36.3	—	(8.7)	—	(14.0)	(66.0)	32.3
Samtliga landskommuner	31.9	29.5	52.4	28.6	61.8	43.9	55.2	33.5
Hela riket	39.0	33.9	49.4	28.2	62.7	44.6	55.6	35.9

varit lindrigare än de hjälpsökandes. Medan de sistnämnda genomsnittligt åtnjöt hjälp i 55.6 veckor, var motsvarande siffra för övriga arbetslösa 35.9. Skillnaden var genomgående i samtliga kommuntyper och för de två hjälpkategorierna »enbart reservarbete» och »både reservarbete och understöd». I fråga om »enbart understöd» förekom vissa oregelbundenheter, i det att i städer med 20 000—30 000 invånare och högst 5 000 invånare samt i blandade och jordbrukskommuner övriga arbetslösa haft väsentligt längre hjälptid än de hjälpsökande. De absoluta talen voro dock i dessa fall små.

Antalet hjälpveckor var störst i storstäderna och sjönk i stort sett med kommuntypen; lägst var det i jordbrukskommunerna.

De arbetslösa, som hjälpts med både reservarbete och understöd, uppvisade väsentligt längre hjälpperioder än andra hjälpta. I fråga om förstnämnda kategori torde det vara av intresse att konstatera, hur stor del understödsperioden utgjorde av hela hjälptiden. Detta framgår av följande sammanställning (sid. 154).

För samtliga arbetslösa, som åtnjöt hjälp både i form av understöd och reservarbete, utgjorde understödsperioden 38.1 procent av hela hjälptiden. För hjälpsökande och övriga arbetslösa voro motsvarande siffror 36.3 respektive 43.3. Understödet utgick i genomsnitt för samtliga under 22.2 veckor. Antalet understödsveckor var högst i storstäderna och lägst i de blandade kommunerna.

Hjälpens utformning och omfattning inom olika yrkesgrupper åskådliggöres i *tab. 60*. Av tabellen framgår, att, om man bortser från den fåtaligt representerade yrkesgruppen malmbrytning, endast arbetslösa tillhörande gruppen stenindustri huvudsakligen hjälpts genom enbart reservarbete; 64.3 procent av de hjälpta inom denna grupp hade hjälpts på detta sätt, endast

K o m m u n t y p e r	Medeltal understödsveckor per hjälpt med både understöd och reservarbete			Understödsveckor i % av hjälpveckor		
	hjälp-sökande	övriga	samtliga	hjälp-sökande	övriga	samtliga
<i>Städer med</i>						
öfver 100 000 inv.	29·2	24·5	28·5	43·8	47·5	44·4
30 000—100 000 "	21·8	17·4	20·5	35·4	44·4	37·4
20 000— 30 000 "	12·1	17·3	13·2	23·4	43·7	26·8
5 000— 20 000 "	18·4	16·8	18·0	30·6	39·0	32·3
högst 5 000 "	19·9	13·4	17·3	37·6	37·5	37·5
<i>Landskommuner</i>						
Industrikommuner	22·3	20·3	21·7	35·5	45·5	37·9
Blandade kommuner	12·1	14·2	12·7	20·4	32·6	23·2
Jordbrukskommuner	17·2	9·5	14·0	33·3	26·3	31·0
Skogskommuner	—	(1·0)	(1·0)	—	(7·1)	(7·1)
Hela riket	23·1	19·2	22·2	36·8	43·3	38·1

2·6 procent hade erhållit enbart understöd och 33·1 procent både reservarbete och understöd. För de sistnämnda uppgick dock antalet understödsveckor endast till 10·4 eller mindre än $\frac{1}{3}$ av hela hjälpperioden. De till Bohuslän och Blekinge i stor omfattning förlagda statliga reservarbetena ha givetvis bidragit till att just för denna yrkesgrupp arbetslinjen kunnat komma fullt till sin rätt.

Inom grafisk industri, annan byggnadsverksamhet, litterärt och konstnärligt arbete samt ungdom utan särskild utbildning var understödet den vanligaste hjälpformen. Mer än hälften av de hjälpta i dessa grupper hade åtnjutit hjälp enbart i form av understöd, vilket i fråga om gruppen ungdom utan särskild utbildning dock i stort sett var liktydigt med ungdomshjälp. I övrigt låg hjälpverksamhetens tyngdpunkt i kombinationen reservarbete och understöd.

Det högsta antalet hjälpveckor per hjälpt kom på följande yrkesgrupper, nämligen malmbrytning (56·3), glasindustri (56·2), stenindustri (56·0), sågverksindustri (55·3) och metallindustri (53·5).

Då en beskrivning av de arbetslösas hjälpförhållanden lämpligen bör kompletteras med några ekonomiska data, meddelas i vidstående sammanställning (sid. 155) uppgifter om värdet av den hjälp, som de arbetslösa erhållit. Detta värde är emellertid ingalunda liktydigt med de kostnader, som de i undersökningen ingående hjälpta förorsakat stat och kommun, enär däri ej återfinnas kostnader för bland annat material, transporter och arbetsledning vid reservarbeten.

Till de 13 993 hjälpta hade under tiden 1 januari 1936—31 juli 1937 utgivits 17·3 miljoner kronor i form av arbetslöshetshjälp eller fattigvård. Hjälpens uppgick sålunda i medeltal till 715 kronor per arbetslös, och varje hjälpt arbetslös hade i genomsnitt erhållit 1 237 kronor under hela tiden (19 månader). En mera detaljerad redogörelse för värdet av samhällets hjälp till vissa arbetslösa under år 1936 lämnas i Kap. XII (sid. 158 ff.).

Kommuntyper	Antal arbetslösa	Antal hjälptra	Hjälp från stat och kommun ¹ / ₁ 1936— ³¹ / ₇ 1937 kr.	Medeltal	
				per arbetslös kr.	per hjälptra kr.
<i>Städer med</i>					
öfver 100 000 invånare.....	5 925	3 537	5 439 250	918	1 538
30 000—100 000 »	2 077	1 213	1 393 950	671	1 149
20 000— 30 000 »	829	530	648 120	782	1 223
5 000— 20 000 »	3 176	2 115	2 751 380	866	1 301
högst 5 000 »	551	329	349 350	634	1 062
Samtliga städer	12 558	7 724	10 582 050	843	1 370
<i>Landskommuner</i>					
Industrikommuner	6 583	4 153	4 865 110	739	1 171
Blandade kommuner	2 876	1 487	1 495 050	520	1 005
Jordbrukskommuner	1 443	520	321 700	223	619
Skogskommuner	755	109	39 190	52	360
Samtliga landskommuner	11 657	6 269	6 721 050	577	1 072
Hela riket	24 215	13 993	17 303 100	715	1 237

I samband med frågan om arbetslöshetshjälpens omfattning och utformning har arbetslöshetskommissionen verkställt en utredning av i vilken utsträckning de i undersökningen ingående arbetslösa varit sysselsatta i statligt reservarbete under tiden 1 januari 1930—31 augusti 1937, d. v. s. under en sammanhängande tidsperiod av 400 veckor. Resultatet framgår av *tab. 61*, där antalet arbetslösa, som under ifrågavarande tidsperiod någon gång varit sysselsatta i statligt reservarbete, fördelats efter hjälptidens längd. Av tabellen framgår, att 9 154 arbetslösa eller 38·8 procent av hela antalet i åldersgrupperna 18—74 år någon gång tillhört det statliga reservarbetarklientelet. De län, som uppvisade de högsta procenttalen i dylika arbeten sysselsatta,

Antal veckor i statligt reservarbete	A n t a l			%		
	hjälp- sökande	övriga	Samtliga	hjälp- sökande	övriga	Samtliga
1— 29.....	1 520	1 607	3 127	27·5	44·3	34·1
30— 59.....	1 013	742	1 755	18·3	20·4	19·2
60— 89.....	756	454	1 210	13·7	12·5	13·2
90—119.....	649	331	980	11·7	9·1	10·7
120—149.....	489	201	690	8·8	5·5	7·5
150—179.....	320	108	428	5·8	3·0	4·7
180—209.....	238	75	313	4·3	2·1	3·4
210—239.....	181	53	234	3·3	1·5	2·6
240—269.....	150	32	182	2·7	0·9	2·0
270—299.....	97	23	120	1·8	0·6	1·3
300—329.....	72	2	74	1·3	0·1	0·8
330—359.....	25	—	25	0·5	—	0·3
360—389.....	16	—	16	0·3	—	0·2
Summa	5 526	3 628	9 154	100·0	100·0	100·0

Tab. 61. Antalet arbetslösa, som varit sysselsatta i statligt reservarbete någon gång under tiden 1/1 1930—31/8 1937, fördelade efter hjälpperiodens längd. Män.

Län	Antal veckor i statligt reservarbete 1/1 1930—31/8 1937													Summa	
	1-29	30-59	60-89	90-119	120-149	150-179	180-209	210-239	240-269	270-299	300-329	330-359	360-389	Antal	I % av arbetslösa 18-74 år
Stockholms stad	523	270	140	112	56	21	24	24	14	11	11	2	—	1 208	35.2
Stockholms	58	19	27	26	17	14	5	1	—	1	1	—	—	169	26.2
Uppsala	19	8	4	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	35	13.9
Södermanlands	8	6	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	17	8.0
Östergötlands	68	32	19	21	17	8	2	4	2	4	4	1	1	183	26.3
Jönköpings	53	31	10	15	7	4	1	1	—	4	—	2	—	128	36.6
Kronobergs	21	13	12	7	7	8	2	1	—	2	—	—	—	73	28.4
Kalmar	58	40	28	14	18	14	4	9	4	2	3	3	—	197	36.0
Gotlands	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	10.9
Blekinge	94	67	73	55	66	53	45	41	26	19	8	5	1	553	59.5
Kristianstads	14	3	—	4	1	1	—	2	—	—	1	—	—	26	12.8
Malmö stad	195	129	91	50	13	11	13	5	3	6	1	1	1	519	48.6
Malmöhus i övrigt	169	73	25	27	16	8	10	10	8	6	—	—	1	353	33.6
Hallands	35	9	11	3	2	1	1	—	—	—	1	—	—	63	13.8
Göteborgs stad	198	101	75	73	41	28	17	9	11	9	12	4	4	582	41.2
Göteborgs o. Boh. i övr.	213	154	180	155	152	84	79	52	53	23	12	1	6	1 164	63.2
Älvsborgs	65	17	20	15	6	6	2	3	1	2	1	1	—	139	23.1
Skaraborgs	29	13	15	8	4	1	1	—	—	—	—	—	—	71	27.4
Värmlands	105	52	33	23	18	12	5	5	2	3	—	—	—	258	32.1
Örebro	45	33	10	20	5	5	2	5	—	1	—	—	—	126	28.8
Västmanlands	6	2	1	5	2	1	1	—	1	—	—	—	—	19	15.6
Kopparbergs	30	40	20	14	10	9	5	1	3	2	4	1	—	139	29.0
Gävleborgs	112	80	69	38	28	11	11	12	7	2	5	—	—	375	39.0
Västernorrlands	617	326	211	165	89	33	19	13	12	3	2	—	—	1 490	45.4
Jämtlands	5	2	2	3	1	1	1	—	—	—	—	—	—	15	14.0
Västerbottens	80	31	17	10	17	5	9	6	9	10	4	1	—	199	27.8
Norrbottnens	302	203	116	115	94	88	54	30	25	10	4	3	2	1 046	44.7
Hela riket	3 127	1 755	1 210	980	690	428	313	234	182	120	74	25	16	9 154	38.8
Arbetslöshets- tyngda områden															
Stenkommuner															
Blekinge	41	28	28	31	37	28	32	26	18	13	4	2	—	288	71.6
Bohuslän	160	96	134	120	131	74	73	47	51	22	12	—	—	920	76.9
Sågverkskommuner															
Västernorrland	452	251	151	125	73	27	14	11	9	2	2	—	—	1 117	51.8
Övriga	56	41	43	24	21	9	13	13	14	10	4	1	—	249	73.9
Järnbruks- och gruv- kommuner															
Bergslagen	18	17	19	10	8	7	4	2	3	2	4	1	—	95	62.5
Norrbottnen	57	49	34	40	38	31	10	7	8	2	2	3	2	283	57.4
Tändstickskommuner ..	43	27	24	20	8	2	2	1	—	—	—	—	—	127	53.4
Glasbrukskommuner ..	28	20	14	6	10	5	5	3	—	3	—	—	—	94	72.9
Övriga															
Oskarshamn	32	22	20	5	9	5	2	4	3	1	2	1	—	106	60.2
Södra Vram	7	2	2	1	1	1	2	—	3	—	—	—	—	19	86.4
Vissa kommuner i Västernorrland ..	58	35	36	24	9	2	2	2	2	1	—	—	—	171	52.8
Summa	952	588	505	406	345	191	159	116	111	56	30	8	2	3 469	61.6

voro Göteborgs och Bohus (63·2), Blekinge (59·5), Västernorrlands (45·4) och Norrbottens (44·7). Över medeltalet för hela riket kommo dessutom städerna Malmö (48·6) och Göteborg (41·2).

Den höga procenten sysselsatta i de nyss nämnda länen berodde givetvis på att flertalet arbetslöshetstyngda kommuner voro belägna därstädes. Av tabellen framgår också, att de arbetslöshetstyngda områdena utvisade ännu högre procenttal, i det att inom dessa områden icke mindre än 61·6 procent av de arbetslösa varit sysselsatta i statligt reservarbete. Om man bortser från det obetydliga antalet arbetslösa i Södra Vram, uppvisade Bohusläns stenkommuner den högsta procentsatsen (76·9) och närmast sågverkskommunerna utanför Västernorrland (73·9). Det lägsta procentuella antalet statliga reservarbetare från arbetslöshetstyngda områden återfanns i Västernorrlands sågverkskommuner (51·8).

Hur de i statligt reservarbete sysselsatta fördelade sig på hjälpsökande och övriga arbetslösa efter hjälptidens längd framgår av sammanställningen å sid. 155 (nederst).

Av de hjälpsökande hade 5 526 eller 63·5 procent och av övriga arbetslösa, minst 18 år gamla, 3 628 eller 24·4 procent haft sysselsättning vid statligt reservarbete. Av de förra hade 54·2 procent varit sysselsatta minst 60 veckor, under det att motsvarande tal för de senare endast uppgick till 35·3 procent. Av samtliga här redovisade arbetslösa hade 115 eller 1·3 procent varit sysselsatta i statligt reservarbete minst 300 veckor, d. v. s. över 5½ år; den längsta förekommande tiden utgjorde 380—389 veckor.

Slutligen angives i nedanstående sammanställning, hur stor del av respektive åldersgrupper som utgjordes av i statligt reservarbete sysselsatta.

Åldersgrupper	I statligt reservarbete sysselsatta i % av antalet arbetslösa		
	hjälp- sökande	övriga	Samtliga
18—20	30·8	6·7	10·6
21—25	70·3	29·3	37·7
26—30	74·9	33·5	47·2
31—35	69·4	29·1	45·0
36—40	66·7	25·8	42·4
41—45	63·5	25·2	41·8
46—50	64·4	22·5	40·8
51—55	64·2	21·6	42·3
56—60	59·1	21·8	39·4
61—66	47·7	18·6	32·5
67—74	38·0	7·9	13·9
Summa	63·4	24·4	38·8

Sammanställningen utvisar, att skillnaderna mellan åldersgrupperna voro relativt små. Arbetslösa i åldrarna 21—35 år — och särskilt i åldersgruppen 26—30 år — hade dock i större utsträckning än de arbetslösa inom andra åldersgrupper tillhört det statliga reservarbetarklientelet.

KAP. XII.

De arbetslösas inkomstförhållanden.

Den sociala miljö, i vilken individen framlever sitt liv, är till betydande del betingad av hans ekonomiska möjligheter att tillfredsställa sina behov. Vid arbetslöshetskommissionens klientelundersökningar 1935 och 1936 har dock någon undersökning av de arbetslösas inkomster icke ansetts behöva ifrågakomma, då dessa undersökningar uteslutande gällt personer, som varit anmälda såsom hjälpsökande hos respektive arbetslöshetskommittéer och vilkas inkomstförhållanden sålunda blivit genom vederbörande kommitté noggrant undersökta, innan tilldelning av hjälp skett. Redan vid planerandet av arbetslöshetsräkningen stod det klart, att vid densamma skulle komma att anmäla sig ett betydande antal personer, vilka icke vore hjälpsökande och beträffande vilka en undersökning av deras ekonomiska förhållanden vore av intresse. För att fullständiga den bild, som på detta sätt kunde erhållas, borde uppgifter angående de arbetslösas inkomster under visst år avfordras samtliga räkningsdeltagare. Den arbetslöse hade därför att i anmälningsblanketten ange sina inkomster från arbete i öppna marknaden under viss tidsperiod. Därjämte skulle han uppgiva sin egen, sin hustrus och sina hemmavarande barns sammanlagda kontanta arbetsinkomst under år 1936. Med ledning av dessa uppgifter och de av vederbörande arbetslöshetskommitté lämnade rörande samhällets hjälp till den arbetslöse avsågs att erhålla en såvitt möjligt fullständig kartläggning av räkningsdeltagarnas ekonomiska förhållanden.

Uppgifterna angående såväl den arbetslöses egen som familjemedlemmarnas inkomster synas i många fall ha berett de arbetslösa svårigheter. I vissa fall har av de lämnade svaren syntts sannolikt, att inkomst från reservarbete inräknats i arbetsinkomsten från öppna marknaden. I de fall, där detta varit fullt tydligt och klart, har korrigerings skett. I ett stort antal fall har det visserligen funnits anledning förmoda, att en dylik sammanblandning ägt rum, men det har icke varit möjligt att med säkerhet utläsa, i vilken utsträckning dubbelräkning förekommit. Då har någon arbetsinkomst icke upptagits, och den arbetslöse har redovisats under rubriken »okänd inkomst». Därtill kommer, att för vissa grupper av arbetslösa den form, i vilken de normalt hämtat sin utkomst, varit sådan, att intäkterna icke utan vidare låtit sig värdera i pengar, vilket framför allt gällt jordbrukare och hemmasöner. Även dessa hava på grund härav som regel hänförts till kategorin okänd inkomst. Det förhållandevis stora antal personer, som, enligt vad av det följande framgår, icke kunnat medräknas vid undersökningen av de arbetslösas ekonomi, är därför icke beroende på att de arbetslösa i någon större utsträckning skulle

ha underlåtit att redovisa sina inkomster, men väl på att deras redovisningar i många fall tyvärr icke varit tillräckligt tydliga.

Som ett genomgående drag har observerats, att arbetslösa med små inkomster från öppna marknaden i allmänhet kunnat lämna uppgifter i ett ur bearbetningssynpunkt tillfredsställande skick, medan däremot deklARATIONER med något högre inkomster i förhållandevis större utsträckning måst utlämnas vid bearbetningen. För olika grupper av arbetslösa redovisade medelinkomster äro därför utan all fråga att betrakta som minimala.

Av här ovan vidrörda anledningar har en redovisning av den arbetslöses egen inkomst skild från familjemedlemmarnas icke kunnat lämnas. Även om en sådan uppdelning ur vissa synpunkter varit av intresse, får det dock för bedömandet av den arbetslöses allmänna ekonomiska situation anses tillfyllest med uppgifter om den sammanlagda inkomsten, som stått den arbetslöse och hans familj till buds. Självfallet är det familjeförsörjarens inkomst, som för den vida övervägande delen av de arbetslösa är av den största betydelsen. Detta framgår i någon mån redan av de upplysningar rörande de arbetslösas familjeförhållanden, som lämnats i kap. VI (sid. 86), varest i anslutning till tab. 30 redogjorts för antalet familjemedlemmar med förvärvsarbete. På varje arbetslös med familj kom 0.5 familjemedlemmar med förvärvsarbete.

Redovisningen av inkomsterna har avsett endast *kontanta inkomster av arbete i öppna marknaden* samt värdet av sådana naturaförmåner, som haft karaktär av lön och vilkas värde utan svårighet kunnat fastställas med hänsyn till på olika orter rådande förhållanden. Hit hör t. ex. förmånen av fri bostad åt portvakter m. fl. Däremot ha icke sådana naturaförmåner, som bestått i produkter, utvunna från eget jordbruk, bostad i egen eller arrenderad fastighet etc., tagits i beaktande.

Vid värderingen av *hjälp från stat och kommun* ha medräknats först och främst alla former av arbetslöshetshjälp, med eller utan fattigvårds karaktär, ävensom tillfällig fattigvård åt hemmavarande familjemedlemmar. Däremot har icke medtagits fattigvård, utgiven till familjemedlem, som vistats utom hemmet, såsom vård å lasarett m. m. och ej heller folkpension eller livräntor på grund av olycksfall. Den av räknekommittén lämnade redovisningen över den samhällliga hjälp, som kommit de arbetslösa till del, har, säkerligen till stor del på grund av svårigheten att draga en bestämd gräns mellan fattigvård på grund av arbetslöshet och av annan orsak, icke blivit så fullständig och i alla avseenden tydlig, att en uppdelning på arbetslöshetshjälp och annan samhälllig hjälp lämpligen låtit sig göra. Såsom allmänt omdöme kan dock sägas, att arbetslöshetshjälpen spelat den ojämförligt största rollen.

Slutligen må nämnas, att i de fall, där redogörelse här nedan icke lämnas för vissa i frågeformuläret upptagna punkter, detta är beroende på att de framställda frågorna besvarats antingen i så obetydlig utsträckning, att en bearbetning icke varit möjlig, eller på att svaren varit alltför otydliga för att möjliggöra dragandet av några slutsatser.

I undersökningen ingående uppgifter om de arbetslösas ekonomiska för-

hållanden hänföra sig till år 1936 och äro grundade på deklARATIONER avgivna av 19 979 arbetslösa med känd inkomst under sagda år. Av olika här ovan vidrörda anledningar ha sålunda utsorterats 4 236 fall, beträffande vilka uppgifterna varit av den art, att de icke ansetts kunna ingå i inkomstundersökningen. I *tab. 62* angives antalet arbetslösa inom olika yrkesgrupper med känd inkomst, fördelade på hjälpsökande och övriga, varvid även medelinkomsten angivits. Representativiteten för de i undersökningen medtagna utgör i fråga

Tab. 62. Arbetslösa med känd arbetsinkomst år 1936, fördelade på yrkesgrupper. Män.

Yrkesgrupper	Hjälpsökande			Övriga			Medelinkomst beräknad på antalet arbetslösa som haft arbetsinkomst	
	med känd inkomst ¹						hjälp-sökande	övriga
	antal	i % av antalet hjälpsökande	medelinkomst kr.	antal	i % av antalet övriga	medelinkomst kr.		
Jordbruk	226	50·2	599	1 356	59·5	652	801	710
Skogshushållning	57	90·5	597	632	82·4	700	654	722
Ingenjörarbete o. arbetsledning..	30	96·8	1 761	138	90·8	2 005	2 401	2 325
Malmbrytning	49	92·5	103	20	83·8	534	1 009	1 526
Metallindustri	438	88·7	723	724	88·0	1 173	1 480	1 561
Stenindustri	736	92·9	255	354	91·5	615	1 004	938
Glasindustri	51	83·6	438	111	91·7	1 170	1 117	1 353
Annan jord- o. stenindustri	64	87·7	782	82	84·5	1 158	1 221	1 439
Sågverksindustri	685	89·5	304	606	86·0	659	1 026	908
Annan trävaruindustri	61	91·0	964	172	87·8	1 335	1 368	1 511
Pappersindustri	164	90·6	476	218	86·2	1 110	1 201	1 415
Grafisk industri	28	90·3	735	97	89·8	1 497	(1 143)	1 838
Livsmedelsindustri	157	88·7	962	448	86·5	1 526	1 373	1 705
Textil- o. beklädnadsindustri	89	88·1	898	208	87·0	1 274	1 453	1 506
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	165	93·8	931	244	85·9	1 192	1 396	1 419
Kemisk-teknisk industri	178	93·7	924	111	91·7	958	1 661	1 418
Väg- o. anläggningsarbete	440	86·8	944	783	90·3	1 325	1 418	1 474
Annan byggnadsverksamhet	225	81·2	1 112	685	86·9	1 672	1 455	1 847
Kraft- o. värmeproduktion	53	94·6	748	46	80·7	1 524	1 201	1 753
Sjöfart o. fiske	137	83·5	681	293	74·6	1 098	1 072	1 324
Kontors- o. butikspersonal	323	88·7	750	889	86·9	1 302	1 275	1 608
Lagerarbete	151	88·8	717	310	91·7	1 270	1 203	1 614
Hotell- o. restaurangrörelse	48	94·1	620	110	82·1	1 044	1 102	1 248
Landtransport	483	90·6	752	853	87·9	1 102	1 183	1 297
Litterärt o. konstnärligt arbete ..	35	94·6	570	160	86·0	1 579	867	1 885
Förvaltning o. undervisning	36	87·8	1 012	98	81·0	1 175	1 401	1 371
Sjukvård- o. hygien	3	(60·0)	(463)	42	85·7	1 268	(694)	1 566
Husligt arbete	40	88·9	573	84	89·4	1 344	997	1 505
Tillfällighets- o. diversearbete	2 336	88·2	422	2 280	83·6	491	1 080	776
Ungdom utan särskild utbildning	70	35·5	11	267	44·9	7	(385)	(187)
Samtliga	7 558	85·9	573	12 421	80·6	974	1 203	1 236

¹ Även de som uppgivit, att de icke haft någon inkomst.

om hjälpsökande 85·9 procent och i fråga om övriga 80·6 procent. Variationerna olika yrkesgrupper emellan äro förhållandevis obetydliga, bortsett från yrkesgruppen jordbruk, där representativiteten för hjälpsökande och övriga uppgår till endast 50·2 respektive 59·5 procent. Anledningen till denna låga representativitet har i det föregående vidrörts, nämligen att jordbrukare och hemmasöner i enlighet med de för undersökningen tillämpade principerna icke medtagits. De i yrkesgruppen jordbruk ingående arbetslösa med redovisade inkomstuppgifter utgöras sålunda till stor del av jordbruksarbetare.

I undersökningen ingående arbetslösa med känd inkomst i procent av samtliga arbetslösa, fördelade på arbetslöshetsveckor, har angivits i *tab. 63*. Som synes, förekommo inga nämnvärda differenser de olika veckogrupperna emellan, men i fråga om gruppen okänt antal arbetslöshetsveckor var representativiteten mindre god, framför allt i fråga om arbetslösa, boende hos föräldrar eller i egen bostad. Även vid fördelning efter försörjningsplikt synes representativiteten ha varit tillfredsställande i fråga om arbetslösa med känt antal arbetslöshetsveckor. Däremot var den mindre god i fråga om de hos föräldrar eller i egen bostad boende icke försörjningspliktiga med okänt antal arbetslöshetsveckor.

Tab. 63. Antalet arbetslösa med känd inkomst i procent av samtliga arbetslösa. Män.

Arbetslöshetsveckor Försörjningsförhållanden	Boende					
	i förhyrd bostad			hos föräldrar eller i egen bostad		
	stor- städer	övriga städer	lands- kom- muner	stor- städer	övriga städer	lands- kom- muner
0	85·3	86·0	86·0	78·2	87·6	80·9
1—9	84·3	92·7	86·6	87·0	93·3	83·8
10—19	87·6	92·0	88·5	85·4	90·7	85·0
20—29	92·0	89·1	86·6	84·1	86·3	82·5
30—39	86·5	87·3	89·0	89·4	87·1	85·8
40—49	89·0	82·5	82·0	88·3	85·9	83·8
50—52	92·5	88·9	94·2	95·2	94·5	92·0
Okänt	79·9	82·6	65·4	58·4	58·4	47·6
Samtliga	89·1	87·7	87·6	84·3	86·3	72·3
Icke försörjningspliktiga						
känt antal veckor	91·5	91·3	89·5	89·2	90·3	86·1
okänt " "	76·3	82·5	45·9	54·4	57·0	38·7
Med försörjningsplikt mot 1—2 personer						
känt antal veckor	89·2	87·4	90·9	86·0	89·6	87·8
okänt " "	82·1	82·4	70·7	84·0	62·2	58·1
Med försörjningsplikt mot 3 eller flera personer						
känt antal veckor	90·9	87·1	89·4	91·9	87·0	87·3
okänt " "	89·6	86·8	88·5	(50·0)	65·2	61·2

Redan av de i tab. 62 redovisade medelinkomsterna framgår den väsentliga skillnaden i ekonomiskt avseende, som var rådande mellan hjälpsökande och övriga arbetslösa. Under det att medelinkomsten för de förra — det framhålles ännu en gång, att med inkomst förstås *arbetsinkomst i öppna marknaden* — utgjorde 573 kronor, hade de senare i genomsnitt 974 kronors arbetsinkomst. Dessa medeltal avse, såsom här nedan närmare utvecklas, hela antalet arbetslösa med känd inkomst, sålunda även de personer, som icke haft någon arbetsinkomst från öppna marknaden.

Inom de olika yrkesgrupperna voro bland de hjälpsökande — bortsett från ungdom utan särskild utbildning — de arbetslösa inom yrkesgrupperna malm-brytning, stenindustri och sågverksindustri sämst ställda med en medelinkomst av respektive 103, 255 och 304 kronor. Bland övriga arbetslösa redovisades de lägsta inkomsterna inom yrkesgrupperna tillfällighets- och diversearbete, malm-brytning och stenindustri med respektive 491, 534 och 615 kronor. Sågverksindustrins arbetslösa hade obetydligt mera eller 659 kronor. Av nu anförda yrkesgrupper omfattade dock malm-brytning ett förhållandevis mindre antal i undersökningen ingående arbetslösa, nämligen 49 hjälpsökande och 20 övriga. De högsta inkomsterna bland de hjälpsökande återfunnos inom grupperna ingenjörarbete och arbetsledning (1 761 kronor), annan byggnadsverksamhet (1 112 kronor) samt förvaltning och undervisning (1 012 kronor) och bland övriga arbetslösa ingenjörarbete och arbetsledning (2 005 kronor), annan byggnadsverksamhet (1 672 kronor) samt litterärt och konstnärligt arbete (1 579 kronor). Tydligt är, att, såsom man kunnat vänta, högre inkomster förelegat inom de kvalificerade yrkena och de stadsbetonade säsongyrkena, samt att de lägsta inkomsterna varit till finnas inom de i de arbetslöshets-tyngda områdena förhärskande yrkesgrupperna.

Nu anförda medeltal avse, såsom av tab. 62 framgår, medeltalet för samtliga i undersökningen ingående personer med känd inkomst, till vilka givetvis räknats även de som angivit, att de under året icke haft arbetsinkomst från öppna marknaden. Inom vissa yrkesgrupper var antalet arbetslösa utan någon arbetsinkomst anmärkningsvärt stort, och i samma mån som den redovisade inkomsten åtnjutits av ett i förhållande till hela antalet arbetslösa inom yrkesgruppen ringa antal personer, blev medeltalet lågt. I avsikt att erhålla ett uttryck för de inkomstmöjligheter, som varit för handen för de arbetslösa, som icke varit helt utan inkomst, har i tab. 62 även angivits medelinkomsten för de arbetslösa med redovisad inkomst, d. v. s. med frånräkning av dem som icke haft någon inkomst.

De så beräknade medelinkomsterna giva i vissa fall en helt annan bild av inkomstförhållandena inom de olika yrkesgrupperna. De lägsta årsinkomsterna utvisade — bortsett från, förutom ungdom utan särskild utbildning, den numerärt obetydliga gruppen sjukvård och hygien — bland de hjälpsökande: skogshushållning (654 kronor), jordbruk (801 kronor), litterärt och konstnärligt arbete (867 kronor) och husligt arbete (997 kronor). Bland övriga arbetslösa hade de som tillhörde följande grupper låga inkomster, nämligen

jordbruk (710 kronor), skogshushållning (722 kronor) och stenindustri (938 kronor). De högsta inkomsterna förekommo för de hjälpsökande inom ingenjörarbete och arbetsledning (2 401 kronor), kemisk-teknisk industri (1 661 kronor) och metallindustri (1 480 kronor) samt bland övriga arbetslösa ingenjörarbete och arbetsledning (2 325 kronor), litterärt och konstnärligt arbete (1 885 kronor), annan byggnadsverksamhet (1 847 kronor) och grafisk industri (1 838 kronor).

Skillnaden mellan de på nu angivet sätt beräknade medelinkomsterna för hjälpsökande och övriga arbetslösa var, naturligt nog, icke närmelsevis så stort som i fråga om de på samtliga arbetslösa beräknade medeltalen. I genomsnitt för samtliga yrkesgrupper utgjorde medelinkomsten för de hjälpsökande 1 203 kronor och för övriga arbetslösa 1 236 kronor.

Understrykas bör här, att ingendera av de två anförda medeltalsserierna är ägnad att bilda underlag för lönestatistiska spekulationer, enär de anförda talen i samtliga fall äro påverkade av längre eller kortare arbetslöshet hos större eller mindre del av de i undersökningen medtagna individerna. Såsom ett uttryck för en kombination av arbetslöshetsrisk och normalförtjänst torde emellertid dessa medelinkomster kunna accepteras vid en jämförelse mellan de olika yrkesgrupperna.

Inkomsttagarnas fördelning med hänsyn till arbetsinkomstens storlek och yrkestillhörighet framställs i *tab. 64*, varest hjälpsökande och övriga arbetslösa redovisas var för sig. Procentuella fördelningen på inkomstklasser med 500 kronors intervall framgår av nedanstående sammanställning.

Inkomstbelopp kronor	Hjälpsökande		Övriga	
	antal	%	antal	%
0	3 957	45·0	2 632	17·1
högst 499	910	10·3	2 467	16·0
500— 999	991	11·3	2 878	18·7
1 000—1 499	629	7·2	1 621	10·5
1 500—1 999	432	4·9	965	6·3
2 000—2 499	249	2·8	644	4·2
2 500—2 999	168	1·9	406	2·6
3 000—3 499	82	0·9	323	2·1
3 500—3 999	56	0·6	152	1·0
4 000—4 499	31	0·4	117	0·7
4 500—4 999	17	0·2	57	0·4
5 000—w	36	0·4	159	1·0
okänt	1 242	14·1	2 994	19·4
Samtliga	8 800	100·0	15 415	100·0

Icke mindre än 45·0 procent av de hjälpsökande och 17·1 procent av övriga hade icke haft någon arbetsinkomst under år 1936. För 14·1 procent av de förra och 19·4 procent av de senare kunde redovisning av inkomsten ej äga

Tab.64. De arbetslösa inom olika yrkesgrupper, fördelade

A. Hjälpökande arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa	Därav med en arbetsinkomst år 1936 av kronor										Okänt
		0	högst 499	500-999	1 000-1 499	1 500-1 999	2 000-2 499	2 500-2 999	3 000-3 999	4 000-4 999	5 000- o	
Jordbruk	450	57	66	61	19	7	11	3	2	—	—	2
Skogshushållning	63	5	13	35	3	1	—	—	—	—	—	—
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	31	8	2	3	2	3	1	3	5	3	—	—
Malmbrytning	53	44	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—
Metallindustri	494	224	36	51	33	35	20	17	15	3	4	—
Stenindustri	792	549	54	50	48	17	11	2	2	2	1	—
Glasindustri	61	31	7	4	2	2	4	1	—	—	—	—
Annan jord- o. stenindustri	73	23	10	9	8	7	2	5	—	—	—	—
Sågverksindustri	765	482	46	78	39	21	9	2	4	3	1	—
Annan trävaruindustri ..	67	18	4	14	8	7	5	2	2	1	—	—
Pappersindustri	181	99	15	15	14	7	4	9	1	—	—	—
Grafisk industri	31	10	4	6	2	4	1	—	1	—	—	—
Livsmedelsindustri	177	47	20	34	15	15	5	10	9	1	1	—
Textil- o. beklädnadsind.	101	34	12	10	10	8	6	2	6	—	1	—
Läder-, hår- o. gummiv-ind.	176	55	25	26	21	13	10	5	5	3	2	—
Kemisk-teknisk industri ..	190	79	12	24	23	14	7	5	7	4	3	—
Väg- o. anläggningsarbete	507	147	44	69	70	48	26	15	12	4	5	—
Annan byggnadsverksamh.	277	53	32	36	31	25	18	16	10	3	1	—
Kraft- o. värmeproduktion	56	20	9	8	6	4	2	2	2	—	—	—
Sjöfart o. fiske	164	50	17	35	15	11	5	3	—	1	—	—
Kontors- o. butikspersonal	364	133	50	40	33	25	21	10	6	2	3	—
Lagerarbete	170	61	26	21	15	9	7	6	3	3	—	—
Hotell- o. restaurangrörelse	51	21	8	7	6	4	—	—	1	—	1	—
Landtransport	533	176	62	96	55	44	24	11	12	2	1	—
Litterärt o. konstnärl. arb.	37	12	8	6	5	3	1	—	—	—	—	—
Förvaltning o. undervisn.	41	10	6	8	2	2	3	4	—	—	1	—
Sjukvård o. hygien	5	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Husligt arbete	45	17	9	6	3	3	—	1	—	—	1	—
Tillfällighets- o. diversearb.	2 648	1 423	310	237	138	92	46	34	33	13	10	31
Ungdom utan särsk. utb.	197	68	1	1	—	—	—	—	—	—	—	12
Samtliga	8 800	3 957	910	991	629	432	249	168	138	48	36	1 24

Der arbetsinkomst (inkl. familjemedlemmars) 1936. Män.

B. Övriga arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbets- lösa	Därav med en arbetsinkomst år 1936 av kronor										Okänd in- komst
		0	högst 499	500- 999	1 000- 1 499	1 500- 1 999	2 000- 2 499	2 500- 2 999	3 000- 3 999	4 000- 4 999	5 000- ω	
		Jordbruk	2 279	111	495	489	154	60	22	11	11	
Kokshushållning	767	19	185	317	83	11	7	6	3	1	—	135
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	152	19	19	15	14	12	10	12	14	12	11	14
Malmbrytning	24	13	—	3	1	1	—	—	2	—	—	4
Metallindustri	823	180	94	116	102	68	58	37	40	18	11	99
Stenindustri	387	122	60	77	63	18	6	3	4	—	1	33
Glasindustri	121	15	15	16	25	20	15	3	1	—	1	10
Annan jord- o. stenindustri	97	16	10	15	18	8	7	2	4	2	—	15
Ägverksindustri	705	166	140	156	88	27	13	7	3	2	4	99
Annan trävaruindustri ..	196	20	25	38	24	26	15	7	10	3	4	24
Pappersindustri	253	47	22	35	32	49	17	13	2	—	1	35
Grafisk industri	108	18	13	13	10	11	7	9	11	2	3	11
Livsmedelsindustri	518	47	54	88	65	66	33	26	38	21	10	70
Textil- o. beklädnadsind.	239	32	29	46	31	14	15	18	19	3	1	31
Skäder, hår- o. gummiv.-ind.	284	39	42	55	37	14	22	12	13	8	2	40
Kemisk-teknisk industri ..	121	36	10	14	15	19	9	4	3	1	—	10
Äg- o. anläggningsarbete	867	79	92	191	141	110	63	36	49	12	10	84
Annan byggnadsverksamh.	788	65	58	119	124	90	77	51	54	19	28	103
Kraft- o. värmeproduktion	57	6	6	11	6	—	4	3	7	2	1	11
Jöfart o. fiske	393	50	54	65	42	32	21	3	16	4	6	100
Kontors- o. butikspersonal	1 023	169	130	181	115	84	59	44	59	18	30	134
Lagerarbete	338	66	42	56	42	30	21	18	17	11	7	28
Hotell- o. restaurangrörelse	134	18	24	28	13	7	9	1	6	2	2	24
Landtransport	970	128	135	216	145	83	53	38	33	16	6	117
Bitterärt o. konstnärl. arb.	186	26	21	25	16	15	21	10	14	5	7	26
Förvaltning o. undervisn.	121	14	15	30	16	7	6	2	4	1	3	23
Jukvård o. hygien	49	8	6	9	3	4	4	3	4	1	—	7
Husligt arbete	94	9	17	18	13	6	4	5	8	1	3	10
Tillfällighets- o. diversearb.	2 727	837	645	435	183	73	46	22	26	7	6	447
Ungdom utan särsk. utb.	594	257	9	1	—	—	—	—	—	—	—	327
Samtliga	15 415	2 632	2 467	2 878	1 621	965	644	406	475	174	159	2 994

Tab. 65. Arbetsinkomst (inkl. familjemedlemmars) samt hjälp från stat och kommun under år 1936

A. Arbetslösa boende i förhurd bostad.

Försörjningsförhållanden och antal arbetslöshetsveckor 1936	Storstäder				Övriga städer				Landskommuner			
	Antal arbetslösa med känd arbetsinkomst	Arbetsinkomst kr.	Hjälp från stat och kommun kr.	Summa kr.	Antal arbetslösa med känd arbetsinkomst	Arbetsinkomst kr.	Hjälp från stat och kommun kr.	Summa kr.	Antal arbetslösa med känd arbetsinkomst	Arbetsinkomst kr.	Hjälp från stat och kommun kr.	Summa kr.
<i>Icke försörjningspliktiga</i>												
0	67	2 080	3	2 083	57	1 585	48	1 633	47	1 437	1	1 438
1—9	41	1 780	25	1 805	31	1 907	30	1 937	20	1 423	21	1 444
10—19	63	1 401	24	1 425	51	1 415	34	1 449	60	1 011	29	1 040
20—29	95	1 114	94	1 208	88	1 111	106	1 217	60	761	76	837
30—39	102	880	209	1 089	73	767	148	915	82	641	159	800
40—49	142	456	325	781	83	417	370	787	67	375	228	603
50—52	575	92	663	755	319	118	762	880	305	26	782	631
okänt	100	878	208	1 086	52	594	79	673	45	730	46	776
Summa	1 185	592	406	998	754	635	402	1 037	686	468	402	896
<i>Med försörjningsplikt mot 1—2 personer</i>												
0	138	3 099	46	3 145	136	2 318	30	2 348	82	2 037	32	2 069
1—9	72	3 051	101	3 152	96	2 464	26	2 490	51	1 555	21	1 576
10—19	111	2 671	86	2 757	161	2 033	84	2 117	101	1 307	82	1 389
20—29	164	2 110	220	2 330	217	1 770	219	1 989	148	1 039	124	1 163
30—39	217	1 555	417	1 972	243	1 445	359	1 804	160	974	285	1 259
40—49	223	1 105	732	1 837	222	989	671	1 660	107	481	541	1 028
50—52	951	1 020	1 050	2 070	699	697	1 032	1 729	654	162	1 140	1 306
okänt	225	1 974	278	2 252	126	1 477	223	1 700	111	1 110	122	1 232
Summa	2 101	1 565	654	2 219	1 900	1 319	554	1 873	1 414	685	632	1 301
<i>Med försörjningsplikt mot 3 eller flera personer</i>												
0	50	2 673	219	2 892	47	2 267	6	2 273	49	2 006	59	2 065
1—9	15	(2 508)	(31)	(2 539)	52	2 496	134	2 630	26	1 811	159	1 967
10—19	37	2 374	366	2 740	97	1 964	223	2 187	71	1 187	190	1 377
20—29	61	1 837	609	2 446	102	1 567	419	1 986	82	1 182	305	1 487
30—39	99	1 370	936	2 306	119	1 217	702	1 919	97	827	398	1 225
40—49	81	925	1 259	2 184	104	760	1 037	1 797	63	466	678	1 144
50—52	394	574	1 674	2 248	308	452	1 377	1 829	357	115	1 375	1 490
okänt	73	1 609	591	2 200	59	1 369	356	1 725	63	1 047	347	1 394
Summa	810	1 143	1 185	2 328	888	1 160	797	1 957	808	672	792	1 470
<i>Samtliga</i>												
0	255	2 747	69	2 816	240	2 134	30	2 164	178	1 870	31	1 901
1—9	128	2 580	68	2 648	179	2 377	58	2 435	97	1 596	58	1 654
10—19	211	2 239	117	2 356	309	1 910	119	2 029	232	1 194	101	1 295
20—29	320	1 762	257	2 019	407	1 577	244	1 821	290	1 022	165	1 187
30—39	418	1 347	489	1 836	435	1 269	417	1 686	339	851	287	1 137
40—49	446	866	698	1 564	409	815	703	1 518	237	447	489	926
50—52	1 920	650	1 062	1 712	1 326	501	1 047	1 548	1 316	117	1 121	1 223
okänt	398	1 631	318	1 949	237	1 256	225	1 481	219	1 014	171	1 185
Summa	4 096	1 200	687	1 887	3 542	1 134	583	1 717	2 908	630	622	1 220

för arbetslösa med olika antal arbetslöshetsveckor. Män med känd inkomst. Medeltal kronor.

B. Arbetslösa boende hos föräldrar eller i egen fastighet.

Försörjningsförhållanden och antal arbetslöshetsveckor 1936	Storstäder				Övriga städer				Landskommuner			
	Antal arbetslösa med känd arbetsinkomst	Arbetsinkomst	Hjälp från stat och kommun	Summa	Antal arbetslösa med känd arbetsinkomst	Arbetsinkomst	Hjälp från stat och kommun	Summa	Antal arbetslösa med känd arbetsinkomst	Arbetsinkomst	Hjälp från stat och kommun	Summa
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
<i>Icke försörjningspliktiga</i>												
0	106	1 394	1	1 395	217	1 224	10	1 234	224	1 084	5	1 089
1—9	53	1 436	9	1 445	80	1 318	8	1 326	125	924	22	946
10—19	71	1 162	15	1 177	160	994	34	1 028	296	841	23	864
20—29	86	963	23	986	185	787	36	823	434	622	37	659
30—39	111	569	63	632	227	599	79	678	520	489	89	578
40—49	89	276	124	400	203	341	181	522	369	262	128	390
50—52	343	33	299	332	529	26	510	536	933	14	544	558
okänt	81	818	50	868	135	424	37	461	664	334	45	379
Summa	940	590	137	727	1 736	548	198	746	3 565	410	185	595
<i>Med försörjningsplikt mot 1—2 personer</i>												
0	12	(2 132)	(5)	(2 137)	27	2 562	3	2 565	58	2 102	13	2 115
1—9	5	(2 768)	—	(2 768)	9	(2 555)	(8)	(2 563)	41	1 604	36	1 640
10—19	7	(2 057)	(114)	(2 171)	33	1 945	54	1 999	95	1 287	63	1 350
20—29	17	(2 489)	(55)	(2 544)	43	1 416	180	1 596	120	1 037	141	1 178
30—39	12	(913)	(207)	(1 120)	50	1 432	262	1 694	214	867	235	1 102
40—49	22	1 500	166	1 666	46	784	364	1 148	127	506	426	932
50—52	54	620	657	1 277	152	709	311	1 020	484	243	970	1 213
okänd	21	1 781	147	1 928	28	1 338	114	1 452	342	845	118	963
Summa	150	1 407	310	1 717	388	1 212	232	1 444	1 481	737	432	1 169
<i>Med försörjningsplikt mot 3 eller flera personer</i>												
0	4	(2 880)	(10)	(2 890)	11	(1 662)	(205)	(1 867)	36	1 804	27	1 831
1—9	2	(2 400)	—	(2 400)	9	(2 570)	(37)	(2 607)	30	1 558	78	1 636
10—19	4	(2 690)	(130)	(2 820)	12	(2 195)	(68)	(2 263)	47	1 424	118	1 542
20—29	3	(1 397)	(710)	(2 107)	11	(1 985)	(344)	(2 329)	82	975	214	1 189
30—39	4	(1 678)	(785)	(2 463)	14	(1 768)	(518)	(2 286)	100	780	346	1 126
40—49	2	(340)	(280)	(620)	13	(729)	(717)	(1 446)	46	596	616	1 212
50—52	15	(1 272)	(1 111)	(2 383)	30	615	1 125	1 740	277	147	1 142	1 289
okänt	2	(5 360)	(500)	(5 860)	15	(904)	(215)	(1 119)	404	767	240	1 007
Summa	36	1 902	668	2 570	115	1 355	528	1 883	1 022	699	492	1 191
<i>Samtliga</i>												
0	122	1 516	1	1 517	255	1 385	17	1 402	318	1 351	9	1 360
1—9	60	1 579	8	1 587	98	1 547	11	1 558	196	1 163	34	1 197
10—19	82	1 313	29	1 342	205	1 218	39	1 257	438	1 000	42	1 042
20—29	106	1 220	48	1 268	239	955	76	1 031	636	746	80	826
30—39	127	637	99	736	291	799	131	930	834	621	158	779
40—49	113	516	135	651	262	438	239	677	542	348	239	587
50—52	412	154	376	530	711	197	493	690	1 694	102	763	865
okänt	104	1 100	78	1 178	178	608	64	672	1 410	582	119	701
Summa	1 126	740	177	917	2 239	705	221	926	6 068	538	297	835

rum. En inkomst av 2 000 kronor och däröver åtnjöto 7·2 procent av de hjälpsökande och 12·0 procent av övriga arbetslösa.

Fullständig redovisning av arbetsinkomsten samt hjälpen från stat och kommun under år 1936 för de arbetslösa, fördelade på olika antal arbetslöshetsveckor och med olika försörjningsplikt, lämnas i *tab. 65* och *66*. De arbetslösa ha därvid uppdelats i de tvenne kategorierna »boende i förhyrd bostad» och »boende hos föräldrar eller i egen fastighet»¹; vidare har redovisning skett på tre kommuntypsgrupper, nämligen storstäder, övriga städer och landskommuner. Vid läsning av tabellen bör observeras, att för de icke försörjningspliktiga arbetslösa kolumnen »arbetsinkomst» som regel endast omfattar den arbetslöses egen inkomst. I dylika fall har dock inkomst även för familjemedlem kunnat föreligga, om den arbetslöse haft vuxna barn boende i hemmet, något som emellertid varit sällsynt i fråga om ogifta personer. Med bortseende från de hos föräldrar eller i egen fastighet i storstäder boende med försörjningsplikt mot 3 eller flera personer, vilken kategori omfattade ett så ringa antal arbetslösa, att medeltalen icke kunna tillmätas något värde, konstaterades genomgående, att de arbetslösa, boende i förhyrd bostad, haft högre arbetsinkomst än de hos föräldrar eller i egen fastighet boende. Vidare är det påfallande, hur inom samtliga kommuntyper familjens arbetsinkomst och hjälpen från stat och kommun kompletterat varandra. Med ökat antal arbetslöshetsveckor sjönk arbetsinkomsten och steg hjälpen. Såsom naturligt är, har i medeltal hjälp utgått med desto högre belopp ju större försörjningsplikten varit. Att de försörjningspliktiga i medeltal haft väsentligt större familjeinkomst än de icke försörjningspliktiga, får anses fullt naturligt med hänsyn till att de hemmavarande familjemedlemmarnas inkomster i det förra fallet varit av större betydelse än i det senare. Delvis förklaras skillnaden även av åldersfördelningen inom olika civilstånd (se sid. 79).

För att underlätta läsningen av *tab. 65* och *66* ha vissa i desamma införda data i *tab. 67* angivits procentuellt, nämligen hjälpen från stat och kommun i procent av hjälpens och arbetsinkomstens sammanlagda värde.

Vid uträkning av hjälpen från stat och kommun ha av vissa skäl folkpensioner till dem som fyllt 67 år, och livräntor på grund av olycksfall, oavsett åldern, ej medtagits. För bedömandet av den samhälleliga hjälpens storleksordning äro dessa poster i allmänhet utan betydelse, såsom framgår av sammanställning överst å sid. 171 av medelvärdena å angivna pensioner och livräntor för i undersökningen ingående arbetslösa (dessas antal återfinnes i *tab. 66*).

Avsikten med inkomstundersökningen var att utröna de vid räknatillfället arbetslösas ekonomiska förhållanden under 1936. Uträkning av medelinkomsterna har därför ägt rum för hela antalet i undersökningen ingående räkningsdeltagare med känd inkomst, d. v. s. 19 979 arbetslösa. Härigenom ha även de 1 368 personer, som under 1936 ej uppvisat arbetslöshet och som sålunda borde ha åtnjutit arbetsinkomst under hela året, tillåtits påverka

¹ Till »boende hos föräldrar» har räknats även de hos andra anhöriga boende (jfr sid. 88).

b. 66. Arbetsinkomst samt hjälp från stat och kommun under år 1936. Män med känd inkomst.

Hela riket.

Försörjnings- förhållanden och antal arbetslöshets- veckor 1936	Arbetslösa boende i förhyrd bostad				Arbetslösa boende hos föräldrar eller i egen fastighet				Samtliga arbetslösa			
	Antal arbets- lösa med känd arbets- inkomst	Arbets- in- komst	Hjälp från stat och kom- mun	Summa	Antal arbets- lösa med känd arbets- inkomst	Arbets- in- komst	Hjälp från stat och kom- mun	Summa	Antal arbets- lösa med känd arbets- inkomst	Arbets- in- komst	Hjälp från stat och kom- mun	Summa
<i>Icke försörjnings- pliktiga</i>												
0.....	171	1 738	17	1 755	547	1 200	6	1 206	718	1 328	9	1 337
1—9.....	92	1 745	26	1 771	258	1 152	15	1 167	350	1 307	18	1 325
10—19.....	174	1 270	29	1 299	527	931	25	956	701	1 015	26	1 041
20—29.....	243	1 026	94	1 120	705	707	35	742	948	789	50	839
30—39.....	257	771	176	947	858	529	83	612	1 115	585	104	689
40—49.....	292	426	316	742	661	288	144	432	953	331	196	527
50—52.....	1 199	82	719	801	1 805	21	487	508	3 004	45	580	625
okänt.....	197	769	137	906	880	392	44	436	1 077	461	61	522
Summa	2 625	571	404	975	6 241	476	181	657	8 866	504	247	751
<i>Med försörjnings- plikt mot 1—2 personer</i>												
0.....	356	2 556	37	2 593	97	2 234	9	2 243	453	2 487	31	2 518
1—9.....	219	2 445	50	2 495	55	1 866	28	1 894	274	2 329	45	2 374
10—19.....	373	2 026	84	2 110	135	1 487	64	1 551	508	1 883	79	1 962
20—29.....	529	1 671	193	1 864	180	1 265	142	1 407	709	1 568	180	1 748
30—39.....	620	1 362	360	1 722	276	971	239	1 210	896	1 241	323	1 564
40—49.....	552	937	671	1 608	195	684	382	1 066	747	871	596	1 467
50—52.....	2 304	678	1 070	1 748	690	376	800	1 176	2 994	608	1 008	1 616
okänt.....	462	1 631	226	1 857	391	931	119	1 050	853	1 310	177	1 487
Summa	5 415	1 249	613	1 862	2 019	878	384	1 262	7 434	1 148	551	1 699
<i>Med försörjnings- plikt mot 3 eller flera personer</i>												
0.....	146	2 318	97	2 415	51	1 857	64	1 921	197	2 199	88	2 287
1—9.....	93	2 306	124	2 430	41	1 821	65	1 886	134	2 158	106	2 264
10—19.....	205	1 769	237	2 006	63	1 651	110	1 761	268	1 741	207	1 948
20—29.....	245	1 505	428	1 933	96	1 104	245	1 349	341	1 393	376	1 769
30—39.....	315	1 145	682	1 827	118	928	381	1 309	433	1 086	600	1 686
40—49.....	248	739	1 019	1 758	61	617	626	1 243	309	715	941	1 656
50—52.....	1 059	384	1 487	1 871	322	242	1 140	1 382	1 381	351	1 406	1 757
okänt.....	195	1 355	441	1 796	421	794	240	1 034	616	972	303	1 275
Summa	2 506	997	921	1 918	1 173	800	501	1 301	3 679	934	787	1 721
<i>Samtliga</i>												
0.....	673	2 296	45	2 341	695	1 392	11	1 403	1 368	1 837	28	1 865
1—9.....	404	2 254	61	2 315	354	1 340	23	1 363	758	1 827	43	1 870
10—19.....	752	1 781	113	1 894	725	1 097	40	1 137	1 477	1 445	77	1 522
20—29.....	1 017	1 477	226	1 703	981	849	75	924	1 998	1 168	152	1 320
30—39.....	1 192	1 178	405	1 583	1 252	664	146	810	2 444	914	272	1 186
40—49.....	1 092	756	655	1 411	917	395	226	621	2 009	591	459	1 050
50—52.....	4 562	453	1 075	1 528	2 817	133	639	772	7 379	331	908	1 239
okänt.....	854	1 370	254	1 624	1 692	617	110	727	2 546	869	159	1 028
Summa	10 546	1 021	634	1 655	9 493	603	264	867	19 979	823	460	1 233

Tab. 67. Till de arbetslösa med arbetsinkomst år 1936 utgiven hjälp från stat och kommun i procent av hjälpens och arbetsinkomstens sammanlagda värde. Män med känd inkomst.

Bostadsförhållanden och antal arbetslöshetsveckor.	Storstäder			Övriga städer			Landskommuner			Hela riket		
	Icke försörjningspliktiga	Försörjningsplikt mot		Icke försörjningspliktiga	Försörjningsplikt mot		Icke försörjningspliktiga	Försörjningspliktiga mot		Icke försörjningspliktiga	Försörjningspliktiga mot	
		1-2 personer	3 eller flera personer		1-2 personer	3 eller flera personer		1-2 personer	3 eller flera personer		1-2 personer	3 eller flera personer
<i>Arbetslösa boende i förhyrd bostad</i>												
0	0·1	1·5	7·6	2·9	1·3	0·3	0·0	1·5	2·8	1·0	1·4	4·0
1-9	1·4	3·2	(1·2)	1·6	1·1	5·1	1·4	1·3	8·0	1·5	2·0	5·0
10-19	1·7	3·1	13·4	2·3	4·0	10·2	2·8	5·9	13·8	2·2	4·0	11·0
20-29	7·8	9·4	24·9	8·7	11·0	21·1	9·1	10·7	20·5	8·4	10·3	22·0
30-39	19·2	21·1	40·6	16·2	19·9	36·6	19·9	22·6	32·5	18·5	20·9	37·0
40-49	41·6	39·8	57·6	47·0	40·4	57·7	37·8	52·9	59·3	42·5	41·7	58·0
50-52	87·8	50·7	74·5	86·6	59·7	75·3	96·8	87·6	92·3	89·8	61·2	79·0
okänt	19·2	12·3	26·9	11·7	13·1	20·6	5·9	9·9	24·9	15·1	12·1	24·0
Summa	40·7	29·5	50·9	38·8	29·6	40·7	46·2	48·0	54·1	41·4	32·9	48·0
<i>Arbetslösa, boende hos föräldrar eller i egen bostad</i>												
0	0·0	(0·2)	(0·3)	0·8	0·1	(11·0)	0·5	0·6	1·5	0·5	0·4	3·8
1-9	0·6	(—)	(—)	0·6	0·3	(1·4)	2·3	2·2	4·8	1·3	1·5	3·5
10-19	1·3	(5·3)	(4·6)	3·3	2·7	(3·0)	2·7	4·7	7·7	2·6	4·1	6·2
20-29	2·3	(2·2)	(33·7)	4·4	11·3	(14·8)	5·6	12·0	18·0	4·7	10·1	18·1
30-39	10·0	(18·5)	(31·9)	11·7	15·5	(22·7)	15·4	21·3	30·7	13·6	19·8	29·1
40-49	31·0	10·0	(45·2)	34·7	31·7	(49·6)	32·8	45·7	50·8	33·3	35·8	21·7
50-52	90·1	51·4	(46·6)	95·1	30·5	64·7	97·5	80·0	88·6	95·9	68·1	82·4
okänt	5·8	7·6	(8·5)	8·0	7·9	(19·2)	11·9	12·3	23·8	10·2	11·3	23·2
Summa	18·8	18·1	26·0	26·5	16·1	28·0	31·1	37·0	41·3	27·6	30·5	38·5
<i>Samtliga arbetslösa</i>												
0	0·1	1·4	7·0	1·3	1·1	2·0	0·4	1·1	2·3	0·7	1·2	3·9
1-9	1·0	3·0	(1·1)	1·0	1·0	4·6	2·2	1·7	6·5	1·3	1·9	4·7
10-19	1·5	3·2	12·5	3·0	3·8	9·4	2·6	5·3	11·2	2·5	4·0	10·6
20-29	5·5	8·7	25·2	6·2	11·0	20·4	6·2	11·3	19·4	6·0	10·3	21·3
30-39	15·6	21·1	40·2	13·0	19·2	34·9	16·2	21·9	31·6	15·2	20·6	35·6
40-49	39·0	37·4	57·6	39·4	39·3	57·0	33·9	49·2	55·6	37·3	40·6	56·8
50-52	88·4	50·8	73·4	90·9	56·4	74·4	97·2	84·5	90·8	92·7	62·4	80·0
okänt	13·9	12·0	25·6	9·3	12·3	20·4	11·2	11·6	24·0	11·7	11·9	23·8
Summa	32·7	28·9	49·7	31·2	27·8	39·3	34·4	42·7	47·6	32·9	32·4	45·7

Arbetslöshetsveckor 1936	Folkpensioner i åldersgrupperna 67—74 år; kronor per år (medeltal)				Livräntor i åldersgrupperna 14—74 år; kronor per år (medeltal)			
	stor- städer	övriga städer	lands- kommuner	samt- liga	stor- städer	övriga städer	lands- kommuner	samt- liga
0	3·70	5·30	1·20	3·40	6·00	3·90	4·40	4·60
1—9	3·20	5·10	1·40	3·20	2·10	2·00	5·00	3·20
10—19	4·10	3·50	1·50	2·70	4·60	5·60	4·40	4·90
20—29	3·30	0·60	2·40	2·00	3·10	4·20	6·00	4·80
30—39	2·60	1·90	1·40	1·80	4·10	3·00	5·10	4·20
40—49	4·30	4·20	2·10	3·40	2·10	4·20	3·10	3·20
50—52	6·00	7·60	3·10	5·20	4·10	5·10	6·40	5·30
okänt	2·00	2·40	1·20	1·60	4·40	5·20	4·50	4·60
Summa	4·50	4·60	2·10	3·40	3·90	4·40	5·20	4·70

medeltalen, vilket står i full överensstämmelse med det nyss anförda syftemålet för undersökningen. I tab. 65 och 66 finnas uppgifter om arbetsinkomst m. m. för dessa personer med 0 veckor arbetslöshet 1936. Som synes, avviker deras arbetsinkomst obetydligt från den som åtnjutits av personer med 1—9 veckor arbetslöshet; i vissa fall ha till och med de senare haft större inkomster, vilket dock kan bero på familjemedlemmars bidrag. Anmärkningsvärt är, att även för personer utan arbetslöshet under året och med i genomsnitt för hela riket en arbetsinkomst av 1 837 kronor, samhällelig hjälp utgått med i medeltal 28 kronor per person. För gruppen 1—9 veckor arbetslöshet var motsvarande tal 43 kronor. Utöver den här redovisade hjälpen från stat och kommun hade de båda grupperna med 0 och 1—9 veckor arbetslöshet åtnjutit folkpension och livränta på grund av olycksfall med i medeltal 8 respektive 6·40 kronor. Det förefaller, som om även de under 1936 icke arbetslösa redan då befunnit sig i ett mindre gynnsamt ekonomiskt läge, som predisponerat för den under 1937 trots de ytterligare förbättrade konjunkturen inträdda arbetslösheten.

En specialundersökning av inkomsterna för 109 arbetarhushåll, som berörts av kortare eller längre arbetslöshet under 1932/1933, har av socialstyrelsen publicerats dels i Sociala meddelanden 1936, nr 5, dels i »Levnadsvillkor och hushållsvanor i städer och industriorter omkring år 1933», bil. 6 (Sveriges officiella statistik, serien socialstatistik, 1938). Vid en jämförelse mellan de vid arbetslöshetsräkningen framkomna resultaten av inkomstundersökningen och socialstyrelsens nämnda specialundersökning bör, förutom vad här ovan framhållits om de nu lämnade inkomstuppgifternas karaktär av minimala, observeras, att socialstyrelsens utredning avsåg uteslutande familjer och inga ensamstående, att samtliga därvid undersökta hushåll voro tillfinnandes i städer eller industriorter, att arbetslöshetstiden i flertalet fall var måttlig — i 79 procent av de undersökta fallen uppgick den till högst 29 veckor — och att redovisningen av samhällelig hjälp gjorts något fullständigare än vid arbetslöshetsräkningen. Tages hänsyn till nu angivna förhållanden, torde kunna sägas, att resultaten visa en tämligen god överensstämmelse.

KAP. XIII.

De arbetslösa och den offentliga arbetsförmedlingen.

Enligt de för hjälpverksamheten för oförvållat arbetslösa och för den statsunderstödda, frivilliga arbetslöshetsförsäkringen gällande föreskrifterna är arbetslös, som söker eller åtnjuter arbetslöshets hjälp med statsbidrag eller daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa, skyldig att vara inregistrerad såsom arbetssökande hos Sveriges offentliga arbetsförmedling. Den praktiska konsekvensen härav blir, att samtliga de hos arbetslöshetskommittéerna anmälda hjälpsökande arbetslösa även äro anmälda på arbetsförmedlingen och att så även är fallet icke blott med de medlemmar av erkänd arbetslöshetskassa, som åtnjuta daghjälp, utan även med dem, som på grund av arbetslöshet ansökt om men ännu icke beviljats sådan hjälp. Sannolikt skulle anmälningsfrekvensen bland dessa personer varit avsevärt mindre, om icke skyldigheten att vara anmäld hos förmedlingen förelegat. På grund härav äro de vid arbetslöshetsräkningen anmälda arbetslösas förhållande till den offentliga arbetsförmedlingen av särskilt intresse endast i fråga om de arbetslösa, som vid räknatillfället icke voro hjälpsökande hos arbetslöshetskommitté (sid. 6) eller erkänd arbetslöshetskassa, i detta sammanhang betecknade »icke hjälpsökande» till skillnad från »övriga», som enligt given definition (sid. 6) omfattar samtliga de arbetslösa, vilka icke voro anmälda som hjälpsökande hos arbetslöshetskommitté. Då det emellertid kan vara av värde att vid studiet av de icke hjälpsökandes anmälningsfrekvens hos arbetsförmedlingen hava tillgång även till motsvarande uppgifter för hjälpsökandeklientelet, lämnas i de tabeller och tabellariska sammanställningar, som åtfölja redogörelsen här nedan, uppgifter för såväl samtliga som för icke hjälpsökande arbetslösa.

I samband med undersökningen av de arbetslösas anmälningsfrekvens hos arbetsförmedlingen hade det varit av icke ringa intresse att erhålla närmare upplysning om den utsträckning, i vilken de hos förmedlingen arbetssökande vore representerade bland de i räkningen deltagande arbetslösa. Tyvärr har emellertid av följande anledning detta icke låtit sig göra. Den offentliga arbetsförmedlingens månadsstatistik (beträffande antalet arbetssökande på 100 lediga platser, se sid. 16 ff.) avser icke en viss dag i månaden utan omfattar hela antalet arbetsansökningar, som förelegat någon gång under månaden. Detta innebär, att om en person, som varit arbetssökande i början av månaden men erhållit ett kortvarigt arbete, efter dess slut senare under månaden åter anmäler sig som arbetssökande, betraktas detta såsom tvenne arbetsansökningar. Visserligen redovisas även det verkliga antalet arbetssökande personer i förmedlingsstatistiken, men för att få med arbetslöshetsräkningen jämförbara uppgifter hade det varit nödvändigt, att vid samtliga Sveriges arbetsförmed-

Tab. 68. Hos arbetsförmedlingen anmälda arbetslösa, fördelade på städer och landskommuner inom olika län. Män.

L ä n	Städer				Landskommuner				Hela riket			
	Hela antalet anmälda	därav icke hjälpsökande	% anmälda av		Hela antalet anmälda	därav icke hjälpsökande	% anmälda av		Hela antalet anmälda	därav icke hjälpsökande	% anmälda av	
			samtliga arbetslösa	icke hjälpsökande			samtliga arbetslösa	icke hjälpsökande			samtliga arbetslösa	icke hjälpsökande
Stockholms stad	2 172	717	63·2	36·2	—	—	—	—	2 172	717	63·2	36·2
Stockholms	93	55	50·0	37·2	185	70	39·5	19·8	278	125	42·5	25·0
Uppsala	77	15	61·1	23·4	63	33	47·4	32·0	140	48	54·1	28·7
Södermanlands ..	84	23	56·8	26·4	12	7	17·7	11·1	96	30	44·4	20·0
Östergötlands....	447	233	75·6	61·8	34	22	30·9	22·4	481	255	68·6	53·7
Jönköpings	187	52	71·4	40·9	30	4	33·0	6·2	217	56	61·5	29·2
Kronobergs.....	75	20	79·8	51·8	46	8	27·9	6·8	121	28	46·7	16·9
Kalmar.....	239	23	58·0	11·7	16	9	10·2	6·0	255	32	44·8	9·2
Gotlands.....	47	16	83·9	64·0	1	1	(9·1)	(9·1)	48	17	71·6	47·2
Blekinge.....	228	64	73·8	44·1	294	38	45·7	9·8	522	102	54·8	19·2
Kristianstads....	41	24	62·1	49·0	25	7	17·6	5·6	66	31	31·7	17·9
Malmö stad.....	931	380	86·9	73·1	—	—	—	—	931	380	86·9	73·1
Malmöhus i övr.	680	208	74·0	46·5	40	15	29·9	13·8	720	223	68·4	40·1
Hallands.....	300	40	79·6	34·2	44	9	43·6	13·6	344	49	72·0	26·8
Göteborgs stad..	1 100	376	77·6	54·2	—	—	—	—	1 100	376	77·6	54·2
Göteb. o. Boh. i övr.	405	40	76·7	24·5	938	63	69·0	13·0	1 343	103	71·2	15·9
Älvsborgs.....	282	131	70·5	52·6	43	18	19·6	9·8	325	149	52·5	33·6
Skaraborgs.....	118	40	61·5	35·1	15	5	18·1	6·8	133	45	48·4	24·1
Värmlands.....	122	26	68·5	31·7	185	46	27·7	8·7	307	72	36·8	11·8
Örebro.....	184	57	68·9	40·7	70	16	37·0	11·9	254	73	55·7	26·5
Västmanlands ..	58	30	62·4	46·2	6	3	19·8	10·7	64	33	51·6	35·5
Kopparbergs....	53	25	52·4	34·2	149	63	35·6	18·9	202	88	38·8	21·7
Gävleborgs.....	423	73	70·4	29·1	87	25	21·8	7·4	510	98	50·9	16·6
Västernorrlands..	146	73	49·3	32·7	1 555	310	49·9	16·6	1 701	383	49·9	18·8
Jämtlands.....	26	24	57·8	55·8	9	5	14·8	8·5	35	29	32·4	28·4
Västerbottens....	36	32	34·6	32·0	151	25	22·9	4·7	187	57	24·4	9·0
Norrbottnens....	137	54	48·6	27·1	735	217	33·0	12·7	872	271	34·8	14·2
Hela riket	8 691	2 851	69·2	42·4	4 733	1 019	40·6	12·8	13 424	3 870	55·4	26·4

lingsanstalter utrona verkliga antalet den 31 augusti 1937 aktuella arbetsökande. Alldeles fränsett, att detta skulle medfört ett högst betydande arbete för anstalterna, kunde på grund av vissa detaljer i redovisningssystemet vid arbetsförmedlingarna klart besked om sagda antal icke erhållas. I samband med arbetslöshetsräkningen gjorde emellertid Stockholms stads arbetslöshetskommitté ett försök att beräkna antalet vid Stockholms stads arbetsförmedling arbetssökande den 31 augusti. Redogörelse för denna speciella undersökning lämnas i bilaga L.

Understrykas bör i detta sammanhang, att kännedom saknas beträffande omsättningen av arbetskraft på den öppna marknaden, förmedlad på annat sätt än genom den offentliga arbetsförmedlingen. Det är därför icke möjligt

att med ledning av nedan publicerade uppgifter om förhållandet mellan antalet förmedlingsanmälda och hela antalet icke hjälpsökande arbetslösa avgöra, om arbetssökandefrekvensen vid förmedlingen inom de arbetslösas led är att betrakta såsom normal i jämförelse med motsvarande frekvens för arbetsmarknaden i dess helhet.

Hela antalet hos arbetsförmedlingen anmälda arbetslösa uppgick till 13 424 — 55·4 procent av samtliga arbetslösa. De förmedlingsanmäldas fördelning på olika län samt på stad och landsbygd framgår av tab. 68. I städerna voro anmälda hos förmedlingen 69·2 procent och på landsbygden 40·6 procent av de arbetslösa. Såsom ovan framhållits, är emellertid antalet förmedlingsanmälda i procent av hela antalet arbetslösa av mindre intresse, enär större delen av de förmedlingsanmälda på grund av den statliga arbetslöshetshjälpens konstruktion voro skyldiga att vara anmälda hos förmedlingen.

Av de icke hjälpsökande voro 26·4 procent anmälda hos arbetsförmedlingen; för städernas och landskommunernas vidkommande utgjorde motsvarande procenttal 42·4 respektive 12·8. Såsom vidare framgår av tab. 68, varierade anmälningsfrekvensen betydligt inom olika delar av landet. Förmodligen under inverkan av den från riksmedel-talen för de arbetslösa avvikande åldersfördelningen i norra Sverige uppvisade de icke hjälpsökande i Värmlands, Kopparbergs och de norrländska länens städer 31·6 procent förmedlingsanmälda, under det att motsvarande tal för återstoden av riket utgjorde 44·3 procent. I sagda läns landskommuner överensstämde däremot anmälningsfrekvensen med den i rikets övriga landskommuner, i det att den utgjorde 12·9 respektive 12·8 procent. De i allmänhet låga absoluta talen

Tab. 69. Hos arbetsförmedlingen anmälda arbetslösa, fördelade på kommuntyper. Män.

Kommuntyper	Anmälda hos arbetsförmedlingen		i % av	
	hela antalet	icke hjälp-sökande	samtliga arbetslösa	samtliga icke hjälp-sökande
<i>Städer med</i>				
över 100 000 inv.	4 203	1 473	70·9	46·1
30 000—100 000 »	1 477	586	71·1	49·4
20 000— 30 000 »	548	122	66·1	30·3
5 000— 20 000 »	2 143	582	67·5	36·0
högst 5 000 »	320	88	58·1	27·6
Samtliga städer	8 691	2 851	69·2	42·4
<i>Landskommuner</i>				
Industrikommuner	3 182	629	48·3	15·6
Blandade kommuner	1 061	152	36·9	7·7
Jordbrukskommuner	422	176	29·3	14·7
Skogskommuner	68	62	9·0	8·3
Samtliga landskommuner	4 733	1 019	40·6	12·8
Hela riket	13 424	3 870	55·4	26·4

icke hjälpsökande på landsbygden utanför de nämnda länen göra emellertid en jämförelse vansklig.

En sammanställning av hela antalet hos förmedlingen anmälda och motsvarande tal för de icke hjälpsökande med fördelning på kommuntyper finnes i *tab. 69*. Såsom förut framhållits, uppgick det relativa antalet hos arbetsförmedlingen anmälda icke hjälpsökande till 26·4 procent. Detta procenttal varierade emellertid avsevärt inom olika kommuntyper. I storstäderna och städer med 30 000—100 000 invånare utgjorde det 46·1 respektive 49·4 procent, under det att i blandade och skogskommuner endast 7·7 respektive 8·3 procent av de icke hjälpsökande voro anmälda såsom arbetssökande hos arbetsförmedlingen. Att de icke hjälpsökande arbetslösa på landsbygden i så ringa utsträckning anlidade den offentliga arbetsförmedlingen vid sökandet efter arbete kan möjligen förklaras med de många gånger stora avstånden till närmaste representant för arbetsförmedlingen men torde till icke ringa del vara beroende på att arbetsförmedlingen vid anskaffandet av arbetskraft över huvud spelar mindre roll på landsbygden än i städerna.

Antalet hos förmedlingen anmälda icke hjälpsökande arbetslösa utgjorde enligt *tab. 70* i de arbetslöshetstyngda områdena 15·6 procent och i riket i

Tab. 70. Hos arbetsförmedlingen anmälda arbetslösa, fördelade på arbetslöshetstyngda områden. Män.

Arbetslöshetstyngda områden	Anmälda hos arbetsförmedlingen		i % av	
	hela antalet	icke hjälp sökande	samtliga arbetslösa	samtliga icke hjälp sökande
<i>Stenkommuner</i>				
Blekinge	231	22	56·2	10·9
Bohuslän	909	46	74·2	12·7
<i>Sågverkskommuner</i>				
Västernorrland	1 298	220	58·2	19·1
Övriga	215	14	62·3	9·7
<i>Järnbruks- och gruvkommuner</i>				
Bergslagen	133	37	78·7	50·7
Norbotten	221	27	43·4	8·6
<i>Tändstickskommuner</i>	167	22	66·0	20·4
<i>Glasbrukskommuner</i>	66	1	48·5	1·4
<i>Övriga</i>				
Oskarshamn	105	—	58·0	—
Södra Vram	17	11	77·3	(68·8)
Vissa kommuner i Västernorrland	142	27	41·6	11·9
Samtl. arbetslöshetstyngda områden	3 504	427	60·2	15·6
Icke arbetslöshetstyngda områden ..	9 920	3 443	53·9	28·9

övrigt 28·9 procent. Det synes påtagligt, att de icke hjälpsökande arbetslösa inom de arbetslöshetstyngda områdena icke anlidade den offentliga arbetsförmedlingen i samma utsträckning, som fallet var i fråga om de icke arbetslöshetstyngda områdena. Till någon del torde detta förklaras av att arbetsmarknaden i de av arbetslöshet hårdare tryckta orterna givetvis icke bjuder samma utkomstmöjligheter som på platser med normalt fungerande näringsliv, ett förhållande, som kan tänkas ge upphov till en viss resignation hos de arbetslösa på grund av deras bristande tilltro till förmedlingens förmåga att anskaffa arbetstillfällen, med påföljd att besöken på förmedlingskontoret utebli. Observeras bör emellertid, att de icke hjälpsökande arbetslösa i de arbetslöshetstyngda områdena voro förhållandevis fåtaliga, vilket självfallet medför en viss osäkerhet i fråga om de angivna procenttalen.

Tab. 71. Hos arbetsförmedlingen anmälda arbetslösa, fördelade på åldersgrupper. Män.

Åldersgrupper	Anmälda hos arbetsförmedlingen		i % av	
	hela antalet	icke hjälpökande	samtliga arbetslösa	samtliga icke hjälpökande
14—17.....	172	78	26·6	14·1
18—20.....	540	264	34·0	20·1
21—25.....	1 458	681	43·7	26·6
26—30.....	1 586	485	52·7	25·4
31—35.....	1 636	447	58·2	27·6
36—40.....	1 469	385	59·7	28·0
41—45.....	1 298	324	62·2	29·1
46—50.....	1 272	300	61·7	27·5
51—55.....	1 387	304	66·0	29·9
56—60.....	1 247	258	64·0	26·9
61—66.....	1 167	263	66·0	30·4
67—74.....	192	81	48·6	28·5
Summa	13 424	3 870	55·4	26·4

Anmälningfrekvensen ökade med stigande ålder, såsom framgår av *tab. 71*. För icke hjälpsökande ynglingar i åldern 14—17 år var den 14·1 procent, i åldersgruppen 18—20 år 20·1 procent och i gruppen 61—66 år 30·4 procent, vilken sistnämnda åldersgrupp uppvisade den högsta anmälningintensiteten.

Även inom de olika yrkesgrupperna varierade det relativa antalet anmälningar rätt avsevärt. I *tab. 72* visas, att det procentuellt lägsta antalet hos arbetsförmedlingen anmälda icke hjälpsökande förefanns inom yrkesgrupperna glasindustri (3·3 procent), skogshushållning (8·9 procent) och jordbruk (11·8 procent). Hög var anmälningfrekvensen inom kemisk-teknisk industri (50·8 procent) och lagerarbete (48·1 procent). Medeltalet för samtliga yrkesgrupper var, såsom förut angivits, 26·4 procent.

Tab. 72. Hos arbetsförmedlingen anmälda arbetslösa, fördelade på yrkesgrupper. Män.

Yrkesgrupper	Anmälda hos arbetsförmedlingen		i % av	
	hela antalet	icke hjälpsökande	samtliga arbetslösa	samtliga icke hjälpsökande
Jordbruk	736	266	27·0	11·8
Skogshushållning	131	68	15·8	8·9
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	63	31	34·4	20·5
Malmbrytning	57	4	74·0	16·7
Metallindustri	832	332	63·2	40·6
Stenindustri	855	33	72·5	9·2
Glasindustri	65	4	35·7	3·3
Annan jord- o. stenindustri	117	41	68·8	43·6
Sågverksindustri	924	142	62·9	20·6
Annan trävaruindustri	154	38	58·6	25·9
Pappersindustri	232	49	53·5	19·5
Grafisk industri	55	24	39·6	22·2
Livsmedelsindustri	487	58	70·1	21·8
Textil- o. beklädnadsindustri	218	70	64·1	36·5
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	306	56	66·5	26·7
Kemisk-teknisk industri	252	61	81·0	50·8
Väg- o. anläggningsarbete	798	288	58·1	33·3
Annan byggnadsverksamhet	538	256	50·5	32·7
Kraft- o. värmeproduktion	83	23	73·5	43·4
Sjöfart o. fiske	325	160	58·8	40·8
Kontors- o. butikspersonal	677	297	48·8	29·5
Lagerarbete	369	129	72·7	48·1
Hotell- o. restaurangrörelse	112	61	60·6	45·5
Landtransport	915	318	60·9	35·1
Litterärt o. konstnärligt arbete	105	22	47·1	15·7
Förvaltning o. undervisning	70	27	43·2	22·7
Sjukvård o. hygien	24	16	44·5	34·8
Husligt arbete	81	30	58·8	34·1
Tillfällighets- o. diversearbete	3 547	867	66·0	32·2
Ungdom utan särskild utbildning	296	99	37·4	16·7
Samtliga yrkesgrupper	13 424	3 870	55·4	26·4

För de fackligt organiserade icke hjälpsökande arbetslösas förhållande till arbetsförmedlingen redogöres i tab. 73. Inom städerna voro 43·8 procent anmälda på arbetsförmedlingen och i landskommunerna 13·4 procent. Motsvarande uppgifter för de icke organiserade utgjorde 41·3 respektive 12·4 procent. En måttlig skillnad förelåg alltså mellan de fackligt organiserade och de icke organiserade i fråga om det frivilliga anlitandet av den offentliga arbetsförmedlingen. Anmälningsintensiteten var dock mycket varierande inom olika fackförbund. Då emellertid antalet fackligt organiserade icke hjälpsökande förmedlingsanmälda var numerärt obetydligt inom flertalet fackförbund, kunna några säkra slutsatser knappast dragas med ledning av dessa skillnader, varför redovisningen av materialet här utelämnas.

Tab. 73. Hos arbetsförmedlingen anmälda fackligt organiserade arbetslösa, fördelade på kommuntyper. Män.

Kommuntyper	Antal anmälda				% anmälda av			
	fackligt organiserade		icke organiserade		fackligt organiserade		icke organiserade	
	hela antalet	därav icke hjälpsökande	hela antalet	därav icke hjälpsökande	samtliga	icke hjälpsökande	samtliga	icke hjälpsökande
<i>Städer med</i>								
över 100 000 inv.	1 835	647	2 368	826	70·7	46·0	71·1	46·2
30 000—100 000 »	719	308	758	278	73·1	53·8	69·3	45·3
20 000— 30 000 »	177	39	371	83	60·2	25·0	69·3	33·6
5 000— 20 000 »	976	270	1 167	312	68·8	37·9	66·4	34·6
högst 5 000 »	182	53	138	35	63·9	34·0	51·9	21·5
Samtliga städer	3 889	1 317	4 802	1 534	69·7	43·8	68·8	41·3
<i>Landskommuner</i>								
Industrikommuner	1 159	260	2 023	369	45·1	15·6	50·4	15·6
Blandade kommuner	325	49	736	103	35·7	7·7	37·5	7·7
Jordbrukskommuner	142	66	280	110	30·2	16·8	28·8	13·7
Skogskommuner	41	37	27	25	11·2	10·2	7·0	6·5
Samtliga landskommuner	1 667	412	3 066	607	38·6	13·4	41·8	12·4
Hela riket	5 556	1 729	7 868	2 141	56·1	28·5	54·9	24·9

Här ovan har framhållits (sid. 173 f.), att kännedom saknas beträffande arbetsförmedlingens betydelse som organ för anskaffandet av arbetskraft till fria marknadens arbeten. Det torde emellertid utan vidare vara klart, att endast en mindre del av omsättningen på arbetsmarknaden registreras hos den offentliga arbetsförmedlingen. När därför utredningen här visat, att i runt tal $\frac{1}{4}$ av de icke hjälpsökande arbetslösa frivilligt anlitat arbetsförmedlingen vid sökandet efter arbete, kan denna frekvens icke anses som låg.

KAP. XIV.

Arbetslöshetens orsaker och tiden för dess inträde.

Efterföljande redogörelse för orsakerna till de av arbetslösheten föranledda svårigheterna för den enskilde och tidpunkten för dessa svårigheters uppkomst bygger helt på den arbetslöses egen uppfattning.

Frageställningen var, såsom framgår av bilaga F, punkt 11 (sid. 229), följande: »När anser Ni att Edra nuvarande arbetslöshetssvårigheter började?» Avsikten var att få fram, vid vilken tidpunkt förvärvsmöjligheterna upphörde eller undergått avsevärd minskning, d. v. s. när den arbetslöse slutat sin senast innehavda anställning av mera stadigvarande art. Så har ock frågan uppfattats av flertalet arbetslösa, men formuleringen har i vissa fall vållat missförstånd. Framför allt inom yrkesgrupperna jordbruk, skogshushållning, väg- och anläggningsarbete, annan byggnadsverksamhet, sjöfart och fiske samt tillfällighets- och diversearbete, där det förekommande arbetet antingen varit koncentrerat till vissa delar av året eller av sådan karaktär, att det emellanåt avbrutits av arbetslöshetsperioder, ha de arbetslösa, om de alls angivit någon tidpunkt, angivit när deras sista anställning, hur kort den än varit, upphörde, oavsett om de under en följd av år haft liknande periodiska eller sporadiska uppehåll mellan arbetstillfällena eller icke, ja t. o. m. om deras sista anställning föregåtts av långa perioder av reservarbete.

I vissa fall har det varit möjligt att korrigera uppgifterna med ledning av andra upplysningar, men det är klart, att, när det gällt arbetslösa inom ovan nämnda yrkesgrupper, en sådan korrigering ej låtit sig göra; frågan har då betraktats som obesvarad. Härav följer, att det material, på vilket redogörelsen bygger, icke blir så representativt som önskvärt vore. Å andra sidan får man icke glömma, att inom ovan nämnda yrkesgrupper med låg representativitet bestodo de arbetslösa till stor del av personer, vilkas arbetslöshetssvårigheter kunna betraktas såsom en med längre eller kortare mellanrum återkommande företeelse. Detta medför, att vid bedömandet av hithörande spörsmål hänsyn bör tagas endast till de personer, vilkas arbetssäsonger blivit i så väsentlig grad avkortade och till följd därav mellanliggande sysslöshetsperioder så förlängda, att försörjningssvårigheter uppstått. Endast i sådana fall kan man tala om att arbetslöshet *uppstått* inom säsongyrkena. På grund härav är det naturligt, att antalet i dessa yrken arbetslösa, som kunnat redovisa en viss bestämd tidpunkt för arbetslöshetssvårigheternas början, skall vara förhållandevis mindre än inom andra yrkesgrupper.

Representativiteten bland de i denna undersökning medtagna arbetslösa inom olika yrkesgrupper har angivits i *tab. 74*. Ett studium av tabellen ger vid handen, att representativiteten, av nyss nämnda orsaker, var låg inom jord-

Tab. 74. Arbetslösa, för vilka data för arbetslöshetssvårigheternas början kunnat fastställas, i % av samtliga arbetslösa inom olika yrkesgrupper. Fördelning efter orsaker till arbetslöshetssvårigheterna. Män.

Yrkesgrupper	Hela antalet arbetslösa (a)	Arbetslösa, för vilka data kunnat fastställas (b)	i % av a	Orsaker till arbetslöshetssvårigheterna			
				arbetsmarknads	individuella	arbetsmarknads	individuella
Jordbruk	2 729	787	28·8	476	311	60·5	39·5
Skogshushållning	830	104	12·5	84	20	80·8	19·2
Ingenjörsarbete o. arbetsledning	183	148	80·9	106	42	71·6	28·4
Malmbrytning	77	74	96·1	67	7	90·5	9·5
Metallindustri	1 317	1 097	83·3	849	248	77·4	22·6
Stenindustri	1 179	1 010	85·7	992	18	98·2	1·8
Glasindustri	182	98	53·8	96	2	98·0	2·0
Annan jord- o. stenindustri	170	141	82·9	115	26	81·6	18·4
Sågverksindustri	1 470	1 182	80·4	1 130	52	95·6	4·4
Annan trävaruindustri	263	188	71·5	143	45	76·1	23·9
Pappersindustri	434	383	88·2	347	36	90·6	9·4
Grafisk industri	139	134	96·4	106	28	79·1	20·9
Livsmedelsindustri	695	594	85·5	396	198	66·7	33·3
Textil- o. beklädnadsindustri	340	264	77·6	184	80	69·7	30·3
Läder-, hår- o. gummivaruindustri	460	370	80·4	271	99	73·2	26·8
Kemisk-teknisk industri	311	284	91·3	262	22	92·3	7·7
Väg- o. anläggningsarbete	1 374	534	38·9	390	144	73·0	27·0
Annan byggnadsverksamhet	1 065	398	37·4	285	113	71·6	28·4
Kraft- o. värmeproduktion	113	100	88·5	74	26	74·0	26·0
Sjöfart o. fiske	557	321	57·6	124	197	38·6	61·4
Kontors- o. butikspersonal	1 387	1 240	89·4	590	650	47·6	52·4
Lagerarbete	508	453	89·2	304	149	67·1	32·9
Hotell- o. restaurangrörelse	185	135	73·0	50	85	37·0	63·0
Landtransport	1 503	1 123	74·7	661	462	58·9	41·1
Litterärt o. konstnärligt arbete	223	146	65·5	93	53	63·7	36·3
Förvaltning o. undervisning	162	127	78·4	31	96	24·4	75·6
Sjukvård o. hygien	54	42	77·8	9	33	21·4	78·6
Husligt arbete	139	114	82·0	65	49	57·0	43·0
Tillfällighets- o. diversearbete	5 375	2 692	50·1	2 020	672	75·0	25·0
Ungdom utan särskild utbildning	791	—	—	—	—	—	—
Summa	24 215	14 283	59·0	10 320	3 963	72·3	27·7

bruk (28·8 procent), skogshushållning (12·5 procent), väg- och anläggningsarbete (38·9 procent), annan byggnadsverksamhet (37·4 procent) samt tillfällighets- och diversearbete (50·1 procent). Den inom glasindustrien förhållandevis låga representativiteten (53·8 procent), berodde på en i kap. III (sid. 33) omnämnd, kort tid före räkningen inträffad tillfällig driftsinställelse, varför man där icke kunde tala om att arbetslöshetssvårigheter hunnit uppstå. Högst var representativiteten bland kontors- och butikspersonal (89·4 procent), lagerarbete (89·2 procent), kraft- och värmeproduktion (88·5 procent) samt pappersindustri (88·2 procent). För ungdom utan särskild utbildning kan man själv-

fallet icke tala om arbetslöshetssvårigheternas inträde, när denna kategori av arbetslösa i stort sett aldrig haft arbete (se sid. 44).

Av samtliga arbetslösa, utan hänsyn till yrke, hade ifrågavarande data kunnat bestämmas för 14 283 arbetslösa eller 59·0 procent.

Man torde observera, att den yrkesfördelning, som här föreligger, icke anknyter till tidpunkten för arbetslöshetssvårigheternas inträde, utan att den arbetslöse vid den tiden kan ha tillhört ett helt annat yrke. Detta förklarar, att det över huvud varit möjligt att i förhållandevis stor utsträckning ange tidpunkten för svårigheternas inträde för tillfällighets- och diversearbetare.

I tab. 74 redogöres jämväl för orsaken till arbetslösheten. I motsats till vad fallet var i fråga om tidpunkten för arbetslöshetens inträde, ha beträffande orsaken uppgifter i allmänhet lämnats av de arbetslösa. Saknaden av endera av dessa uppgifter har emellertid medfört utsortering, då orsaken till arbetslösheten icke lämpligen kunnat bearbetas utan kännedom om tidpunkten för dess inträde. För vinnande av större överskådlighet ha orsakerna, vilka givetvis voro av mångahanda slag, sammanförts till två grupper, den ena omfattande orsaker, betingade av arbetsstyrkans minskning på grund av driftinställelse, driftsinskränkning eller rationalisering, korteligen *arbetsmarknadsorsaker* och den andra omfattande orsaker, beroende av personliga förhållanden såsom sjukdom, ålder, värnplikt, entledigande på egen begäran, eget företags nedläggande m. m., sålunda *individuella orsaker*.

De arbetslösa, för vilka anledningen till arbetslöshetssvårigheterna var att hänföra till sist nämnda kategori, ha i nedanstående översikt fördelats efter olika orsaker. Inemot $\frac{1}{4}$ (24·1 procent) hade träffats av sjukdom, 20·2 procent självmant slutat sin anställning, utan att de fått något nytt arbete, och 17·5

Individuella orsaker	Antal arbetslösa			Summa	
	storstäder	arbetslöshetsstyngda områden	övriga områden	Antal	%
Sjukdom	368	79	510	957	24·1
Ålder	106	26	228	360	9·1
Värnplikt	71	34	163	268	6·8
Lämnat anställning på egen begäran	327	51	422	800	20·2
Upphört med eget företag	344	34	315	693	17·5
Annan orsak	355	68	462	885	22·3
Samtliga individuella orsaker	1 571	292	2 100	3 963	100·0

procent hade måst upphöra med drivandet av eget företag. Kategorien »annan orsak» utgöres till största delen av personer, som av olika anledningar avskedats från sina respektive anställningar.

De individuella orsakerna utgjorde i procent av samtliga orsaker för arbetslösa iorstäder, arbetslöshetsstyngda områden och övriga områden respektive 34·4, 8·3 och 33·9 procent. För samtliga arbetslösa var procentsiffran 27·7.

Arbetslöshetssvårigheterna hade sålunda i något mer än $\frac{1}{4}$ av fallen för-

anletts av individuella och till icke fullt $\frac{3}{4}$ av arbetsmarknadsorsaker. Inom de olika yrkesgrupperna växlade dessa relativt betydligt, i det att arbetsmarknadsorsakerna spelade en dominerande roll inom yrkesgrupperna malm-brytning, sten-, glas-, sågverks-, pappers- samt kemisk-teknisk industri, inom vilka yrkesgrupper i över 90 procent av fallen de arbetslösas svårigheter berodde på sådana orsaker. Även inom övriga industrier betydde arbetsmarknadsorsakerna mest och mer än $\frac{2}{3}$ av svårigheterna kunde härledas till dessa.

De individuella orsakerna spelade en framträdande roll för de arbetslösa inom grupperna sjukvård och hygien (78.6 procent), förvaltning och undervisning (75.6 procent), hotell- och restaurangrörelse (63.0 procent) samt kontors- och butikspersonal (52.4 procent). Särskilt anmärkningsvärd var den stora betydelse, de individuella orsakerna spelade för arbetslösa inom yrkesgruppen sjöfart och fiske (61.4 procent). Detta förhållandevis höga procenttal sammanhänge med att de arbetslösa sjömännen i stor utsträckning träffats av sjukdom; i nära hälften eller 48.2 procent av de fall, där arbetslösheten förorsakats av individuella orsaker, var sjukdom anledningen.

Man bör dock beakta, att uppgifterna om anledning till de iråkade arbetslöshetssvårigheterna få tagas med en viss reservation, i det att ett avskedande, som för den arbetslöse framträtt som en följd av t. ex. en driftsinskränkning, i verkligheten kan ha berott på hans olämplighet för anställningen, sålunda en klart individuell orsak. De angivna talen för individuella orsaker torde därför vara något för lågt och de för arbetsmarknadsorsaker något för högt upptagna.

Förutom orsaken till arbetslösheten är det tidpunkten för dess inträde, som är av betydelse för bedömandet av den enskildes av arbetslöshet föranledda svårigheter att få sin utkomst.

I tab. 75 ha de arbetslösa i storstäder, arbetslöshetstygda områden och övriga områden fördelats efter året för arbetslöshetens inträde, varvid även gjorts en uppdelning av de arbetslösa efter orsaken till arbetslösheten.

Vad först representativiteten i de olika geografiska områdena beträffar, kan nämnas, att det varit möjligt att bestämma data för 77.2 procent av de arbetslösa i storstäder, för 60.3 procent i arbetslöshetstygda områden och för 49.7 procent i övriga områden.

I storstäder härledde sig arbetslöshetssvårigheterna för 8.0 procent av de i denna undersökning ingående arbetslösa från tiden före 1926 och för 21.4 procent från åren 1926—1930. Under åren 1931 och 1932 ansågo 12.7 respektive 14.6 procent, att deras svårigheter började, och under de följande åren sammanlagt 43.3 procent. En liknande fördelning uppvisade de arbetslösa inom »övriga områden», dock med en något lägre frekvens under 1931 och 1932, nämligen 9.9 respektive 10.3 procent, och en tendens till höjning under de två sista åren.

De arbetslöshetstygda områdena däremot uppvisade en helt annan bild. Medan av arbetslösa i »övriga områden» 48.5 procent och i storstäder 43.3 procent uppgivit åren för arbetslöshetssvårigheterna till efter 1932, hade i

Tab. 75. Arbetslösa inom olika områden, vilka under olika år blivit arbetslösa på grund av arbetsmarknads- resp. individuella orsaker. Män.

År för arbetslöshets- svårigheternas början	Antal arbetslösa, vilkas arbetslöshetssvårigheter börjat på grund av nedanstående orsaker											
	storstäder			arbetslöshetstygda områden			övriga områden			hela riket		
	arbets- mark- nads- orsa- ker	indi- vi- duella orsa- ker	Summa	arbets- mark- nads- orsa- ker	indi- vi- duella orsa- ker	Summa	arbets- mark- nads- orsa- ker	indi- vi- duella orsa- ker	Summa	arbets- mark- nads- orsa- ker	indi- vi- duella orsa- ker	Summa
<i>Absoluta tal</i>												
före 1921	44	14	58	21	6	27	70	26	96	135	46	181
1921—1925	228	81	309	87	7	94	311	103	414	626	191	817
1926—1930	692	289	981	972	79	1 051	1 063	337	1 400	2 727	705	3 432
1931	446	135	581	994	19	1 013	484	126	610	1 924	280	2 204
1932	489	177	666	475	36	511	493	177	670	1 457	390	1 847
1933	314	129	443	344	37	381	354	169	523	1 012	335	1 347
1934	205	144	349	106	22	128	272	189	461	583	355	938
1935	194	157	351	111	21	132	293	267	560	598	445	1 043
1936	188	231	419	45	42	87	350	333	683	583	606	1 189
1937	202	214	416	65	23	88	408	373	781	675	610	1 285
Summa	3 002	1 571	4 573	3 220	292	3 512	4 098	2 100	6 198	10 320	3 963	14 283
<i>Procenttal</i>												
före 1921	1·5	0·9	1·3	0·7	2·1	0·8	1·7	1·2	1·6	1·3	1·2	1·3
1921—1925	7·6	5·1	6·7	2·7	2·4	2·7	7·6	4·9	6·7	6·1	4·8	5·7
1926—1930	23·0	18·4	21·4	30·2	27·0	29·9	25·9	16·1	22·6	26·4	17·8	24·0
1931	14·8	8·6	12·7	30·9	6·5	28·8	11·8	6·0	9·9	18·6	7·1	15·5
1932	16·3	11·3	14·6	14·7	12·3	14·6	12·0	8·4	10·8	14·1	9·8	12·0
1933	10·5	8·2	9·7	10·7	12·7	10·8	8·6	8·0	8·4	9·8	8·4	9·4
1934	6·8	9·2	7·6	3·3	7·5	3·6	6·6	9·0	7·4	5·7	9·0	6·6
1935	6·5	10·0	7·7	3·4	7·2	3·8	7·2	12·7	9·0	5·8	11·2	7·3
1936	6·3	14·7	9·2	1·4	14·4	2·5	8·6	15·9	11·0	5·7	15·3	8·3
1937	6·7	13·6	9·1	2·0	7·9	2·5	10·0	17·8	12·6	6·5	15·4	9·0
Summa	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0

de arbetslöshetstygda områdena endast 23·2 procent gjort detta. Vidare hade i de sistnämnda områdena 28·8 procent uppgivit 1931 som år för svårigheternas början, under det att, som nyss angivits, i storstäder och övriga områden så var fallet med 12·7 respektive 9·9 procent. I övrigt hänvisas till nedanstående sammandrag av tab. 75, varur även framgår, att arbetslösheten inträtt under de båda krisåren 1931—1932 för 43·4 procent av de arbetslösa i de arbetslöshetstygda områdena men endast för 27·3 procent i storstäder och 20·7 i övriga områden.

Arbetslösheten som skapare av framträdande försörjningssvårigheter skulle, enligt tab. 75 och nedanstående tablå, ha framträtt mera plötsligt i de arbetslöshetstygda områdena och tillkomsten av nya arbetslösa under de sista åren där avtagit hastigt, vilket ej var fallet i övriga delar av riket. Med andra ord, arbetslösheten synes ha varit av mindre konjunkturbetonad

Områden	Procent arbetslösa, vilkas arbetslöshetssvårigheter härledde sig från tiden före år					
	1937	1935	1933	1931	1926	1921
Arbetslöshetstyngda områden	97.5	91.2	76.8	33.4	3.5	0.8
Storstäder.....	90.9	74.0	56.7	29.4	8.0	1.3
Övriga områden.....	87.4	67.4	51.6	30.9	8.3	1.6
Samtliga	91.0	75.4	59.4	31.0	7.0	1.8

karaktär i storstäder och övriga icke arbetslöshetstyngda områden, där tillloppet av arbetslösa under de senaste åren företett såväl procentuell som absolut ökning samtidigt som i de arbetslöshetstyngda områdena antalet nytillkomna kraftigt nedgått.

Det framgår vidare av tab. 75, att frekvensen för den arbetslöshet, som kunde härledas ur individuella orsaker, visade en tendens till stegring år från år, under det att för arbetslöshet, betingad av arbetsmarknadsorsaker, en anhopning fanns omkring åren 1931—1932. Tabellen visar, att 16.9 procent av dem som uppgivit individuella orsaker, blevo arbetslösa 1931—1932, under det att 32.8 procent av de genom arbetsmarknadsorsaker arbetslösa, då blevo utan arbete. För perioden 1936—1937 voro procenttalen däremot 30.7 respektive 12.2.

Arbetsmarknadsorsakerna voro självfallet mest framträdande för de arbetslösa i de arbetslöshetstyngda områdena, där för 91.7 procent av de arbetslösa svårigheterna voro betingade av sådan orsaker, under det att motsvarande procenttal för arbetslösa i storstäder och övriga områden voro betydligt mindre eller 65.6 respektive 66.1.

Såväl orsaken till arbetslösheten som tidpunkten för dess början kunna ha gestaltat sig olika för de hjälpsökande och för övriga arbetslösa. Med hänsyn till att arbetsmarknadsorsaker, såsom ovan framhållits, spelat en dominerande roll inom de arbetslöshetstyngda yrkena (sid. 182) och områdena, där även hjälpsökandefrekvensen var hög (sid. 39 f.), har det tämligen självklara förhållandet, att de individuella orsakerna till arbetslösheten varit av större betydelse för övriga än för hjälpsökande arbetslösa, ansetts motivera utelämnandet av materialredovisning i detta fall.

Beträffande tidpunkten för arbetslöshetens början är det knappast möjligt att enbart med ledning av här ovan angivna data avgöra om någon skillnad förelegat mellan de två nämnda huvudkategorierna av arbetslösa. Därför har materialet i tab. 76 uppdelats på hjälpsökande och övriga efter tidpunkten för arbetslöshetens början, varvid sist nämnda moment redovisats i tre grupper, nämligen början efter år 1933, åren 1931—1933 och före 1931. Materialets representativitet är något olika för hjälpsökande och övriga, nämligen 71.5 respektive 51.9 procent. Skillnaden, som i och för sig bestyrker vad som vid olika tillfällen konstaterats, nämligen, att de övriga icke lämnat lika fullständiga uppgifter som de hjälpsökande, är dock icke större än att en jämförelse på basis av det föreliggande materialet kan anses tillåten.

Tab. 76. Arbetslösa inom olika yrkesgrupper, fördelade på hjälpsökande och övriga efter tidpunkten för arbetslöshetens början. Män.

Yrkesgrupper	Arbetslösa, för vilka data för arbetslöshetssvårigheterna kunnat bestämmas				Procent arbetslösa, för vilka arbetslöshetssvårigheterna började					
	hjälpökande		övriga		hjälpökande			övriga		
	antal	i % av samtliga	antal	i % av samtliga	efter 1933	1931—1933	före 1931	efter 1933	1931—1933	före 1931
Jordbruk	252	56·0	535	23·5	20·6	37·3	42·1	42·8	28·0	29·2
Skogshushållning	13	20·6	91	11·9	7·6	46·2	46·2	18·7	31·9	49·4
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	24	77·4	124	81·6	41·7	33·3	25·0	58·9	29·3	11·3
Malmbrytning	51	96·2	23	95·3	2·0	76·5	21·5	21·7	60·9	17·4
Metallindustri	433	87·7	664	80·7	13·4	60·5	26·1	43·1	39·3	17·6
Stenindustri	714	90·2	296	76·5	1·9	63·2	34·9	9·8	57·3	32·4
Glasindustri	56	91·3	42	34·7	5·4	57·1	37·5	14·3	57·1	28·6
Annan jord- o. stenindustri	69	94·5	72	74·2	30·4	52·2	17·4	50·0	38·9	11·1
Sågverksindustri	689	90·1	493	69·9	10·7	54·3	35·0	31·4	43·4	25·2
Annan trävaruindustri	52	77·6	136	69·4	21·2	57·6	21·2	54·4	29·4	16·2
Pappersindustri	169	93·4	214	84·6	29·6	56·2	14·2	53·3	33·2	13·5
Grafisk industri	31	100·0	103	95·4	16·2	41·9	41·9	42·7	31·1	26·2
Livsmedelsindustri	153	86·4	441	85·1	39·9	38·6	21·5	63·7	19·1	17·2
Textil- o. beklädn.-industri	93	92·1	171	71·5	37·6	40·9	21·5	57·9	27·5	14·6
Läder-, hår- o. gummiv.-ind.	160	90·9	210	73·9	39·4	45·6	15·0	59·5	28·6	11·9
Kemisk-teknisk industri ..	184	96·8	100	82·6	29·9	62·5	7·6	33·0	56·0	11·0
Väg- o. anläggn.-arbete....	252	49·7	282	32·5	17·4	41·7	40·9	25·9	39·0	35·1
Annan byggnadsverksamh.	125	45·1	273	34·6	23·2	44·0	32·8	39·9	34·8	25·3
Kraft- o. värmeproduktion	51	91·1	49	86·0	35·3	51·0	13·7	53·1	32·6	14·3
Sjöfart o. fiske	104	63·4	217	55·2	35·6	39·4	25·0	69·1	19·8	11·1
Kontors- o. butikspersonal	342	94·0	898	87·8	37·4	40·1	22·5	51·6	26·9	21·5
Lagerarbete	158	92·9	295	87·3	25·9	55·1	19·0	54·6	27·1	18·3
Hotell- o. restaurangrörelse	39	76·5	96	71·6	23·1	59·0	17·9	53·1	27·1	19·8
Landtransport	439	82·4	684	70·5	32·1	48·8	19·1	57·6	27·2	15·2
Litterärt o. konstnärl. arb.	28	75·7	118	63·4	25·0	42·9	32·1	30·5	32·2	37·3
Förvaltning o. undervisn...	36	87·8	91	75·2	52·8	27·3	19·4	54·9	20·9	24·2
Sjukvård o. hygien	5	(100·0)	37	75·5	(40·0)	(20·0)	(40·0)	51·4	37·8	10·8
Husligt arbete	37	82·2	77	81·9	48·7	29·7	21·6	45·4	23·4	31·2
Tillfälligh.- o. diversearb...	1 530	57·8	1 162	42·6	6·1	26·8	67·1	15·7	28·9	55·4
Summa	6 289	71·5	7 994	51·9	17·5	45·4	37·1	42·0	31·8	26·2

För 17·5 procent av de hjälpsökande hade arbetslösheten begynt efter 1933 och för 45·4 procent under åren 1931—1933, medan för 37·1 procent så varit fallet redan före 1931. De övriga arbetslösa hade en väsentligt olika fördelning, i det att för dem motsvarande tal utgjorde respektive 42·0, 31·8 och 26·2 procent. Den från tiden före 1931—1932 års kris kvarstående arbetslösheten var större för de hjälpsökande än för de övriga, skillnaden utgjorde 10·9 procent, och efter 1933 hade en förhållandevis mindre del hjälpsökande tillkommit, under det att så var fallet med mer än $\frac{2}{5}$ av de övriga. Såsom belysande för sist nämnda förhållande kan anföras, att under år 1937 tillkommo 4·6 procent av de hjälpsökande och 14·5 procent av de övriga.

Här anförda skillnader i fråga om tidpunkten för arbetslöshetens början inom de nämnda kategorierna arbetslösa äro så betydande, att de måste tillmätas avseende trots ovan påtalade brister i materialets representativitet.

I fråga om de enskilda yrkesgrupperna kan framhållas, att bland de s. k. arbetslöshetstyngda yrkena, varest materialets representativitet genomgående var god, arbetslöshet inträdd efter 1933 redovisats för hjälpsökande och övriga med följande inom parentes angivna procenttal, nämligen malmbrytning (2·0 respektive 21·7 procent), stenindustri (1·9 respektive 9·8 procent), sågverksindustri (10·7 respektive 31·4 procent), pappersindustri (29·6 respektive 53·3 procent) och kemisk-teknisk industri (29·9 respektive 33·0 procent). I fråga om sist nämnda yrkesgrupp, som till större delen utgjordes av tändsticksarbetare, var skillnaden mellan hjälpsökande och övriga, i olikhet mot de förut nämnda, påfallande liten. Däremot hade även den numerärt betydande gruppen tillfällighets- och diversearbete obetydligt antal hjälpsökande, tillkomna efter 1933 (6·1 procent), men större antal övriga dylika (15·7 procent); representativiteten var dock här mindre god.

Av tabellen framgår också, att inom de yrkesgrupper, där sysselsättnings-svårigheter icke existerat i större utsträckning efter krisåren, hade arbetslöshetssvårigheterna för mer än hälften av övriga arbetslösa börjat efter 1933, under det att huvudparten av de hjälpsökande arbetslösa även inom dessa yrkesgrupper dragits med arbetslöshetssvårigheter före nämnda år. Detta innebär, att de hjälpsökande i betydligt större utsträckning än övriga synas ha förlorat kontakten med sitt yrke. Särskilt var detta fallet inom gruppen metallindustri, där endast 13·4 procent av de hjälpsökande ansett, att arbetslöshetssvårigheterna började efter 1933, medan motsvarande siffra för övriga arbetslösa var 43·1 procent.

KAP. XV.

Arbetslösheten bland kvinnor.

I kap. III (sid. 37) har redogjorts för de arbetslösa kvinnornas fördelning inom olika geografiska områden, men övriga kapitel ha, såsom förut angivits (sid. 6), i regel blott avsett de arbetslösa männen. Av olika anledningar förekommo kvinnliga deltagare i arbetslöshetsräkningen endast i förhållandevis obetydlig omfattning. Redogörelsen för kvinnornas arbetslöshet måste därför inskränkas till att omfatta endast viktigare huvuduppgifter, då materialet ej medgivit en längre gående uppdelning. Redogörelsens disposition ansluter sig i huvudsak till den indelning i olika kapitel, som tillämpats i fråga om männens arbetslöshetsförhållanden.

Av hela antalet i undersökningen ingående arbetslösa voro 1 010 eller 4·0 procent kvinnor och av dessa voro 584 (57·8 procent) hemmahörande i storstäder (357 i Stockholm, 95 i Göteborg och 132 i Malmö), 230 (22·8 procent) i övriga städer, 143 (14·2 procent) i industrikommuner och 53 (5·2 procent) i övriga landskommuner. Endast 33 kvinnor eller 3·3 procent av hela antalet voro anmälda såsom hjälpsökande hos arbetslöshetskommittéer och av dessa voro 25 hemmahörande i Stockholm. Då sålunda endast ett mycket ringa antal kvinnor voro hjälpsökande, göres i föreliggande redogörelse ingen skillnad på hjälpsökande och övriga kvinnor.

Yrke.

De arbetslösa kvinnornas fördelning efter yrke framgår av tabellbilaga 2. I nedanstående sammandrag lämnas en översikt över deras fördelning på viktigare yrkesgrupper.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa kvinnor	Procen- tuell för- delning
Jordbruk	15	1·5
Pappersindustri.....	43	4·2
Livsmedelsindustri.....	115	11·4
Textil- och beklädnadsindustri.....	192	19·0
Annan industri.....	68	6·7
Kontors- och butikspersonal.....	199	19·7
därav kontorister	98	—
butikspersonal	91	—
Lagerarbete	38	3·8
Hotell- och restaurangrörelse	48	4·7
Förvaltning och undervisning	54	5·3
Husligt arbete	151	15·0
därav hembiträden.....	62	—
tvätt- och rengöringsarbetare	89	—
Övriga yrkesgrupper.....	39	3·9
Ungdom utan särskild utbildning.....	48	4·8
Summa	1 010	100·0

Av denna sammanställning framgår, att 418 kvinnor (41·4 procent) varit sysselsatta i industriellt eller hantverksmässigt arbete, huvudsakligen inom textil- och beklädnads- samt livsmedelsindustrierna, 237 (23·5 procent) hade haft sysselsättning som kontors-, butiks- eller lagerpersonal och 151 (15·0 procent) hade varit sysselsatta med husligt arbete. Inom övriga yrkesgrupper redovisades sammanlagt 204 (20·2 procent) arbetslösa kvinnor, varav huvudparten kom på yrkesgrupperna förvaltning och undervisning, hotell- och restaurangrörelse samt ungdom utan särskild utbildning. Det torde böra anmärkas, att flertalet arbetslösa inom gruppen förvaltning och undervisning utgjordes av småskollärarinnor.

Den starka efterfrågan på kvinnlig arbetskraft inom jordbruket, som rådde vid räknatillfället, försakade, att de till yrkesgruppen jordbruk hänförliga arbetslösa kvinnorna voro ytterst fåtaliga. Av tabellbilaga 2 framgår, att de som anmält sig, i flertalet fall uppnått förhållandevis hög ålder.

Liksom beträffande arbetslösa män, tillhörande kategorien kontorister och med dem jämställda, ha för motsvarande grupp arbetslösa kvinnor skolunderbyggnad och specialutbildning (jfr sid. 56 f.) tagits i beaktande. Av de 266 arbetslösa kvinnorna, som tillhörde ifrågavarande yrkesgrupper, hade 18 (6·8 procent) icke lämnat uppgift om skolunderbyggnad; av de återstående 248 hade 75 (30·2 procent) erhållit elementarutbildning. För gruppen kontorister uppgick procenten elementarutbildade till 43·0 och för gruppen butikspersonal till 14·6. Det bör erinras om att motsvarande siffror för arbetslösa män voro 52·1 och 9·8. Studentexamen hade avlagts av 3 arbetslösa kvinnor; 35 av de 98 kvinnliga kontoristerna saknade specialutbildning men 56 hade erhållit lägre handelsutbildning, 3 hade genomgått handelsgymnasium och 4 annan specialutbildning.

Tab. 77. De arbetslösas fördelning på åldersgrupper. Kvinnor.

Åldersgrupper	Antal				Procent			
	storstäder	övriga städer	landskommuner	Hela riket	storstäder	övriga städer	landskommuner	Hela riket
14—17	7	14	28	49	1·2	6·1	14·3	4·8
18—20	22	21	21	64	3·8	9·1	10·7	6·3
21—25	65	50	29	144	11·1	21·7	14·8	14·3
26—30	63	27	34	124	10·8	11·7	17·3	12·3
31—35	66	31	15	112	11·3	13·5	7·7	11·1
36—40	83	14	17	114	14·2	6·1	8·7	11·3
41—45	63	22	12	97	10·8	9·6	6·1	9·6
46—50	70	14	17	101	12·0	6·1	8·7	10·0
51—55	77	18	9	104	13·2	7·8	4·6	10·3
56—60	41	12	10	63	7·0	5·2	5·1	6·2
61—66	24	5	4	33	4·1	2·2	2·0	3·3
67—74	3	2	—	5	0·5	0·9	—	0·5
Summa	584	230	196	1 010	100·0	100·0	100·0	100·0

Ålder.

De arbetslösa kvinnornas fördelning på åldersgrupper i storstäder, övriga städer och landskommuner framgår av *tab. 77*.

I landskommunerna voro de arbetslösa kvinnorna betydligt yngre än i städerna. Sålunda voro i de förra endast 26·5 procent över 40 år, medan motsvarande procenttal för storstäder och övriga städer uppgick till 47·6 respektive 31·7. Av samtliga arbetslösa kvinnor voro 39·9 procent över 40 år. Följande jämförelse med männens åldersfördelning utvisar, att, bortsett från de äldre åldersgrupperna, inom vilka männen voro talrikare företrädde, uppvisade de arbetslösa kvinnorna i stort sett samma åldersfördelning som männen.

Åldersgrupper	Kvinnor	Män
14—17	4·8	2·7
18—20	6·3	6·6
21—25	14·3	13·8
26—30	12·3	12·4
31—35	11·1	11·6
36—40	11·3	10·2
41—45	9·6	8·6
46—50	10·0	8·5
51—55	10·3	8·7
56—60	6·2	8·0
61—66	3·3	7·3
67—74	0·5	1·6
Summa	100·0	100·0

I tabellbilaga 2 ha kvinnor inom olika yrken även fördelats på åldersgrupper. I sammanställningen överst å sid. 190 meddelas uppgifter om hur antalet inom olika yrkesgrupper redovisade kvinnor fördelade sig på åldersgrupperna 14—25 år, 26—40 år och 41—74 år.

Av tablån framgår, att, om man bortser från den numerärt obetydliga gruppen jordbruk, det relativt största antalet arbetslösa över 40 år återfanns i grupperna hotell- och restaurangrörelse (56·2) samt husligt arbete (53·6). Inom den sistnämnda gruppen voro icke mindre än 71·9 procent av undergruppen tvätt- och rengöringsarbetare över 40 år, medan motsvarande tal för undergruppen hembiträden endast uppgick till 27·4 procent. De yrkesgrupper, som äro att hänföra till industriellt arbete, uppvisade avsevärda olikheter i fråga om ålderssammansättningen. Endast 18·6 procent av de kvinnliga pappersindustriarbetarna voro över 40 år, medan motsvarande tal för grupperna livsmedels-, textil- och beklädnads- samt annan industri uppgick till respektive 31·3, 42·7 och 50·0.

Låg procent arbetslösa över 40 år uppvisade grupperna lagerarbete (13·2 procent) samt förvaltning och undervisning (20·4 procent).

Inom den sistnämnda yrkesgruppen voro 62·9 procent av de arbetslösa i åldern 26—40 år, under det att inom gruppen lagerarbete 42·1 procent ej uppnått 26 år.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa kvinnor	därav % i åldern		
		14—25 år	26—40 år	41—74 år
Jordbruk	15	(6·7)	(20·0)	(73·9)
Pappersindustri	43	34·9	46·5	18·6
Livsmedelsindustri	115	26·1	42·6	31·8
Textil- och beklädnadsindustri	192	22·9	34·4	42·7
Annan industri	68	22·1	27·9	50·0
Kontors- och butikspersonal	199	21·6	33·7	44·7
därav kontorister	98	15·3	39·8	44·9
butikspersonal	91	30·8	30·8	38·4
Lagerarbete	38	42·1	44·7	13·2
Hotell- och restaurangrörelse	48	6·3	37·5	56·2
Förvaltning och undervisning	54	16·7	62·9	20·4
Husligt arbete	151	17·9	28·5	53·6
därav hembiträden	62	30·7	41·9	27·4
tvätt- och rengöringsarbetare	89	9·0	19·1	71·9
Övriga yrkesgrupper	39	15·4	35·9	48·7
Ungdom utan särskild utbildning	48	100·0	—	—
Summa	1 010	25·4	34·7	39·9

Familjeförhållanden.

Av de 1 010 kvinnorna voro 686 (67·9 procent) ogifta, 186 (18·4 procent) gifta, 71 (7·0 procent) änkor och 67 (6·7 procent) fränskilda. Antalet kvinnor, som ensamma eller tillsammans med make, hade försörjningsplikt mot barn, uppgick till 150 eller 14·9 procent av samtliga. Hur dessa fördelade sig efter civilstånd och antalet barn, mot vilka försörjningsplikt förelåg, framgår av följande sammanställning.

Civilstånd	Antal arbetslösa kvinnor med följande antal barn under 16 år			Summa
	1	2	3 eller flera	
Gifta	49	8	7	64
Änkor	15	8	1	24
Fränskilda	17	5	1	23
Ogifta	29	8	2	39
Summa	110	29	11	150

Hänvisade till att ensamma taga vård om sina minderåriga barn voro 86 kvinnor.

Bostad.

De arbetslösa kvinnornas fördelning efter bostadsförhållanden inom olika civilståndsgupper framgår av följande sammanställning.

Nära hälften av de kvinnliga arbetslösa (48·7 procent) voro boende hos föräldrar eller anhöriga; för männen var motsvarande procenttal 35·0. Av kvinnor i åldrarna under 26 år bodde 88·7 procent hos föräldrar eller anhöriga och i

Civilstånd	A n t a l b o e n d e						Summa
	hos föräldrar eller anhöriga			i koopera- tiv bostads- förening	i förhyrd bostad	i egen fastighet	
	utan jordbruk	med jordbruk	Summa				
Ogifta	437	27	464	9	200	13	686
Gifta	7	1	8	15	150	13	186
Änkor	11	—	11	2	51	7	71
Fränskilda	9	—	9	2	55	1	67
Summa	464	28	492	28	456	34	1 010
Procenttal	45·9	2·8	48·7	2·8	45·1	3·4	100·0

åldrarna 26—35 år, 36—50 år och över 50 år respektive 55·9, 31·4 och 16·6 procent.

De av kvinnor ägda (eller arrenderade) 34 fastigheterna utgjordes i intet fall av jordbruksfastighet.

Facklig organisationstillhörighet.

Av kvinnorna hade 461 eller 45·6 procent uppgivit sig vara fackligt organiserade, d. v. s. de organiserade kvinnorna utgjorde 4·5 procent av hela antalet i undersökningen ingående fackligt organiserade. Hur de fackligt organiserade kvinnorna fördelade sig på olika fackförbund, framgår av följande sammanställning, vari även angivits hela antalet kvinnor, som tillhörde respektive förbund den 31 december 1937.

Fackförbund (Förbund med erkänd arbetslöshetskassa anges med kursiv stil.)	Antal kvinnliga medlemmar den 31/12 1937	I undersök- ningen in- gående	
		Antal	%
<i>Beklädnadsarbetareförbundet</i>	19 166	129	0·7
<i>Bokbindareförbundet</i>	4 309	36	0·8
<i>Grov- och fabriksarbetareförbundet</i>	9 037	18	0·2
<i>Handelsarbetareförbundet</i>	11 498	43	0·4
<i>Hotell- och restaurangpersonalens förbund</i>	11 502	22	0·2
<i>Kommunalarbetareförbundet</i>	8 427	10	0·1
<i>Livsmedelsarbetareförbundet</i>	7 219	104	1·4
<i>Metallindustriarbetareförbundet</i>	7 931	12	0·2
<i>Skö- och läderindustriarbetareförbundet</i>	4 213	15	0·4
<i>Textilarbetareförbundet</i>	20 543	21	0·1
Övriga förbund	—	51	—
Summa	103 845	461	0·4

Av samtliga 461 fackligt organiserade kvinnor tillhörde 304 eller 65·9 procent förbund med erkänd arbetslöshetskassa (jfr sid. 114). Av dessa 304

uppburo 178 eller 58.6 procent daghjälp från sådan kassa den 31 augusti 1937. Vid jämförelse med motsvarande procenttal för männen (sid. 114 f.) framgår att kvinnorna i avsevärt större utsträckning än männen tillhörde förbund med erkänd arbetslöshetskassa och tydligen bättre kunnat kvalificera sig för daghjälp. Det sist nämnda kan vara beroende på att kvinnornas arbetslöshet varit mindre långvarig.

Arbetslöshetstidens längd.

Liksom i fråga om de manliga arbetslösa uteslötos från behandlingen av arbetslöshetstidens längd (se sid. 119) givetvis de kvinnliga arbetslösa, vilka tillhörde någon av kategorierna partiellt arbetslösa eller ungdom utan särskild utbildning. De så uteslutnas antal uppgick till inalles 91 och fördelade sig på följande sätt.

Hemmadöttrar.....	3
Övriga partiellt arbetslösa	40
Ungdom utan särskild utbildning	48
Summa	91

I allt ha således 919 arbetslösa kvinnor blivit föremål för undersökning av arbetslöshetstidens längd, varvid det visade sig, att för 98 eller 10.7 procent antalet arbetslöshetsveckor icke kunde fastställas. I tab. 78, i vilken de arbetslösa inom olika yrkesgrupper procentuellt fördelats efter antalet arbetslöshetsveckor, har jämväl procenten kvinnor med okänt antal veckor angivits.

Tab. 78. De arbetslösas fördelning efter antalet arbetslöshetsveckor under perioden $\frac{1}{1}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937. Kvinnor. Procenttal.

Yrkesgrupper	Antal arbetslösa	Därav % med antal arbetslöshetsveckor									
		1-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-87	okänt
Jordbruk	12	—	—	(8.4)	—	—	(25.0)	(25.0)	(8.3)	(25.0)	(8.3)
Pappersindustri	43	13.9	7.0	16.3	11.6	16.3	4.7	9.3	2.3	9.3	9.3
Livsmedelsindustri	107	15.0	10.3	8.4	12.2	6.5	3.7	2.3	4.7	29.9	6.5
Textil- och beklädnadsindustri	191	8.9	6.8	14.1	38.2	11.0	3.7	2.6	1.1	8.4	5.2
Annan industri	66	16.7	10.6	10.6	3.0	6.1	4.5	4.5	10.6	28.8	4.6
Kontors- och butikspersonal ..	193	8.8	5.2	7.8	2.6	7.3	5.7	9.3	6.2	35.7	11.4
Lagerarbete	38	13.1	7.9	13.1	23.7	7.9	7.9	5.3	7.9	5.3	7.9
Hotell- och restaurangrörelse..	47	4.2	10.6	4.3	4.3	12.8	12.8	10.6	12.8	19.1	8.5
Förvaltning och undervisning..	52	1.9	9.6	1.9	9.6	13.5	11.5	15.4	3.9	13.5	19.2
Husligt arbete	133	4.5	7.5	7.5	2.2	4.5	6.8	3.8	8.3	32.3	22.6
Övriga yrkesgrupper.....	37	5.4	8.1	10.3	8.1	10.8	13.5	2.7	2.7	27.1	10.8
Summa	919	9.0	7.6	9.6	13.1	8.6	6.4	6.2	5.5	23.3	10.7

Av tabellen framgår, att procenten arbetslösa med okänt antal arbetslöshetsveckor var något högre än för männen. I allt 23·3 procent voro heltidsarbetslösa. För »övriga» arbetslösa män, med vilka kvinnorna närmast böra jämföras, var motsvarande procenttal 20·8.

Inom de olika yrkesgrupperna återfanns en stor procent heltidsarbetslösa inom kontors- och butikspersonal (35·7 procent) och husligt arbete (32·3 procent). Låg frekvens heltidsarbetslösa förekom bland yrkesgrupperna lagerarbete (5·3 procent), textil- och beklädnads- (8·4 procent) och pappersindustri (9·3 procent).

Med hänsyn till undersökningsmaterialets ringa omfattning har någon fördelning av antalet kvinnor med okänt antal arbetslöshetsveckor, motsvarande den som verkställdts rörande frekvensen kortvarigt arbetslösa bland männen (sid. 121), här icke gjorts annat än på materialet i dess helhet. Det visar sig, att, om kvinnor med okänt antal arbetslöshetsveckor fördelas proportionellt på övriga veckogrupper upp till 70—79 veckor, 30·4 procent av kvinnorna voro kortvarigt arbetslösa.

Hjälp från stat och kommun.

För principerna vid materialets redovisning på olika hjälpformer m. m. har redogjorts i kap. XI (sid. 138 f.). Av de kvinnliga arbetslösa hade 309 eller 30·6 procent erhållit hjälp från stat och kommun den 31 augusti 1937 och av dessa hade 24 erhållit arbetslöshetshjälp, varav 23 i form av kommunalt understöd och 1 i form av statligt arkivarbete; 107 hade erhållit fattigvård och 178 daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa.

Under tiden 1 januari 1936—31 juli 1937 hade 201 eller 19·9 procent av samtliga arbetslösa kvinnor erhållit fattigvård eller arbetslöshetshjälp. I denna siffra ingår dock icke de som under ifrågavarande tidsperiod erhållit daghjälp från erkänd arbetslöshetskassa. Då icke mindre än 57·6 procent av de den 31 augusti 1937 hjälpta kvinnorna erhållit hjälp i form av daghjälp, ger den ovannämnda procentsatsen ett mycket ofullständigt uttryck för hjälpverksamhetens omfattning bland kvinnor. En jämförelse mellan olika yrkesgrupper bör därför icke utsträckas till de yrkesgrupper, inom vilka redovisades kvinnor tillhörande förbund med erkänd arbetslöshetskassa. Hjälpens omfattning inom övriga yrkesgrupper framgår av följande sammanställning.

Yrkesgrupper	Antal hjälppta	i % av ar- betslösa
Jordbruk	4	(26·7)
Pappersindustri	5	11·6
Annan industri	16	23·5
Kontors- och butikspersonal.....	43	21·6
Hotell- och restaurangrörelse	14	29·2
Förvaltning och undervisning.....	3	5·6
Husligt arbete	67	44·4
Ungdom utan särskild utbildning	3	6·2

Under tiden 1 januari 1936—31 juli 1937 hade till de i undersökningen ingående arbetslösa kvinnorna utgivits i fattigvård och arbetslöshetshjälp (jfr sid. 154) sammanlagt 138 690 kronor eller 690 kronor per hjälpt arbetslös kvinna.

Inkomster.

Vid redovisningen av de arbetslösa kvinnornas arbetsinkomster under år 1936 ha givetvis följts samma principer som tillämpats för männen (sid. 158 f.). Med arbetsinkomst avses alltså den arbetslösas och, i förekommande fall, hennes makes eller hemmavarande barns inkomster av arbete i öppna marknaden. Inkomstfördelningen för gifta och ogifta var följande.

Arbetsinkomst år 1936 kronor	A n t a l		
	Gifta	Ogifta	Summa
0	10	195	205
högst 499	9	120	129
500— 999	8	120	128
1 000—1 499	10	115	125
1 500—1 999	6	60	66
2 000—2 499	14	18	32
2 500—2 999	9	5	14
3 000—3 499	43	5	48
4 000—4 999	32	1	33
5 000— ∞	6	—	6
Okänd	39	185	224
	Summa 186	824	1 010
därav* med känd inkomst	137	444	581

Av de gifta kvinnorna hade 5.4 procent och av de ogifta 23.7 procent ej haft inkomst från öppna marknaden under 1936. Medelinkomsten för dem som haft inkomst utgjorde för de gifta 2 972 kronor och för de ogifta 947 kronor. Icke mindre än 81 gifta kvinnor, 59.1 procent av antalet gifta med känd inkomst, hade under sagda år redovisat 3 000 kronor eller däröver; av de ogifta hade 6 haft liknande inkomster. Det får anses sannolikt, att dessa i förhållande till de arbetslösa männens höga inkomster till avsevärd del uppkommit tack vare, att maken eller hemmavarande barn kunnat bidra till familjens uppehälle. Givetvis har dock även inverkat, att kvinnornas arbetslöshetstid varit jämförelsevis måttlig (sid. 120 ff. och 192 f.).

De arbetslösa kvinnorna och den offentliga arbetsförmedlingen.

Den 31 augusti 1937 voro 464 kvinnor eller 45.9 procent av samtliga anmälda hos den offentliga arbetsförmedlingen. För männen var motsvarande

procenttal högre eller 55·4. Under hänvisning till vad som i kap. XIII (sid. 172 f.) anförts rörande de hjälpsökande och icke hjälpsökande arbetslösas förhållande till arbetsförmedlingen, meddelas i nedanstående översikt vissa procenttal över anmälningsfrekvensen i envar av de tre storstäderna, övriga städer och landskommuner.

	Antal arbetslösa anmälda hos arbetsförmedlingen		I % av hela antalet arbetslösa	
	samtliga	icke hjälp- sökande	samtliga	icke hjälp- sökande
Stockholm	144	84	40·3	28·3
Göteborg	50	32	52·6	41·6
Malmö	109	37	82·6	61·7
Övriga städer	121	32	52·6	22·7
Landskommuner	40	9	20·4	5·5
Samtliga	464	194	45·9	26·2

Anmälningsfrekvensen var, som synes, högst i Malmö, där 82·6 procent av samtliga och 61·7 procent av icke hjälpsökande voro anmälda, och lägst i landskommunerna, där motsvarande procenttal voro 20·4, respektive 5·5 procent. Av storstäderna uppvisade Stockholm den lägsta anmälningsfrekvensen; endast 40·3 procent av samtliga och 28·3 procent av icke hjälpsökande voro där arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen (jfr bilaga L, sid. 236 ff.).

Inom olika åldersgrupper förefanns knappast någon skillnad i anmälningsfrekvensen. Den var sålunda för samtliga kvinnor i åldern under 26 år 45·5 procent, i åldern 26—40 år 47·1 procent och i åldern över 40 år 45·2 procent. Vad de icke hjälpsökande beträffar, voro procenttalen i respektive åldersgrupper 28·9, 22·9 och 27·1. Anmälningsfrekvensen bland de icke hjälpsökande kvinnorna var således, i motsats till vad fallet var för de hjälpsökande, lägre i åldersgruppen 26—40 år än i de båda övriga.

procental högre eller lägre. I dessa fall, som till och från till exempel 173 f) alltid förändras. I dessa fall, som till och från till exempel 173 f) alltid förändras. I dessa fall, som till och från till exempel 173 f) alltid förändras.

År	Totala antalet		Antal i procent	
	Antal	Procent	Antal	Procent
1881	181	100	181	100
1882	181	100	181	100
1883	181	100	181	100
1884	181	100	181	100
1885	181	100	181	100
1886	181	100	181	100
1887	181	100	181	100
1888	181	100	181	100
1889	181	100	181	100
1890	181	100	181	100
1891	181	100	181	100
1892	181	100	181	100
1893	181	100	181	100
1894	181	100	181	100
1895	181	100	181	100
1896	181	100	181	100
1897	181	100	181	100
1898	181	100	181	100
1899	181	100	181	100
1900	181	100	181	100

Antal i procent för de olika åldersgrupperna. I dessa fall, som till och från till exempel 173 f) alltid förändras. I dessa fall, som till och från till exempel 173 f) alltid förändras.

I dessa fall, som till och från till exempel 173 f) alltid förändras. I dessa fall, som till och från till exempel 173 f) alltid förändras.

Förteckning över arbetslöshetskommuner, redovisade i 1937 års arbetslöshetsräkning.

Den efter kommunens namn stående siffran anger kommuntypen sålunda:

Städer med

öfver 100 000 inv.	(1)
30 000—100 000 »	(2)
20 000—30 000 »	(3)
5 000—20 000 »	(4)
högst 5 000 »	(5)

Landskommuner

industrikommuner	(6)
blandade kommuner	(7)
jordbrukskommuner	(8)
skogskommuner	(9)

Arbetslöshetsstyngda kommuner äro satta med *kursiv* stil.

Närmare upplysningar om redovisningen återfinnas å sid. 11.

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	där-av kvinnor		arbets-för-medling	arbets-lös-hets-kommitté			hela antalet	där-av kvinnor		arbets-för-medling	arbets-lös-hets-kommitté
Stockholms stad(1)	4 354	3 793	357	7·0	2 316	1 288	Kårsta (7)	1	1	—	1·2	—	—
Stockholms län							Lovö (7)	1	1	—	0·9	—	—
Djursholm (4)	4	4	2	0·6	—	—	Länna (7)	4	4	—	1·6	2	—
Lidingö (4)	25	23	—	2·1	3	—	Nacka (6)	23	25	4	2·7	9	—
Norrtälje (5)	37	34	1	6·9	19	18	Nynäshamns kpg (6)	9	10	—	2·3	8	4
Sigtuna (5)	1	1	—	0·8	—	—	Närtuna (8)	1	1	—	1·3	—	—
Sundbyberg (4) ..	55	52	2	5·8	24	8	Rimbo (6)	1	1	—	0·5	—	—
Södertälje (4)	53	48	3	3·3	28	—	Roslags-Bro (8)	5	5	—	2·9	—	—
Vaxholm (5)	19	16	—	5·6	15	2	Roslags-Kulla (7) ..	2	2	—	3·2	—	—
Öregrund (5)	13	12	—	9·3	7	4	Salem (6)	1	1	—	0·5	—	—
Östhammar (5)	4	4	—	3·2	—	—	Saltsjöbad:s kpg (6)	11	10	1	3·0	2	1
Almunge (7)	1	1	—	0·4	1	—	Skederid (7)	1	1	—	1·4	1	—
Bo (6)	2	4	1	1·6	1	1	Sollentuna (6)	19	19	1	1·6	9	6
Botkyrka (6)	5	4	1	0·8	3	—	Solna (6)	124	117	7	5·4	69	56
Börstil (8)	5	5	—	1·6	3	3	Spånga (6)	61	58	2	5·2	27	8
Dalarö (6)	1	1	—	1·4	—	—	Stocksunds kpg (6)	3	3	—	1·0	—	—
Danderyd (6)	9	9	1	1·9	5	5	Söderby-Karl (8) ..	9	9	—	6·1	—	—
Djurö (7)	2	1	—	0·8	1	1	Turinge (6)	1	1	—	0·5	—	—
Ed (6)	—	1	—	0·7	—	—	Tyresö (6)	3	4	—	2·7	1	—
Edebo (7)	6	6	—	3·4	1	1	Täby (6)	11	10	—	1·9	—	—
Edsbro (7)	4	4	—	2·9	2	—	Ununge (7)	5	5	—	4·0	3	3
Ekerö (7)	1	1	—	0·7	—	—	Vallentuna (6)	2	1	1	0·6	1	—
Estuna (8)	4	3	—	2·9	2	—	Vårdinge (7)	3	2	—	1·2	—	—
Fasterna (8)	16	16	—	12·0	1	1	Väddö (6)	11	11	—	3·3	1	—
Forsmark (7)	2	2	—	2·5	2	1	Värmdö (7)	5	5	—	1·8	—	—
Gräsö (8)	1	1	—	0·9	—	—	Västerhaninge (6)	2	3	—	1·0	—	—
Gustavsberg (6) ..	1	2	—	0·9	1	—	Västertälje (6)	1	1	—	1·3	—	—
Hammarby (6)	2	2	1	1·0	1	1	Vätö (6)	12	12	2	9·1	1	—
Harg (7)	17	16	—	7·0	9	9	Ytterjärna (8)	1	1	—	1·5	—	—
Huddinge (6)	46	41	7	3·3	11	—	Ösmo (7)	2	1	—	0·5	—	—
Husby-Lyhundra(8)	2	2	1	2·9	—	—	Österhaninge (6) ..	9	7	—	2·4	—	—
Husby-Årilingha(7)	2	2	—	1·8	—	—	Österåker (6)	14	5	—	1·5	—	—
Hässelby vst kpg(6)	14	12	—	5·0	5	—	Överjärna (6)	1	1	—	0·6	1	1
Häverö (6)	15	14	—	2·6	4	—	Summa	739	693	39	2·5	290	138
Hökhuvud (8)	3	3	—	2·5	2	—	Uppsala län						
Järfälla (6)	6	7	1	2·2	4	4	Enköping (4)	4	4	—	0·7	1	—
Knivsta (6)	2	1	—	0·7	—	—	Uppsala (2)	150	128	6	3·6	77	59

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Björklinge (8)	1	1	—	0.6	—	—	Västerlång (8)	—	1	—	0.9	—	—
Bondkyrka (6)	7	4	—	0.8	2	—	Västermo (8)	1	1	—	0.7	—	—
Gamla Uppsala (6)	4	4	—	1.8	2	—	Västra Vingåker (7)	11	7	1	0.8	3	—
Långtora (8)	1	1	—	2.1	—	—	Åker (6)	6	5	—	2.1	—	—
Morkarla (8)	3	3	—	3.8	—	—	Öja (8)	1	1	—	0.7	1	—
Skäfthammar (6) . . .	14	14	—	8.7	10	5	Östra Vingåker (7)	2	2	—	1.0	—	—
Söderfors (6)	5	5	—	2.7	5	5	Summa	259	233	17	1.2	103	54
Tensta (8)	1	1	1	0.8	—	—	Östergötlands l.						
Tierps kpg (6)	4	4	—	2.6	4	—	Linköping (2)	187	184	17	5.5	145	19
Tierps lk (7)	10	10	—	1.8	3	—	Mjölby (4)	9	9	—	1.5	5	—
Tolfta (7)	2	1	—	0.7	1	1	Motala (4)	10	10	—	1.5	6	—
Vaksala (7)	2	2	—	1.4	1	—	Norrköping (2)	454	425	33	5.3	317	149
Veckholm (8)	1	1	—	1.1	—	—	Skänninge (5)	1	1	—	0.6	—	—
Vendel (7)	1	1	1	0.4	—	—	Söderköping (5)	11	10	—	3.6	4	1
Villberga (7)	2	2	—	1.9	—	—	Vadstena (5)	3	2	—	0.7	1	—
Västland (7)	8	7	—	2.6	6	—	Brunneby (6)	1	1	—	0.6	—	—
Ålvkarleby (6)	74	73	—	8.4	29	14	Ekeby (6)	5	5	—	1.2	—	—
Ärentuna (7)	1	1	—	1.1	—	—	Fornåsa (7)	1	1	—	1.2	—	—
Summa	295	267	8	1.9	141	84	Hycklinge (8)	1	1	—	0.7	—	—
Södermanlands l.							Kimstad (6)	2	2	—	1.1	1	—
Eskilstuna (2)	98	88	8	2.4	42	18	Kisa (6)	5	6	—	1.5	1	—
Katrineholm (4)	21	17	3	1.8	16	9	Kristberg (8)	1	1	—	0.5	—	—
Mariefred (5)	4	4	—	2.7	—	—	Krokek (6)	5	5	—	2.3	—	—
Nyköping (4)	42	40	1	3.3	26	23	Kullerstad (6)	6	6	—	2.0	—	—
Strängnäs (5)	10	10	—	2.0	6	—	Kvillinge (6)	20	20	—	4.4	10	8
Torshälla (5)	1	1	—	0.5	—	—	Kättilstad (8)	2	2	—	1.5	—	—
Björkvik (8)	1	1	—	0.3	—	—	Motala lk (6)	11	9	—	1.0	7	—
Bälinge (8)	1	1	—	1.0	—	—	Oppeby (8)	4	4	—	3.5	—	—
Dunker (8)	1	1	—	0.6	—	—	Regna (8)	1	1	—	0.7	—	—
Flen (6)	5	5	2	1.5	1	—	Rinna (8)	3	1	—	1.0	1	—
Floda (8)	1	1	—	0.3	—	—	Risinge (6)	11	10	—	1.0	6	—
Frustuna (6)	1	1	—	0.4	1	—	Rogslösa (7)	1	1	—	0.9	—	—
Gryt (7)	6	5	—	2.8	—	—	S:t Per (8)	1	1	—	1.8	—	—
Hammarby (8)	1	1	—	3.7	—	—	Sjögestad (7)	1	1	—	1.5	—	—
Husby-Oppunda (8)	1	1	—	1.2	—	—	Skeda (8)	1	1	—	0.7	—	—
Husby-Rekarne (6)	1	1	—	0.4	—	—	Skedevi (7)	9	8	—	2.7	—	—
Kila (7)	5	5	—	2.3	—	—	Stjärnorp (8)	1	1	—	0.9	—	—
Lilla Malma (8)	1	1	—	0.9	—	—	Sund (7)	3	3	—	1.9	1	—
Lista (8)	1	1	—	1.3	—	—	Svinhult (8)	1	1	—	1.4	—	—
Lunda (7)	2	2	—	1.2	—	—	Tjällmo (8)	1	1	—	0.4	—	—
Lästringe (7)	1	1	—	1.8	—	—	Trehörna (8)	1	1	—	1.3	1	—
S:t Nikolai (6)	11	10	—	1.9	4	4	Varv (8)	1	1	—	1.6	—	—
Sköldinge (6)	4	4	—	1.3	1	—	Viby (7)	1	1	—	0.9	—	—
Stenkvista (8)	2	2	—	1.7	2	—	Vikingstad (7)	1	1	—	0.9	—	—
Stigtomta (8)	5	3	—	1.6	—	—	Vreta Kloster (6)	4	4	—	1.3	2	—
Stora Malm (7)	1	1	—	0.4	—	—	Vånga (8)	1	1	—	0.4	—	—
Torshälla lk (6)	4	3	—	1.1	—	—	Västra Ny (7)	1	1	—	0.7	—	—
Trosa-Vagnhär. (7)	3	2	1	1.0	—	—	Väversunda (7)	—	1	—	2.3	1	—
Tumbo (7)	1	1	—	0.9	—	—	Åtvid (6)	4	4	—	0.8	3	—
Tuna (7)	1	1	—	1.1	—	—	Ödeshög (7)	2	2	—	0.7	—	—
Tunaberg (7)	1	1	1	0.5	—	—	Summa	789	751	50	2.4	512	177

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Jönköpings län													
Eksjö (4)	8	8	—	1·1	2	—	Angelstad (8)	1	1	—	0·8	1	—
Huskvarna (4)	10	10	—	1·1	3	—	Aringsås (6)	9	8	—	2·5	1	1
Jönköping (2)	172	163	2	4·8	122	75	Berga (8)	1	1	—	0·4	—	—
Nässjö (4)	61	29	1	3·0	24	14	Bergunda (8)	1	1	—	1·0	—	—
Tranås (4)	39	38	—	5·5	26	22	Blädinge (8)	1	1	—	1·2	1	—
Vetlanda (5)	15	13	—	3·3	10	10	Drev (6)	2	2	—	5·9	—	—
Värnamo (5)	5	4	—	0·8	1	—	Dädesjö (7)	4	3	—	2·2	1	1
Adelöv (8)	2	2	—	1·6	—	—	Ekoberga (6)	23	23	—	12·9	14	14
Alseda (7)	6	5	—	2·2	—	—	Herråkra (8)	2	2	—	6·0	—	—
Anderstorp (6)	3	3	—	1·0	1	—	Hornaryd (6)	2	2	—	4·6	—	—
Bankeryd (6)	3	1	—	0·6	—	—	Hovmantorp (6) ..	15	14	—	3·6	2	1
Barnarp (6)	1	1	—	0·3	—	—	Kånna (8)	1	1	—	1·5	—	—
Bredestad (6)	5	5	—	4·1	1	1	Lekaryd (7)	1	1	—	1·7	—	—
Båraryd (6)	3	4	—	1·5	1	—	Lenhovda (6)	2	2	—	0·9	2	2
Bäckседа (6)	1	1	—	1·0	1	—	Lidhult (7)	2	2	—	1·8	—	—
Forserum (6)	1	1	—	0·5	—	—	Linneryd (8)	1	1	—	0·4	—	—
Frinnaryd (7)	1	1	—	1·1	—	—	Ljuder (6)	3	3	—	1·4	—	—
Färgaryd (6)	1	1	—	0·4	—	—	Långasjö (8)	2	2	—	1·1	—	—
Gnosjö (6)	5	5	—	3·4	3	—	Markaryds kpg (6)	2	2	—	1·8	—	—
Gränna lk (8)	2	2	1	0·9	—	—	Markaryds lk (6) ..	5	5	—	1·5	—	—
Gällaryd (7)	1	1	—	0·8	—	—	Ryssby (7)	1	1	—	0·4	—	—
Hakarup (6)	4	4	—	2·1	—	—	Sjösås (7)	3	3	—	2·4	2	2
Hjälmseryd (8)	1	1	—	0·4	—	—	Södra Sandsjö (7)	1	1	—	0·4	—	—
Ingatorp (7)	1	1	—	0·4	—	—	Tingsryds kpg (6)	2	2	—	2·1	—	—
Korsberga (8)	1	1	—	0·7	—	—	Tingsås (8)	7	6	—	2·8	6	6
Kulltorp (8)	1	1	—	0·8	1	1	Torpa (8)	1	1	—	1·0	—	—
Linderås (8)	1	1	—	0·6	—	—	Traryd (6)	2	1	—	0·3	—	—
Långaryd (6)	1	1	—	0·3	—	—	Tävelsås (8)	2	2	—	2·3	—	—
Mariannel. kpg (6)	3	3	—	2·1	—	—	Urshult (8)	2	1	—	0·3	—	—
Norra Solberga (6)	29	29	3	12·0	22	21	Uråsa (8)	2	2	—	3·5	—	—
Nässjö lk (6)	4	1	—	0·6	—	—	Väckelsång (8)	7	7	—	3·5	—	—
Reftele (7)	1	1	—	0·5	—	—	Växjö lk (6)	5	5	—	1·0	3	2
Rydaholm (7)	1	1	—	0·3	—	—	Åseda (7)	1	1	—	0·8	—	—
Stockaryd (6)	4	4	—	2·6	—	—	Ålghult (6)	3	2	—	0·4	—	—
Säby (7)	4	4	—	1·1	—	—	Älmhults kpg (6) ..	22	19	—	7·0	12	8
Tofteryd (6)	1	1	—	0·4	—	—	Öjaby (7)	1	1	—	1·4	1	—
Vallsjö (6)	2	2	—	0·9	—	—	Summa	308	260	1	1·7	121	88
Vetlanda lk (6)	1	1	—	0·4	1	—	Kalmar län						
Våthult (8)	2	2	—	4·4	—	—	Borgholm (5)	2	2	—	0·9	2	—
Värnamo lk (7) ..	1	1	—	0·3	—	—	Kalmar (3)	241	168	5	8·0	86	74
Ödestugu (8)	2	2	—	3·0	—	—	Nybro (5)	6	6	—	1·3	3	3
Summa	410	360	7	1·5	219	144	Oskarshamn (4) ..	186	184	3	21·4	108	104
Kronobergs län													
Ljungby (5)	29	26	—	5·2	23	23	Vimmerby (5)	4	4	—	1·1	—	—
Växjö (4)	101	68	—	7·0	52	28	Västervik (4)	57	57	1	4·5	44	31
Algutsboda (6)	30	30	1	7·1	—	—	Arby (8)	1	1	—	0·8	—	—
Almundsryd (7) ..	3	2	—	0·5	—	—	Bäckebo (8)	4	4	—	2·0	—	—
Aneboda (7)	3	2	—	2·1	—	—	Böda (7)	2	2	—	1·3	—	—
							Döderhult (6)	18	18	—	3·4	—	—
							Dörby (7)	1	1	—	0·8	—	—
							Ekby (8)	2	2	—	10·4	—	—
							Fliseryd (7)	2	2	—	0·8	—	—

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Gamleby (6)	13	13	—	4.0	—	—	Blekinge län						
Gullabo (8)	1	1	—	0.5	—	—	Karlshamn (4)	62	61	—	6.2	54	52
Gårdserum (7)	1	1	—	0.5	—	—	Karlskrona (3)	239	205	4	7.3	138	94
Gärdslösa (8)	2	2	—	1.8	—	—	Ronneby (4)	44	30	—	5.0	26	9
Hannäs (8)	1	1	—	0.8	—	—	Sölvesborg (5)	19	18	1	4.5	13	4
Hjorted (7)	10	7	—	2.0	—	—	Asarum (6)	85	55	—	7.5	28	24
Hulterstad (8)	2	2	—	2.8	—	—	Aspö (6)	31	28	—	28.7	7	5
Hultsfreds kpg (6)	3	2	—	1.0	—	—	Asperum (6)	16	16	—	4.5	8	6
Högby (8)	10	9	—	5.4	—	—	Backaryd (8)	16	12	—	5.6	4	1
Högsby (6)	2	1	—	0.2	—	—	Bräkne-Hoby (7) ..	27	26	—	5.4	6	4
Kastlösa (8)	1	1	—	1.3	—	—	Edestad (7)	1	1	—	1.1	—	—
Kläckeberga (7) ..	1	1	—	1.1	—	—	Elleholm (7)	10	8	—	23.6	5	3
Kräksmåla (7)	2	2	—	1.0	—	—	Ericsbodda (8)	26	26	—	12.4	16	15
Köping (8)	4	3	—	3.0	1	1	Fridlevstad (7)	12	12	—	4.5	1	1
Ljungby (7)	6	4	—	1.2	—	—	Förkärla (8)	1	1	—	1.6	—	—
Lofta (8)	1	1	—	0.5	1	—	Gammalslorp (7) ..	7	3	—	1.4	—	—
Långemåla (7)	2	2	—	1.2	—	—	Hasslö (7)	51	46	—	30.3	41	41
Lönneberga (6) ..	8	8	—	4.0	—	—	Hjortsberga (7) ..	2	2	—	1.7	—	—
Madesjö (7)	3	2	—	0.4	—	—	Hällaryd (7)	36	36	—	13.1	22	22
Mortorp (8)	3	3	—	2.3	—	—	Jämjö (8)	12	8	—	3.0	1	1
Mönsterås kpg (6)	4	3	—	1.9	—	—	Jämshög (7)	28	27	—	4.6	19	17
Mönsterås lk (7) ..	6	5	—	1.9	—	—	Kyrkhult (7)	32	28	—	6.3	4	4
Mörlunda (7)	6	6	—	1.5	—	—	Listerby (6)	21	21	—	10.7	20	20
Oskar (8)	3	2	—	2.1	—	—	Lösen (6)	13	12	—	4.3	1	1
Pelarne (8)	—	1	—	1.8	—	—	Mjällby (7)	6	6	—	1.1	1	—
Runsten (8)	1	1	—	1.1	—	—	Mörrum (6)	55	40	3	9.6	30	24
Ryssby (7)	1	1	—	0.4	—	—	Nättraby (7)	28	27	—	12.1	8	3
Räpplinge (8)	1	1	—	1.4	—	—	Ramdala (8)	3	3	—	1.2	—	—
Stenåsa (8)	1	1	—	2.0	1	1	Ronneby lk (6)	23	23	—	2.7	16	12
Söderåkra (7)	12	11	—	2.6	5	—	Rödeby (7)	24	22	—	5.6	8	8
Torsås (7)	3	2	—	0.4	—	—	Sillhövda (7)	7	7	—	3.3	—	—
Törnfall (7)	7	5	—	3.9	3	—	Sturkö (6)	44	44	—	22.4	17	15
Vimmerby lk (8) ..	1	1	—	0.5	1	—	Sölvesborgs lk (6)	1	1	—	1.0	—	—
Virserum (6)	5	5	—	1.4	2	—	Tjurkö (6)	29	14	—	27.5	3	3
Vissefjärda (7) ...	3	2	—	0.5	1	1	Torhamn (8)	36	29	—	11.0	3	—
Åby (8)	1	1	—	0.5	—	—	Tving (7)	24	23	—	8.1	4	1
Ålem (6)	5	5	—	1.0	—	—	Ysane (7)	4	4	—	3.4	—	—
Örsjö (7)	7	7	—	5.7	1	1	Åryd (7)	33	30	—	14.3	19	14
Överum (6)	1	1	—	0.7	—	—	Öljevult (8)	5	5	—	3.8	4	4
Summa	670	578	9	2.5	259	216	Summa	1 113	960	8	6.6	526	408
Gotlands län							Kristianstads län						
Visby (4)	63	62	6	5.4	53	30	Hässleholm (5)	6	7	3	2.1	3	—
Boge (7)	4	4	—	8.6	—	—	Kristianstad (4) ..	56	48	11	3.2	33	—
Burs (8)	1	1	—	1.2	—	—	Simrishamn (5) ...	3	3	—	1.2	3	1
Halla (8)	1	1	—	2.7	—	—	Ängelholm (4)	44	23	1	4.0	13	12
Lärbro (6)	1	1	—	0.7	—	—	Björnekulla (6) ...	11	11	—	3.0	2	2
Slite kpg (6)	1	1	—	0.5	1	—	Båstads kpg (6) ..	3	3	—	1.4	—	—
Vall (8)	2	1	—	3.2	—	—	Everöd (7)	2	1	—	0.7	—	—
Västerhejde (7) ..	2	2	—	3.1	—	—	Finja (6)	2	1	—	0.3	1	1
Summa	75	73	6	1.3	54	30							

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Gladsax (7)	1	1	1	0.8	—	—	Lund (3).....	148	136	12	5.2	76	27
Glimåkra (6).....	2	2	—	0.5	—	—	Skanör m. Falsterbo(5)	1	1	—	0.9	—	—
Grevie (8)	1	1	—	0.6	1	—	Trälleborg (4)	91	87	1	6.3	81	46
Gråmanstorp (6) ..	8	7	—	1.6	3	3	Ystad (4)	71	67	3	6.0	45	33
Hammenhög (7) ..	1	1	—	0.9	—	—	Billeberga (8)	2	2	2	1.6	—	—
Hjärsås (6)	10	10	—	4.0	1	1	Bjuv (6).....	2	2	—	0.7	—	—
Höja (7).....	—	1	—	0.7	—	—	Brunnby (6).....	8	6	—	1.9	2	1
Hörup (7).....	1	1	—	1.3	—	—	Bunkeflo (7).....	7	7	—	3.7	—	—
Ignaberga (7)	5	5	—	4.7	4	—	Burlöv (6).....	7	7	—	1.3	—	—
Ivetofta (6)	1	1	—	0.3	—	—	Ekeby (6).....	3	3	—	0.9	—	—
Köpinge (7).....	1	1	—	0.6	—	—	Fleninge (7).....	3	3	—	1.8	—	—
Munka-Ljungby (7)	—	1	—	0.4	—	—	Glumslöv (7).....	10	10	—	9.5	—	—
Norra Åsum (6) ..	7	10	4	2.1	6	—	Görslöv (7).....	1	1	—	3.5	—	—
Nosaby (6).....	2	2	1	0.9	—	—	Hardeberga (8)....	1	1	—	1.8	—	—
Nävlinge (8).....	1	1	—	1.5	—	—	Hurva (8).....	2	1	—	1.5	—	—
Osby kpg (6).....	4	4	—	1.9	1	—	Hyby (8).....	1	1	—	0.5	—	—
Osby lk (6).....	11	11	—	3.5	—	—	Hästad (7).....	1	1	—	2.0	—	—
Perstorp (6).....	4	4	—	1.8	—	—	Hököpinge (7)....	2	2	—	2.0	—	—
Rebbelberga (6) ..	1	1	—	0.9	1	—	Hörby kpg (6)....	1	1	—	0.4	—	—
Rörum (7).....	1	1	—	1.4	—	—	Hör (6).....	6	6	1	1.7	2	—
S:t Olof (7).....	2	2	—	1.2	—	—	Igelösa o. Odarslöv (8)	1	1	—	1.3	—	—
Stäby (7).....	1	1	—	0.7	—	—	Kattarp (7).....	4	4	1	2.1	—	—
Stoby (6).....	8	8	2	2.3	3	—	Kågeröd (7).....	1	1	—	0.6	—	—
Södra Mellby (7) ..	1	1	—	0.6	—	—	Kävlinge (6).....	4	4	—	1.5	—	—
Tomelilla kpg (6) ..	9	8	—	2.8	3	3	Lackalånga (6)....	2	2	—	1.1	—	—
Ullstorp (7).....	3	3	—	4.9	—	—	Lilla Slågarp (8) ..	1	1	—	1.3	1	1
Vankiva (7).....	4	4	—	2.0	2	—	Lomma (6).....	9	9	3	2.5	3	1
Vinslövs kpg (6) ..	1	1	1	0.6	—	—	Lunds lk (7).....	1	1	—	0.9	—	—
Visseltofta (8)	1	1	—	1.1	—	—	Lövestad (7).....	1	1	—	0.4	—	—
Vitaby (7).....	6	6	—	3.8	—	—	Saxtorp (8).....	1	1	—	1.1	—	—
Vittskövle (8).....	5	4	—	3.8	—	—	Sireköpinge (8) ..	1	1	—	1.0	—	—
Västra Broby (6) ..	3	1	—	0.5	—	—	Stora Herrestad (8)	3	3	—	2.8	—	—
Västra Karup (8) ..	3	3	1	1.1	—	—	Stävie (7).....	2	2	—	3.0	2	2
V:a Sönnarslöv (6)	1	1	—	0.7	1	1	Svedala kpg (6) ..	3	2	—	1.0	—	—
Åhus kpg (6).....	5	3	—	1.5	—	—	Svedala lk (7)	1	1	—	0.3	—	—
Önnestad (7).....	1	1	—	0.5	—	—	Södra Sandby (7) ..	2	2	—	1.0	—	—
Örkelljunga (7) ..	4	5	—	1.0	—	—	Södra Vram (6) ..	22	22	—	8.5	17	6
Örkened (7).....	4	4	—	0.9	—	—	Södra Åsum (6) ..	3	1	—	0.3	1	—
Östra Broby (6) ..	1	1	—	0.4	—	—	Sövde (8).....	1	1	—	0.8	1	—
Östra Herrestad (8)	2	2	—	4.3	—	—	Tottarp (6).....	1	1	—	1.4	—	—
Östra Hoby (6)....	4	4	—	2.0	—	—	Trollenäs (8).....	1	1	—	0.7	—	—
Ö:a Sönnarslöv (8)	3	3	—	3.0	—	—	Tygelsjö (6).....	3	2	—	1.6	—	—
Östra Vram (7) ..	3	3	—	5.9	—	—	Vadensjö (8).....	1	1	—	4.0	—	—
Summa	264	233	25	0.9	81	24	Vallkärra (7).....	2	2	—	2.1	—	—
Malmö stad (1) ..	1 260	1 203	132	8.3	1 040	414	Väsby (7).....	2	2	—	0.6	—	—
Malmöhus län							Västra Klagstorp(6)	17	16	—	13.6	14	13
i övrigt							Västra Nöbbelöv (8)	1	1	—	1.6	—	—
Eslov (4)	18	18	—	3.0	13	4	Önnarp (8).....	1	1	—	2.9	—	—
Hälsingborg (2) ..	514	491	7	8.2	359	235	Summa	1 141	1 083	30	2.9	731	454
Höganäs (4).....	19	18	—	2.6	8	6							
Landskrona (4) ..	130	124	—	6.3	106	79							

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I under-sökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I under-sökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	där-av kvinnor		arbets-för-med-ling	arbets-lös-hets-kom-mitté			hela antalet	där-av kvinnor		arbets-för-med-ling	arbets-lös-hets-kom-mitté
Hallands län													
Falkenberg (4).....	83	82	—	12.5	77	70	Brastad (6).....	171	165	15	46.0	128	128
Halmstad (3).....	243	242	4	9.2	182	144	Bro (7).....	60	58	—	20.9	56	54
Kungsbacka (5) ..	12	9	1	3.9	2	1	Båve (7).....	6	6	—	4.1	—	—
Laholm (5).....	7	7	—	2.6	3	2	Dragsmark (6)....	2	2	—	4.3	2	2
Varberg (4).....	43	42	—	4.3	37	29	Forshälla (8).....	5	4	—	2.3	1	—
Eftra (8).....	2	2	—	1.9	—	—	Foss (6).....	90	84	—	19.4	59	48
Enslöv (6).....	14	13	—	3.3	10	6	Grebbeustads kpg (6)	5	3	—	3.5	—	—
Fjärås (8).....	3	3	—	1.1	—	—	Grundund (6).....	1	1	—	0.9	—	—
Getinge (7).....	1	1	—	0.7	—	—	Gullholmen (6)....	1	1	—	1.7	—	—
Grimeton (8).....	1	1	—	1.1	—	—	Herrestad (8).....	2	1	—	0.8	—	—
Hanhals (8).....	2	2	—	2.8	—	—	Hjärtum (7).....	8	8	—	3.0	1	1
Harplinge (7).....	11	10	—	3.7	9	1	Hogdal (7).....	55	53	—	40.3	42	42
Kinnared (7).....	1	1	—	1.6	—	—	Håby (8).....	5	4	—	5.2	—	—
Knäred (7).....	4	4	—	1.6	—	—	Härreda (7).....	2	1	—	0.8	—	—
Lindberg (8).....	1	1	—	0.6	—	—	Krokstad (8).....	1	1	1	0.5	—	—
Lindome (6).....	1	1	—	0.4	—	—	Kungshamn (6)....	17	13	—	5.4	1	1
Rävinge (8).....	3	3	—	5.5	—	—	Kville (7).....	115	112	—	23.3	96	87
Skrea (8).....	16	15	—	11.2	8	7	Lane-Ryr (8).....	3	3	—	2.6	—	—
Släp (6).....	2	2	—	1.3	—	—	Ljung (6).....	14	12	—	7.0	—	—
Slättåkra (6).....	5	5	—	1.9	2	1	Lommelund (7)....	58	58	—	68.0	52	35
Snöstorp (7).....	1	1	—	0.4	—	—	Lur (8).....	5	5	—	3.0	4	4
Steninge (8).....	3	2	—	4.9	—	—	Lycke (8).....	7	6	—	10.4	—	—
Söndrum (7).....	35	6	—	3.5	4	3	Lyse (6).....	98	95	—	36.8	65	60
Tjärby (6).....	5	4	—	3.9	1	1	Malmö (6).....	26	26	—	19.4	25	25
Torup (7).....	11	11	1	4.3	9	9	Mo (8).....	2	2	—	2.6	—	—
Träslöv (7).....	6	6	—	2.7	—	—	Mollsund (6).....	9	9	—	11.6	6	6
Tvååker (7).....	1	1	—	0.4	—	—	Myckleby (8).....	1	1	—	0.6	—	—
Tölö (7).....	1	1	—	0.7	—	—	Naverstad (8).....	2	2	—	0.8	—	—
Veddige (8).....	1	1	—	0.6	—	—	Näsinge (7).....	75	72	—	58.5	56	56
Veinge (8).....	2	2	—	0.8	1	1	Partille (6).....	7	7	—	0.9	2	—
Värö (8).....	1	1	—	0.4	—	—	Råda (6).....	9	5	—	2.3	5	5
Östra Karup (8) ..	2	2	—	1.7	—	—	Sanne (8).....	2	2	—	3.3	—	—
Summa	524	484	6	3.2	345	275	Skre (7).....	249	247	—	44.5	175	163
Göteborgs stad (1)	1 617	1 513	95	5.8	1 150	660	Skredsvik (8).....	1	1	—	0.6	—	—
Göteborgs och Bohus län i övrigt							Smögen (6).....	2	2	—	1.2	—	—
Kungälv (5).....	5	5	—	1.6	3	3	Solberga (8).....	2	1	—	0.6	—	—
Lysekil (4).....	90	87	—	15.4	57	51	Stenkyrka (7).....	4	3	—	0.8	—	—
Marstrand (5).....	15	13	—	8.2	—	—	Svarteborg (8).....	9	10	—	3.8	3	3
Mölndal (4).....	121	120	2	7.3	114	100	Svenneby (7).....	18	17	—	13.3	11	11
Strömstad (5).....	36	31	—	10.0	28	22	Tanum (7).....	60	58	—	11.3	38	37
Uddevalla (4).....	290	275	1	17.4	205	186	Tjärnö (7).....	7	7	—	3.9	—	—
Askim (6).....	2	2	—	0.8	—	—	Torp (8).....	1	1	—	0.8	—	—
Askum (6).....	60	58	—	22.6	22	22	Tossene (6).....	82	78	—	15.1	53	53
Backa (6).....	3	4	—	1.4	1	1	Ucklum (8).....	1	1	—	0.9	—	—
Bokenäs (8).....	6	2	—	2.0	—	—	Valla (8).....	3	3	—	1.9	—	—
Bottna (8).....	4	4	—	7.0	—	—	Västerlanda (7) ..	14	13	—	7.5	9	6
							Västra Frölunda (6)	38	36	2	3.0	27	8
							Ytterby (8).....	2	2	—	1.6	—	—
							Öckerö (6).....	6	5	—	0.8	—	—
							Summa	1 995	1 908	21	9.1	1 347	1 220
Älvsborgs län													
							Alingsås (4).....	27	27	—	2.8	19	10
							Borås (2).....	159	145	—	3.2	116	33

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Trollhättan (4)....	91	86	1	5.6	62	26	Töftedal (8)	2	2	—	2.4	—	—
Ulricehamn (5)....	12	10	1	2.2	4	2	Tösse (8)	1	1	—	1.0	—	—
Vänersborg (4)....	114	113	2	12.4	78	74	Ullasjö (7)	1	1	—	1.4	—	—
Ämål (4).....	25	23	—	3.4	4	—	Upphärad (8)	2	2	—	1.8	—	—
Alingsås lk (7)....	2	1	—	0.5	1	—	Valbo-Ryr (8)	1	1	—	1.9	—	—
Angered (6)	16	14	7	8.5	2	2	Vassända-Naglum (6)	32	30	—	5.8	6	—
Bengtstors kpg (6)	15	14	—	6.2	9	9	Värvik (8)	1	1	—	1.1	—	—
Björketorp (6)	1	1	—	0.5	—	—	Väne-Åsaka (8)....	2	2	—	1.3	—	—
Blidsberg (7).....	1	1	—	1.6	—	—	Västra Tunhem (6)	12	12	—	2.9	2	—
Bollebygd (6)	4	4	—	1.0	—	—	Ånimskog (8)	1	1	—	0.7	—	—
Bredared (8).....	1	1	—	0.9	—	—	Ödskölt (8)	1	1	—	1.2	—	—
Brålanda (7).....	5	5	—	2.2	—	—	Örby (6).....	2	2	—	0.3	—	—
Böne (8).....	1	1	—	3.3	—	—	Summa	670	631	12	2.0	326	170
Dals-Ed (7).....	1	1	—	0.4	—	—	Skaraborgs län						
Erska (7)	2	2	—	1.5	1	—	Falköping (4)	11	10	—	1.2	3	—
Frändefors (8)	1	1	—	0.3	1	1	Hjo (5)	14	13	—	4.5	11	2
Fuxerna (6)	18	15	—	5.3	6	3	Lidköping (4)	12	10	1	0.9	2	—
Färgelanda (7)....	4	4	—	1.5	3	1	Mariestad (4)	20	20	1	3.2	15	14
Gullered (8).....	1	1	—	2.5	—	—	Skara (4)	20	18	1	2.5	10	2
Gunnarsnäs (6)....	4	2	—	1.9	—	—	Skövde (4).....	20	18	2	1.5	14	5
Gårdhem (8).....	3	2	—	1.2	—	—	Tidaholm (5).....	113	108	—	24.6	64	47
Hajom (8).....	1	1	—	1.3	—	—	Agnetorp (6).....	8	8	—	4.1	4	3
Hemsjö (7).....	2	2	—	1.3	—	—	Amnehärad (7)....	2	2	—	0.6	—	—
Herrljunga (6)....	2	2	—	1.1	—	—	Baltak (6).....	3	3	—	2.8	1	—
Holm (7).....	3	3	—	1.7	—	—	Berg (7).....	6	6	—	6.2	—	—
Häbol (8).....	2	2	—	2.3	2	1	Bolum (8).....	1	1	—	1.6	—	—
Hålanda (8).....	3	3	—	3.9	—	—	Essunga (7).....	—	1	—	0.4	—	—
Istorp (8).....	1	1	—	0.9	—	—	Flo (8)	4	4	—	3.9	—	—
Kinna (6).....	6	4	—	1.0	1	—	Forshem (7).....	8	7	—	4.1	—	—
Kullings-Skövde (6)	1	1	—	0.5	—	—	Frösve (8).....	1	1	—	1.7	—	—
Laxarby (7).....	3	3	—	1.5	—	—	Gråstorps kpg (6)	5	5	1	4.4	—	—
Lena (8).....	1	1	—	1.3	1	—	Hjo lk (7).....	1	1	—	1.1	—	—
Lerum (6).....	1	1	—	0.2	1	1	Hjälstad (7).....	1	1	—	1.5	—	—
Ljur (8).....	1	1	—	2.3	—	—	Hova (7).....	2	2	—	0.6	2	—
Långared (8).....	2	1	—	0.7	—	—	Karlsborg (6)....	5	5	—	2.3	5	5
Marbäck (8).....	1	1	—	1.5	—	—	Kinneved (8)....	1	1	—	0.9	—	—
Melleruds kpg (6)..	3	2	1	1.2	—	—	Lugnås (8).....	1	1	—	1.0	—	—
Mårdaklev (8).....	1	1	—	1.7	—	—	Lyrestad (7)....	7	7	—	2.8	—	—
Nödinge (6).....	4	4	—	1.1	1	1	Medelplana (7)...	1	1	—	1.0	—	—
Nössemark (8)....	1	1	—	0.8	—	—	Mo (7).....	2	2	—	4.4	—	—
Rölanda (8).....	2	2	—	1.7	—	—	Mölltorp (6)....	2	2	—	1.1	—	—
Seglora (6).....	2	2	—	0.9	—	—	Norra Kyrketorp (7)	5	5	—	5.1	3	1
Siene (7).....	1	1	—	2.1	—	—	Slöta (8).....	1	1	—	1.0	—	—
Skållerud (6)....	1	1	—	0.3	—	—	Timmersdala (7) ..	4	4	—	8.8	—	—
Starrkärr (6)....	2	2	—	0.5	—	—	Trävatna (8)	—	1	—	3.1	—	—
Steneby (6).....	1	1	—	0.3	—	—	Trökörna (8).....	1	1	—	1.3	—	—
Stora Mellby (8) ..	6	6	—	3.4	—	—	Täng (8).....	2	2	—	7.5	—	—
Svenljunga (6)....	2	2	—	1.1	—	—	Töreboda kpg (6)..	2	2	—	1.8	—	—
Södra Åsarp (6) ..	37	39	—	45.6	—	—	Ullervad (8).....	2	2	—	2.2	—	—
Tarsled (8).....	1	1	—	2.1	—	—	Undenäs (7).....	1	1	—	0.3	—	—
Toarp (6).....	1	1	—	0.2	—	—	Vad (7).....	1	1	—	1.4	—	—
Torrskog (7).....	6	6	—	4.4	6	6							
Tunge (7).....	3	2	—	3.2	—	—							

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I under-sökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I under-sökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Vara kpg (6).....	—	1	—	0·4	—	—	Trankil (7).....	4	4	—	3·8	—	—
Vänersnäs (8)	1	1	—	1·1	—	—	Tveta (8)	1	1	—	1·1	—	—
Älgårås (8)	1	1	—	0·7	—	—	Töcksmark (7)....	9	9	—	5·8	—	—
Summa	292	281	6	1·2	134	79	Visnum (6)	7	6	—	1·8	—	—
Värmlands län							Vitsand (8)	3	3	—	1·5	—	—
Arvika (4)	27	16	2	1·9	10	6	Älgå (8)	8	8	—	5·2	1	1
Filipstad (5)	11	8	—	1·7	7	5	Älvsbacka (8)	2	2	—	2·9	—	—
Karlstad (3)	108	105	2	3·9	75	63	Östmark (9)	11	11	—	3·2	1	1
Kristinehamn (4) ..	61	55	2	4·2	31	14	Östra Emtervik (8)	2	1	—	0·6	—	—
							Östra Fågelvik (7)	2	2	—	1·0	—	—
							Summa	936	862	17	3·2	308	221
Arvika lk (6)	32	32	7	6·7	2	1	Örebro län						
Borgvik (7)	12	10	—	12·0	—	—	Askersund (5)	5	5	—	2·2	—	—
Bro (8)	2	2	—	1·9	—	—	Lindesberg (5)....	19	17	—	4·5	14	11
Brunskog (7)	16	14	—	4·1	6	6	Nora (5).....	3	3	—	1·1	—	—
By (6).....	26	4	—	1·0	—	—	Örebro (2).....	311	278	36	6·1	200	89
Dalby (9)	8	8	—	2·2	—	—	Almby (6)	20	17	1	3·8	6	1
Ed (6).....	3	3	—	1·2	—	—	Asker (7)	2	2	—	0·5	—	—
Eda (6)	116	114	1	18·0	52	51	Askersunds lk (8)	10	8	—	3·4	5	5
Ekshärad (8).....	21	21	—	3·2	7	5	Axberg (7).....	1	3	—	1·7	1	—
Frykerud (8).....	2	2	—	0·8	—	—	Degerfors (6)	1	1	—	0·2	1	—
Fryksände (7)	26	22	—	3·3	8	8	Fellingsbro (7)....	4	3	1	0·5	—	—
Gillberga (7).....	53	53	1	22·0	—	—	Grythyttan (6)	1	1	—	0·3	—	—
Glava (6)	39	37	—	11·1	21	8	Götlunda (8).....	1	1	—	0·4	—	—
Grava (6)	22	21	—	3·2	6	5	Hallsbergs kpg (6)	20	19	7	6·8	13	6
Grums (6)	20	20	—	5·0	—	—	Hallsbergs lk (7) ..	2	2	—	0·9	—	—
Gustav Adolf (7) ..	1	1	—	0·5	1	1	Hammar (6).....	28	24	2	5·2	8	8
Hammarö (6)	20	20	—	3·3	20	20	Hidinge (7)	1	1	—	0·6	—	—
Järnskog (7).....	12	12	—	4·4	5	—	Hjulsjö (7).....	1	1	—	0·5	—	—
Kroppa (6).....	10	8	—	1·6	1	—	Hällefors (6).....	2	2	—	0·4	—	—
Köla (8)	7	5	—	2·0	1	1	Järnboås (7).....	1	1	—	0·8	—	—
Lekvattnet (9)	2	2	—	2·3	—	—	Karlskoga (6)	12	11	2	0·6	3	—
Lungsund (8)	2	2	—	1·1	—	—	Kil (8).....	1	1	—	0·6	—	—
Lysvik (8)	9	9	1	2·9	8	1	Kopparbergs kpg(6)	4	4	1	2·0	—	—
Långserud (8)	17	17	—	9·6	1	—	Kumla (6)	22	20	—	2·0	8	—
Nedre Ullerud (6)	14	14	—	3·1	7	7	Lerbäck (7)	6	5	—	1·4	—	—
Nor (6)	24	24	1	7·8	8	—	Linde (7)	3	2	—	0·4	2	2
Nordmark (7)	1	1	—	0·6	—	—	Ljusnarsberg (6) ..	10	9	1	1·1	—	—
Norra Ny (9).....	16	15	—	4·8	1	—	Lännäs (8).....	49	46	—	5·8	22	22
Norra Råda (6)	24	24	—	2·2	4	1	Länås (8).....	1	1	—	0·6	—	—
Ny (7).....	11	10	—	6·6	—	—	Nora lk (6)	1	1	—	0·2	—	—
Nyed (7).....	15	12	—	2·6	—	—	Norrbyås (8).....	2	1	—	1·3	1	—
Ransäter (6).....	9	9	—	1·5	7	5	Näsby (6).....	2	2	—	0·9	1	—
Rämen (6).....	5	5	—	1·8	—	—	Ramsberg (7).....	3	1	—	0·3	—	—
Sillerud (8)	3	2	—	0·7	1	1	Ramundeboda (6)	4	4	—	1·7	3	—
Skillingmark (7) ..	3	2	—	1·7	—	—	Sköllersta (7).....	1	1	—	0·3	—	—
Stavnäs (7)	2	2	—	0·8	—	—	Snavlunda (7)	3	2	—	1·1	—	—
Stora Kil (7).....	12	12	—	3·2	6	5	Svennevad (8)	1	1	—	0·7	—	—
Sunne kpg (6)	4	4	—	2·3	—	—	Viby (7)	1	1	—	0·3	1	—
Sunne lk (7).....	30	30	—	3·4	6	5							
Svanskog (8).....	1	1	—	0·7	—	—							
Säfte kpg (6)	11	8	—	2·2	4	—							
Södra Finnskoga(9)	17	17	—	9·6	—	—							

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Vintrosa (7)	3	3	—	2·0	2	2	Kopparberg (6).....	25	25	1	3·5	4	4
Ånsta (6)	2	2	—	2·2	—	—	Leksand (7)	18	13	—	1·4	1	—
Summa	564	507	51	2·3	291	146	Ludvika lk (6).....	8	8	—	1·6	2	2
Västmanlands län							Malung (7)	8	6	—	0·8	1	—
Arboga (5).....	29	28	—	5·7	20	16	Mora (7).....	12	12	—	1·2	1	—
Köping (4).....	3	2	—	0·3	1	—	Morastrands kpg(6)	2	2	—	1·2	1	—
Sala (4)	14	12	—	1·5	9	7	Norrbärke (6)	2	2	—	0·4	2	1
Västerås (2)	62	57	6	1·7	33	—	Nås (8)	3	2	—	0·9	—	—
Badelunda (7)	6	5	—	3·2	—	—	Ore (9)	2	2	—	0·6	—	—
Enåker (7).....	2	2	—	1·7	—	—	Orsa (7).....	16	16	2	1·9	3	—
Hubbo (6).....	1	1	1	0·6	1	—	Rättvik (7).....	5	5	—	0·6	—	—
Huddunge (8)	2	2	—	1·7	—	—	Siljansnäs (8)	2	2	—	0·9	—	—
Kila (8)	1	1	1	0·6	—	—	Smedjebackens kpg (6)	2	2	—	0·8	—	—
Kolbäck (6)	2	1	—	0·3	1	—	Sollerön (8)	1	1	—	0·5	—	—
Kumla (7).....	—	1	—	0·7	—	—	Stora Tuna (7)....	35	35	—	3·9	—	—
Malma (6).....	2	2	—	1·0	—	—	Svärdsjö (7).....	13	13	—	2·5	—	—
Nora lk (7).....	—	1	—	0·3	1	—	Säters lk (7).....	1	1	—	0·6	—	—
Norberg (6).....	1	2	—	0·4	1	—	Transtrand (9)....	7	7	—	3·7	—	—
Skultuna (6).....	3	3	3	1·5	2	—	Venjan (9).....	3	4	—	2·1	1	—
Sura (6).....	5	3	—	0·6	1	—	Ål (7).....	1	1	—	0·4	1	—
Svedvi (6).....	5	4	1	1·1	1	1	Älvdalen (9).....	3	1	—	0·2	—	—
Vittinge (6).....	2	2	—	0·8	—	—	Summa	554	534	14	2·1	207	109
Västanfors (6)	5	2	—	0·3	1	—	Gävleborgs län						
Västerfärnebo (8)...	1	1	—	0·3	—	—	Gävle (2)	260	243	10	6·1	139	85
Västerlövsta (6) ..	3	3	—	0·8	—	—	Hudiksvall (4)....	132	131	—	17·6	114	78
Västervåla (6).....	—	1	—	0·8	—	—	Söderhamn (4)....	244	237	—	21·5	170	165
Summa	149	136	12	0·8	72	24	Alfta (7).....	4	4	—	0·6	—	—
Kopparbergs län							Arbrå (6)	19	18	1	3·1	—	—
Avesta (4).....	10	9	—	1·6	—	—	Bjuråker (8).....	1	1	—	0·2	—	—
Falun (4).....	68	65	2	4·7	40	17	Björkhamre kpg (6)	14	14	—	5·0	2	1
Hedemora (5).....	16	16	—	3·9	10	9	Bollnäs kpg (6) ..	3	3	—	1·9	—	—
Ludvika (4).....	9	9	2	1·6	3	—	Bollnäs lk (7)....	30	29	—	2·6	14	9
Säter (5).....	6	6	—	2·7	1	—	Delsbo (7).....	9	9	—	1·6	—	—
Bjursås (7)	4	4	—	1·2	—	—	Enånger (8).....	2	2	1	0·7	—	—
Boda (8).....	1	1	—	0·5	—	—	Forsa (6).....	16	16	—	3·5	7	4
Borlänge kpg (6)...	2	1	—	0·4	—	—	Färila-Kärböle (8)	6	5	—	0·8	3	—
By (6).....	3	3	—	0·6	1	—	Gnarp (8).....	6	5	—	1·4	—	—
Domnarvet (6).....	61	59	4	3·9	11	4	Hamrånge (6)....	8	7	1	1·3	2	—
Floda (9).....	8	8	—	3·2	—	—	Hanebo (7).....	12	11	—	2·4	—	—
Folkärna (7).....	7	7	—	1·5	—	—	Harmånger (6)....	7	7	—	2·2	4	4
Gagnef (8).....	23	23	1	3·7	1	—	Hedesunda (8)....	4	3	—	0·7	—	—
Garpenberg (6)....	6	6	—	2·6	4	—	Hille (7).....	7	7	—	2·2	—	—
Grangärde (6).....	122	120	—	10·7	109	72	Hofors (6).....	7	4	1	0·6	1	—
Grytnäs (6).....	7	6	—	1·9	—	—	Hälsingtuna (7) ..	1	2	—	0·8	—	—
Hedemora lk (7)...	3	3	—	0·5	1	—	Idenor (7).....	8	8	—	6·6	—	—
Husby (6).....	4	4	2	0·6	—	—	Järvsö (7).....	3	3	—	0·4	—	—
Järna (7).....	25	24	—	3·2	9	—	Jättendal (8).....	2	2	—	1·5	—	—
							Ljusdals kpg (6) ..	3	3	—	1·5	—	—
							Ljusdals lk (7)....	19	19	—	2·1	1	—
							Mo (7).....	3	3	—	1·5	—	—
							Njutånger (6)....	16	16	—	3·6	1	1

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Norråla (7)	35	31	—	9·8	4	3	Nätra (6)	13	10	—	1·7	3	3
Ockelbo (7)	8	6	—	0·7	—	—	Ramsele (9)	16	16	—	3·7	1	—
Ovansjö (6)	7	9	—	1·2	2	—	Resele (9)	4	4	—	1·7	—	—
Ovanåker (7)	4	4	—	0·6	1	—	Selånger (7)	22	21	1	6·1	3	3
Rengsjö (8)	5	4	—	2·1	—	—	Sidensjö (8)	6	6	—	2·6	—	—
Rogsta (8)	2	2	—	1·0	—	—	Sjålevad (6)	13	12	—	1·2	1	—
Sandvikens kpg (6)	2	2	—	0·2	1	—	Skog (8)	9	9	—	9·0	6	5
Segersta (7)	2	2	—	1·3	—	—	Skorped (8)	2	2	—	1·1	1	—
Skog (7)	3	3	—	0·8	2	—	Skön (6)	575	559	8	38·5	370	336
Storviks kpg (6) ..	7	5	—	2·9	5	—	Sollefteå lk (6)	18	17	—	5·1	5	—
Söderåla (6)	124	106	2	7·5	36	33	Stigsjö (8)	30	21	—	10·6	4	4
Torsåker (7)	1	2	—	0·5	—	—	Styrnäs (7)	22	22	—	16·3	3	3
Trönö (8)	2	2	—	1·2	—	—	Stöde (7)	13	13	—	2·4	—	—
Valbo (6)	29	26	—	2·1	3	—	Sånga (8)	18	18	—	25·9	18	2
Årsunda (8)	1	1	—	0·5	—	—	Säbrå (7)	52	56	—	12·3	23	15
Summa	1 078	1 017	16	3·6	512	383	Sättna (8)	22	21	—	10·2	—	—
Västernorrlands l.							Timrå (6)	232	231	3	24·7	137	110
Härnösand (4)	105	103	—	8·4	63	14	Torp (6)	36	36	—	3·8	12	10
Sollefteå (5)	8	6	—	2·1	4	2	Torsåker (8)	23	23	—	18·4	9	8
Sundsvall (4)	198	184	1	10·0	77	49	Tuna (6)	119	117	1	23·9	67	49
Örnsköldsvik (4) ..	4	4	—	0·7	2	—	Tynderö (8)	53	52	—	43·5	21	18
							Tåsjö (9)	11	11	—	2·5	4	—
Alnö (6)	206	201	3	30·7	148	109	Ullånger (8)	6	6	—	3·4	—	—
Anundsjö (9)	30	30	—	3·5	3	—	Vibygger (8)	2	2	—	1·1	1	—
Arnäs (7)	5	4	—	0·8	—	—	Viksjö (9)	2	2	—	1·7	—	—
Attmar (8)	24	24	—	7·6	11	11	Ytterlännäs (6)	150	149	—	20·8	59	54
Bjärtå (6)	137	137	—	26·5	71	51	Ådals-Liden (7) ..	7	8	—	2·9	—	—
Björna (9)	2	1	—	0·3	—	—	Överlännäs (8) ..	12	12	—	11·9	—	—
Bodum (9)	33	31	—	15·4	—	—	Summa	3 513	3 435	23	12·2	1 703	1 309
Borgsjö (6)	14	11	—	1·5	1	—	Jämtlands län						
Boteå (7)	38	36	1	21·4	5	3	Östersund (4)	51	45	—	3·0	26	2
Dal (8)	27	25	—	19·4	5	5	Alsen (7)	1	1	—	0·4	—	—
Ed (7)	12	12	—	8·6	6	—	Aspås (8)	2	2	—	1·9	—	—
Edsele (8)	7	6	—	3·0	4	—	Berg (8)	1	1	—	0·3	—	—
Fjällsjö (9)	14	14	—	5·6	—	—	Brunflo (7)	—	1	—	0·4	—	—
Grånige (9)	7	7	—	3·7	1	—	Fors (9)	7	7	—	2·4	—	—
Grundunda (6) ..	33	27	—	6·0	1	1	Frösön (6)	5	4	—	0·9	1	—
Gudmundrå (6) ..	256	257	1	16·8	157	144	Föllinge (8)	1	1	—	0·4	—	—
Helgum (8)	24	24	—	8·6	4	3	Gåxsjö (8)	2	2	—	1·7	—	—
Häggdånger (8) ..	2	2	—	2·1	—	—	Hammerdal (8) ..	3	3	—	0·6	3	—
Hässjö (6)	126	125	—	28·4	63	50	Hede (9)	1	1	—	0·6	—	—
Högsjö (6)	98	98	—	22·3	64	61	Håsjö (7)	2	2	—	1·1	—	—
Indal (8)	86	84	—	33·1	27	11	Laxsjö (9)	1	1	—	0·9	—	—
Junsele (9)	8	8	—	1·9	—	—	Lit (8)	1	1	—	0·3	—	—
Liden (9)	2	3	—	1·1	1	—	Mattmar (8)	3	1	—	0·8	—	—
Ljustorp (8)	64	64	—	24·9	5	5	Mörsil (6)	6	5	—	3·1	—	—
Långsele (6)	61	60	—	18·3	33	27	Nyhem (9)	3	3	—	3·5	—	—
Mo (8)	2	1	—	0·5	—	—	Nåskott (6)	6	6	—	4·1	—	—
Multrä (8)	2	3	—	2·7	—	—	Offerdal (8)	1	1	—	0·2	—	—
Njurunda (6)	272	271	4	23·1	150	96	Ragunda (7)	2	2	—	0·4	—	—
Nora (7)	86	85	—	25·1	41	39	Rödön (6)	6	6	—	2·0	3	3
Nordingrå (8)	32	31	—	8·9	8	8							

Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos		Kommun	Antal vid räkningen anmälda personer	I undersökningen ingående arbetslösa		Antal arbetslösa på 1 000 inv.	Antal arbetslösa anmälda hos	
		hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté			hela antalet	därav kvinnor		arbetsförmedling	arbetslöshetskommitté
Ström (7)	4	4	—	0·6	1	1	Vännäs kpg (6) ..	11	10	—	5·6	8	7
Stugun (9)	1	1	—	0·4	—	—	Vännäs lk (7) ..	4	4	—	0·8	—	—
Sundsjö (8)	3	2	—	1·2	—	—	Åsele (9)	12	12	—	1·9	—	—
Svegs kpg (6)	1	1	—	0·8	—	—	Summa	812	771	6	3·6	187	128
Svegs lk (7)	1	1	—	0·4	—	—	Norrbottens län						
Undersåker (6)	3	1	—	0·3	1	—	Boden (4)	33	29	1	4·3	8	7
Åre (6)	1	1	—	0·3	—	—	Haparanda (5) ..	40	40	—	15·2	16	9
Ås (8)	2	1	—	0·5	—	—	Luleå (4)	202	172	12	12·8	94	42
Summa	121	108	—	0·8	35	6	Piteå (5)	58	54	—	15·7	25	25
Västerbottens län													
Skellefteå (4)	61	59	—	6·9	22	3	Arjeplog (9)	15	13	—	3·1	—	—
Umeå (4)	47	45	—	3·5	14	1	Arvidsjaur (9) ..	17	14	—	1·4	1	—
Bjurholm (8)	19	19	2	3·4	—	—	Edefors (7)	15	13	3	3·4	—	—
Bureå (6)	64	63	—	10·1	28	28	Gällivare (6)	407	395	2	19·9	140	133
Burträsk (8)	20	18	—	1·8	—	—	Hietaniemi (9) ..	94	87	1	33·4	4	2
Bygdeå (7)	36	36	—	4·8	9	9	Hortlax (7)	59	58	—	12·8	7	7
Byske (7)	124	108	—	10·6	45	36	Jokkmokk (7) ..	18	18	—	2·1	—	—
Degerfors (7)	15	14	—	1·5	2	1	Jukkasjärvi (6) ..	129	120	4	6·9	81	61
Dorotea (9)	23	23	—	4·1	4	1	Karl Gustav (8) ..	52	47	—	14·7	1	1
Fredrika (9)	2	2	—	1·1	—	—	Korpilombolo (9)	109	102	—	31·7	19	—
Holmsund (6)	81	76	—	15·0	13	10	Nederkalix (6) ..	317	310	1	21·8	172	140
Holmön (7)	1	1	—	2·6	—	—	Nederluleå (7) ..	125	121	4	11·0	19	17
Hörnefors (6)	1	1	—	0·3	—	—	Nedertorneå (7) ..	54	52	2	11·3	17	15
Jörn (7)	1	1	—	0·2	1	1	Norrfjärden (8) ..	70	70	3	14·1	13	10
Lycksele kpg (6) ..	2	1	—	0·5	—	—	Pajala (9)	18	17	—	3·0	1	—
Lövånger (8)	20	20	1	4·3	—	—	Piteå lk (6)	173	164	—	11·3	34	22
Nordmaling (7)	7	7	—	0·7	—	—	Råneå (8)	268	253	2	28·2	174	69
Norsjö (7)	13	10	—	1·4	2	—	Tärendö (9)	5	5	—	2·3	—	—
Nysätra (8)	2	2	—	0·5	—	—	Töre (7)	87	83	—	17·2	13	12
Skellefteå lk (6) ..	144	143	—	5·4	35	29	Ålvsby (7)	19	19	1	2·2	—	—
Stensele (9)	17	16	1	2·5	—	—	Överkalix (9)	163	160	—	19·7	13	—
Sävar (8)	1	1	—	0·3	—	—	Överluleå (7) ..	69	64	2	6·7	14	11
Umeå lk (7)	59	54	1	3·9	3	2	Övertorneå (9) ..	72	71	4	12·5	12	1
Vilhelmina (9)	25	25	1	2·3	1	—	Summa	2 688	2 551	42	12·2	878	584
Hela riket								27 190	25 225	1 010	4·0	13 888	8 833

Fullständig yrkesfördelning av de arbetslösa på åldersgrupper.

A. Män.

Y r k e n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-74 år	Summa
Jordbruk									
Förvaltnings- och befälspersonal.....	—	—	—	4	2	6	6	2	20
Jordbrukare	—	—	28	89	326	362	267	105	1 177
Hemmasöner	107	298	217	101	49	10	2	—	724
Egentliga jordbruksarbetare	10	50	112	82	95	58	72	39	518
Tillfälliga arbetare i jordbruk	4	10	21	5	24	17	26	15	122
Trädgårdsarbetare	3	11	37	25	33	25	17	17	168
Summa	124	309	415	306	529	478	390	178	2 729
Skogshushållning									
Förvaltnings- och befälspersonal	—	—	2	—	7	6	7	5	27
Skogs- och flottningsarbetare	9	87	208	158	178	92	46	25	803
Summa	9	87	210	158	185	98	53	30	830
Ingenjörarbete och arbetsledning									
Ingenjörer	—	—	1	3	8	13	12	3	40
Ritare	—	—	—	—	5	6	3	—	14
Verkmästare	—	—	3	10	24	30	42	20	129
Summa	—	—	4	13	37	49	57	23	183
Malmbrytning..... (Gruvarbetare)									
	—	—	14	16	20	10	11	6	77
Metallindustri									
Järn- och metallverksarbetare	—	—	5	6	10	6	17	21	65
Gjutare	—	1	3	3	8	7	13	16	51
Bleck- och plåtslagare	—	—	12	9	21	20	28	32	122
Kopparslagare	—	—	3	1	3	2	2	2	13
Smeder, hovslagare och reparatörer ..	—	2	19	23	41	34	54	43	216
Verkstadsarbetare (yrkeskunniga)	—	—	19	17	49	48	68	56	257
Hjälparbetare (hantlangare)	2	11	51	34	63	47	46	29	283
Verkstadsunglingar	6	49	19	—	—	—	—	—	74
Metallarbetare	—	3	8	6	11	12	4	5	49
Guld- och silverarbetare	—	—	2	1	2	3	2	—	10
Ur- och instrumentmakare	—	—	—	2	1	1	—	—	4
Grovarbetare inom ej spec. metallind.	4	14	41	16	38	23	17	20	173
Summa	12	80	182	118	247	203	251	224	1 317
Stenindustri ..... (Gat- och kantstenshuggare m. fl.)									
	3	9	101	181	306	211	212	156	1 179
Glasindustri									
Glasbruksarbetare	—	3	16	24	37	30	28	13	151
Grovarbetare	2	5	9	7	6	—	1	1	13
Summa	2	8	25	31	43	30	29	14	182

Y r k e n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-74 år	Summa
Annan jord- och stenindustri									
Cementfabriksarbetare	—	—	2	6	5	8	4	13	38
Tegelbruksarbetare	1	2	5	2	4	7	8	2	31
Porlins- och kakelarbetare	—	—	7	5	6	3	6	3	30
Kolgruvearbetare	—	—	—	—	—	6	10	5	21
Kalk- och kritbruksarbetare	—	—	—	3	2	2	3	2	12
Torvindustriarbetare	—	—	—	2	1	—	1	—	4
Grovarbetare	1	5	7	4	7	2	7	1	34
Summa	2	7	21	22	25	28	39	26	170
Sågverksindustri	15	58	192	198	384	228	271	124	1 470
(Sågverks- och brädgårdsarbetare)									
Annan trävaruindustri									
Snickare och svarvare	—	2	10	10	19	24	34	40	139
Båtbyggare och varvstimmermän	—	2	2	3	6	1	3	8	25
Tunnbindare, korgmakare m. fl.	2	3	6	5	15	16	4	3	54
Grovarbetare	1	6	16	5	8	4	2	3	45
Summa	3	13	34	23	48	45	43	54	263
Pappersindustri									
Pappersbruksarbetare	1	2	7	14	34	9	17	4	88
Pappersmassefabriksarbetare	1	1	16	24	74	50	36	14	216
Bokbinderi- och kartongarbetare	—	2	8	10	10	9	12	7	58
Grovarbetare	3	10	12	9	15	7	10	6	72
Summa	5	15	43	57	133	75	75	31	434
Grafisk industri									
Typografer	—	7	16	16	25	21	22	11	118
Andra grafiska arbetare	—	—	—	5	9	2	5	—	21
Summa	—	7	16	21	34	23	27	11	139
Livsmedelsindustri									
Kvarnarbetare	—	—	8	4	10	9	10	15	56
Mejeriarbetare	—	1	—	1	2	2	1	—	7
Bageriarbetare	1	1	33	35	51	49	52	29	251
Konditori- och chokladarbetare	—	5	14	11	18	16	11	3	78
Slakteri- och charkuteriarbetare	3	3	21	20	32	39	42	12	172
Socketfabriksarbetare	—	—	1	1	7	6	8	6	29
Bryggeri- och vattenfabriksarbetare ..	—	2	6	5	12	6	4	2	37
Margarinfabriksarbetare	—	—	—	1	3	1	2	—	7
Konservfabriksarbetare	—	—	1	1	1	3	2	—	8
Arbetare inom ej spec. livsmedelsind.	—	—	—	—	1	3	—	1	5
Grovarbetare	2	4	22	2	4	4	4	3	45
Summa	6	16	106	81	141	138	136	71	695
Textil- och beklädnadsindustri									
Textilindustriarbetare	—	9	28	28	34	26	24	20	169
Skrädderiarbetare	—	1	8	16	27	20	37	23	132
Hattmakeriarbetare m. fl.	—	—	1	1	1	2	—	2	7
Grovarbetare	—	6	5	3	6	2	7	3	32
Summa	—	16	42	48	68	50	68	48	340

Y r k e n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-74 år	Summa
Läder-, hår- och gummivaruin­dus­tri									
Garveriarbetare.....	—	—	4	2	3	9	12	6	36
Sadelmakare och tapetserare	2	3	8	2	6	9	8	3	41
Gummifabriksarbetare	—	8	12	7	7	7	2	—	43
Skomakeri- och skofabriksarbetare....	2	7	21	38	80	78	55	27	308
Handskmakeri- och pälsvaruarbetare..	—	—	—	—	1	2	1	2	6
Borstbinderiarbetare	—	1	3	2	—	2	3	—	11
Grovarbetare	1	4	3	1	2	—	2	2	15
Summa	5	23	51	52	99	107	83	40	460
Kemisk-teknisk industri									
Olje-, tvål- och ljusarbetare.....	—	—	2	1	8	1	2	4	18
Tändsticksarbetare	—	—	15	28	67	36	34	21	201
Arbetare inom ej spec. kem.-tekn. ind.	—	3	1	4	11	7	4	4	34
Grovarbetare	—	2	5	9	12	9	12	9	58
Summa	—	5	23	42	98	53	52	38	311
Väg- och anläggningsarbete	2	16	127	168	357	256	301	147	1 374
(Jord-, betong- o. schaktningsarbetare, inkl. gatu-, väg- och vattenbyggnadsarbetare, banarbetare)									
Annan byggnadsverksamhet									
Grundläggare,stensätt.o. bergsprängare	—	—	—	3	8	11	21	20	63
Rörläggare	—	2	6	8	11	10	10	15	62
Murare	—	—	1	1	4	1	7	13	27
Murarbet smän och tegelbärare	1	6	17	45	107	98	100	55	429
Byggnadssnickare och timmermän....	—	3	27	25	60	49	95	81	340
Måleriarbetare	—	3	9	12	14	14	13	6	71
Glasmästare och förgyllare	—	1	2	2	2	4	3	—	14
Elektriska montörer.....	—	4	4	3	3	8	6	9	37
Andra ej spec. byggnadsarbetare	—	—	1	5	1	5	6	4	22
Summa	1	19	67	104	210	200	261	203	1 065
Kraft- och värme­pro­duk­tion	—	—	5	6	21	27	29	25	113
(Maskinister, eldare och andra drifts­arbetare vid kraft- och belysningsverk)									
Sjöfart och fiske									
Befälspersonal	—	—	—	—	4	9	21	11	45
Däcksmanskap	5	12	27	37	40	17	12	10	160
Maskinmanskap.....	—	—	28	39	77	47	24	4	219
Ekonomipersonal	2	2	18	11	16	8	5	1	63
Besättningsmän å fiskefartyg	1	2	3	3	2	3	3	—	17
Fiskare (egna företagare)	—	—	1	1	6	10	4	4	26
Fiskarsöner.....	2	5	3	—	2	1	—	—	13
Fraktare	—	—	—	5	3	3	3	—	14
Summa	10	21	80	96	150	98	72	30	557
Kontors- och butikspersonal									
Kontorschefer, kamrerare m. fl.	—	—	—	—	4	34	21	9	68
Kontorister	1	9	37	55	124	133	83	15	457
Handels- och försäkringsagenter.....	—	—	5	21	64	114	86	24	314
Butikspersonal	2	15	63	34	64	44	24	3	249
Vaktmästare m. fl.	1	—	7	3	3	3	4	—	21
Egen handelsrörelse.....	—	—	1	18	74	90	74	21	278
Summa	4	24	113	131	333	418	292	72	1 387

Y r k e n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-74 år	Summa
Lagerarbete	1	20	86	88	117	82	85	29	508
Hotell- och restaurangrörelse									
Servitörer	—	1	5	5	11	13	22	1	58
Kökspersonal	—	—	2	3	1	1	2	—	9
Vaktmästare m. fl.	1	4	9	8	26	15	8	—	71
Hovmästare, kaféforeståndare m. fl. . .	—	—	—	1	6	14	22	4	47
Summa	1	5	16	17	44	43	54	5	185
Landtransport									
Kuskar, åkeri- och expressarbetare ..	3	11	31	29	68	76	93	52	363
Chaufförer	—	6	53	88	211	116	52	14	540
Järnvägs- och spårvägspersonal	—	2	3	1	8	8	7	1	30
Hamn- och stuveriarbetare	—	4	35	49	81	62	69	21	321
Bud (springpojkar)	36	92	77	7	—	—	—	—	212
Busskonduktörer och garagepersonal. .	—	3	13	4	8	4	2	3	37
Summa	39	118	212	178	376	266	223	91	1503
Litterärt och konstnärligt arbete									
Journalister, översättare m. fl.	—	—	1	7	4	9	7	3	31
Musiker	—	1	1	7	45	34	32	5	125
Andra konstnärliga yrken	—	—	1	3	3	8	8	3	26
Tekn. personal v. idrotts- o. nöjesföretag	—	—	7	4	10	14	3	3	41
Summa	—	1	10	21	62	65	50	14	223
Förvaltning och undervisning									
Förvaltningspersonal	—	—	—	—	6	4	7	1	18
Kansli- och kontorspersonal	—	1	1	3	1	7	4	1	17
Vaktmästare, uppborädsmän m. fl.	1	7	6	6	5	7	2	2	36
Polis- och annan bevakningspersonal ..	—	—	3	1	4	4	4	—	16
Militärer	—	2	19	19	13	1	—	—	54
Lärare m. fl.	—	—	—	3	9	6	1	1	20
Summa	1	10	29	32	38	29	18	5	162
Sjukvård och hygien									
Sjukvårdspersonal	—	—	2	1	7	1	2	—	13
Ekonomipersonal	—	—	1	1	4	1	—	—	7
Frisörer, manikurister m. fl.	—	1	3	6	7	10	7	—	34
Summa	—	1	6	8	18	12	9	—	54
Husligt arbete									
Betjänter m. fl.	1	—	—	1	—	1	1	—	4
Tvätt- och rengöringsarbetare	—	1	1	4	9	9	3	3	30
Portvakter, gårdskarlar m. fl.	—	—	7	6	22	31	27	12	105
Summa	1	1	8	11	31	41	31	15	139
Tillfällighets- och diversearbete	89	374	944	784	1 116	789	826	453	5 375
Ungdom utan särskild utbildning	312	327	152	—	—	—	—	—	791
Samtliga yrken	647	1 590	3 334	3 011	5 270	4 152	4 048	2 163	24 215

B. Kvinnor.

Y r k e n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-74 år	Summa
Jordbruk	1	—	—	1	2	6	4	1	15
Metallindustri.....	2	3	1	—	2	7	1	—	16
Annan jord- och stenindustri..... (Porslins- och kakelarbetare)	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Annan trävaruindustri.....	—	—	2	—	—	—	1	—	3
Pappersindustri									
Pappersbruksarbetare	—	—	1	2	2	1	1	2	9
Bokbinderi- och kartongarbetare	—	1	13	8	8	3	1	—	34
Summa	—	1	14	10	10	4	2	2	43
Grafisk industri	1	—	—	1	2	3	4	—	11
Livsmedelsindustri									
Bageriarbetare	—	1	7	6	12	4	10	2	42
Konditori- och chokladarbetare	1	1	6	9	7	2	2	2	30
Slakteri- och charkuteriarbetare.....	—	—	—	—	—	—	3	2	5
Tobaksarbetare	—	—	—	—	3	3	2	—	8
Bryggeri- och vattenfabriksarbetare ..	—	1	—	1	2	—	—	—	4
Konservfabriksarbetare	1	3	3	—	1	2	—	—	10
Arbetare inom ej spec. livsmedelsind.	—	2	4	4	4	1	1	—	16
Summa	2	8	20	20	29	12	18	6	115
Textil- och beklädnadsindustri									
Textilindustriarbetare	—	2	9	3	7	4	9	3	37
Sömmerskor	—	2	10	7	13	13	7	—	52
Modister m. fl.	1	—	20	14	22	32	12	2	103
Summa	1	4	39	24	42	49	28	5	192
Läder-, hår- och gummivaruindustri									
Skofabriksarbetare	—	1	3	1	4	2	4	2	17
Andra ej spec. arbetare.....	—	—	—	1	3	—	4	—	8
Summa	—	1	3	2	7	2	8	2	25
Kemisk-teknisk industri									
Tändsticksarbetare	—	—	—	1	2	4	—	—	7
Andra ej spec. arbetare.....	1	—	1	1	1	—	1	—	5
Summa	1	—	1	2	3	4	1	—	12

Y r k e n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-74 år	Summa
Sjöfart och fiske..... (Ekonomipersonal)	—	—	—	—	—	1	1	4	6
Kontors- och butikspersonal									
Kontorister m. fl.....	1	2	12	7	32	26	14	4	98
Butikspersonal.....	2	9	17	9	19	17	16	2	91
Egen handelsrörelse.....	—	—	—	—	—	4	3	3	10
Summa	3	11	29	16	51	47	33	9	199
Lagerarbete.....	2	9	5	8	9	2	2	1	38
Hotell- och restaurangrörelse									
Servitriser.....	—	1	2	1	9	6	6	1	26
Kökspersonal.....	—	—	—	3	4	2	4	—	13
Kaféförestånderskor m. fl.....	—	—	—	—	1	2	6	—	9
Summa	—	1	2	4	14	10	16	1	48
Litterärt och konstnärligt arbete									
Musiker.....	—	—	—	3	3	5	4	—	15
Andra ej spec.....	—	—	—	2	1	2	1	—	6
Summa	—	—	—	5	4	7	5	—	21
Förvaltning och undervisning									
Kansli- och kontorspersonal.....	—	—	1	2	4	5	1	—	13
Lärarinnor.....	—	—	8	14	14	3	2	—	41
Summa	—	—	9	16	18	8	3	—	54
Sjukvård och hygien									
Sjukvårdspersonal.....	—	1	2	—	2	—	—	—	5
Frisörer m. fl.....	—	—	3	2	1	—	1	—	7
Summa	—	1	5	2	3	—	1	—	12
Husligt arbete									
Hembiträden.....	6	6	7	10	16	5	9	3	62
Tvätt- och rengöringsarbetare.....	1	5	2	3	14	31	29	4	89
Summa	7	11	9	13	30	36	38	7	151
Ungdom utan särskild utbildning.....	29	14	5	—	—	—	—	—	48
Samtliga yrken	49	64	144	124	226	198	167	38	1 010

De arbetslösas fördelning på åldersgrupper inom

A. Hjälpökande arbetslösa.

L ä n	16-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa
Stockholms stad	—	—	21	111	137	157	196	187	213	144	90	7	1 263
Stockholms	—	1	4	14	19	10	16	8	24	18	17	4	135
Uppsala	—	3	11	10	5	10	9	9	8	13	6	—	84
Södermanlands	—	3	7	5	7	2	4	2	6	6	11	1	54
Östergötlands	—	—	6	18	25	29	16	18	15	20	28	2	177
Jönköpings	—	3	7	14	19	9	16	12	15	27	18	3	143
Kronobergs	—	—	4	9	16	7	6	10	14	12	10	—	88
Kalmar	—	1	24	25	29	21	21	21	24	15	31	4	216
Gotlands	—	—	1	5	2	1	5	2	3	5	6	—	30
Blekinge	1	8	57	71	46	56	32	30	33	34	36	4	408
Kristianstads	—	—	—	1	4	1	4	4	2	3	4	1	24
Malmö stad	—	—	5	23	35	53	49	43	68	57	78	3	414
Malmöhus i övrigt	—	3	20	42	52	48	50	42	63	61	65	7	453
Hallands	1	3	17	42	37	28	20	28	43	26	21	9	275
Göteborgs stad	—	14	48	58	64	84	77	86	107	87	31	3	659
Göteborgs o. Bohus i övr.	18	31	97	152	180	128	113	119	108	133	128	13	1 220
Älvsborgs	—	3	10	18	22	15	15	15	21	25	24	2	170
Skaraborgs	1	2	10	14	16	14	5	3	3	4	5	2	79
Värmlands	4	10	23	32	25	21	24	19	17	14	32	—	221
Örebro	3	3	8	7	10	18	12	12	23	20	27	2	145
Västmanlands	—	1	1	1	1	3	1	1	5	2	8	—	24
Kopparbergs	11	12	8	6	2	6	3	5	17	17	18	4	109
Gävleborgs	2	9	37	40	47	39	44	45	39	49	31	1	383
Västernorrlands	14	50	136	177	212	155	122	127	116	90	102	7	1 308
Jämtlands	—	2	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—	6
Västerbottens	9	32	8	14	10	16	12	7	7	10	3	—	128
Norrbottnens	27	59	117	90	84	66	34	47	23	24	13	—	584
Hela riket	91	253	687	999	1 107	997	906	902	1 019	917	843	79	8 800
Arbetslöshetstyngda områden													
<i>Stenkommuner</i>													
Blekinge	—	5	24	33	20	33	14	13	15	20	24	1	202
Bohuslän	13	24	57	114	132	95	81	78	72	85	89	11	851
<i>Sågverkskommuner</i>													
Västernorrland	6	37	113	137	184	127	95	103	102	75	92	7	1 078
Övriga	1	4	19	15	24	18	21	20	24	38	17	—	201
<i>Järnbruks- och gruv- kommuner</i>													
Bergslagen	9	13	6	6	2	2	2	5	15	10	22	3	95
Norrbottnen	1	12	55	37	37	25	8	6	4	6	3	—	194
<i>Tändstickskommuner</i>	1	—	6	22	27	19	17	14	11	15	10	2	144
<i>Glasbrukskommuner</i>	2	1	3	8	5	8	8	8	8	6	8	—	65
<i>Övriga</i>													
Oskarshamn	—	1	11	14	11	9	5	6	10	11	22	4	104
Södra Vram	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	2	—	6
Vissa kommuner i Västernorrland	6	7	16	17	12	13	11	16	7	7	3	—	115
Summa	39	104	310	403	454	349	262	269	269	276	292	28	3 055

Tabellbilaga 3.

olika län och vissa arbetslöshetstyngda områden.

B. Övriga arbetslösa.

L ä n	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa
Stockholms stad	2	51	203	230	217	250	242	258	267	214	170	69	2 173
Stockholms	9	27	64	62	58	47	36	47	46	46	58	19	519
Uppsala	7	14	38	19	15	15	12	17	15	11	9	3	175
Södermanlands	4	15	34	16	8	9	7	14	10	19	17	9	162
Östergötlands	4	30	85	56	63	53	39	40	37	46	45	26	524
Jönköpings	3	19	30	15	30	25	22	14	15	19	13	5	210
Kronobergs	2	8	32	19	22	22	17	14	12	14	8	1	171
Kalmar	22	36	80	40	32	32	20	17	21	21	25	7	353
Gotlands	3	3	9	5	3	3	2	4	—	3	1	1	37
Blekinge	21	38	109	79	64	57	40	38	30	45	19	4	544
Kristianstads	5	10	32	19	18	22	17	17	12	18	12	2	184
Malmö stad	2	22	96	84	75	61	42	52	63	51	63	46	657
Malmöhus i övrigt	3	30	87	65	69	62	55	47	52	45	56	29	600
Hallands	2	12	33	34	28	19	12	15	14	17	15	2	203
Göteborgs stad	6	27	114	121	87	90	63	60	67	54	63	7	759
Göteborgs o. Bohus i övr.	28	46	111	99	74	64	63	45	42	41	41	13	667
Älvsborgs	18	32	83	57	57	34	33	40	29	32	26	8	449
Skaraborgs	15	24	29	31	23	18	12	11	17	8	8	—	196
Värmlands	38	82	112	79	82	50	38	39	42	31	24	7	624
Örebro	7	25	52	34	33	21	23	25	18	31	32	10	311
Västmanlands	2	7	16	14	5	8	12	7	10	7	7	5	100
Kopparbergs	30	65	94	47	29	21	21	18	28	27	27	4	411
Gävleborgs	38	75	101	78	73	59	40	43	37	40	25	9	618
Västernorrlands	117	217	402	316	233	206	156	124	118	111	87	17	2 104
Jämtlands	1	13	19	9	23	9	9	6	4	1	6	2	102
Västerbottens	27	84	123	90	77	76	46	46	20	21	21	6	637
Norrbottnens	140	325	459	294	205	130	104	103	55	58	47	5	1 925
Hela riket	556	1 337	2 647	2 012	1 703	1 463	1 183	1 161	1 081	1 031	925	316	15 415
Arbetslöshetstyngda områden													
<i>Stenkommuner</i>													
Blekinge	9	9	29	32	23	23	21	14	14	22	10	3	209
Bohuslän	15	20	65	57	42	32	39	22	23	25	24	9	373
<i>Sågverkskommuner</i>													
Västernorrland	67	112	221	160	119	120	87	67	69	62	61	7	1 152
Övriga	7	15	26	18	16	18	13	10	7	8	5	1	144
<i>Järnbruks- och gruv- kommuner</i>													
Bergslagen	8	17	18	5	5	4	1	4	1	6	5	—	74
Norrbottnen	15	46	94	44	33	17	25	15	9	3	12	2	315
<i>Tändstickskommuner</i>	14	11	19	15	17	10	8	4	4	4	3	—	109
<i>Glasbrukskommuner</i>	5	7	8	9	16	13	2	2	6	2	1	—	71
<i>Övriga</i>													
Oskarshamn	5	14	19	11	7	6	3	2	1	4	5	—	77
Södra Vram	—	1	—	—	—	—	3	2	2	6	2	—	16
Vissa kommuner i Västernorrland	8	29	46	38	24	15	22	9	15	13	6	1	226
Summa	153	281	545	389	302	258	224	151	151	155	134	23	2 766

De arbetslösas fördelning på

A. Hjälsökande arbetslösa.

Yrkesgrupper	16-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa
Jordbruk	11	27	24	31	47	49	55	59	51	45	47	4	450
Skogshushållning	1	3	7	11	14	14	4	2	3	—	4	—	63
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	—	—	—	2	1	2	4	6	7	6	2	1	31
Malmbrytning	—	—	8	12	11	3	4	1	1	9	4	—	53
Metallindustri	—	5	23	28	49	61	49	49	75	63	82	10	494
Stenindustri	2	4	46	113	121	92	75	71	67	87	96	18	792
Glasindustri	—	1	4	9	3	5	6	5	10	7	10	1	61
Annan jord- o. stenindustri	—	—	6	8	10	5	9	3	10	11	10	1	73
Sågverksindustri	1	5	63	94	125	88	65	77	94	82	69	2	765
Annan trävaruindustri ..	—	—	3	7	6	5	7	6	8	10	14	1	67
Pappersindustri	—	—	4	17	26	36	19	25	17	27	10	—	181
Grafisk industri	—	2	3	5	4	4	3	2	3	4	1	—	31
Livsmedelsindustri	—	1	13	16	24	17	20	18	31	17	19	1	177
Textil- o. beklädnadsind...	—	4	10	19	7	15	10	7	13	6	9	1	101
Läder, hår o. gummiv.-ind.	—	4	14	16	21	26	20	26	10	23	15	1	176
Kemisk-teknisk industri ..	—	—	8	24	32	24	14	24	17	25	20	2	190
Väg- o. anläggningsarbete	—	—	21	49	71	52	50	61	65	76	58	4	507
Annan byggnadsverksamh.	—	1	8	17	37	22	27	29	39	49	44	4	277
Kraft- o. värmeproduktion	—	—	2	3	4	6	7	9	4	12	6	3	56
Sjöfart o. fiske	1	5	11	26	23	29	20	16	14	8	10	1	164
Kontors- o. butikspersonal	—	1	9	25	30	56	69	71	68	21	14	—	364
Lagerarbete	—	2	14	25	23	14	21	14	28	22	7	—	170
Hotell o. rest-rörelse	—	—	1	6	4	8	9	6	11	6	—	—	51
Landtransport	5	14	37	51	70	72	76	59	67	49	31	2	533
Litterärt o. konstnärl. arb.	—	—	2	4	5	4	1	3	10	7	1	—	37
Förvaltning o. undervisn.	—	—	3	10	6	6	5	4	5	2	—	—	41
Sjukvård o. hygien	—	—	1	—	2	1	—	—	—	1	—	—	5
Husligt arbete	—	—	1	2	8	6	11	9	2	3	3	—	45
Tillfällighets- o. diversearb.	9	80	300	368	323	275	246	240	289	239	257	22	2 648
Ungdom utan särsk. utb.	61	94	41	1	—	—	—	—	—	—	—	—	197
Samtliga yrkesgrupper	91	253	687	999	1 107	997	906	902	1 019	917	843	79	8 800

yrkes- och åldersgrupper. Män.

B. Övriga arbetslösa.

Yrkesgrupper	14-17 år	18-20 år	21-25 år	26-30 år	31-35 år	36-40 år	41-45 år	46-50 år	51-55 år	56-60 år	61-66 år	67-74 år	Summa
Jordbruk	113	282	391	275	233	200	187	177	151	143	111	16	2 279
Skogshushållning	8	84	203	147	98	59	45	47	28	22	22	4	767
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	—	—	4	11	19	15	19	20	25	19	16	4	152
Malmbrytning	—	—	6	4	4	2	—	5	—	1	2	—	24
Metallindustri	12	75	159	90	64	73	47	58	50	63	88	44	823
Stenindustri	1	5	55	68	53	40	38	27	21	37	28	14	387
Glasindustri	2	7	21	22	19	16	14	5	9	3	3	—	121
Annan jord- o. stenindustri	2	7	15	14	7	3	11	5	8	10	6	9	97
Sågverksindustri	14	53	129	104	90	81	44	42	42	53	44	9	705
Annan trävaruindustri ..	3	13	31	16	13	24	16	16	11	14	25	14	196
Pappersindustri.....	5	15	39	40	40	31	17	14	18	13	16	5	253
Grafisk industri.....	—	5	13	16	14	12	6	12	13	7	7	3	108
Livsmedelsindustri	6	15	93	65	56	44	55	45	39	49	39	12	518
Textil- o. beklädnadsind. .	—	12	32	29	21	25	12	21	25	24	28	10	239
Läder-, hår- o. gummiv.ind.	5	19	37	36	26	26	26	35	28	22	14	10	284
Kemisk-teknisk industri ..	—	5	15	18	27	15	11	4	9	1	7	9	121
Väg- o. anläggningsarbete	2	16	106	119	127	107	73	72	71	89	66	19	867
Annan byggnadsverksamh.	1	18	59	87	73	78	66	78	79	94	109	46	788
Kraft- o. värmeproduktion	—	—	3	3	5	6	4	7	5	8	10	6	57
Sjöfart o. fiske	9	16	69	70	63	35	34	28	30	20	15	4	393
Kontors- o. butikspersonal	4	23	104	106	110	137	143	135	118	85	46	12	1 023
Lagerarbete	1	18	72	63	43	37	23	24	14	21	16	6	338
Hotell- o. rest.-rörelse....	1	5	15	11	17	15	13	15	26	11	4	1	134
Landtransport	34	104	175	127	134	100	63	68	57	50	44	14	970
Litterärt o. konstnärl. arb.	—	1	8	17	23	30	32	29	24	9	9	4	186
Förvaltning o. undervisn.	1	10	26	22	14	12	8	12	7	4	4	1	121
Sjukvård o. hygien	—	1	5	8	6	9	4	8	6	2	—	—	49
Husligt arbete	1	1	7	9	7	10	8	13	11	15	8	4	94
Tillfällighets- o. diversearb.	80	294	653	407	297	221	164	139	156	142	138	36	2 727
Ungdom utan särsk. utb.	251	233	102	8	—	—	—	—	—	—	—	—	594
Samtliga yrkesgrupper	556	1 337	2 647	2 012	1 703	1 463	1 183	1 161	1 081	1 031	925	316	15 415

De arbetslösa inom olika kommuntyper och åldersgrupper,

A. Hjälp sökande arbetslösa.

Åldersgrupper arbetslöshetsveckor	Städer med ett invånarantal av					Landskommuner				Summa
	över 100 000	30 000- 100 000	20 000- 30 000	5 000- 20 000	högst 5 000	indu- stri	blan- dade	jord- bruks	skogs	
<i>Under 26 år</i>										
1-9	3	—	—	4	1	5	1	—	—	14
10-19	—	—	2	2	3	7	—	—	—	14
20-29	7	1	—	6	1	10	4	1	—	30
30-39	4	2	2	11	3	19	6	3	—	50
40-49	9	6	6	15	2	18	8	2	1	67
50-59	13	3	4	16	3	29	5	3	—	76
60-69	12	8	6	18	3	41	23	5	1	117
70-79	7	8	7	13	3	34	22	5	—	99
80-87	27	17	17	52	3	150	35	5	—	306
okänt	4	1	—	1	—	9	2	1	—	18
Summa	86	46	44	138	22	322	106	25	2	791
<i>26-40 år</i>										
1-9	7	2	1	2	3	5	5	—	—	25
10-19	11	8	3	3	3	10	3	—	—	41
20-29	19	13	7	11	4	12	—	2	—	68
30-39	27	15	11	22	8	17	14	6	—	120
40-49	25	23	14	31	5	37	13	2	—	150
50-59	41	35	11	39	6	48	16	6	—	202
60-69	86	36	11	56	8	66	20	3	—	286
70-79	100	36	17	62	6	94	33	12	—	360
80-87	362	122	96	214	31	583	190	30	—	1 628
okänt	40	5	2	8	9	23	14	8	—	109
Summa	718	295	173	448	83	895	308	69	—	2 989
<i>Över 40 år</i>										
1-9	9	1	3	3	2	—	1	1	—	20
10-19	11	4	6	12	—	13	3	—	—	49
20-29	17	3	3	10	5	15	8	2	—	63
30-39	28	19	11	23	6	20	10	1	—	118
40-49	38	24	8	42	8	20	16	2	—	158
50-59	76	33	16	54	7	34	14	4	—	238
60-69	98	35	11	68	12	53	18	3	—	298
70-79	137	64	23	89	14	59	32	6	—	424
80-87	1 046	218	97	556	44	747	203	28	—	2 939
okänt	60	8	3	12	7	35	6	4	—	135
Summa	1 520	409	181	869	105	996	311	51	—	4 442
<i>Samtliga ålders- grupper</i>										
1-9	19	3	4	9	6	10	7	1	—	59
10-19	22	12	11	17	6	30	6	—	—	104
20-29	43	17	10	27	10	37	12	5	—	161
30-39	59	36	24	56	17	56	30	10	—	288
40-49	72	53	28	88	15	75	37	6	1	375
50-59	130	71	31	109	16	111	35	13	—	516
60-69	196	79	28	142	23	160	61	11	1	701
70-79	244	108	47	164	23	187	87	23	—	883
80-87	1 435	357	210	822	78	1 480	428	63	—	4 873
okänt	104	14	5	21	16	67	22	13	—	262
Summa	2 324	750	398	1 455	210	2 213	725	145	2	8 222

fördelade efter antalet arbetslöshetsveckor $\frac{1}{2}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937. Män.

B. Övriga arbetslösa.

Åldersgrupper arbetslöshetsveckor	Städer med ett invånarantal av					Landskommuner				Summa
	över 100 000	30 000— 100 000	20 000— 30 000	5 000— 20 000	högst 5 000	indu- stri	blan- dade	jord- bruks	skogs	
<i>Under 26 år</i>										
1—9	58	39	11	49	8	62	23	17	1	268
10—19	50	25	18	38	5	65	29	15	8	253
20—29	45	29	16	37	6	65	45	10	20	273
30—39	50	32	14	54	11	102	57	30	39	389
40—49	54	31	12	44	7	109	55	44	36	392
50—59	50	34	10	45	6	142	51	42	26	406
60—69	45	31	17	49	7	133	45	31	22	380
70—79	35	27	12	47	8	124	40	14	6	313
80—87	59	29	18	56	15	151	29	9	2	368
okänt	50	4	2	17	8	92	61	35	30	299
Summa	496	281	130	436	81	1 045	435	247	190	3 341
<i>26—40 år</i>										
1—9	78	32	14	32	5	55	30	6	1	253
10—19	72	35	7	35	3	70	65	27	9	323
20—29	98	45	8	35	9	92	55	41	11	394
30—39	109	57	16	69	8	115	58	35	33	500
40—49	94	37	16	66	16	129	66	34	35	493
50—59	108	49	15	64	9	127	59	33	22	486
60—69	109	28	14	61	12	138	42	27	8	439
70—79	94	49	10	60	12	111	29	25	6	396
80—87	267	72	23	114	25	191	68	18	3	781
okänt	118	19	6	53	7	116	73	34	11	437
Summa	1 147	423	129	589	106	1 144	545	280	139	4 502
<i>Över 40 år</i>										
1—9	42	10	6	22	4	35	27	10	2	158
10—19	56	21	6	27	7	47	34	16	3	217
20—29	68	60	9	43	11	63	37	19	3	313
30—39	94	47	10	42	10	83	46	24	5	361
40—49	104	44	11	39	8	104	49	17	6	382
50—59	124	51	7	64	13	140	62	29	9	499
60—69	146	50	9	65	17	112	55	18	11	483
70—79	182	57	9	52	6	98	46	11	4	465
80—87	730	155	44	151	21	252	114	25	2	1 494
okänt	195	45	14	45	11	84	62	18	14	488
Summa	1 741	540	125	550	108	1 018	532	187	59	4 860
<i>Samtliga ålders- grupper</i>										
1—9	178	81	31	103	17	152	80	33	4	679
10—19	178	81	31	100	15	182	128	58	20	793
20—29	211	134	33	115	26	220	137	70	34	980
30—39	253	136	40	165	29	300	161	89	77	1 250
40—49	252	112	39	149	31	342	170	95	77	1 267
50—59	282	134	32	173	28	409	172	104	57	1 391
60—69	300	109	40	175	36	383	142	76	41	1 302
70—79	311	133	31	159	26	333	115	50	16	1 174
80—87	1 056	256	85	321	61	594	211	52	7	2 643
okänt	363	68	22	115	26	292	196	87	55	1 224
Summa	3 384	1 244	384	1 575	295	3 207	1 512	714	388	12 703

De arbetslösa inom olika yrkesgrupper, fördelade efter

A. Hjälpssökande arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbetslöshetsveckor ¹ / ₁ 1936— ³¹ / ₈ 1937										Summa
	1-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-87	okänt	
Jordbruk	2	4	5	11	7	11	12	18	44	6	120
Skogshushållning	—	—	2	2	7	23	19	2	4	3	62
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	2	1	1	1	3	1	2	3	17	—	31
Malmbrytning	—	—	—	—	—	—	3	3	44	3	53
Metallindustri	8	7	11	15	15	27	38	58	296	14	489
Stenindustri	7	10	13	25	28	33	40	68	557	11	792
Glasindustri	1	2	2	—	—	1	1	4	46	3	60
Annan jord- o. stenindustri	1	2	5	2	9	10	4	5	31	4	73
Sågverksindustri	2	4	5	19	13	39	53	72	538	20	765
Annan trävaruindustri ..	1	—	2	6	4	6	4	8	32	1	64
Pappersindustri	—	10	6	5	3	8	10	14	124	1	181
Grafisk industri	—	—	1	1	4	1	3	7	14	—	31
Livsmedelsindustri	1	3	7	11	5	18	17	26	81	5	174
Textil- o. beklädnadsind.	3	4	3	5	9	5	7	4	57	3	100
Läder-, hår- o. gummiv.-ind.	3	3	1	9	16	14	16	15	92	3	172
Kemisk-teknisk industri ..	1	1	1	6	7	11	11	22	124	6	190
Väg- o. anläggningsarbete	5	12	20	37	43	52	71	58	193	16	507
Annan byggnadsverksamh.	4	3	16	14	16	30	33	41	107	13	277
Kraft- o. värmeproduktion	—	—	3	5	3	3	3	4	34	1	56
Sjöfart o. fiske	2	3	5	12	15	10	18	19	62	7	153
Kontors- o. butikspersonal	2	7	5	10	16	27	43	36	203	9	358
Lagerarbete	2	3	4	6	9	9	10	22	101	4	170
Hotell- o. rest-rörelse....	1	1	1	2	2	3	3	11	22	5	51
Landtransport	5	11	12	26	40	41	55	58	251	28	527
Litterärt o. konstnärl. arb.	—	1	2	4	3	3	4	5	15	—	37
Förvaltning o. undervisn.	—	1	1	1	2	4	3	7	18	2	39
Sjukvård o. hygien	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	4
Husligt arbete	2	—	1	—	2	3	1	9	19	3	40
Tillfällighets- o. diversearb.	4	11	26	53	94	123	217	283	1 745	90	2 646
Samtliga yrkesgrupper	59	104	161	288	375	516	701	883	4 873	262	8 222

Tabellbilaga 6.

antalet arbetslöshetsveckor ¹/₄ 1936—³¹/₈ 1937. Män.

B. Övriga arbetslösa.

Yrkesgrupper	Antal arbetslöshetsveckor ¹ / ₄ 1936— ³¹ / ₈ 1937										Summa
	1-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-87	okänt	
Jordbruk	54	61	76	90	108	77	59	42	56	68	691
Skogshushållning	8	31	66	118	139	159	89	28	11	113	762
Ingenjörsarb. o. arb.-ledn.	13	10	7	12	10	16	15	17	40	8	148
Malmbrytning	—	2	2	—	—	3	1	3	13	—	24
Metallindustri	82	54	67	62	57	68	59	60	246	53	808
Stenindustri	18	28	38	52	30	35	31	45	88	19	384
Glasindustri	30	12	5	11	15	6	3	7	19	2	110
Annan jord- o. stenindustri	5	8	11	10	13	15	5	7	19	2	95
Sågverksindustri	18	40	42	73	70	89	82	77	152	51	694
Annan trävaruindustri ..	19	18	20	19	14	19	10	16	33	11	179
Pappersindustri	16	60	14	16	23	19	24	24	39	15	250
Grafisk industri	16	4	6	13	4	11	8	13	26	5	106
Livsmedelsindustri	43	36	46	49	37	44	54	58	67	32	466
Textil- o. beklädnadsind.	12	15	35	26	17	11	16	18	40	16	206
Läder-, hår- o. gummiv.-ind.	11	23	17	27	13	18	21	24	63	16	233
Kemisk-teknisk industri..	4	4	6	6	10	12	10	10	46	11	119
Väg- o. anläggningsarbete	37	54	97	106	125	136	116	64	74	52	861
Annan byggnadsverksamh.	40	45	82	99	91	95	86	57	114	66	775
Kraft- o. värmeproduktion	3	6	3	9	8	2	1	10	14	1	57
Sjöfart o. fiske	27	34	35	44	54	30	32	18	49	32	355
Kontors- o. butikspersonal	47	56	63	83	55	68	65	72	276	119	904
Lagerarbete	28	26	31	25	31	20	27	35	76	25	324
Hotell- o. rest.-rörelse....	7	9	9	10	12	15	9	12	28	14	125
Landtransport	86	79	62	88	86	85	84	50	161	131	912
Litterärt o. konstnärl. arb.	6	13	9	15	13	18	13	17	37	22	163
Förvaltning o. undervisn.	6	8	8	10	14	10	6	6	23	12	103
Sjukvård o. hygien	5	—	3	7	2	5	3	2	10	6	43
Husligt arbete	4	5	7	5	10	6	9	6	17	18	87
Tillfällighets- o. diversearb.	34	52	103	165	216	299	364	376	806	304	2 719
Samtliga yrkesgrupper	679	793	970	1 250	1 277	1 391	1 302	1 174	2 643	1 224	12 703

Nr 734.

Kungl. Maj:ts brev till samtliga länsstyrelser angående allmän
arbetslöshetsräkning år 1937.

GUSTAF etc. etc. Vår ynnest etc. Kungl. Maj:t har, efter förslag av arbetslöshetsräkningsakkunniga och sedan socialstyrelsen, statens arbetslöshetskommission, rationaliseringsutredningen samt 1937 års arbetslöshetsakkunniga däröver avgivit utlåtanden, funnit gott förordna som följer.

I varje kommun skall den 31 augusti 1937 anordnas allmän arbetslöshetsräkning. Räkningen skall omhändervhas dels av 1937 års arbetslöshetsakkunniga såsom ett för hela riket gemensamt centralorgan, dels ock av en inom varje kommun tillsatt räknekommitté, vilken utses i stad av drätselkammaren och å landet av komunalnämnden. Sådan kommitté skall bestå av ordförande och minst tre ledamöter, vilka äga ingående kännedom om arbetslöshetsförhållandena i orten. Vid val av ledamöter bör tillses, att arbetslöshetskommitté och offentlig arbetsförmedlingsanstalt inom kommunen bliva företrädade i räknekommittén. I fråga om landskommun, där arbetslösheten kan förutsättas vid räknetillfället vara av synnerligen ringa omfattning, må komunalnämnden tjänstgöra såsom räknekommitté.

Den, som den 31 augusti 1937 är arbetslös, bör nämnda dag till räknekommittén i den kommun, i vilken han vistas, avlämna uppgift enligt frågeformulär, som fastställs av centralorganet. Räknekommittéerna skola i god tid före den 31 augusti 1937 på lämpligt sätt sprida upplysning om den förestående arbetslöshetsräkningen ävensom tillhandahålla frågeformulär. Sådana frågeformulär skola av centralorganet kostnadsfritt tillhandahållas räknekommittéerna. Avlämnade uppgifter skola av räknekommittéerna granskas och i erforderlig utsträckning kompletteras. Räknekommittéerna skola senast den 15 september 1937 översända frågeformulären till centralorganet.

Centralorganet åligger att meddela kommunerna och utsedda räknekommittéer de närmare anvisningar, som äro erforderliga för arbetslöshetsräkningens genomförande.

Det åligger länsstyrelsen att föranstalta därom att innehållet i detta brev på lämpligt sätt skyndsamt bringas till kommunernas och allmänhetens kännedom ävensom att, där centralorganet därom gör framställning, offentliggöra de ytterligare upplysningar angående arbetslöshetsräkningen, som må finnas erforderliga. Stockholms slott den 16 juli 1937.

Under Hans Maj:ts

Vår allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

Dess tillförordnade regering:

RICKARD SANDLER.

KARL LEVINSON.

JANNE NILSSON.

ALBERT FORSLUND.

(Socialdepartementet.)

TORSTEN WOLFF.

1937 års arbetslöshetssakkunnigas cirkulärskrivelse till de kommunala organen.

Till

Drätselkammaren
Kommunalnämnden

Enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande ha sakkunniga tillkallats för att verkställa undersökning rörande den kvarstående arbetslösheten och framlägga förslag beträffande medlen för dess rationella bekämpande. Som ett led i den sålunda anbefallda undersökningen skall enligt Kungl. Maj:ts beslut (Kungl. Maj:ts brev 10/7 1937 till samtliga länsstyrelser ang. allmän arbetslöshetsräkning 1937, Sv. förf. saml. nr 734/1937, varav två ex. här biläggas) en arbetslöshetsräkning inom rikets samtliga kommuner anordnas *tisdagen den 31 augusti 1937*. På grund härav få de sakkunniga, åt vilka uppdragits att omhänderhava den centrala ledningen av denna räkning, härigenom till Eder kännedom meddela följande.

Vid arbetslöshetsräkningen skola komma till användning särskilda *frågeformulär*, varav två exemplar härmed bifogas. Till ledning för räkningens anordnande och utförande ha utarbetats särskilda *anvisningar*, varav två exemplar bifogas, ävensom blanketter för *tillkännagivande om arbetslöshetsräkningen*, varav ett exemplar bilägges. Vidare närslutes ett ex. av det formulär för *protokoll*, som vid räkningen skall begagnas. Beräknat antal erforderliga exemplar av frågeformulär för själva räkningen ävensom av protokoll samt anvisningar och blanketter för tillkännagivande kommer att i god tid före arbetslöshetsräkningen tillställas Eder för överlämnande till räknekommittén.

Härjämte få de sakkunniga anmoda Eder att gå i författning om tillsättande av *räknekommitté*.¹

Eder uppmärksamhet fästes på vikten av att förberedelser för räkningens anordnande i enlighet med ovannämnda kungl. brev snarast vidtagas. De sakkunniga få därjämte hemställa till Eder att — sedan räknekommitté utsetts — omedelbart tillställa kommittén förevarande skrivelse jämte bilagor. Kommitté bör låta sig angeläget vara att noga och omedelbart taga del av de upplysningar rörande räkningen, som finnas intagna i ovan berörda anvisningar.

I mån av behov kunna närmare upplysningar angående arbetslöshetsräkningen inhämtas hos de sakkunnigas kansli, adress Vasagatan 23—25, postfach 746, Stockholm 1 (tel. 110154).

Stockholm i juli 1937.

På 1937 års arbetslöshetssakkunnigas vägnar:

GUSTAV MÖLLER.

Bilagor

Sv. förf.saml. nr 734/1937 (2 ex.)

Frågeformulär (2 ex.)

Anvisningar (2 ex.)

Tillkännagivande (1 ex.)

Protokoll (1 ex.)

¹ I skrivelsen till kommunalnämnderna hade detta stycke följande lydelse:

Härjämte få de sakkunniga anmoda Eder att gå i författning om tillsättande av *räknekommitté*, dock att särskild sådan icke behöver utses i landskommun, där arbetslösheten den 31 augusti kan förutsättas vara av synnerligen ringa omfattning. Kommunalnämnden må sålunda därstädes fungera såsom räknekommitté.

1937 års arbetslöshetssakkunnigas anvisningar för anordnandet av arbetslöshetsräkningen.

ANVISNINGAR

utfärdade av 1937 års arbetslöshetssakkunniga, avsedda att tjäna till ledning vid anordnandet av

arbetslöshetsräkning den 31 augusti 1937.

Ledningen av räkningen skall överlämnas till av vederbörande kommunala myndighet (drätselkammare eller kommunalnämnd) utsedd särskild kommitté (*räknekommitté*), dock att i sådana landskommuner, där arbetslösheten kan förutsättas vara av synnerligen ringa omfattning den $\frac{1}{8}$ 1937, kommunalnämnden kan fungera såsom räknekommitté. Utsets särskild räknekommitté, bör denna bestå av personer, som äga ingående kännedom om arbetslöshetsförhållandena på orten. Plats bör sålunda beredas för representanter för arbetslöshetskommitté och offentlig arbetsförmedlingsanstalt, där sådana finnas. Lämpligt är även, att i kommittén ingår den person, som är ansvarig för socialregistrets förande. Inom kommun, där större lokalavdelning för erkänd arbetslöshetskassa finnes, torde redogöraren för denna böra medtagas såsom ledamot i räknekommittén.

Kommittén har att ombesörja tillkännagivande av räkningen, anskaffande av lokaler och utseende av räkneförrättare jämte biträden. Den skall vidare meddela dem instruktioner och tillse, att frågeformulär finnas i förväg i tillräckligt antal tillgängliga, ävensom omhändertaga det inkomna räknematerialet, från vissa kommunala myndigheter infordra kompletterande uppgifter, meddela de särskilda uppgifter och avgiva de omdömen, vilka omförmålas å frågeformuläret samt översända det kompletta räknematerialet till 1937 års arbetslöshetssakkunniga *senast den 15 september 1937*. Räknekommittén (kommunalnämnden) skall i samband med räknematerialets översändande lämna upplysningar angående arbetsmarknads- och arbetslöshetsförhållandena å orten samt huruvida de arbetslösa inom kommunen anses ha allmänt anmält sig vid räkningen. Även där ringa eller ingen arbetslöshet råder, skola dylika uppgifter lämnas. I detta samband skall sålunda även meddelas, om brist på arbetare föreligger, varvid så noggranna uppgifter som möjligt om arbetsbristens karaktär böra lämnas.

Samtliga sistnämnda uppgifter skola meddelas i ett *protokoll* enligt fastställt formulär.

Vid räkningen skall var och en, som anser sig vara arbetslös, äga rätt att anmäla sig hos räknekommitté (kommunalnämnd) inom den kommun, där han vid räknetillfället vistas (se dock nedan beträffande vid statligt reservarbete sysselsatta).

Beträffande personer, som vid räknetillfället åtnjuta arbetslöshetshjälp, är följande att beakta.

1) Uppgifter rörande arbetslösa, sysselsatta i *statligt reservarbete* (även s. k. dagkolonister), *statligt ungdomsreservarbete* eller på *statligt arbetsläger*, komma genom statens arbetslöshetskommissions försorg att inhämtas direkt från resp. plats- och lägerledning. Frågeformulär från dessa arbetare skola följaktligen icke mottagas av vederbörande kommunala räkneorgan vid räknetillfället. Ifrågavarande uppgifter komma sedermera att av 1937 års arbetslöshetssakkunniga översändas till vederbörande kommunala organ i och för komplettering av vissa frågor å frågeformuläret. Räknekommittén åligger att tillse, att ifrågavarande uppgifter återställas inom en vecka efter mottagandet.

2) Uppgifter rörande arbetslösa, som åtnjuta annan arbetslöshetshjälp än sysselsättning vid statligt reservarbete och statligt ungdomsreservarbete eller placering på statligt arbetsläger, skola av räknekommittén efter samråd med arbetslöshetskommittén på orten insamlas å lämpligaste sätt.

Tilkännagivanden för allmänheten om räkningens ändamål och anordnande böra ske i god tid före det räkningen skall äga rum och på sådant sätt, att anordningarna bli va i största möjliga utsträckning kända för den intresserade allmänheten. Härvid bör komma i fråga dels upplysande artiklar i pressen, dels offentlig kungörelse av räkningen i tidningarna, dels anslag å offentliga platser, samlingslokaler, arbetsförmedlingsanstalter, fackföreningsexpeditioner, spårvagnar, omnibussar o. s. v., varvid torde böra användas det för ändamålet utarbetade formulär, som i avpassat antal ex. kommer att härifrån expedieras till kommunerna samtidigt med upplagan av övriga vid räkningen erforderliga formulär. Även andra såsom lämpliga ansedda anordningar böra vidtagas. Härvid torde särskild medverkan vara att påräkna av arbetarorganisationerna och andra sammanslutningar (ungdomsorganisationer m. fl.). Det ligger makt uppå att största omsorg ägnas åt en dylik effektiv upplysningsverksamhet för att arbetslöshetsräkningen skall kunna giva ett så representativt uttryck som möjligt för nu rådande faktiska läge på den svenska arbetsmarknaden.

Lokalerna för räkningen (i större kommuner eventuellt på flera ställen) böra vara rymliga och medgiva obehindrad cirkulation av de besökande. Räkningen bör förläggas

till de tider, då arbete i allmänhet pågår å fabriker och andra arbetsställen. Där så anses påkallat, torde särskilda anordningar vidtagas beträffande dem, som äro sysselsatta i statskommunalt eller kommunalt reservarbete.

Viktigt är, att tillräckligt antal platser för frågeformulärens avlämnande anordnas, likaså skrivutrymme, där de arbetslösa kunna ifylla formulären, eventuellt med bistånd av särskilt utsett räknebiträde.

Anmälan om lokalerna m. m. göres i god tid till vederbörande polismyndighet.

För varje räkneställe bör räknekommittén utse en *räkneförrättare* ävensom tillräckligt antal biträden.

Räkneförrättaren har att leda räkningen, fördela biträdenas expeditjonsarbete, granska och avgöra tvistiga frågor beträffande frågeformulärens ifyllande o. s. v.

Därjämte torde, speciellt i större kommuner, vara välbetänkt att tillkalla särskilda *räknebiträden* att i räknelokalerna biträda de arbetslösa vid formulärets ifyllande. Genom sin personkänedom lära dessa även kunna medverka till att samtliga frågor bliva korrekt och uttömmande besvarade. Sannolikt kan påräknas, att expeditörer och kassörer m. fl. inom de fackorganisationer, vilkas medlemmar särskilt beröras av arbetslösheten, skola finnas lämpliga och villiga för detta uppdrag.

För vinnande av enhetlighet vid behandlingen och kontrollen av frågeformulären är ändamålsenligt och önskvärt, att räkneförrättare och biträden någon tid före räkningens anordnande sammanträda inför kommittén för erhållande av nödiga anvisningar.

Frågeformulären förses med kommunens stämpel och tillhandahållas den ³¹/s å räknelokalerna liksom också fr. o. m. den ²⁸/s å arbetsförmedlingsanstalterna, å intresserade organisationers expeditioner (fackföreningar, tjänstemanna- och ungdomsorganisationer, föreningar av arbetslösa etc.) och andra lämpliga lokaler. De arbetslösa böra därstädes beredas tillfälle att erhålla anvisningar och hjälp för formulärens riktiga ifyllande.

Frågeformulären skola avlämnas av den arbetslöse personen den ³¹/s. De böra i avlämnarens närvaro granskas med hänsyn till tydlighet, fullständighet och riktighet. Härvid vidtagas eventuellt erforderliga förtydliganden, kompletteringar och rättelser.

Kostnaderna — för den händelse sådana ej kunna undvikas — för räkningens anordnande och verkställande bestridas av vederbörande kommun. Däremot tillhandahålles allt för räkningen erforderligt *blankettryck* kostnadsfritt genom 1937 års arbetslöshetssakkunniga. Därest den upplaga av blanketter, som kommer att översändas, ej skulle synas tillräcklig, kan efterrequisition av erforderligt antal exemplar göras skriftligt, telegrafiskt eller per telefon hos de sakkunniga, som också tillhandagå med närmare upplysningar angående räkningens anordnande.

Sedan räkningen verkställts, skall räknekommittén tillsä, att de frågor besvaras, vilka återfinnas å frågeformuläret under rubriken »*uppgifter, som lämnas av räknekommittén*».

Beträffande de under ifrågakvarande rubrik upptagna frågorna 1—5 skola uppgifter inhämtas från vederbörande kommunala organ, arbetslöshetskommitté, arbetsförmedling, fattigvårdsstyrelse och socialregister m. fl. Beträffande frågan 7 skall här av räknekommittén angivas, om den anser, att uppgiftslämnaren icke är oförvållat arbetslös eller icke arbetsför, om han är av någon anledning förhindrad att taga arbete eller har svårigheter att erhålla arbete på grund av lyte, försvagad hälsa, ålder, bristande yrkesutbildning eller andra orsaker, eller om kommittén anser, att hans uppgifter böra kompletteras eller beriktigas i något avseende.

Stockholm i juli 1937.

1937 ÅRS ARBETSLÖSHETSSAKKUNNIGA

Adress: Vasagatan 23—25.
Postfack 746, Stockholm 1.
Tel. 11 01 54.

1937 års arbetslöshetssakkunnigas formulär till protokoll vid arbetslöshetsräkningen.

Insändes från *envar* kommun i riket,
även om inga frågeformulär avlämnats.

Protokoll, hållet med anledning av
arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937

i ..... { stad
köping
landskommun
av ..... län.

§ 1.

Omfattning. Vid den arbetslöshetsräkning, som ovan nämnda dag var anordnad inom kommunen, avlämnades ..... st.*) frågeformulär.

§ 2.

*Deltagare-
frekvens.* Kunna de arbetslösa inom kommunen anses hava allmänt anmält sig vid räkningen?
Svar: ja } (stryk vad som ej passar!)
nej }

§ 3.

- Arbets-
marknad.*
- A. Uppgift om arbetsmarknadens allmänna beskaffenhet, varvid angivas huvudslagen av näringsgrenar samt nuvarande sysselsättningsgrad inom dessa.
.....
- B. Om arbetslöshetssvårigheter äro för handen inom Eder kommun, angiv då här
a) från vilken tidpunkt dessa härleda sig.
.....
b) deras orsak.
.....
- C. Om brist på arbetskraft föreligger, angiv då här det eller de arbetsområden, som i sådant fall avses, ävensom de upplysningar, vilka kommunen i anslutning härtill finner sig böra meddela.
.....

§ 4.

*Allmänna
erinringar.* I samband med den inom kommunen förrättade räkningen har räknekommittén funnit sig böra framhålla följande (å särskild bilaga, därest här reserverade utrymme skulle vara otillräckligt):
.....

För räknekommittén } (stryk vad som
kommunalnämnden } ej passar!)

.....
Ordförande.

*Förteckning över de personer, som inom denna kommun fungerat som räkneförrättare
(ev. å särskild bilaga):*

Namn	Titel l. yrke	Postadress	Telefon-nr
.....	.....	.....	.....

*) Där inga formulär avlämnats, antecknas här siffran 0, varefter protokollet kompletteras med avseende på § 3 (A, B och C), förses med vederbörlig namnunderskrift samt insändes till centralorganet.

Formulär för anmälan vid arbetslöshetsräkningen.

Uppgifterna komma att strängt hemlighållas.

Arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937.

Kommun: ..... Län: .....

I. Uppgifter, som lämnas av den arbetslöse.

1. Efternamn och samtliga förnamn, fullständigt utskrivna: .....
2. Född den / 1..... Födelseort: ..... i ..... län
3. Mantalsskrivningskommun: .....
4. a. Vilket år inflyttade Ni till den kommun, där Ni nu vistas?.....
b. Från vilken kommun inflyttade Ni?..... i ..... län
5. Är Ni ogift (1), gift (2), änking (änka) (3) eller fränskild (4)? (Det tillämpliga understrykes).
6. a. Hela antalet nu levande barn under 16 år: .....
b. Antalet *hemnavarande* barn i åldern 16 år och däröver: .....
7. Eder skolunderbyggnad och utbildning i övrigt: .....
8. a. Vilket är Edert yrke? ..... b. Yrkesspecialitet: .....
c. Om Ni årligen brukar arbeta inom flera yrken, angiv dessa: .....
d. Har Ni regelbundet någon del av året sysselsättning som egen företagare? .....
(ja eller nej)
I så fall inom vilket yrke? .....
Hur många månader av året? ..... månader.
9. Tillhör Ni facklig eller annan yrkesorganisation och i så fall vilken? .....
(medl. nr .....)
(Angiv förbund och avdelning)
10. Har Ni för närvarande regelbundet arbete under någon eller några dagar i veckan? .....
I så fall hur många dagar i veckan ..... dagar.
(ja eller nej)
11. När anser Ni att Edra nuvarande arbetslöshetssvårigheter började? .....
Vilket företag lämnade Ni då? .....
Varför? .....
12. Angiv de mera långvariga sysselsättningar Ni innehaft. Här medtages *ej reservarbete* men däremot arbete för egen räkning eller i anhörigs verksamhet, t. ex. i faderns jordbruk. Därest det bereder Eder svårigheter att fullständigt besvara denna fråga, bör Ni åtminstone redogöra för de mera långvariga sysselsättningar Ni innehaft under tiden $\frac{1}{1}$ 1930— $\frac{31}{12}$ 1935.

År(en)	Anställd såsom	Arbetsgivare	Arbetsplats	Orsak till arbetets upphörande
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

Obs! Orsak till arbetets upphörande anges med: driftsnedläggelse (1), driftsinskränkning (2), införande av arbetsbesparande anordningar (3), sjukdom (4), ålder (5), värnplikt (6), egen begäran (7), annan orsak (8).

19. Har Eder hustru (man) förvärvsarbete? ..... Angiv i så fall, om arbetet
(ja eller nej)
är regelbundet eller mera tillfälligt. ....

20. Hur många av de *hemmavarande* barnen ha förvärvsarbete? .....

21. a. Angiv om möjligt Eder egen, Eder hustrus och Edra *hemmavarande* barns sam-
manlagda kontanta arbetsinkomst under år 1936 ..... kr.

b. Hur mycket härav förtjänade Ni som egen företagare? ..... kr.

c. Till hur mycket uppskattar Ni de förmåner in natura, Ni och Eder familj åtnjöt
under 1936? ..... kr.

22. Bor Ni

a. hos föräldrar eller anhöriga ..... (Inneha dessa jordbruk? .....
(ja eller nej) (ja eller nej)

Bedriva de annan rörelse? ..... I så fall vilken? .....
(ja eller nej)

b. i egen våning i kooperativ bostadsförening? .....
(ja eller nej)

c. i av Eder förhyrd bostad eller som inneboende hos andra än föräldrar eller
anhöriga? .....
(ja eller nej)

d. i egen eller arrenderad fastighet? ..... Är denna jordbruksfastighet?
(ja eller nej)

I så fall odlad jord ..... hektar, antal hästar .....,
(ja eller nej)

antal kor ..... Är fastigheten eget hem med statligt egnahemslån?

(ja eller nej) Är fastigheten arbetarsmåbruk med statligt arbetarsmåbrukslån?
(ja eller nej)

(ja eller nej)

23. Uppgiv, huruvida Ni har någon sysselsättning eller bedriver någon rörelse, som
icke redovisats i det föregående, såsom exempelvis frukt- och trädgårdsodling,
agenturverksamhet, fiske, uppfödning av kaniner, höns, m. m.

Uppgiv dess omfattning och årliga värdet av inkomsten av sysselsättningen eller
rörelsen.

24. Har Ni något övrigt att anföra angående Eder arbetslöshetssituation? .....

(Uppgiftslämnarens namnteckning)

(Fullständig adress)

II. Uppgifter, som lämnas av räknekommittén.

1. Har uppgiftslämnaren hemortsrätt i Eder kommun? .....
(ja eller nej)
2. Är uppgiftslämnaren ^{31/8} 1937 anmäld
a. såsom arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen? .....
(ja eller nej)
löpande nr .....
I så fall:
grupp nr .....
- b. såsom hjälpsökande hos arbetslöshetskommittén? .....
(ja eller nej)
I så fall: reg.nr .....
3. Har uppgiftslämnaren tidigare under 1937 varit anmäld såsom hjälpsökande hos arbetslöshetskommittén? .....
(ja eller nej)
Angiv i så fall hur många veckor sammanlagt under tiden ^{1/1}—^{31/8} 1937: .....
4. Angiv här nedan den hjälp från samhällets sida uppgiftslämnaren erhållit för sig eller sin familj under tiden ^{1/1} 1936—^{31/7} 1937:

Fattigvård			Arbetslöshetshjälp			Annan hjälp	
Hjälp-tid	Belopp Kr.	Orsak till hjälpbehovet	Hjälp-tid	Belopp Kr.	Hjälpen utgick i form av	Hjälpens art	Belopp Kr.
1936 1937							

5. Åtnjuter uppgiftslämnaren för sig eller sin familj hjälp från samhällets sida den ^{31/8} 1937? .....
(ja eller nej)
I så fall av vilket slag? .....
6. Är uppgiftslämnaren av Eder känd? .....
(ja eller nej)
7. Föranleda uppgiftslämnarens uppgifter något särskilt yttrande från Eder sida?
.....
.....
.....
.....
.....

(Räkneförrättarens namn)

(Kommunens stämpel)

*Bilaga G***Statens arbetslöshetskommissions cirkulär till arbetslöshetskommittéerna.***Till Arbetslöshetskommittéerna.*

Jämlikt kungl. brev den 16 juli 1937 skall allmän arbetslöshetsräkning anordnas den 31 augusti 1937. Den, som denna dag är arbetslös, bör till räknekommittén i den kommun, i vilken han vistas, avlämna uppgift enligt frågeformulär, som av räknekommittén tillhandahålles.

Samtliga de, som äro föremål för hjälpåtgärder i en eller annan form, skola givetvis beredas tillfälle att avlämna ovannämnda uppgifter. Kommissionen kommer att för sådant ändamål vidtaga åtgärder med avseende på dem, som äro sysselsatta i statliga reservarbeten, arbetsläger i kommissionens regi och statliga ungdomsreservarbeten. Samtliga dessa, således även dagkolonister, komma att få avlämna uppgifter på arbetsplatserna och skola alltså *icke* infinna sig hos räknekommittén.

Däremot skola de, som äro sysselsatta i statskommunalt reservarbete eller annat arbete i arbetslöshetskommitténs regi, ävensom deltagare i kurser, statskommunalt arbetsläger eller ungdomsreservarbete avlämna ifrågavarande uppgifter hos den inom kommunen utsedda räknekommittén. Det åvilar arbetslöshetskommittén att tillse, att dessa personer beredas tillfälle att den 31 augusti 1937 anmäla sig hos räknekommittén.

Stockholm den 12 augusti 1937.

*Bilaga H***Statens arbetslöshetskommissions rundskrivelse till statliga reservarbetsplatser, ungdomsreservarbetsplatser och arbetsläger.**

Kungl. Maj:t har föreskrivit, att en allmän arbetslöshetsräkning skall äga rum i samtliga kommuner den 31 augusti 1937. De personer, som äro arbetslösa nämnda dag, skola hos en räknekommitté i den kommun, där vederbörande vistas, på särskilt fastställt frågeformulär lämna uppgift om sina arbetslöshetsförhållanden. Uppgifter för de arbetslösa, som å räkningsdagen äro sysselsatta i statligt reservarbete, såväl fast förlagda som dagkolonister, (ungdomsreservarbete eller arbetsläger) skola däremot direkt inhämtas genom resp. platslednings försorg.

I anledning härav meddelas följande bestämmelser.

Räkningen skall omfatta samtliga vid arbetsplatsen den 31 augusti sysselsatta reservarbetare (arbetslever) (obs! *ej* specialarbetare), vilka var och en noggrant skola ifylla 1 exemplar av bifogade frågeformulär. Samtliga frågor under avdelning I (»Uppgifter, som lämnas av den arbetslöse») skola besvaras och, då besked icke kan lämnas, skall detta angivas. Frågorna under avdelning II (»Uppgifter, som lämnas av räknekommittén») skola icke besvaras av den arbetslöse, då de äro riktade till räknekommittén i den kommun, där reservarbetaren (arbetsleven) är bosatt.

Med »kommun» under rubriken och med »vistelsekommun» under punkt 4 förstås den kommun, från vilken hänvisning ägt rum.

I förekommande fall har Ni att lämna erforderligt biträde vid formulärets ifyllande. Vid eventuell vägran att lämna begärda uppgifter skall detta meddelas kommissionen, varvid arbetsförmedlingsnummer och namn, födelsedatum och hänvisningskommun för sådan person angives.

Frågeformulären böra fr. o. m. den 23 augusti överlämnas till vederbörande reservarbetare (arbetslever) och skola insamlas av arbetsledningen å räkningsdagen den 31 augusti. Reservarbetare (arbetslev), som avföres från arbetsplatsen den 31 augusti, skall vid avresan avfordras frågeformuläret, vederbörligen ifyllt. För den, som avföres från arbetsplatsen före den 31 augusti, skall uppgift *ej* lämnas.

De insamlade frågeformulären skola förses med arbetsplatsens stämpel i övre högra hörnet å formulärets första sida (ovanför »Uppgifterna komma att strängt hemlighållas») och tillställas kommissionen i rekommenderad försändelse *omedelbart efter den 31 augusti*.

Platsledaren skall i mån av behov beordra honom underställd personal att biträda med räkningsarbetet. Försening i uppgifternas avlämnande får icke ifrågakomma.

Skulle antalet frågeformulär visa sig otillräckligt, har Ni att hos kommissionen rekvidrera ytterligare erforderligt antal.

1 exemplar »Anvisningar», utfärdade av 1937 års arbetslöshetssakkunnige, bifogas för kännedom.

Erkännande å emottagandet av denna skrivelse emotses.

Stockholm den 16 augusti 1937.

Bilaga I.

Förteckning över vissa arbetslöshetstyngda kommuner eller områden.

Stenkommuner	Sågverkskommuner	Tändstickskommuner
<i>Blekinge</i>	<i>Västernorrland</i>	Norra Solberga (Jönk.) Vänersborgs stad (Älvsb.) Tidaholms stad (Skar.) Aagnetorp (Skar.)
Asarum Aspö Bäckaryd Bräkne-Hoby Gammalstorp Hasslö Hällaryd Jämshög Listerby Mjällby Mörtrum Ronneby lk Sturkö Tjurkö Ysane Äryd	Alnö Bjärträ Boteå Gudmundrå Hässjö Högsjö Njurunda Nora Skön Styrnäs Säbrå Timrå Torsåker Ytterlännäs	Glasbrukskommuner Ekeberga (Kron.) Eda (Värml.)
	<i>Övriga</i>	Övriga Oskarshamns stad (Kalm.) Södra Vram (Malm.)
<i>Bohuslän</i> ¹	Söderhamns stad (Gävl.) Byske (Vb.)	<i>Vissa kommuner i Väster-norrland</i> Attmar Dal Ljustorp Långsele Tuna Tynderö
Lysekils stad Strömstads stad Askum Bottna Brastad Bro Hogdal Kungshamn Kville Lommeländ Lur Lyse Malmön Näsinge Skee Smögen Svenneby Tanum Tossene	Järnbruks- och gruv-kommuner <i>Bergslagen</i> Ljusnarsberg (Ör.) Ramsberg (Ör.) Grangärde (Kopp.) Norrbärke (Kopp.)	
	<i>Norrbottnen</i> Gällivare Jukkasjärvi	

¹ I Bärfeudal, som tidigare hänförts till arbetslöshetstyngda kommuner, anmälde sig ingen arbetslös.

Undersökningar med avseende på arbetslösheten i Stockholms stad, utförda i samband med arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937.

I samband med 1937 års allmänna arbetslöshetsräkning företog Stockholms stads statistiska kontor på uppdrag av direktören för arbetslöshetskommittén ett flertal statistiska bearbetningar, avsedda att närmare belysa olika förhållanden, sammanhängande med arbetslöshetsläget i Stockholm vid tiden för räkningen. För dessa olika bearbetningar lämnades av statistiska kontoret den 29 oktober 1937 en redogörelse, ur vilken här med vederbörligt tillstånd återgivas de delar, som avse anmälningfrekvensen vid arbetsförmedlingen samt vissa, de arbetslösas flyttningsförhållanden berörande uppgifter.

Vid arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937 avlämnades i Stockholm enligt den preliminära sammanräkningen 3 885 anmälningar, vartill kommo 379 väntade anmälningar från statliga reservarbetare. Av de 3 885 anmälda voro 3 466 män och 419 kvinnor. Vid den preliminära sammanräkningen fördelades dessa arbetslösa efter civilstånd samt efter ålder. Resultatet av denna fördelning återfinnes i Statistisk månadskrift för Stockholms stad, juli 1937, tab. VI.

Enligt de direktiv, vilka utfärdades av arbetslöshetskommittén, hade räknekommittén i varje kommun att fälla ett omdöme om deltagarefrekvensen vid räkningen och om det allmänna arbetslöshetsläget på orten. Uppenbart är, att det i en kommun av Stockholms storlek icke är möjligt att fälla något omdöme om vare sig arbetslöshetsräkningens effektivitet eller om det allmänna arbetslöshetsläget utan en särskild undersökning.

Vid en dylik undersökning ligger det nära till hands att utgå från de arbetssökande, vilka anmäla sig vid stadens arbetsförmedling. För att möjliggöra en dylik undersökning har inom Stockholms stads arbetsförmedling på uppdrag av direktören för arbetslöshetskommittén upplagts ett register omfattande samtliga de män, vilka under augusti 1937 personligen anmält sig på förmedlingen. I antalet ingår sålunda icke de arbetssökande personer, vilka på grund av sysselsättning i reservarbete voro förhindrade att personligen besöka förmedlingen. Materialet från arbetslöshetsräkningen har jämförts med de anmälda arbetssökande i arbetsförmedlingen, varvid ur båda kategorierna utsorterats de utanför Stockholm bosatta samt statliga och statskommunala reservarbetare. Resultatet har blivit följande:

Antalet anmälda vid arbetslöshetsräkningen	3 267
Däruv icke anmälda i arbetsförmedlingen	1 721
» anmälda i arbetsförmedlingen	1 546
Antalet anmälda arbetssökande i arbetsförmedlingen	5 119
Däruv icke anmälda vid arbetslöshetsräkningen	3 573
» anmälda vid arbetslöshetsräkningen	1 546

Det visar sig att bland de vid räkningen anmälda arbetslösa över hälften (53 procent) icke anmält sig såsom arbetssökande vid stadens arbetsförmedling. Vidare framgår att av de vid arbetsförmedlingen arbetssökande ej mer än 30 procent anmält sig såsom arbetslösa vid räkningen den 31 augusti. För att utröna i vilken utsträckning de övriga i arbetsförmedlingen anmälda haft arbete vid tiden för arbetslöshetsräkningen, har företagits ytterligare bearbetningar av kortmaterialet från arbetsförmedlingen.

Sålunda företogs en kollationering mellan de i augusti och de i september hos arbetsförmedlingen anmälda. Genom denna kollationering har det blivit möjligt att med relativt hög grad av säkerhet fastställa, huruvida de under augusti arbetssökande haft arbete den 31 augusti eller ej. Till en början har särskilt en grupp arbetssökande, vilka redan vid anmälningen i arbetsförmedlingen angävo, att de hade arbete och vilka sålunda endast önskade ombyte av anställning. Samtliga dessa kunna antagas ha haft arbete även den 31 augusti. De i augusti anmälda, vilka icke åter anmält sig i september ha även samtliga ansetts ha haft arbete den 31 augusti. Bland de övriga, vilka anmält sig såsom arbetssökande såväl i augusti som i september, finnas givetvis såväl personer, vilka varit utan arbete den 31 augusti som personer, vilka denna dag haft arbete, ehuru av kortare varaktighet. En uppdelning i dessa båda kategorier på grundval av de uppgifter, som

meddelats av arbetsförmedlingen, stöter på svårigheter och kan ej genomföras exakt. Emellertid förekommer på arbetsförmedlingens kortmaterial en anteckning rörande s. k. anvisningsdagar under augusti, d. v. s. de dagar den arbetssökande av förmedlingen erhållit anvisning på ett lämpligt arbete, vilket han även antagit. Den som under augusti erhållit en anvisningsdag kan emellertid icke utan vidare betraktas såsom arbetande den 31 augusti, ty i många fall har det anvisade arbetet endast räckt en eller annan dag. Emellertid finnes även en anteckning på korten rörande tiden för upphörandet av den sista anställningen före anmälningen i september. De i såväl augusti som i september anmälda arbetssökande, vilka erhållit minst en anvisningsdag i augusti och vilka vid den förnyade anmälan i september uppgivit sig ha slutat en anställning i september ha i regel antagits varit arbetande den 31 augusti. Vissa arbetssökande, som enligt denna regel skulle ha förts till gruppen arbetande, ha dock ansetts arbetslösa den 31 augusti, när det tydligt framgått av arbetsförmedlingskortet, att de anmält sig ett flertal gånger i arbetsförmedlingen och av allt att döma icke haft arbete just den 31 augusti. Hithörande upplysningar äro emellertid ofta nog ofullständiga och det är därför uppenbart, att denna uppdelning i arbetande och arbetslösa den 31 augusti av de i såväl augusti som september anmälda icke fyller stränga krav på en korrekt uppdelning. Därför har i de följande tabellerna begagnats uttrycket: ånyo anmälda i september, vilka »synas», respektive »icke synas» ha haft arbete omkring den 31 augusti 1937.

Den här beskrivna uppdelningen ger det resultat som framgår av tab. A, vari de i arbetsförmedlingen anmälda arbetssökande även uppdelats efter förekomst bland de vid arbetslöshetsräkningen anmälda.

Tab. A. I arbetsförmedlingen arbetssökande.

Kategori	Antalet anmälda vid arbetslöshetsräkningen	Antalet icke anmälda vid arbetslöshetsräkningen	Summa
Anmälda i augusti med arbete	14	217	231
Anmälda i augusti, men ej i september	372	2 137	2 509
Anmälda i augusti och i september, vilka synas ha haft arbete omkring den ³¹ / ₈ 1937	123	190	313
Anmälda i augusti och i september, vilka icke synas ha haft arbete omkring den ³¹ / ₈ 1937....	1 037	1 029	2 066
Samtliga anmälda i augusti	1 546	3 573	5 119
Icke anmälda i arbetsförmedlingen	1 721	.	.
Summa	3 267	.	.

Ur denna tabell kunna dragas vissa slutsatser rörande den andel av de den 31 augusti faktiskt arbetslösa, vilka anmält sig vid arbetslöshetsräkningen. Av de 2 066 i arbetsför-

**Tab. B. I arbetsförmedlingen arbetssökande, fördelade efter arbetslöshets-
tidens längd.**

Kategori	Antalet anmälda vid arbetslöshetsräkningen	Antalet icke anmälda vid arbetslöshetsräkningen	Summa
Samtliga i arbetsförmedlingen under augusti anmälda arbetssökande	1 546	3 373	5 119
Procent	30	70	100
Därav anmälda även i september, vilka icke synas ha haft arbete omkring den ³¹ / ₈ 1937....	1 037	1 029	2 066
Procent	50	50	100
Därav utan arbete även i juli	749	475	1 224
Procent	61	39	100

medlingen anmälda, vilka synas ha saknat arbete, ha endast 1 037 eller 50 procent anmält sig.

För att erhålla en uppfattning om arbetslöshetstidens längd och dess inflytande på om vederbörande anmält sig vid räkningen, har även företagits en ytterligare uppdelning. I tab. 1—6 redovisas de i arbetsförmedlingen anmälda efter tid för senaste anställningens upphörande samt efter olika åldersgrupper. Uppgifterna över tidpunkten för den sista anställningens upphörande bygga på de arbetssökandes egna uppgifter och torde icke få anses för fullt pålitliga, men ifrågavarande uppdelning ger dock ett resultat, som är av intresse i detta sammanhang.

I tab. B ha sammanförts vissa siffror ur tab. A, varjämte ur tab. 1—6 särskilts de arbetssökande, vilka enligt arbetsförmedlingens uppgifter varit utan arbete såväl i juli som i augusti och september.

Av tabellen framgår, att — rimligt nog — andelen av de i arbetsförmedlingen arbetssökande, vilka anmält sig vid arbetslöshetsräkningen, stiger när arbetslöshetstiden ökar. De arbetssökande, vilka varit utan åtminstone stadigvarande arbete under alla tre månaderna juli, augusti och september, ha anmält sig till omkring 61 procent, medan de som endast varit utan arbete under augusti och september ej anmält sig till mer än 50 procent.

Kontoret har vidare företagit uppdelningar av kortmaterialet från arbetsförmedlingen på olika yrkesgrupper. Denna uppdelning synes dock icke ge något av intresse i detta sammanhang, och ifrågavarande tabellmaterial återges därför icke här.

Tab. C. Antalet vid arbetslöshetsräkningen anmälda, fördelade efter inflyttningsår.

Inflyttningsår	Antalet anmälda arbetslösa			Antalet inflyttade till Stockholm	Anmälda arbetslösa i procent av inflyttade
	Män	Kvinnor	Summa		
1910 eller tidigare	1 620	205	1 825	—	—
1911	55	9	64	23 900	0·27
1912	69	5	74	25 900	0·29
1913	68	9	77	26 800	0·29
1914	75	7	82	23 200	0·35
1915	53	6	59	24 900	0·24
1916	69	12	81	30 500	0·27
1917	62	9	71	27 700	0·26
1918	49	9	58	23 700	0·24
1919	65	7	72	28 200	0·26
1920	42	7	49	24 900	0·20
1921	48	4	52	21 500	0·24
1922	42	6	48	23 000	0·21
1923	68	2	70	27 900	0·25
1924	72	3	75	29 600	0·25
1925	63	10	73	29 200	0·25
1926	81	8	89	32 200	0·28
1927	81	10	91	32 800	0·28
1928	75	7	82	31 400	0·26
1929	97	3	100	34 900	0·29
1930	127	6	133	37 600	0·35
1931	101	7	108	34 400	0·31
1932	81	9	90	29 100	0·31
1933	76	8	84	26 300	0·32
1934	89	5	94	27 100	0·35
1935	82	10	92	31 500	0·29
1936	125	6	131	33 400	0·39
1937	81	3	84	—	—
Okänt	171	27	198	—	—
Summa	3 787	419	4 206		

Tab. D. Antalet till Stockholm åren 1929 och 1932 inflyttade, fördelade efter yrkesgrupper.

Y r k e	1929	1932	1932 i % av 1929
<i>Intellektuella yrken, funktionärer, näringsidkare m. fl.</i>			
Övrig statlig och kommunal förvaltning	400	281	70·3
Militärer	709	568	80·1
Hantverkare och övriga näringsidkare m. fl.	232	186	80·2
Butikspersonal	1 053	878	83·4
Verkmästare o. d.	219	194	88·6
Ingenjörer, arkitekter m. fl.	446	398	89·2
Kontors-, bank- och försäkringspersonal	1 332	1 189	89·3
Hotell- och restaurangpersonal	880	835	94·9
Handlande, agenter m. fl.	533	510	95·7
Lärare m. fl. vid högskolor, läroverk, folkskolor ..	246	241	98·0
Övriga	266	282	106·0
Personal vid järnväg, spårväg, post och telegraf ..	254	296	116·5
Artister, litteratörer och övriga fria yrken	300	409	136·3
Sjukvårdspersonal, högre och lägre	491	790	160·9
Samtliga	7 361	7 057	95·9
<i>Arbetare.</i>			
I trävaruindustri	353	200	56·7
» grafisk industri	137	81	59·1
» byggnadsverksamhet	1 029	657	63·8
» metall- och maskinindustri	1 068	716	67·0
Ej specificerade arbetare	901	661	73·4
Grovarbetare, diversearbetare	404	301	74·5
I landtransport	806	648	80·4
Trädgårds- och jordbruksarbetare	299	271	90·6
I livsmedelsindustri	267	273	102·2
» beklädnadsindustri	766	784	102·3
Övriga specificerade arbetare	513	544	106·0
Sjöfolk	209	223	107·7
Samtliga	6 752	5 361	79·4
<i>Husligt arbete</i>	7 102	6 681	94·1
<i>Minderåriga</i>	4 381	3 629	82·8
<i>Övriga</i>	9 331	6 411	68·7
Summa	34 927	29 139	83·4

Rörande sambandet mellan in- och utflyttningsförhållandena i Stockholm och arbetslöshetens omfattning har till en början företagits en uppdelning av de vid arbetslöshetsräkningen anmälda efter ålder och inflyttningsår. Resultatet av denna uppdelning återfinnes för männen i tab. 7 och för kvinnorna i tab. 8. I tab. C har till jämförelse utsatts den totala inflyttningen till Stockholm under respektive år, varjämte uträknats antalet arbetslösa i procent av hela antalet inflyttade för respektive år. I diagram 1 har utritats antalet anmälda arbetslösa under olika inflyttningsår samt antalet arbetslösa i procent av samtliga inflyttade under motsvarande år.

Det är emellertid mera givande att betrakta sambandet mellan arbetslöshetens omfattning och vissa karakteristiska drag hos den totala in- och utflyttningen i Stockholm.

Det ligger i sakens natur att dylika siffror över in- och utflyttningen endast upptaga de bokförda flyttningarna. Det förekommer även i viss utsträckning flyttningar av personer, vilka underlåta att mantalsskriva sig på den ort de vistas. Denna form av in- och utflyttning är emellertid utan större betydelse i detta sammanhang.

I tab. D ha angivits de till Stockholm under åren 1929 och 1932 inflyttade fördelade efter yrkesgrupper. Det framgår av tabellen att inflyttningen under en högkonjunktur är särskilt stark inom konjunktur känsliga yrken, där sedermera under sämre konjunkturförhållanden arbetslöshetsrisken är relativt stor.

I tab. E ha sammanställts siffror, vilka återge in- och utflyttningen i Stockholm åren 1928-1933 fördelad på olika åldersgrupper. Siffrorna återges även grafiskt i diagram 2.

Vi ha i Stockholm att räkna med en normal utflyttning på något mindre än 25 000

Tab. E. In- och utflyttade under åren 1928—33, fördelade på olika åldersgrupper.

Ålder	Å r					
	1928	1929	1930	1931	1932	1933
In fly t t a d e						
0—15 år	4 106	4 381	4 363	4 335	3 629	3 450
15—30 »	16 903	19 354	21 418	18 879	15 577	13 477
30—50 »	7 764	8 538	9 195	8 478	7 342	6 992
50—65 »	1 926	1 900	1 895	1 914	1 842	1 788
65 år och däröver	789	754	715	763	749	640
Samtliga	31 438	34 927	37 586	34 369	29 139	26 347
U t f l y t t a d e						
0—15 år	3 774	3 546	3 473	3 441	3 497	3 447
15—30 »	10 139	10 023	10 436	10 671	11 383	10 767
30—50 »	6 456	6 478	6 287	6 350	7 076	7 239
50—65 »	1 256	1 239	1 250	1 281	1 473	1 633
65 år och däröver	571	536	554	540	612	619
Samtliga	22 196	21 822	22 000	22 283	24 041	23 705

och en normal inflyttning på något mer än 25 000 per år. Denna befolkningsomsättning, vilken till större delen omfattar flyttning mellan Stockholm och förorterna, fortgår i stort sett oberoende av konjunkturerna. Den påverkar föga befolkningstillväxten.

Stockholmsbefolkningens tillväxt sammanhänger med en annan flyttningsström. Vid högkonjunktur pumpas arbetskraft in, huvudsakligen 20-åringar, alltså folk i de första arbetsåldrarna. Denna flyttningsström är ensidig. Inflyttningen under högkonjunktur har icke sin motsvarighet i utflyttning under lågkonjunktur.

Stockholmsbefolkningen växer alltså rytmiskt med konjunkturerna. Vid högkonjunktur drager staden till sig arbetskraft i de yngsta produktiva åldrarna och stockholmsbefolkningen tillväxer. Vid lågkonjunktur stanna de arbetslösa kvar i staden. Befolkningsnumrären håller sig ungefär konstant.

En självklar följd av denna mekanism för omflyttningen är, att om man under en högkonjunktur, då arbetslöshetsreserven i det närmaste är absorberad, igångsätter »extra» arbeten, vilka locka arbetskraft till huvudstaden, detta kan väntas medföra en extra utökning av antalet arbetslösa vid nästa lågkonjunktur.

Stockholms stads statistiska kontor den 29 oktober 1937.

S. G. W. Wahlund.

| Erland v. Hofsten.

Bil. L, Tab. 1. Antalet anmälda vid arbetslöshetsräkningen, vilka i augusti i arbetsförmedlingen uppgivit sig vara utan arbete. Ej ånyo anmälda i september.

Anställningen upphörde	Födelseår				Summa
	1869 och tidigare	1870-1896	1897-1915	1916 och senare	
Augusti 1937	1	28	34	4	67
Juli 1937	—	12	22	1	35
Juni 1937	—	5	5	1	11
Maj 1937	—	3	4	—	7
April 1937	—	20	19	2	41
Mars 1937	1	20	5	—	26
Februari 1937	1	6	5	—	12
Januari 1937	—	4	3	1	8
Utan månadsuppgift 1937	—	1	2	—	3
1936	—	42	20	2	64
1935	—	13	6	—	19
1934	—	4	2	—	6
1933	—	4	—	—	4
1932	1	5	1	—	7
1931	—	6	2	—	8
1930	—	2	2	—	4
Före 1930	—	9	1	—	10
Har aldrig haft arbete	—	—	—	—	—
Okänd	—	17	20	3	40
Summa	4	201	153	14	372

Bil. L, Tab. 2. Antalet anmälda vid arbetslöshetsräkningen, vilka såväl i augusti som september anmält sig vid arbetsförmedlingen, men vilka synas ha haft arbete omkring den 31 augusti.

Anställningen upphörde	Födelseår				Summa
	1869 och tidigare	1870-1896	1897-1915	1916 och senare	
Augusti 1937	—	42	25	2	69
Juli 1937	—	2	4	1	7
Juni 1937	—	—	2	—	2
Maj 1937	—	—	2	—	2
April 1937	—	—	3	—	3
Mars 1937	—	—	2	—	2
Februari 1937	—	—	—	—	—
Januari 1937	—	—	—	—	—
Utan månadsuppgift 1937	—	—	—	—	—
1936	—	3	1	—	4
1935	—	1	—	—	1
1934	—	1	—	—	1
1933	—	—	—	—	—
1932	—	1	—	—	1
1931	—	1	—	—	1
1930	—	—	—	—	—
Före 1930	—	—	—	—	—
Har aldrig haft arbete	—	—	—	—	—
Okänd	—	14	16	—	30
Summa	—	65	55	3	123

Bil. L, Tab. 3. Antalet anmälda vid arbetslöshetsräkningen, vilka såväl i augusti som september anmält sig i arbetsförmedlingen och vilka synas ha varit utan arbete omkring den 31 augusti.

Anställningen upphörde	Födelseår				Summa
	1869 och tidigare	1870-1896	1897-1915	1916 och senare	
Augusti 1937	1	99	78	11	189
Juli 1937	—	42	51	6	99
Juni 1937	—	26	24	2	52
Maj 1937	1	15	17	1	34
April 1937	—	95	68	1	164
Mars 1937	2	64	16	1	83
Februari 1937	—	25	12	1	38
Januari 1937	—	4	5	1	10
Utan månadsuppgift 1937	1	7	6	—	14
1936	4	114	33	2	153
1935	—	20	9	1	30
1934	—	18	2	—	20
1933	1	21	5	—	27
1932	—	18	8	—	26
1931	—	16	6	—	22
1930	1	14	3	—	18
Före 1930	1	29	5	—	35
Har aldrig haft arbete	—	—	—	1	1
Okänd	—	13	9	—	22
Summa	12	640	357	28	1 037

Bil. L, Tab. 4. Antalet icke anmälda vid arbetslöshetsräkningen, vilka i augusti i arbetsförmedlingen uppgivit sig vara utan arbete. Ej ånyo anmälda i september.

Anställningen upphörde	Födelseår				Summa
	1869 och tidigare	1870-1896	1897-1915	1916 och senare	
Augusti 1937	2	158	229	55	444
Juli 1937	2	71	134	50	257
Juni 1937	—	26	50	22	98
Maj 1937	1	15	35	13	64
April 1937	2	48	73	8	131
Mars 1937	3	34	35	2	74
Februari 1937	—	8	19	7	34
Januari 1937	1	6	7	2	16
Utan månadsuppgift 1937	1	7	2	3	13
1936	1	55	51	14	121
1935	3	14	17	1	35
1934	—	6	5	1	12
1933	—	7	1	—	8
1932	—	4	7	—	11
1931	—	5	1	—	6
1930	—	5	2	—	7
Före 1930	—	8	5	—	13
Har aldrig haft arbete	—	—	4	2	6
Okänd	1	120	383	343	787
Summa	17	597	1 000	523	2 137

Bil. L, Tab. 5. Antalet i c k e anmälda vid arbetslöshetsräkningen, vilka såväl i augusti som september anmält sig vid arbetsförmedlingen, men vilka synas ha haft arbete omkring den 31 augusti.

Anställningen upphörde	F ö d e l s e å r				Summa
	1869 och tidigare	1870-1896	1897-1915	1916 och senare	
Augusti 1937	1	12	12	1	26
Juli 1937	—	1	3	1	5
Juni 1937	—	1	—	—	1
Maj 1937	—	—	2	—	2
April 1937	—	—	4	—	4
Mars 1937	—	4	2	—	6
Februari 1937	—	1	—	—	1
Januari 1937	—	—	—	—	—
Utan månadsuppgift 1937	—	1	—	—	1
1936	—	2	5	—	7
1935	—	1	2	—	3
1934	—	—	—	—	—
1933	—	—	1	—	1
1932	—	1	—	—	1
1931	—	—	—	—	—
1930	—	—	—	—	—
Före 1930	—	—	1	—	1
Har aldrig haft arbete	—	—	—	—	—
Okänd	—	37	54	40	131
Summa	1	61	86	42	190

Bil. L, Tab. 6. Antalet i c k e anmälda vid arbetslöshetsräkningen, vilka såväl i augusti som september anmält sig i arbetsförmedlingen och vilka synas ha varit utan arbete omkring den 31 augusti.

Anställningen upphörde	F ö d e l s e å r				Summa
	1869 och tidigare	1870-1896	1897-1915	1916 och senare	
Augusti 1937	4	161	178	48	391
Juli 1937	5	54	85	21	165
Juni 1937	2	19	34	6	61
Maj 1937	—	20	28	4	52
April 1937	3	46	28	3	80
Mars 1937	8	69	7	1	85
Februari 1937	2	13	5	—	20
Januari 1937	—	6	7	1	14
Utan månadsuppgift 1937	1	5	1	—	7
1936	2	39	28	8	77
1935	—	14	7	—	21
1934	1	3	4	—	8
1933	—	6	1	—	7
1932	—	8	2	—	10
1931	—	5	1	—	6
1930	—	5	1	—	6
Före 1930	—	13	4	—	17
Har aldrig haft arbete	—	—	—	—	—
Okänd	—	—	1	1	2
Summa	28	486	422	93	1 029

Bil. L. Tab. 7. Antalet vid arbetslöshetsräkningen anmälda, fördelade efter
ålder och inflyttningsår.

Män.

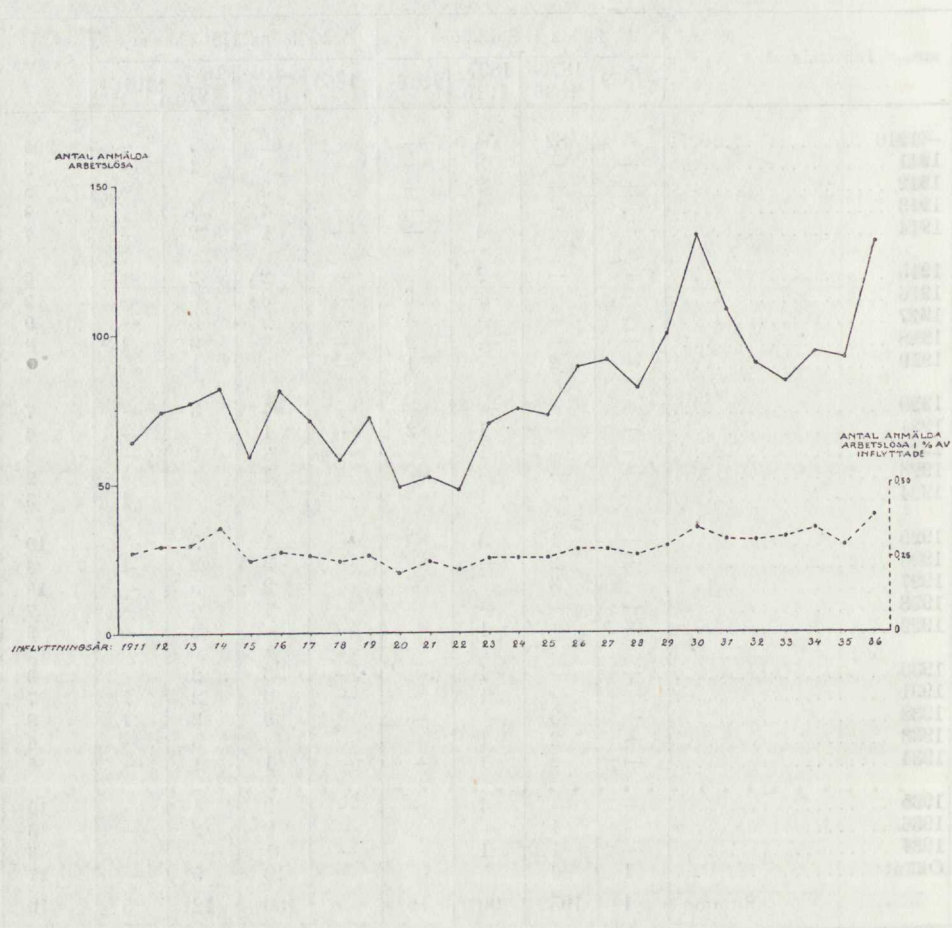
Inflyttningsår	Födda i Stockholm				Ej födda i Stockholm				Summa
	-1869	1870- 1896	1897- 1915	1916-	-1869	1870- 1896	1897- 1915	1916-	
—1910	17	559	412	—	75	504	53	—	1 620
1911	—	4	22	—	1	21	7	—	55
1912	—	5	17	—	6	33	8	—	69
1913	—	—	30	—	1	26	11	—	68
1914	—	4	22	—	2	35	12	—	75
1915	—	2	17	—	—	28	6	—	53
1916	—	2	—	23	2	34	8	—	69
1917	—	1	3	13	1	28	16	—	52
1918	—	3	2	7	1	27	9	—	49
1919	—	3	4	1	2	40	14	1	65
1920	—	2	2	2	1	22	13	—	42
1921	—	8	1	—	—	24	14	1	48
1922	—	2	1	—	2	21	16	—	42
1923	—	3	3	—	4	42	14	2	68
1924	—	4	3	—	2	38	24	1	72
1925	—	4	3	—	1	37	15	3	63
1926	—	7	5	—	2	43	23	1	81
1927	—	4	3	—	—	43	28	3	81
1928	—	6	6	—	—	33	28	2	75
1929	—	7	4	—	1	42	43	—	97
1930	—	8	10	2	4	57	45	1	127
1931	—	15	7	—	—	36	41	2	101
1932	—	4	6	—	1	39	29	2	81
1933	1	7	5	—	—	27	34	2	76
1934	—	5	9	—	6	38	30	1	89
1935	—	9	6	—	—	34	32	1	82
1936	—	8	11	—	—	46	58	2	125
1937	—	5	4	2	—	22	45	3	81
Okänt	1	26	19	2	4	92	26	1	171
Summa	19	717	637	52	119	1 512	702	29	3 787

Bil. L. Tab. 8. Antalet vid arbetslöshetsräkningen anmälda, fördelade efter ålder och inflyttningsår.

Kvinnor.

Inflyttningsår	Födda i Stockholm				Ej födda i Stockholm				Summa
	-1869	1870-1896	1897-1915	1916-	-1869	1870-1896	1897-1915	1916-	
—1910	—	82	54	—	—	62	7	—	205
1911	—	—	3	—	—	5	1	—	9
1912	—	—	2	—	—	3	—	—	5
1913	—	—	4	—	—	4	1	—	9
1914	—	—	4	—	—	1	2	—	7
1915	—	—	2	—	—	2	2	—	6
1916	—	—	—	6	—	3	3	—	12
1917	—	—	—	4	—	2	3	—	9
1918	—	—	—	2	—	3	3	1	9
1919	—	2	—	1	—	3	1	—	7
1920	—	—	—	—	—	4	3	—	7
1921	—	—	1	2	—	1	—	—	4
1922	—	—	1	—	—	3	2	—	6
1923	—	—	—	—	—	1	1	—	2
1924	—	—	1	—	—	1	—	1	3
1925	—	1	3	—	—	1	5	—	10
1926	—	2	—	—	—	3	2	1	8
1927	—	3	—	—	—	2	5	—	10
1928	—	—	—	—	—	1	6	—	7
1929	—	—	1	—	—	—	2	—	3
1930	—	—	1	—	—	3	2	—	6
1931	—	—	1	—	—	3	2	1	7
1932	—	3	—	—	—	3	2	1	9
1933	—	2	1	—	—	—	5	—	8
1934	—	2	1	—	—	1	1	—	5
1935	—	—	4	—	—	2	4	—	10
1936	—	1	—	1	—	2	2	—	6
1937	—	1	1	—	—	1	—	—	3
Okänt	1	6	5	—	—	10	5	—	27
Summa	1	105	90	16	—	130	72	5	419

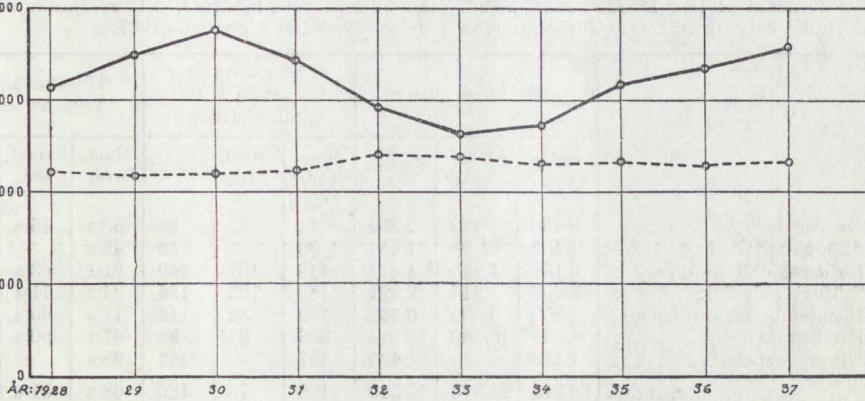

Inflyttade och utflyttade i Stockholm
åren 1928-1933 (1937).

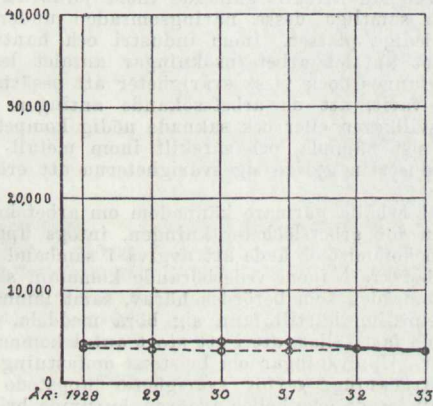
—○— Inflyttade.
- - -○- - - Utflyttade.

Antal personer:

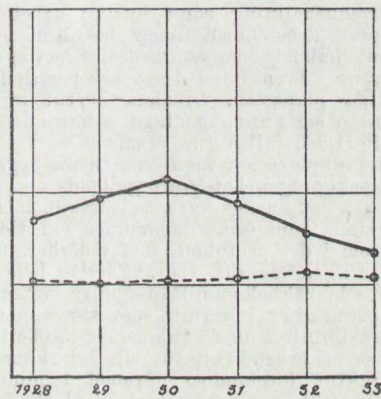
1 allt.

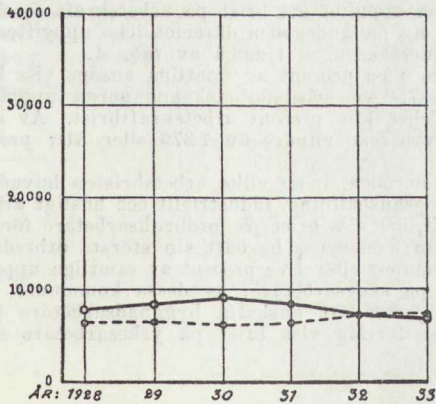
0-15 år.

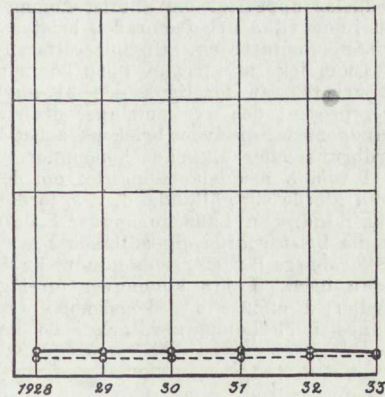
15-30 år.

30-50 år.

50 år o. däröver.

Brist på arbetskraft den 31 augusti 1937 enligt räknekommittéernas uppgifter.

Vid sidan av den arbetslöshet, som existerade vid räknetillfället, förefanns inom vissa områden av näringslivet brist på arbetskraft. Enligt arbetsförmedlingsstatistiken förelågo visserligen under augusti månad 1937 58 841 arbetsansökningar om 45 549 lediga platser, men av dessa platser kunde endast 26 997 eller 59.3 procent besättas. Efterföljande sammanställning belyser närmare förhållandena i detta avseende i augusti 1937.

Yrkesgrupper	Antal lediga platser			Antal ansökningar om arbete å 100 lediga platser			Tillsatta platser i % av lediga		
	Manl. avd.	Kvinnl. avd.	Summa	Manl. avd.	Kvinnl. avd.	Summa	Manl. avd.	Kvinnl. avd.	Summa
Jordbruk	8 430	1 429	9 859	71	29	65	53.3	16.8	48.0
Skogshushållning	1 457	—	1 457	59	—	59	42.8	—	42.8
Industri och hantverk ..	3 168	1 245	4 413	446	137	359	81.1	63.5	76.2
Sjöfart och fiske.....	2 608	213	2 821	189	129	184	94.2	71.4	92.4
Handel och samfärdsel..	3 859	6 006	9 865	169	82	116	71.6	60.4	64.8
Husligt arbete.....	31	15 680	15 711	306	64	65	67.7	50.2	50.2
Diversearbete	1 423	—	1 423	447	—	447	98.0	—	98.0
Summa	20 976	24 573	45 549	192	76	129	68.3	51.6	59.3

Svårigheterna att erhålla arbetskraft gjorde sig särskilt gällande inom jordbruk och skogshushållning samt husligt arbete. Inom samtliga dessa näringsområden understeg antalet arbetsansökningar betydligt antalet lediga platser. Inom industri och hantverk samt handel och samfärdsel översteg däremot antalet arbetsansökningar antalet lediga platser. Även inom dessa arbetsområden förefunnos dock vissa svårigheter att besätta de lediga platserna. Orsaken härtill torde ha varit, att de arbetssökande antingen icke ansåg sig kunna godtaga de erbjudna arbetsvillkoren eller och saknade nödig kompetens. I flertalet fall torde orsaken ha varit den sist nämnda, och särskilt inom metall- och maskinindustrien men även inom byggnadsindustrien gjorde sig svårigheterna att erhålla yrkeskunnig arbetskraft gällande.

Då det ansågs vara av särskilt intresse att erhålla närmare kännedom om arbetskraftbristen inom olika kommuner vid tidpunkten för arbetslöshetsräkningen, intogs uppgift härom i det protokoll, som vederbörande räknekommitté hade att avgiva i samband med räkningen (se sid. 228). Förelåg brist på arbetskraft inom vederbörande kommun, skulle sålunda räknekommittén angiva, vilka arbetsområden som berördes härav, samt lämna de upplysningar i övrigt, som kommunen i anslutning härtill fann sig böra meddela. Vid granskningen av de inkomna protokollen kunde fastställas, att i ett stort antal kommuner brist på arbetskraft förelåg vid räknetillfället. Upplysningar om bristens omfattning och karaktär förekommo däremot i mindre utsträckning, varför svårigheter uppstodo att statistiskt bearbeta materialet. I ett flertal fall kunde icke heller avgöras, huruvida bristen avsåg manlig eller kvinnlig arbetskraft, varför någon uppdelning i detta avseende icke kunnat verkställas. Det bör därför betonas, att i efterföljande sammanställning endast meddelas uppgifter om antalet kommuner, som uppgivit att brist på arbetskraft förekom, och inom vilka arbetsområden bristen gjorde sig gällande, men däremot icke uppgifter om bristens omfattning. Huvudresultaten av undersökningen framgå av tab. A.

Inom icke mindre än 1 690 kommuner eller 66.9 procent av samtliga ansågs viss brist på arbetskraft föreligga den 31 augusti 1937. Av arbetslöshetskommunerna uppvisade 59.7 procent och av kommuner utan arbetslöshet 71.6 procent arbetskraftbrist. Av kommuner med uppgiven brist på arbetskraft voro icke mindre än 1 379 eller 81.7 procent jordbruks- eller blandade kommuner.

I tab. B meddelas uppgifter om de arbetsområden, inom vilka arbetskraftbristen huvudsakligen gjorde sig gällande, d. v. s. jordbruk, skogshushållning, industriellt och husligt arbete. Icke mindre än 1 499 kommuner hade uppgivit, att viss brist på jordbruksarbetare förelåg. Denna brist gjorde sig gällande i samtliga län men synes ha haft sin största utbredning i Skaraborgs län, där icke mindre än 192 kommuner eller 72.2 procent av samtliga uppgåvo sådan brist. I 118 kommuner förelåg brist på skogsarbetare; av dessa kommuner voro emellertid endast 11 skogskommuner. Svårigheter att anskaffa byggnadsarbetare förefunnos i 77 kommuner, och i 63 kommuner förelåg viss brist på yrkesarbetare inom

industrien. Slutligen hade 274 kommuner meddelat, att efterfrågan på hembiträden icke kunnat tillgodoses.

Svårigheterna att anskaffa arbetskraft till jordbruket belysas närmare i *tab. C*, vari ett försök gjorts att fördela de kommuner, som uppgåvo brist på jordbruksarbetare, efter bristens karaktär. På grund av materialets ofullständighet kunde en sådan fördelning icke verkställas för 409 kommuner. För de övriga 1 090 konstaterades, att brist på arbetskraft för mera stadigvarande arbete förelåg i 811 kommuner, under det att i 279 kommuner bristen endast hade tillfällig karaktär och sammanhängande med pågående skördearbete. Av de 811 kommuner, där bristen på arbetskraft icke ansågs vara endast tillfällig, saknade 481 kommuner i viss utsträckning både manlig och kvinnlig sådan; i 261 kommuner gällde bristen företrädesvis kvinnlig och i 69 kommuner manlig arbetskraft. Särskilt i Norrland framträdde svårigheterna att anskaffa kvinnlig arbetskraft till jordbruket.

En viss uppfattning om arbetskraftbristens utbredning inom olika län erhålles av tabellens sista kolumn, vari meddelas, hur stor del av länets åkerareal som redovisas i de kommuner, där brist på arbetskraft förelåg inom jordbruket. I knappt $\frac{2}{3}$ av rikets landskommuner med väl $\frac{2}{3}$ av rikets åkerareal förelåg brist på jordbruksarbetare.

Ehuruväl brist på arbetskraft jämsides med arbetslöshet i och för sig är värd uppmärksamhet, måste ett dylikt förhållande, om det uppträder i en och samma kommun, vara av ännu större intresse. Såsom av *tab. C* framgår, förefanns vid räknetillfället brist på jordbruksarbetare inom 451 kommuner, där samtidigt anmält sig arbetslösa, vilket innebär, att i mer än hälften (51.2 procent) av arbetslöshetskommunerna på landsbygden enligt räknekommittéernas uppfattning behovet av arbetskraft i jordbruket icke var fullt tillgodosett. Sådana kommuner förekommo i samtliga län. Understrykas bör emellertid, att, såsom nyss framhållits, det till buds stående materialet i stort sett icke lämnat någon upplysning om den förefintliga arbetskraftbristens absoluta storlek.

Bil. M. Tab. A. Antalet kommuner med brist på arbetskraft den 31 augusti 1937.

Kommuntyper	Hela antalet kommuner	därav med brist på arbetskraft					
		kommuner med arbetslösa		kommuner utan arbetslösa		Summa	
		antal	i % av antalet kommuner med arbetslösa	antal	i % av antalet kommuner utan arbetslösa	antal	i % av samtliga kommuner
<i>Städer med</i>							
över 100 000 inv.	3	3	100.0	—	—	3	100.0
30 000—100 000 »	10	10	100.0	—	—	10	100.0
20 000—30 000 »	5	3	60.0	—	—	3	60.0
5 000—20 000 »	57	35	61.4	—	—	35	61.4
högst 5 000 »	41	14	35.9	2	100.0	16	39.0
Samtliga städer	116	65	57.0	2	100.0	67	57.8
<i>Landskommuner</i>							
Industrikommuner	400	159	52.6	54	55.1	213	53.2
Blandade kommuner	569	170	60.5	204	70.8	374	65.7
Jordbrukskommuner	1 364	184	70.5	821	74.4	1 005	73.7
Skogskommuner	77	17	43.6	14	36.8	31	40.3
Samtliga landskommuner	2 410	530	60.0	1 093	71.6	1 623	67.3
Hela riket	2 526	595	59.7	1 095	71.6	1 690	66.9

Bil. M. Tab. B. Antalet kommuner med brist på arbetskraft inom vissa yrken den 31 augusti 1937.

L ä n Kommuntyper	Hela antalet kom- muner	därav kommuner med brist på				
		jord- bruks- arbetare	skogs- arbetare	byggnads- arbetare	yrkes- arbetare inom industri	hem- biträden
Stockholms stad	1	—	—	—	1	1
Stockholms	121	52	—	4	4	26
Uppsala	88	52	1	2	1	8
Södermanlands	96	64	2	6	6	14
Östergötlands	152	98	6	5	3	26
Jönköpings	136	92	4	5	3	12
Kronobergs	88	55	3	1	—	3
Kalmar	112	72	5	3	2	5
Gotlands	92	53	—	1	—	5
Blekinge	40	18	—	1	1	7
Kristianstads	151	100	1	4	2	7
Malmö stad	1	—	—	—	1	1
Malmöhus i övrigt	243	154	—	6	7	33
Hallands	91	62	1	—	2	4
Göteborgs stad	1	—	—	—	1	1
Göteborgs o. Bohus i övrigt	93	46	—	2	2	13
Älvsborgs	225	140	4	1	3	22
Skaraborgs	266	192	1	9	7	16
Värmlands	92	31	17	7	1	13
Örebro	64	38	11	4	4	5
Västmanlands	70	47	9	4	7	6
Kopparbergs	57	17	21	6	3	10
Gävleborgs	56	25	11	1	1	6
Västernorrlands	67	31	1	1	—	12
Jämtlands	62	34	18	4	—	6
Västerbottens	32	14	1	—	1	10
Norrbottnens	29	12	1	—	—	2
Hela riket	2 526	1 499	118	77	63	274
<i>Städer med</i>						
över 100 000 inv.	3	—	—	—	3	3
30 000—100 000 »	10	—	—	2	9	7
20 000— 30 000 »	5	—	—	2	2	—
5 000— 20 000 »	57	—	—	10	19	26
högst 5 000 »	41	—	—	2	7	15
Samtliga städer	116	—	—	16	40	51
<i>Landskommuner</i>						
Industrikommuner	400	151	32	10	14	60
Blandade kommuner	569	351	39	15	7	68
Jordbrukskommuner	1 364	979	36	33	1	92
Skogskommuner	77	18	11	3	1	3
Samtliga landskommuner	2 410	1 499	118	61	23	223

Bil. M. Tab. C. Antalet kommuner med brist på arbetskraft inom jordbruket den 31 augusti 1937.

L ä n	Kommuner med brist på arbetskraft inom jordbruket		därav kommuner med arbetslösa		Kommuner med brist på arbetskraft för					Åkerarealen i kommuner med brist på arbetskraft i % av länets åkerareal
	antal	i % av samtliga landskommuner	antal	i % av antalet landskommuner med arbetsl.	tillfälligt arbete (skördearbete)	mera stadigvarande arbete			ej specificerat arbete	
						manlig och kvinnlig	företrädesvis manlig	företrädesvis kvinnlig		
Stockholms	52	46·4	22	37·3	8	16	1	9	18	57·4
Uppsala	52	60·5	6	33·3	13	20	3	4	12	64·2
Södermanlands ..	64	71·9	18	58·1	6	25	10	5	18	73·1
Östergötlands	98	67·6	20	57·1	24	37	9	7	21	65·7
Jönköpings	92	71·9	23	67·6	16	29	1	10	36	77·3
Kronobergs	55	64·0	23	59·0	15	12	1	5	22	65·3
Kalmar	72	67·9	31	67·4	17	21	4	10	20	71·9
Gotlands	53	58·2	4	57·1	5	18	—	23	7	61·8
Blekinge	18	50·0	16	47·1	2	9	2	1	4	58·3
Kristianstads	100	68·0	25	53·2	10	42	7	16	25	74·4
Malmöhus	154	65·5	24	54·5	24	75	8	29	18	68·6
Hallands	62	72·1	22	81·5	13	17	5	4	23	75·8
Göteborgs o. Bohus	46	52·9	24	44·4	16	13	—	2	15	67·2
Älvsborgs	140	63·9	36	59·0	38	34	3	16	49	70·4
Skaraborgs	192	74·1	18	54·5	48	53	5	25	61	78·6
Värmlands	31	35·2	11	21·2	8	8	—	6	9	48·3
Örebro	38	63·3	19	54·3	2	13	4	7	12	69·3
Västmanlands	47	71·2	7	38·9	7	13	5	3	19	69·3
Kopparbergs	17	32·7	11	31·4	1	4	1	2	9	55·9
Gävleborgs	25	47·2	19	47·5	4	6	—	11	4	49·3
Västernorrlands ..	31	49·2	29	50·0	—	4	—	27	—	50·0
Jämtlands	34	55·7	18	64·3	2	10	—	18	4	71·8
Västerbottens	14	46·7	14	56·0	—	2	—	9	3	68·2
Norrbottnens	12	48·0	11	47·8	—	—	—	12	—	42·4
Hela riket	1 499	62·2	451	51·2	279	481	69	261	409	66·8

FÖRTECKNING ÖVER TABELLBILAGOR.

	Sid.
Tabellbilaga	
1. Förteckning över arbetslöshetskommuner, redovisade i 1937 års arbetslöshetsräkning	197
2. Fullständig yrkesfördelning av de arbetslösa på åldersgrupper	208
3. De arbetslösas fördelning på åldersgrupper inom olika län och vissa arbetslöshets- tyngda områden	214
4. De arbetslösas fördelning på yrkes- och åldersgrupper. Män	216
5. De arbetslösa inom olika kommuntyper och åldersgrupper, fördelade efter antalet arbetslöshetsveckor $\frac{1}{1}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937. Män	218
6. De arbetslösa inom olika yrkesgrupper, fördelade efter antalet arbetslöshetsveckor $\frac{1}{1}$ 1936— $\frac{31}{8}$ 1937. Män	220

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR.

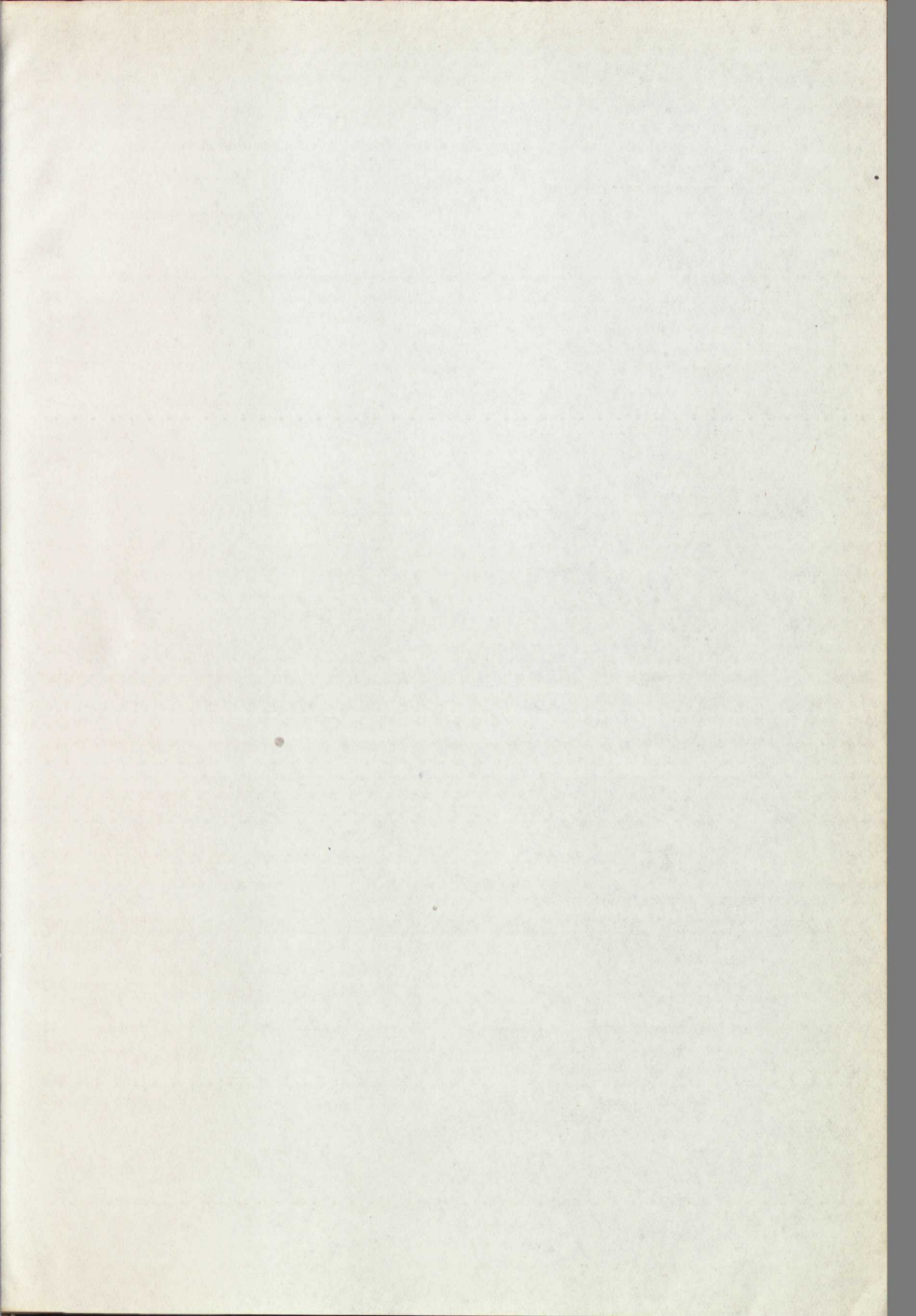
Bilaga	
A. Kungl. Maj:ts brev till samtliga länsstyrelser angående allmän arbetslöshetsräkning år 1937	223
B. 1937 års arbetslöshetsakunnigas cirkulärskrivelse till de kommunala organen....	224
C. 1937 års arbetslöshetsakunnigas anvisningar för anordnandet av arbetslöshets- räkningen	225
D. Formulär för tillkännagivande om arbetslöshetsräkning	227
E. 1937 års arbetslöshetsakunnigas formulär till protokoll vid arbetslöshetsräk- ningen	228
F. Formulär för anmälan vid arbetslöshetsräkningen	229
G. Statens arbetslöshetskommissions cirkulär till arbetslöshetskommittéerna	233
H. Statens arbetslöshetskommissions rundskrivelse till statliga reservarbetsplatser, ungdomsreservarbetsplatser och arbetsläger	233
I. Förteckning över vissa arbetslöshetsstyngda kommuner eller områden	234
K. Kort för maskinbearbetning	235
L. Undersökningar med avseende på arbetslösheten i Stockholms stad, utförda i sam- band med arbetslöshetsräkning den 31 augusti 1937	236
M. Brist på arbetskraft den 31 augusti 1937 enligt räknekommittéernas uppgifter....	248

SAKREGISTER.

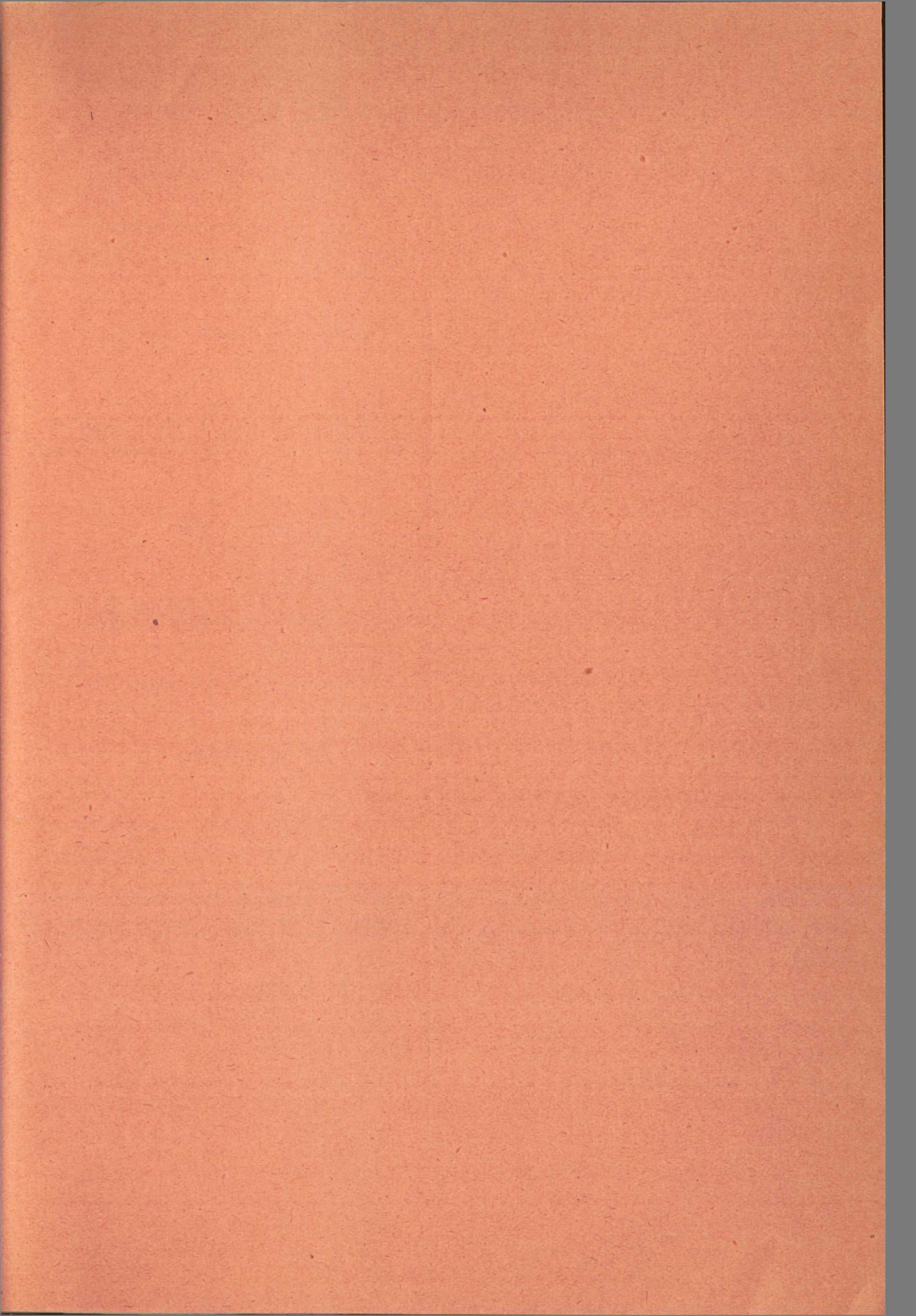
	Sid.		Sid.
Anmälda (på arbetsförmedlingen).....	174	Fackförbund	112
Anmälningfrekvens	11—14, 172, 178	Fackföreningsstatistiken	16
Annan byggnadsverksamhet	53	Fackligt organiserade, kvinnor	191
Anvisningar, arbetslöshetssakkunnigas	225	—»—, män.....	111—118, 137, 177
Arbetsarmåbruk	89, 94	Familjeförhållanden, kvinnor.....	190
Arbetsförhät	7, 72	—»—, män	78—87
Arbetsförmedling, kvinnor	194	Familjeförsörjarens inkomst	159
—»—, män	172—178	Familjemedlemmar	80, 84
Arbetsförmedlingsstatistiken	16, 172	Fastighetsinnehav	92
Arbetsinkomst	138, 159, 162, 168	Fattigvård	138
Arbetskraft, brist på.....	248—251	Flyttning	100, 105
Arbetslinjen.....	151, 154	Folkpension.....	138, 159, 168
Arbetslöshetshjälp	138—157	Folkräkning	52, 102
Arbetslöshetskassa, erkänd.....	112, 114	Formulär	5, 227—232
Arbetslöshetskommuner	22, 197—207	Fraktare	45
Arbetslöshetsrisk	163	Fristämpling	117
Arbetslöshetssvårigheter	179	Frivillig arbetstjänst.....	140
Arbetslöshetstidens längd	119—137	Födelsekommun	100
Arbetslöshetstrycket	27	Föreskrifter, arbetslöshetssakkunnigas	5, 225
Arbetslöshetstyngda områden 22, 29,		Företagare, egen	45
35, 37, 40, 64, 94, 104—106, 175, 183,		Förkortning (av länsnamn).....	7
—»—, förteckning över	234	Förortsområde, Stockholms.....	30
Arbetslöshetstyngda yrken.....	131	Försörjningsbördan	84
Arbetslöshetsveckor	132—137	Försörjningsplikt	78, 80
Arbetsmarknaden	16, 18, 176	Förvärvsarbete	86
Arbetsmarknadsorsaker	181		
Arbetsoförmåga	14	Geografiska områden.....	21
Arbetslöskande (Stockholms stad) ..	173, 236	Glasbrukskommuner	234
Arbets tjänst, frivillig.....	140	Glasindustriarbetare	47
		Grovarbetare	53
Barn, antal	80	Gruvarbetare, se Malmbyrning	
Bostadsförhållanden, kvinnor.....	190	Gruvkommuner	234
—»—, män	88—99		
Brist på arbetskraft	248—251	Heltidsarbetslösa	121
Butikspersonal.....	53	Hemmaboende.....	91
Byggnadsindustri	53	Hemmadöttrar	192
Byggnadsverksamhet, annan	53	Hemmasöner	44, 91
		Hemmavarande barn.....	80
Chaufförer	53	Hemortsrätt	109
Cirkulär, Statens A. K:s	6, 233	Hjälp, kvinnor.....	193
—»—, arbetslöshetssakkunnigas	224	—»—, män	138—157
Civilstånd	78	Hjälpens ekonomiska värde, kvinnor ..	194
		—»—, män	154
Daco (de anställdas centralorganisation)	111	Hjälpsökande	6, 39, 147
Daghjälp	114	Hjälpsökandesiffror, Statens A. K:s ..	16
Dagunderstöd	139	Huvudresultat.....	10
Deltagarefrekvens	11		
Dispens	143	Icke hjälpsökande	172
		Individuella orsaker	181
Egna hem.....	89	Industrigrenar.....	52
Ekonomiska data	154	Industristatistik, kommerskollegii.....	52
Erkänd arbetslöshetskassa	112, 114		

	Sid.		Sid.
Inflyttning	100, 104—108	Resultat.....	10
Inflyttningsförhållanden	100—110	Rundskrivelse, Statens A. K:s	6, 233
Inflyttningsår	103	Räknekommitté	5
Inkomstförhållanden, kvinnor.....	194	Rörlighet	102
—», män	158—171	S. A. C. (Sveriges arbetares centralorga- nisation)	111
Jordbrukare	44	Skogsarbetare	47
Jordbruksfastighet.....	97	Skolunderbyggnad	56
Järnbrukskommuner	234	Specialarbetare	44
Klientelundersökningar	20	Specialutbildning	57
Kommerskollegii industristatistik.....	52	Springpojke	44
Kommunalt reservarbete	139	Statligt reservarbete.....	139, 155
Kommuntyper	21	—»— arbetsläger	139
Konjunktursiffror	17	Statskommunalt reservarbete	139
Konjunkturutvecklingen	104	—»— arbetsläger	139
Kontakt (med yrket).....	54	Stenarbetare	47
Kontorister (hjälp till)	149	Stenkommuner	234
Kontorsanställda	53	Storstäderna	35, 64
Korttidsarbetare	45	Sågverksarbetare	48
Kortvarigt arbetslösa	121	Sågverkskommuner	234
Kursverksamhet	139	Säsongarbetslöshet	70
Kvinnor.....	6, 37, 187—195	Säsongyrken	131
Livränta	138, 159, 168	Tiden för arbetslöshetens inträde	179—186
L. O. (landsorganisationen)	111	Tändsticksarbetare	48
Lokalorgan	5	Tändsticksindustri	52
Malmbrytning	47	Tändstickskommuner	234
Manschettyrkena	51	Understöd.....	139
Medelålder	61	Ungdomshjälp	139
Median	61	Ungdomsreservarbete	139
Metallindustri	53	Utbildning (olika slag)	57
Militär	44	Utflyttning	106
Musiker	53	Utflyttningskommun	106
Män, gifta	79	Utlandet, inflyttning från	108
—», hela antalet	76, 102	Utsorterade	8, 14
Naturaförmåner	159	Verkstadsarbetare	53
Normalförtjänst	163	Vistelsekommun	100
Ohjälpta	140, 149	Yrke, kontakt med.....	54
Omsättning av arbetskraft.....	173	—», kvinnor.....	187
Omsättningsarbetslöshet	74	—», män	41—58
Organisationsprocent	111	Yrkesarbetare	44
Orsak till arbetslöshet	32, 179—186	Yrkesfördelning, kvinnor.....	212—213
Pappersindustriarbetare	48	—», män	208—211
Partiellt arbetslösa.....	44, 119, 149	Yrkesförteckning	41
Pension (se även Folkpension)	10	Yrkesgrupper	41, 208—213
Primärmaterial	8	Ålder, kvinnor.....	189
Protokoll	5, 228	—», män	59—77
Representativitet, arbetslöshetsräknin- gens	10, 179	Åldersgrupper	59
Reservarbete	139	Övriga (arbetslösa).....	6

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Statens offentliga utredningar 1938

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Riktlinjer för en lagstiftning om ägareförbehåll och avbetalningsköp. [11]
Betänkande med förslag till lotteriförordning m. m. [17]
Betänkande med förslag till lag om frivillig pensionering av i enskild tjänst anställda m. m. [18]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden enligt beredningsnämndernas örslag vid 1938 års allmänna fastighetstaxering. [12]

Politi.

Betänkande ang. omorganisation av polisskolan i Stockholm m. m. [1]

Nationalekonomi och socialpolitik.

Betänkande i näringsfrågan. [6]
Betänkande ang. barnbeklädnadsbidrag m. m. [7]
Betänkande ang. förvärvsarbetande kvinnors rättsliga ställning vid äktenskap och barnsörd. [13]
Betänkande ang. landsbygdens avfolkning. [15]
Yttrande med socialtiska synpunkter på befolkningsfrågan. [19]
Betänkande ang. barnkrubbor och sommarkolonier m. m. [20]
Arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937. Del 1. [21]

Hälsa- och sjukvård.

Allmänt näringsväsen.

Fast egendom. Jordbruk med binäringar.

Betänkande med utredning och förslag rörande produktions- och avsättningsförhållandena inom trädgårdsnäringen. [5]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Byggnadsindustrin i Sverige. 1. Allmän översikt, yttranden och förslag. [10] 2. Arbetsgivares och löntagares inkomster. [3] 3. Arbetslöshetens omfattning och växlingar. [4]

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen.

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

Förslag till revision av den svenska kyrkohandboken. [2]
1936 års yrkesskolsakkunniga. Betänkande med förslag rörande omorganisation av vissa delar av tekniska skolan i Stockholm. [8]
Betänkande och förslag ang. skolöverstyrelsens organisation. [14]
Betänkande och förslag ang. verksamheten vid kungl. dramatiska teatern, dess förvaltning och ledning. [16]

Försvarsväsen.

Utlåtande rörande flottans fartygstyper m. m. [9]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.